

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

32'nci Toplantı

24 Kasım 2017 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Samsun Milletvekili Hayati Tekin'in Adalet Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki cümlelerin amacını aşan bir cümle olduğunu kabul ettiklerine, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun da hakarete varabilecek ifadelerini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın bütçe sunuş konuşması kitapçığının çok fazla olduğuna, bunun önceden dağıtılması gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'nın, bütün öğretmenlerin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- *Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, bütün öğretmenlerin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması*

IV.- SUNUMLAR

1.- *Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu*

2.- *Kamu İhale Kurumu Başkanı Hamdi Güleç'in, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu*

3.- *Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanı Genç Osman Yaraşlı'nın, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu*

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri*

a) *Maliye Bakanlığı*

b) *Gelir İdaresi Başkanlığı*

c) *Kamu İhale Kurumu,*

ç) *Özelleştirme İdaresi Başkanlığı*

d) *Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu*

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

32'nci Toplantı

24 Kasım 2017 Cuma

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.04'te açılarak üç oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, Samsun Milletvekili Hayati Tekin'in Adalet Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki cümlenin amacını aşan bir cümle olduğunu kabul ettiklerine, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun da hakarete varabilecek ifadelerini doğru bulmadıklarına,

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç,

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bütün öğretmenlerin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın bütçe sunuş konuşması kitapçığının çok fazla olduğuna, bunun önceden dağıtılması gerektiğine,

Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Elâzığ Milletvekili Ejder Açikkapı, bütün öğretmenlerin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Maliye Bakanı Naci Ağbal,

Kamu İhale Kurumu Başkanı Hamdi Güleç,

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanı Genç Osman Yaraşlı tarafından,

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında birer sunum yapıldı.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Maliye Bakanlığının,

Gelir İdaresi Başkanlığının,

Kamu İhale Kurumunun,

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının,

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun,

2018 yılı bütçeleri ile 2016 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Gelir bütçesi kabul edildi.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) maddeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.04'te toplantıya son verildi.

24 Kasım 2017 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.04

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 32’nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Kamu İhale Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ve ayrıca gelir bütçesi, 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2016 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı maddeleri bulunmaktadır.

Sayın Bakanım, sunuma başlamadan önce bürokrat arkadaşlarımızın kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica edeceğim.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Başkanım, bir...

BAŞKAN – Ama önce Sayın Bekaroğlu’nun bir talebi vardı, önce ona vereceğim, sonra size.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu’nun, Samsun Milletvekili Hayati Tekin’in Adalet Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki cümlenin amacını aşan bir cümle olduğunu kabul ettiklerine, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu’nun da hakarete varabilecek ifadelerini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; dün yaşanan bir tatsız tartışma üzerine birkaç cümle etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, herhâlde Ankara’nın oksijeni en az, mikrop, virüs yoğunluğu en fazla olan bir odasında günlerdir, bazı günler on beş saate kadar varan bir çalışma, bir mesai yapıyoruz, gerginlikler olabiliyor. Dün de bu şekilde bir gerginlik yaşadık burada. Milletvekili arkadaşımız Hayati Bey’in söylediği cümlenin amacını aşan bir cümle olduğunu ben ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubundaki arkadaşlar da kabul ediyor.

Evet, maalesef, yani yukarıda kurulan ve kimliklerin önde olduğu bir ayırıştırıcı dil... Sanki birbirimizi farklı ülkelerde, çok farklı kimlikler ve kültürler yaşayan insanlar olarak görüyoruz. Özellikle süper egonun kontrolü kalktığı gergin zamanlarda öyle kabul ediyoruz. Dolayısıyla Hayati Bey’in söylemiş olduğu cümlenin amacını aşan bir cümle olduğunu burada ifade ediyorum ancak değerli arkadaşlarım, böyle durumlarda yapılacak şey bellidir: Başkandan söz alınır ve bu cümlenin

yanlış olduğu, söylenenlerin doğru olmadığı, gerekiyorsa cümleyi edenin amacını aşan bir cümle olduğunu belirtmesi istenir. Dün böyle olmadı; sert cümlelerle, hatta işte, hakaret, küfüre varabilecek cümlelerle bastırılmaya çalışıldı. Bunu doğru bulmuyoruz. Bundan sonraki çalışmalarımızda, evet, laf atmalar olabilir, gerginlikler de olabilir, bazen sesimizi yükseltebiliriz; bunların hepsi normal şeyler ama küfretmek, hakaret etmek bize yakışmaz. Özellikle Sayın Kavcıoğlu'nun bu konuda daha dikkatli davranmasını rica ediyorum. Evet, diyebilirdi ki "Bunu kabul etmiyorum, reddediyorum, doğru değildir, geri al sözünü." ama, işte "terbiyesiz" gibi kelimeleri kullanmasını doğru bulmuyorum. Daha önce de arkadaşımız aynı şekilde davranmıştır. Sanıyorum bu konuda kendisi de bir şeyler söyler.

Teşekkür ederim.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Ben bir şey açıklama yapmak istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu ama arkadaşlarımız müdahale etmeden önce Sayın Tekin'e müdahaleyi ben burada yaptım ve Plan ve Bütçe Komisyonu ruhuna yakışmayacak şekilde, her geldiğinde aynı üslup içerisinde konuşmasının doğru olmadığını ve Plan ve Bütçe Komisyonu çalışma usul ve adabına da yakışmadığını ben kürsüden söyledim. Onun için bu konuyu daha fazla uzatmaya gerek olduğunu düşünmüyorum ama sizin tarafınızdan da bu sözlerin maksadı aşan sözler olduğunun anlaşılması bizim için sevindiricidir. Belki arkadaşlarımızın ağzından da istenmeyen sözler çıkmıştır ama bunu da sizin ifade ettiğiniz gibi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onlar da maksadını aşmıştır.

BAŞKAN –...bir aylık, hatta belki elli günlük –yani öncesindeki torba yasayla beraber- çalışma sürecine verebilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Daha insani çalışma koşulları bekliyoruz sizden.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Başkanım, hakaret ettiğimi söyledi. Öyle bir kelime dün hiçbir şekilde kullanılmadı, yanlış anlaşılma olmasın.

BAŞKAN – Hakaret değil canım, "terbiyesiz"i hakaret olarak algıladı yani onda bir şey yok, söylendi o.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Kendisi yüksek sesle bağırıyor. Yaptığı doğru değil. Biz de onu şey yaptık. İsim vererek söylemesi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – "Yaptığın doğru değil." dersin o zaman.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – İsim vererek konuşmanız çok doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın bütçe sunuş konuşması kitapçığının çok fazla olduğuna, bunun önceden dağıtılması gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Günaydın herkese, bu salonda bulunan herkese günaydın diyorum.

Sayın Başkan, bir aya yakın süredir bütçelerimizi görüşüyoruz. Pek çok bakanlığı görüştük. Şimdi, sunuşu Sayın Bakan yapmıştı başlangıçta. Sunuştan sonra bize onu sindirmemiz için bir hafta süre vermişsiniz, biz bir hafta sonra gelip eleştirilerimize başlamıştık.

Şimdi, Sayın Bakan Maliye Bakanlığının bütçesini getirmiş. Bakın, sunuşu şu kalınlıkta, yüz seksen sekiz sayfa, baktım. Şimdi, siz ona, Sayın Bakana kırk dakika süre vereceksiniz, kırk dakika içinde bunu...

BAŞKAN – Yok, biz anlaştık, yirmi dakikada bitirecek Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, yirmi dakika vereceksiniz, bunun yirmi sayfasını en fazla okuyabilecek.

BAŞKAN – Okumayacak efendim, özünü anlatacak, ruhunu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Her neyse ama bakın, bize sonuç olarak bir sunuş kitapçığı getirmişse Sayın Bakan yüz seksen sekiz sayfa, bizim bunu inceleyip ona göre görüşlerimizi söylememiz gerekir. Madem böyle bir kitap.

BAŞKAN – Sizin otuz gün sonra hâlâ söyleyecek görüşünüz yoksa yapacak bir şey yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Var, var.

Madem bize Sayın Bakan böyle yüz seksen sekiz sayfalık bir kitapçık getirecektiniz, şunu bir hafta önceden dağıtsaydınız, okusaydık, inceleyseydik...

BAŞKAN – Gelecek sene öyle yapacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama hayır, Sayın Başkan, bu doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Paylan, sizi güncellemek için Sayın Bakan son ana kadar bekledi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olur mu ama yani yüz seksen sekiz sayfalık çok değerli bir çalışma. Yani, incelemeye başladım, şöyle karıştırırken her sayfasında söz söylenecek maddeler var. O açıdan...

BAŞKAN – Bu, bütçenin sunumu değil efendim yani o şekilde algılamayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama bakın, üzerinde ne yazıyor? “Maliye Bakanlığı bütçe sunuş konuşması” yazıyor kitabın üzerinde.

BAŞKAN – Tabii, öyle yazıyor, doğru diyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değil mi, Sayın Bakan? “Bütçe sunuş konuşması” yazmışsınız yüz seksen sekiz sayfanın üzerine.

BAŞKAN – Bir hafta ara verelim isterseniz sunumdan sonra.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir saat ara vermeniz yeterli olur.

Sayın Başkan, bu konudaki görüşünüzü merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, maksat hasıl olmuştur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diğer konuyu da söyleyeyim Sayın Başkan.

Şimdi, yirmi beş bakanlık görüştük, değil mi Sayın Başkan? Ve bunlarla ilgili her seferinde Sayın Bakanlara “Bakın, sorularımızın pek çoğuna cevap vermiyorsunuz. Bunlara lütfen bir hafta, on güne kadar cevap verin.” dedik. Şu güne kadar benim odama yalnızca Sayın Tarım Bakanı Fakıbaba’nın cevapları ulaştı, o da eksik cevaplardı. Tutanaklara baktım, 10 soru sormuşuz, 2’sine cevap vermiş. Bununla ilgili durum nedir, size cevaplar ulaştı mı? Ulaştıysa bize niye ulaştırmıyorsunuz ve ne olacak sorularımızla ilgili cevaplar?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, soru sordum size.

BAŞKAN – Kime?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Size sordum.

BAŞKAN – Bana ne sordunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, sorular, cevaplar, görüşmeler varsa...

BAŞKAN – Efendim, dedik ya. 11 Aralıkta başlayacak aşağıda görüşmeler, daha 11 Aralık'a kadar vaktimiz var, beklemedeyiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz sağlayacak mısınız bütün bakanların cevaplarını?

MUSA ÇAM (İzmir) – Kesin mi 11 Aralık?

BAŞKAN – 11 Aralık, evet.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kesin mi?

BAŞKAN – Yani, grupların almış oldukları kararın 11 Aralık olduğunu biliyorum. Eğer grupların değişiklikleri olmazsa...

MUSA ÇAM (İzmir) – 7 Aralık olduğuna falan...

BAŞKAN – Yok, bir pazartesi başlayıp bir cuma bitirmek şeklinde...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, Sayın Başkan, siz soruların cevabını 11 Aralık'a kadar sağlayacağınızı taahhüt ediyor musunuz?

BAŞKAN – Şimdi, arkadaş, siz kendi yetkinizde ve erkinizde olmayan bir konuda bana söz verebiliyor musunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama kuvvetler dengesi diye bir şey var. Siz bir kuvvetsiniz, güçsünüz, erksiniz siz.

BAŞKAN – Siz de kocaman bir kuvvetsiniz ama hiç yani kendi başınıza hareket ettiğinizi görmedim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, siz de kendi başınıza hareket edin, cevapları alın.

BAŞKAN – Peki, ben deneyeceğim en azından, elimden geleni yapacağım.

Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Kavcıoğlu, sizin bir söz talebiniz vardı, buyurun.

3.- Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Şimdi, çünkü tartışmayla ilgili isim vererek konuşması Sayın Bekaroğlu'nun doğru değil. Sayın milletvekilinin burada bütün kadınlara, bürokratlara, burada bulunan herkese hakaret eder şekilde konuşması burada herkesin tepkisini çekmiştir. Bekaroğlu'nun onun avukatlığına soyunarak burada bize sesini yükselterek hakaret edervari olması da...

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu tutanakları okuyana kadar dinlemediği için Hayati Tekin'in ne söylediğinin farkına varmamıştı.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Tutanaklara baktığınızda, bakın, burada...

BAŞKAN – Şimdi anlamış Sayın Kavcıoğlu.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Müsaade edin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın tutanaklara.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Başkanım, ben söz hakkımı kullanayım, ondan sonra bitireyim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Tutanaklara baktığımız zaman, bu salonda değil, Türkiye'nin de, dünyada hiç kimsenin kabul etmeyeceği ifadeleri bir milletvekilinin kullanmasını tekrar kınıyorum. Buna eğer birisi destek veriyorsa onu da kınıyorum. Onun avukatlığına soyunmanın doğru olmadığını, anlamadan, her seferinde, her konuyla ilgili karşı tarafa bağırarak konuşan Bekaroğlu'nun burada isim vererek tekrar ismimizi zikretmesini de doğru bulmuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Size olan sevgisinden gibi geliyor bana.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, isterseniz benim odada üçümüz bir kahve içelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şurada bir cümle...

BAŞKAN – Peki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tutanaklar elimde, arkadaşımızın söylediği cümle elimde.

BAŞKAN – Tamam, o tutanaklara girmeyelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu cümlenin amacını anlatmadığı, yanlış olduğunu söyledik. Ondan sonra benim söylediklerimin hepsi de burada yazıyor. Tek “terbiyesiz” kelimesini kullanan Sayın Kavcıoğlu. Daha evvelki tutanaklara baktım, birkaç kere yapmış bunu. Bunu anlatmaya çalıştım.

BAŞKAN – Teşekkürler, anlaşılımdır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle kelimeler kullanmayalım.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sesinizi yükselterek konuşmayın Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz düşüncelerini anlatabilecek insanlarız. Söz alalım, ne demek istediğimizi açık bir şekilde söyleyelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olunuz.

Benim söylediklerim de var mı bu tutanakta?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi sunumlarını yapmak üzere Maliye Bakanımıza söz veriyorum.

Sayın Naci Ağbal, buyurun lütfen. Söz sizin.

Ne kadar süre vereyim, yirmi dakika mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bana verilen süre içerisinde, Sayın Başkanım, sunumumu tamamlayacağım. Sanıyorum yarım saat bir süre veriliyor.

BAŞKAN – Otuz dakika süreniz var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha erken bir süre içerisinde bitirmeye çalışacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- SUNUMLAR

1.- Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

MALİYE BAKANANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sunumumun başlangıcından önce olmak üzere, bu sene özellikle Maliye Bakanlığı bütçe sunumunda Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimizi Bakanlık faaliyetleri bakımından çok daha fazla bilgilendirmek, çok daha fazla konuda kendilerine bilgi vermek amacıyla çok kapsamlı bir sunum hazırladık. Tabii ki bunu burada okumam mümkün değil ama en azından milletvekillerimiz gün içerisinde inceleme fırsatını bulurlarsa... Bakanlık olarak gerçekten çok farklı alanlarda hizmetler veriyoruz. Bir dokümanter olması bakımından da bu kitapçığı hazırlamayı önemli buldum. Geçen seneki sunumumuz elli altı sayfaydı, bu sene yüz seksen sekiz sayfa. Yani, hâlâ geliştirilmeye muhtaç bir metin, daha da genişletilebilir. O açıdan ben herkese yararlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli, saygıdeğer üyeleri, değerli basın mensupları; sunumumun başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 2018 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı'na hep birlikte son şeklini vererek bütçe müzakerelerinin komisyon aşamasını tamamlamış olacağız. Bu vesileyle görüşmeler boyunca yapmış olduğunuz değerli yorum ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyorum.

Bugün Bakanlık bütçesiyle ilgili oturum bölümünde Bakanlığımızın faaliyetleri, Gelir İdaresi Başkanlığının faaliyetleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının faaliyet ve projeleri konusunda Komisyonumuzu bilgilendirmek istiyorum. Yine, ileriye dönük olmak üzere, Bakanlığımızın hedefleri hakkında Komisyonumuza bilgi arz edeceğim. 2018 yılı gelir bütçesi, Bakanlığımızın Gelir İdaresi ve Özelleştirme İdaresi Başkanlıklarının 2016 yılı kesin hesabı, Bakanlığımızın Gelir İdaresi ve Özelleştirme İdaresi Başkanlıklarının 2018 yılı bütçesi hakkında Komisyonumuzu bilgilendireceğim. Kamu İhale Kurumu Başkanımız ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanımız da kendi kurum bütçeleriyle ilgili sunumlarını yapacaklardır.

Maliye Bakanlığı olarak 28 bini aşkın personelle vatandaşlarımıza her alanda hizmet vermeye çalışıyoruz. Her geçen gün de hizmetlerimizi artırarak, çeşitlendirerek faaliyetlerimize devam ediyoruz. Maliye Bakanlığı her zaman için proje bakanlığı olmuştur. Her alanda, gerek kamu yönetiminin geneline ilişkin idari kapasiteyi geliştirmeye yönelik projeler yürütmüştür hem de Maliye Bakanlığının temel fonksiyonlarının daha ileri aşamada yerine getirilmesini sağlamak üzere çok önemli projeleri geçmişten bugüne kadar yapagelmiştir. Önceki hükümetler döneminde de -Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel Bey'in de bu konuda emeklerini takdir etmem ve burada bahsetmem lazım, teşekkür ediyorum- her zaman için projelerle kamu yönetimini, kamu mali yönetimini ileriye taşıyan projeler yapagelmiştir.

Bu anlamda, sunumumun ilk bölümünde kısaca Maliye Bakanlığı olarak şu anda yürütmekte olduğumuz önemli projeler hakkında kısa kısa bilgi vermek istiyorum. Bunlardan belki de kamu harcamalarına ilişkin ileriye matuf olmak üzere en önemli proje Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Projesi'dir. Bu proje hayata geçirildiğinde kamu harcamalarına ilişkin bütün süreçler tamamen elektronik ortama taşınmış olacak, kamu harcama süreci içerisinde bütçe kanununun hazırlanmasından, Sayıştay denetimine kadar, hazineden hak sahiplerine ödemenin yapılmasına kadar –"harcama döngüsü" diyelim buna- harcama döngüsü içerisindeki bütün işlemler elektronik ortamda yapılacak, elektronik faturaya dayalı yepyeni bir harcama sistematığı kurulacak ve burada kamu harcamalarının daha şeffaf, daha hesap verebilir bir şekilde yapılabilmesinin önü açılmış olacak. Ayrıca kamuda kaynak kullanımında maliyet etkinliği, fayda etkinliği ve ekonomiklik noktasında da çok ciddi yararlar

sağlayacak. Kolay bir proje değil. Bütün kamu kurumlarının içine katılacağı bir proje. Başbakanlık genelge yayınladı. Maliye Bakanlığı olarak şu anda bu projenin koordinasyonluğunu yürütüyoruz. Birkaç yıllık bir süreç içerisinde bu alanda önemli ilerlemeler kaydedeceğimizi düşünüyorum.

İkinci önemli yürüttüğümüz proje Program Bazlı Performans Bütçe Projesi. Bu da son derece önemli bir proje. Aslında söylemek gerekirse bu projede biraz geç kaldık yani burada, özellikle mevcut bütçe sistematığımız biliyorsunuz, ekonomik tasnife dayalı bir bütçe kodlamasını içeriyor. Hâlbuki, gerek bütçe hakkını kullanan Parlatentonun hangi kaynaklara harcama yapılması noktasında, bilgi dâhilinde olarak bu kararları verebilmesi hem de bütçelerin daha hesap verebilir olması için mutlaka program bazlı bütçeye Türkiye olarak geçmemiz gerekiyor. Bakanlık olarak bu anlamda program bazlı bütçeyle ilgili diğer ülke uygulamaları gözden geçirildi. Bu konuyla ilgili Türkiye’de bütçe sistematığı içerisinde uygulamaya konulabilecek programlar belirlendi. Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığıyla bu çalışmalarını birlikte yürütüyoruz. İnşallah en yakın zamanda program bazlı bütçeye geçtiğimiz zaman ben inanıyorum ki Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe tartışmaları bu anlamda çok daha verimli olacak, Parlatentoda bütçe hakkı çok daha doğru bir şekilde kullanılma imkânına kavuşacak.

Bir başka projemiz de Yeni Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi Projemiz. Biliyorsunuz, kamu mali yönetimi sistemi içerisinde idari kapasitenin geliştirilmesi kanaatimce en önemli bileşenlerden bir tanesidir. Her ne kadar kamu mali yönetim sistematığı içindeki yasal düzenlemeleri yapmış olsanız da, idari düzenlemeleri yapmış olsanız da, bu konuda bilgi işlem altyapısını kurmuş olsanız da bütün bu sistemi yönetecek ve uygulayacak personelin idari kapasitesi yeterli değilse o takdirde kamu mali yönetim sistemini etkin ve etkili bir şekilde uygulama imkânınız olmaz. Bu açıdan Ankara’da, Yenimahalle’de büyük bir eğitim merkezi inşa ettik, şu anda hazırlıkları hemen hemen tamam. Mahalli idareler dâhil bütün kamu mali yönetim sistemi içerisindeki aktörlere her türlü eğitim, seminer, uzaktan eğitim, araştırma, geliştirme gibi çok farklı alanlarda eğitim ve araştırma faaliyetleri yapacağız. Böylelikle kamu harcama süreci içerisinde yer alan bütün personele, harcama yetkilisi üst yönetici dâhil olmak üzere çok kapsamlı bir eğitim ortamını burada ulaştıracağız. Bu da Türkiye’de kamu mali yönetim sistematığı içerisinde idari kapasitenin artırılmasına önemli katkı sağlayacak.

Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemi var, e-bütçe diyoruz, şu anda bütçe hazırlıklarını yürüttüğümüz sistematik. Burada da e-bütçe sisteminin daha da gelişmesi noktasında birtakım ilave yeni modüller çalışılmaktadır, bu da son derece önemli. E-SGB Projemiz var. Bakanlığımızın Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından Bakanlık düzeyindeki harcamaların yönetimine ilişkin bir bilişim projesi. Bu da yaklaşık beş, belki de altı yıl önce başlamış. Maliye Bakanlığında başlatılan bu proje diğer bakanlıklara yaygınlaştırıldı, diğer kurumlara yaygınlaştırıldı. Bugün e-SGB modülü birçok bakanlıkta da kullanılmaktadır.

Taşınmaz yönetiminde verimliliği artırmak, kaynak kullanımında etkinliği artırmak amacıyla Milli Emlak Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen Milli Emlak Otomasyon Projemiz var. Artık gelinen noktada bütün taşınmazlara ilişkin bilgiler elektronik ortamda tutulma imkânına kavuştu, işlemleri elektronik ortamda yapıyoruz. Dolayısıyla artık taşınmaz yönetimi tamamen bilgi işlem teknolojilerinin imkânlarından yararlanıyor. Kamu Taşınmazlarının Envanterlerinin Çıkarılması ve Muhasebeleştirilmesi Projesi var. Sayıştay Başkanlığıyla birlikte yürütüyoruz. Bu da özellikle kamu mali yönetiminde kamu varlıklarının tam ve doğru bir şekilde muhasebe kayıtlarına yansıtılmasına ilişkin son derece önemli bir proje.

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığımız tarafından Koordineli Vergi İncelemesi Sistemi Projesi yürütülüyor. Bunun alt bileşenleri var. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Risk Analiz Sistemi Projesi, Vergi Denetim Analiz Sistemi Projesi, Elektronik Teftiş Uygulaması, Elektronik İnceleme Dosyası uygulaması ve özellikle mükellef haklarını vergi denetimi sürecinde güçlendirmek üzere Vergi Denetim Kurulu Mükellef Portalı Projesi; bütün bu projeler vergi denetiminin çok daha etkin, çok daha etkili ama aynı zamanda da mükellef haklarını güçlendiren bir yaklaşımla yapılmasının önünü açacak. Yine, Bakanlığımız Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü tarafından, hukuk davalarıyla ilgili bütün sürecin elektronik ortamda takibine imkân vermek üzere METOP. Yine, Maliye Bakanlığı tarafından –biraz önce ifade etmiştim- SGB.net Projesi yürütüyor.

Ayrıca Bakanlık olarak birçok uluslararası kuruluşla da ortak yürüttüğümüz projeler var. Bu anlamda, Muhasebat Genel Müdürlüğümüz tarafından Mahalli İdarelerde Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi bunlardan bir tanesi. Bir diğeri Kamu İdareleri Risk Değerlendirmesi Projesi, OECD SIGMA'yla beraber yürütüyoruz. Yine, İç Denetim Kurulu Başkanlığımız tarafından Kamu Sektörü İç Denetim Reform Uygulamalarının Derinleştirilmesi Projesi var, bunu Dünya Bankasıyla birlikte yürütüyoruz. Kamu Mali Yönetimi Reformu Uygulamalarının Desteklenmesi Projesi var. Bu proje de özellikle önümüzdeki yıllarda uygulamaya koyacağımız reformların bir sonraki aşamaya taşınması noktasında önemli bir fonksiyon icra edecek. Yine, Gelir Vergisi Sisteminin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi Projemiz var Dünya Bankasıyla birlikte yürüttüğümüz. Gelir politikaları Genel Müdürlüğümüz tarafından Makroekonomik Modelleme ve Tahmin Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi var. Vergi Harcamalarının Etkinliğinin Ölçülmesi Projesi, Genel Yönetim Mali İstatistiklerinin Sunumu ve Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi var. MASAK tarafından yürütülen Terörün Finansmanı ve Aklama ile Mücadele Etkinlik Projesi var. Yine, Kamu Mali Yönetimi İçin Kurumsal İş Yönetimi Projesi var, bu da Bakanlığımızda Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından ve SGB tarafından yönetiliyor.

Bakanlığımız –biliyorsunuz- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü, Muhasebat Genel Müdürlüğü ana hizmet birimleri. Bu genel müdürlüklerimiz kendi görev alanları içerisinde hem doğrudan doğruya Maliye Bakanlığını ilgilendiren konularda faaliyet yaparken aynı zamanda Bakanlık olarak tüm kamu mali yönetim sistemine ilişkin görevlerimiz bağlamında da bu genel müdürlüklerimiz önemli faaliyetleri yürütüyor.

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü bağlamında, özellikle mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde sistemin geliştirilmesi konusunda önemli faaliyetler yapıyoruz. Bugün gelinen noktada kamu mali yönetiminde aslında kaynak kullanımında etkinliği sağlayacak en önemli faktör mali saydamlık ve hesap verebilirlik. Bunu hem yasal olarak hem idari olarak hem de uygulamalı olarak güçlendirmek için Bütçe Genel Müdürlüğümüz önemli faaliyetler yapıyor. Bu konuda vatandaşlarımızı doğrudan doğruya –kamu harcamaları konusunda- bilgilendirecek birçok platformu da devreye sokmuş durumda. Şu anda Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğümüz tarafından “ikinci nesil” diye tabir ettiğimiz, kamu harcama yönetimi reformuyla ilgili kapsamlı çalışmalar var. Bunlar bir aşamaya gelince inşallah yasal düzenleme olarak Komisyonumuza da getirip burada arz edeceğiz. Yine, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol süreçlerini güçlendiriyoruz. Biliyorsunuz, Maliye Bakanlığı, merkezi uyumlaştırma birimi olarak bütün kamu mali yönetim sistemi içerisinde yer alan idarelerdeki idari kapasitenin geliştirilmesi, strateji geliştirme başkanlıklarındaki uygulamaların daha da ileriye taşınması noktasında bir uyumlaştırma fonksiyonu izliyor. Bu anlamda önemli faaliyetler yapıyoruz.

Yine, 5018 sayılı Kanun'la birlikte yürürlüğe giren iç denetim faaliyetlerinin kamu genelindeki koordinasyonunu da Bakanlığımız yürütüyor. İç Denetim Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Maliye Bakanlığına bağlı olarak ayrı bir kurul olarak görevlerini icra ediyor. Özellikle burada iç denetim görevi yapan denetim elemanlarının sayısının artırılması, bunların idari kapasitelerinin güçlendirilmesi ve özellikle iç denetimde elektronik denetim uygulamalarının yaygınlaştırılması konusunda önemli görevler yapıyor. Bakanlıkların strateji geliştirme birimleri arasındaki koordinasyonun sağlanması ve bakanlıklarımızın strateji geliştirme başkanlıklarının idari kapasitelerini geliştirmesi konusunda önemli faaliyetler yapıyoruz.

Gelir Politikaları Genel Müdürlüğümüz, biliyorsunuz, gelir politikalarının geliştirilmesi, koordinasyonu ve bu anlamda yasal süreçlerin takip edilmesi noktasında önemli fonksiyonlara sahip. Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü, aynı zamanda, kanundan gelen görevleri kapsamında makroekonomik tahminler yapmak, modeller kurmak, bunu gerek bakanlık gerek ekonomi yönetiminin hizmetine sunmak gibi fonksiyonları icra ediyor.

Şunu da ifade edeyim: Bakanlık olarak, son iki yılda özellikle yatırımı, üretimi, istihdamı, ihracatı artırmaya dönük çok kapsamlı düzenlemeleri sizlerin de buradaki kabulleriyle gerçekleştirdik. Özellikle ekonomide ortaya çıkan büyüme trendini yukarıya çeken son derece önemli yapısal düzenlemelerin de Bakanlık olarak çalışmalarını yaptık, Komisyonumuza getirdik ve burada, Hükümetimize de arz ettik ve çok önemli yasal düzenlemelere bu süreçte imza altmış olduk. Ben, bu düzenlemelerin Türkiye'deki büyüme potansiyelini yukarıya çekecek son derece önemli düzenlemeler olduğunu düşünüyorum. Özellikle Ar-Ge kapsamında yapmış olduğumuz düzenlemeler son derece önemli.

Sermaye piyasalarının derinleştirilmesiyle ilgili olmak üzere İstanbul Finans Merkezi bağlamında çalışmalarımız devam ediyor. Tasarrufların artırılmasını sağlayacak yasal düzenleme çalışmalarımız var. Yine Maliye Bakanlığı olarak, ekonomi politikalarıyla birlikte sosyal politikalara destek vermek amacıyla önemli vergisel düzenlemeleri yaptık. Çevreye duyarlı harcamaların ve yatırımların artmasını sağlayacak, teşvik edecek vergisel düzenlemeleri de bu süreç içerisinde yapmış olduk.

Ekonomideki 2016 yılında ortaya çıkan riskleri yönetmek ve ekonomide büyüme trendini tekrar yakalamak üzere de önemli yasal değişiklikleri uygulamaya koyduk, teşvik destekleri getirdik ve Türkiye ekonomisi bu yılın ilk yarısında yüzde 5'in üzerinde büyüdü. Bu da uygulamaya koyduğumuz bu teşvik politikalarının ne kadar etkili olduğunu ortaya koyuyor.

Yine, Gelir Politikası Genel Müdürlüğü olarak diğer paydaşlarla ortak çalışmalar yürütüyoruz, uluslararası kuruluşlarla birlikte Türkiye'de vergi sisteminin daha da geliştirilmesi konusunda önemli çalışmalarımız var. Gelir Politikası Genel Müdürlüğümüz ve Gelir İdaresi Başkanlığımız Katma Değer Vergisi Reformu, Gelir Vergisi Reformu, Vergi Usul Reformu konusunda da önemli mesafeler kaydetti.

Katma değer vergisiyle ilgili kanun çalışmasını inşallah, yıl bitmeden önce Bakanlar Kurulu getirmeyi hedefliyoruz. KDV sisteminde son derece önemli radikal değişiklikler yapan bu kanunun, inanıyorum ki önümüzdeki dönemde reel ekonomiye ciddi anlamda katkı verecek bir unsur olacağını da söyleyebiliriz.

Millî Emlak Genel Müdürlüğümüz taşınmaz yönetimi konusunda son yıllarda özellikle bir taraftan gelir getirici gayrimenkul gelişme projeleri dâhil olmak üzere son derece önemli projelere imza atıyor. Diğer taraftan da ülkemizin kalkınması için gerekli olan yatırım, üretim, ihracat ve istihdamın desteklenmesi anlamında, yatırımların yapılması anlamında, kamu taşınmazlarının ekonomiye kazandırılması konusunda önemli faaliyetler icra ediyor. Burada, konuşmamın zaman yetersizliği içerisinde tek tek bahsetmeyeyim ama liman yatırımlarından tarım sektöründeki yatırımlara kadar, endemik bitkilerin Türkiye'de üretimini artırmak için sağlanan çok düşük fiyatlı kamu taşınmazlarından

küçük sanayi sitelerinin geliştirilmesine dönük olmak üzere bugün, Millî Emlak Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı gerçekten ekonomide yatırıma, üretime çok ciddi anlamda taşınmaz temin etmek suretiyle kaynak ve imkân sağlıyor. Çevresel düzenlemelere, kentsel dönüşüm projelerine, kırsal kalkınma projelerine Millî Emlak Genel Müdürlüğünün sağladığı önemli katkılar var.

Muhasebat Genel Müdürlüğümüz, özellikle kamu mali yönetim sistemi içerisinde muhasebe fonksiyonunun genel bütçeli idareler için yerine getirilmesi başta olmak üzere bütün kamuya ait mali raporlama sisteminin kurulması ve bu mali raporlamanın yapılması anlamında çok önemli projelere imza atıyor.

Türkiye olarak, bugün, büyük ölçüde uluslararası normlara uygun bir kamu mali yönetim raporlaması yapabiliyoruz, genel devlet düzeyindeki bütün mali raporları uluslararası standartlara uygun zaman ve içerik formatında yapma imkânına kavuşmuş durumdayız. Bu da Türkiye'nin kamu mali istatistiklerine ilişkin uluslararası toplumla birlikte hareket ettiğini ortaya koyan son derece önemli bir gelişme.

Muhasebat Genel Müdürlüğümüz kamu idarelerinde muhasebat yapısının kurulması ve geliştirilmesi konusunda da kurumlarımıza önemli katkılar sağlıyor. Devlet muhasebe standartları, biliyorsunuz, Maliye Bakanlığı bünyesindeki Devlet Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayımlanıyor. Bu konuda, uluslararası devlet muhasebe standartlarının Türkiye'ye uyarlanması konusunda da önemli mesafeler kaydetmiş durumdayız. Özellikle dış denetim organı olarak Sayıştay, yapmış olduğu denetimlerde, tespit etmiş olduğu eksiklik ve aksaklıkların izlenmesi, sistematik eksiklik ve aksaklıkların tespit edilerek bu eksiklik ve aksaklıkların bir daha olmaması, Maliye Bakanlığı olarak bu konuda yapılması gereken düzenlemelerin yapılmasının sağlanması amacıyla Muhasebat Genel Müdürlüğü bünyesinde özel bir birim kurduk. Her bir Sayıştay raporu tek tek gözden geçiriliyor, ortaya konulan bulguya neden olan faktörler tek tek analiz edilmek suretiyle bu faktörlerin tekrar ortaya çıkmamasını sağlamak üzere önemli düzenlemeler yapıyoruz.

Muhasebat Genel Müdürlüğünde önemli projelerimiz var. Mal müdürlüklerinde veznelerin, küçük ambarın, büyük ambarın kaldırılması dâhil olmak üzere bütün elektronik devlet uygulamalarını muhasebe sistemi içerisinde hayata geçireceğiz. Orta ve uzun vadede, Maliye Bakanlığının defterdarlıklar üzerinden muhasebe tutan bir bakanlık olmaktan çıkıp her kamu idaresinin kendi muhasebe hizmetini kendisinin yaptığı, Maliye Bakanlığının ise devletin bütün genel muhasebe altyapısını kuran, yöneten, yönlendiren bir yapıya dönüşmesine ve böylelikle Maliye Bakanlığının harcama yönetimi içerisinde muhasebe tutan bir bakanlık görünümünden harcama politikalarına ilişkin çok daha katmadeğerli bir fonksiyon üstlenmesini sağlayacak önemli düzenlemeleri de hep beraber inşallah yapacağız. Bunlar, Maliye Bakanlığında son on yıldır, on beş yıldır yapmış olduğumuz yapısal dönüşüme çok önemli yeni bir ivme kazandıracak.

Türkiye, bugün, mali istatistiklerini tamamen uluslararası istatistiklere uygun olarak hazırlıyor, bunu da ifade edeyim.

Yine, burada, Muhasebat Genel Müdürlüğümüzün projeleri çok detaylı bir şekilde sizlere arz edilmiş durumda.

Baş Hukuk Muhakemat Genel Müdürlüğümüz, biliyorsunuz, genel bütçeli idarelerde artık her bakanlık kendi muhakemat ve hukuk hizmetini kendisi yapıyor ama Maliye Bakanlığı olarak hizmet talep eden kuruluşlara muhakemat hizmetlerinde de destek veriyoruz veya onların fonksiyonunu Bakanlık olarak biz yürütüyoruz. Burada, Maliye Bakanlığının özellikle Baş Hukuk Muhakemat Genel

Müdürlüğü üzerinden kamuya genel olarak hukuk konularında müşavirlik yapan bir genel müdürlük olmanın ötesinde de önemli sayıda hukuk davasını, ceza davasını, idari davayı, icra davalarını da takip ediyor.

Vergi Denetim Kurulumuz, biliyorsunuz, son dönemde Türkiye’de vergi denetiminde yapılan reform niteliğindeki değişikliklerin sonucunda ortaya çıkan yeni bir yapı. Vergi Denetim Kurulu, temelde uzmanlaşmaya dayalı, fonksiyonel anlamda iş bölümüne dayalı yeni bir denetim kurulu. Vergi Denetim Kurulunda en öncelikli hedefimiz Vergi Denetim Kurulunun idari kapasitesinin daha da ileriye taşınması, insan kaynağı kalitesinin artırılması. Bu anlamda, eğitime büyük yatırım yapıyoruz. Bugün, 8 binin üzerindeki vergi müfettişi kurul tarafından, Bakanlık tarafından belirlenmiş standartlarda hizmet içi eğitimi almak zorunda.

Yine, vergi denetiminde mükellef haklarını güçlendirmek amacıyla 2011 yılından bu yana çok önemli yasal düzenlemeler yaptık. Vergi inceleme sürecinde incelemeye seçimden mükellefe vergi inceleme raporunun sunumuna kadar olan bütün inceleme döngüsü içerisinde mükellefin haklarını her aşamada kullanabilmesi, vergi denetiminde hesap verebilirliğin artırılması, vergi denetiminde şeffaflığın artırılması anlamında özel düzenlemeler yaptık. Artık vergi denetim elemanı raporunu yazdığı zaman, yazdığı raporun bir özetini mükellefe vermek zorunda. Vergi denetim süreci tamamlanıp rapor düzenlemeden önce mükellef vergi inceleme elemanının dışında kurul bünyesindeki bir rapor değerlendirme komisyonu önünde kendi argümanlarını savunabilme imkânına kavuştu. O açıdan, çok detaylı çalışmalarımız var. Mükellef haklarını bir taraftan güçlendireceğiz ama bir taraftan da vergi denetiminde etkinliği ve etkililiği de devam ettireceğiz. Kayıt dışı ekonomide mücadelede Vergi Denetim Kurulu çok önemli fonksiyonlar üstlenmiş durumdu; bunu da inşallah önümüzdeki dönemde devam ettireceğiz.

MASAK, terörle mücadele, terörün finansmanı ile mücadele ve suç ekonomisiyle mücadele anlamında kanunundan gelen görevleri artan ölçüde yapmaya devam ediyor. Bu anlamda uluslararası bütün mücadele platformlarında en önemli aktörlerden birisiyiz. Terörün finansmanı anlamında bütün uluslararası çalışmalarda Türkiye, öncü bir rol üstlenmiş durumda gerek içeride gerekse dışarıda terör ve terörün finansmanına ilişkin olmak üzere diğer emniyet ve savcılık birimlerimizin yapmış olduğu bütün faaliyetlere hem istihbari bilgi sağlama hem araştırma ve analiz yapma konusunda önemli katkılar sağlıyoruz. Uluslararası kuruluşlarla, FATF, EGMONT gibi bütün uluslararası kuruluşlarla çok yapıcı bir diyalogumuz ve ortak bir çalışmamız var. Türkiye, bugün artık, diğer ülkelerdeki kara para mücadelesi yapan, organizasyonu denetleyen, ortak denetim komitelerinde yer alan bir ülke. Son dönemde özellikle sanal bahisle mücadele konusunda MASAK önemli faaliyetleri üstlenmiş durumda.

Strateji Geliştirme Başkanlığımız Bakanlığımızın kaynaklarının etkin, etkili, verimli bir şekilde kullanılması konusunda, kaynak kullanımında özellikle harcamalarda tasarrufu sağlamaya dönük önemli projelere imza atan bir birimimiz.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Başkanlığımız da özellikle Avrupa Birliği ile yürütülen müzakereler çerçevesinde Bakanlık içinde koordinasyonu sağlıyor.

Bakanlık içinde bilgi işlem merkezlerini tek bir noktada Bilgi İşlem Başkanlığı içerisinde koordine edecek yeni bir yapı kurduk. Bilgi İşlem Başkanlığımız bu anlamda Bakanlığımız birimlerinin hem yazılım hem donanım ihtiyaçlarını karşılayan bir noktaya gelmiş oldu.

Biliyorsunuz, Maliye Bakanlığının en önemli ikinci yüzü Gelir İdaresi Başkanlığımız. Gelir İdaresi Başkanlığımız, 38 bini aşan personeliyle vergi uygulamaları konusunda vatandaşlarımıza her alanda hizmet veriyor. Gelir İdaresi Başkanlığımızın fizikî kapasitesinin geliştirilmesi, insan kaynağı kalitesinin artırılması ve teknolojinin her geçen gün daha fazla vergi uygulamalarında kullanılması

için yoğun bir gayret içerisinde. Şunu söyleyebilirim ki Gelir İdaresi Başkanlığımız uluslararası düzeyde karşılaştırmalar yapıldığında elektronik uygulamaları en iyi noktada yapabilen kurumlardan birisi olmuştur. Yine ben Bakanımıza burada teşekkür ediyorum, belli de Gelir İdaresi Başkanlığının veya eskiden Gelirler Genel Müdürlüğünün en kritik projesi VEDOP projesidir. Bu proje başladığı günden bu yana her geçen gün yeni modüller eklenerek, yeni ilaveler yapılarak geliştiriliyor. Artık bugün beyannamelerin neredeyse hemen hemen tamamını elektronik ortamdan yapıyoruz, tahsilatların önemlice bir kısmını elektronik ortamda yapıyoruz, mükelleflerimize elektronik ortamda her anlamda hizmeti sunuyoruz. Çağrı merkezlerimiz var, çağrı merkezimiz üzerinden vatandaşlarımızın her türlü sorularını cevaplıyoruz. Tahsilat işlemlerinde daha fazla e-devlet uygulamalarını yaygınlaştırmak için önemli çalışmalarımız var ve Gelir İdaresi Başkanlığımızın da aynı şekilde uygulama sırasında mükellef haklarını güçlendirecek şekilde önemli, yeni projeler ortaya koyduğunu görüyoruz.

Bakanlık olarak temel yaklaşımımız şudur: Biz bütün vatandaşlarımıza, bütün mükelleflerimize yürekten inanıyoruz. Onlar üretiyorlar, kazanıyorlar, risk üstleniyorlar ve elde ettikleri gelirden, kazançtan devlete vergi vermek istiyorlar, kanunların getirdikleri yükümlülükleri yerine getirmek istiyorlar. Bunun için de kendilerinin büyük bir gayret gösterdiğini görüyoruz. Ben bütün mükelleflerimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Bize düşen görev, mükellefimize inanacağız, mükellefimize güveneceğiz, mükelleflerimizi vergi uygulamaları konusunda ve yükümlülükleri konusunda her noktada bilgilendireceğiz ve gönüllü uyuma mükelleflerimizi teşvik edeceğiz. Son iki yılda çok sayıda yeni uygulamayı devreye soktuk. Yine Komisyonumuzdan geçen yasal düzenlemeler var; izaha davet müessesesi böyledir, kolaylaştırılmış tecil müessesesi böyledir. Bütün amacımız, vergiye gönüllü uyumu teşvik etmek ve vergiyi gönüllü bir şekilde almaktır. Burada idarenin her aşamada yani vergi dairesindeki veznedarından Bakana kadar bütün süreçlerde mükellefe inanan, güler yüzlü ve mükellef hizmetlerini geliştirmeye dönük bir amaçla hareket etmesi gerekiyor. Bu anlamda Gelir İdaresi Başkanlığımızın eğitim dâhil olmak üzere, iletişim çalışmaları dâhil olmak üzere yoğun gayretleri var ama diğer taraftan da gönüllü uyumu teşvik ederken bütün bu yapılanlara rağmen vergisel yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerle ilgili de idarenin ne yapması lazım; caydırıcı gücünü, önleyici gücünü kullanması lazım ama bunu da yaparken, caydırıcı ve önleyici gücünü de kullanırken yine mükellef haklarını en iyi şekilde koruyacak bir yaklaşım içerisinde olması lazım. Yerleşik anlayışları değiştirerek mükellef haklarını ve vatandaşımıza inancı merkeze koyan bir anlayışla hizmetlerimizi yürütüyoruz.

Özellikle son dönemlerde katma değer vergisi iadelerinin hızlandırılması konusunda önemli yasal düzenlemeler yaptık. Tebliğleri değiştirdik, sistemi kolaylaştırdık, birçok uygulamayı elektronik ortama taşıdık, mükellefin KDV iade sürecinden daha fazla bilgi alabilmesinin önünü açtık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen toparlayın.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki dakikada toparlayayım.

Şu anda da özellikle KDV iade süreci içerisinde KDV iade maliyetlerini düşürecek çalışmalar yapıyoruz. Bunlardan bir tanesi, KDV iade süreci içinde, biliyorsunuz yeminli mali müşavirler tarafından KDV iade raporu düzenleniyor. Burada belirlenmiş bir tarife var; meslek odalarımızla da görüşerek... Bana vatandaşlarımızdan, işletmelerimizden gelen taleplerden bir tanesi, katma değer vergisi iadesini alırken yeminli mali müşavirlere yapmış olduğumuz ödemeler yapılan iadeye oran olarak yüksek, bunun aşağıya çekilmesi şeklinde talepleri var. Burada meslek odalarımızla da görüşerek KDV iade raporlarının düzenlenmesine ilişkin olarak yeminli mali müşavirlere yapılacak

ödemelerin daha da aşağıya çekilmesi konusunda bir çalışmamız var. Ben burada meslek odalarımızın bu çabamıza, bu gayretimize destek olacağına inanıyorum ve KDV iadesinde her zaman söylüyorum bir gün dahi vatandaşın KDV'si devlette beklemesin, en kısa sürede, en kolay şekilde katma değer vergisi iadesini alabilsin diyorum; bunu da inşallah yapacağız.

İhtisas vergi daireleri kurduk. Sadece KDV iadelerini yapan ihtisas vergi daireleri var ve biz bunları yaygınlaştırıyoruz.

Tek tek belirtmeyeyim, son derece önemli e-devlet projelerimiz var; bunları hayata geçiriyoruz. Kayıt dışı ekonomiyle mücadelede de Gelir İdaresi Başkanlığımız önemli faaliyetler yürütüyor. Bu anlamda uygulamakta olduğumuz bir eylem planı var ve inanıyorum ki gerek gelir politikalarındaki atacağımız adımlar gerek gelir uygulamalarında atacağımız adımlarla Gelir İdaresi Başkanlığımız veya Gelir Politikaları Genel Müdürlüğümüz Türkiye'deki vergi sisteminin daha adil, daha uygulanabilir olması konusunda önemli gayretler sarf edecek.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız özelleştirme uygulamaları konusunda programa dâhil kurumların özelleştirme uygulamalarına devam ediyor. Burada da bütçede öngördüğümüz özelleştirme gelir hedeflerine varabilmek için önemli çalışmalar yürütülüyor.

Bu defa Bakanlığımızın bütçe sunumuna Devlet Malzeme Ofisi ile Millî Piyango Genel Müdürlüğünü de dâhil ettik Bakanlığımızın bağlı kuruluşları olması hasebiyle.

Devlet Malzeme Ofisi, biliyorsunuz bir merkezî satın alma kurumu olarak görev icra ediyor. Özellikle son yıllarda DMO'nun kataloglarında ve satın alma süreçlerinde küçük ve orta ölçekli imalat işletmelerinin daha fazla yer almasını sağlayacak önemli çalışmalarımız ve gayretlerimiz var. Ben onların da başarılı olmasını yürekten temenni ediyorum.

Millî Piyango Genel Müdürlüğü kendisine yasayla verilen görevleri yerine getiriyor. Orada da arkadaşlarımız, biliyorsunuz Millî Piyango lisansının özelleştirilmesine ilişkin bir süreç var, idarede bir dönüşüm meydana gelecek ama o sürece kadar buradaki çalışmalar da devam edecek

Bu faaliyetlerimiz çerçevesinde önümüzdeki döneme dönük olarak Maliye Bakanlığı gerek gelir politikalarında gerek taşınmaz yönetiminde gerekse kamu mali yönetim sistematigi içerisinde kendi üzerine düşen görevleri daha ileri aşamalarda yapmanın çabası ve gayreti içerisinde olacak. Bu anlamda 2018 yılı bütçesinde Bakanlığımıza, Gelir İdaresi Başkanlığına, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına 2018 bütçe kanunuyla tahsis edilen kaynakların en doğru, en etkin, en etkili şekilde kullanılması konusunda da özel bir gayretimiz ve çabamız olacak. O açıdan bugünkü görüşmeler sırasında da Sayın Başkanım, sayın vekillerimizin, sizlerin soruları ve yorumları, değerlendirmeleri çerçevesinde Bakanlık faaliyetlerimizi daha da ileriye taşımak için büyük bir gayret içerisinde olacağız.

Ben, bugünkü çalışmada vereceğiniz katkılardan dolayı şimdiden her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Maliye Bakanlığının 2018 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Sunumunu yapmak üzere Kamu İhale Kurumu Başkanına söz vereceğim.

Buyurun.

2.- *Kamu İhale Kurumu Başkanı Hamdi Güleç'in, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu*

KAMU İHALE KURUMU BAŞKANI HAMDİ GÜLEÇ – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, kurumum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken sizlere öncelikle Kamu İhale Kurumunun görev ve yetkileriyle ilgili kısa bilgiler sunmak istiyorum.

2002 yılında 4734 sayılı Kanun’la kurulmuş olan Kamu İhale Kurumu, kamu tüzel kişiliğine sahip idari ve mali özerkliği bulunan bir üst kuruldur. Kamu ihale Kurumu esas olarak ihale sürecinde idarelerce gerçekleştirilen işlemlere ilişkin şikâyet başvurularını inceleyerek sonuçlandırmak, Kamu ihale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’na ilişkin mevzuatı hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek, ihale ilanlarıyla ilgili esas ve usulleri düzenlemek ve Kamu İhale Bülteni’ni yayımlamak, görev alanı ile ilgili olarak istatistikler oluşturarak yayımlamak, ihalelere katılmaktan yasaklananlar ile haklarında kamu davası açılmış olması nedeniyle ihalelere katılamayacak olanlara ilişkin sicilleri tutmak, Kamu İhale Mevzuatı’yla ilgili eğitim vermek, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak, Elektronik Kamu Alımları Platformunu kurmak ve işletmek görev ve yetkilerine sahiptir.

Kurumumun karar organı olan Kamu İhale Kurulu, Başkan ve ikinci başkan dâhil olmak üzere 9 üyeden oluşmaktadır. Kurum görevlerini 14 yönetici, 142 meslek personeli, 159 idari personel ve 23 sözleşmeli bilişim personeli olmak üzere toplam 338 personelle yerine getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ülkemizde 2016 yılında 173,7 milyar lira tutarında kamu alımı yapılmış olup bu tutar 2016 yılı bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 30’unu teşkil etmektedir. 2017 yılının ilk dokuz ayında ise toplam kamu alımları tutarı yaklaşık 178,8 milyar lira olarak gerçekleşmiştir.

Kamu ihale Kurumu, itirazın şikâyet başvurularını inceleme ve çözüme ulaştırma görevi kapsamında, 2016 yılında 3.395 adet şikâyet başvurusunu incelemiştir. 2017 yılının dokuz aylık döneminde ise bu rakam 2.570 olarak gerçekleşmiştir. Kuruma yapılan itirazın şikâyet başvurularında ihaleyi yapan idareden istenen ihale işlem dosyasının kuruma intikalinden itibaren yirmi gün içinde karar verilmektedir. Kurumun itirazın şikâyet başvuruları üzerine verdiği kararlar, idari yargı denetimine tabi olup tamamı internet sitemizde ücretsiz olarak yayımlandığından kamuoyu denetimine de açıktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2016 ve 2017 yıllarında Kamu İhale Mevzuatı’nda birtakım değişiklikler yapılmış, daha önce uygulamaya geçirilen değişikliklerin sektörde meydana getirdiği etkiler gözlemlenmiştir. Kurumun kamu alımlarına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapma görevi uyarınca, yerli üretimin kamu alımları yoluyla desteklenmesine yönelik yasal değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda, 2016 yılında kamu alımları yoluyla yerli üretimi, bölgesel kalkınma ve stratejik sektörlerde teknolojik gelişmeyi teşvik etmek üzere 4734 sayılı Kanun’a ek 9’uncu madde, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketince cazibe merkezleri programı çerçevesinde yapılacak alımlara yönelik olarak da geçici 17’nci madde eklenmiştir.

2017 yılında ise 4734 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen orta ve yüksek teknolojiye sahip sanayi ürünlerine ilişkin yapılacak mal alımlarında, yerli ürünlere yüzde 15 fiyat avantajı sağlanması zorunlu hâle getirilmiştir. Söz konusu zorunluluk yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler için de getirilmiştir. Ayrıca, yapım işlerinde kullanılacak makine, malzeme, ekipman ile yazılımın da belirli şartlar dâhilinde yerli malı olması zorunluluğu getirilmiştir.

Öte yandan, ihale uygulama yönetmeliklerine ihale sürecinin elektronik ortamda yürütülmesini kapsayan yeni düzenlemeler eklenmiş ve 1 Temmuz 2016 tarihinde yürürlüğe giren bu değişikliklerle açık ihale usulüyle yapılan ve yaklaşık maliyeti 234.251 TL’nin altında kalan hizmet alımı ve mal

alımı ihalelerinin elektronik ortamda teklif alınan beyan usulüne göre gerçekleştirilmesi, bu çerçevede tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi işlemlerinin EKAP üzerinden elektronik ortamda yapılması imkânı getirilmiştir.

2017 yılı başında ise ihale uygulama yönetmeliklerinde ihalelere katılımın artması ve bürokrasinin azaltılmasını teminen birtakım değişiklikler yapılarak katılım ve yeterlik belgelerinin sunumunu kolaylaştıracak düzenlemeler hayata geçirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ihale işlemlerinin etkin, şeffaf ve hızlı bir şekilde yürütülmesi, işlem maliyetlerinin azaltılması, ihalelere katılımın ve rekabetin artırılmasının en etkin yollarından biri de elektronik ihalenin hayata geçirilmesidir. Bu kapsamda idareler, 2010 yılında devreye alınan Elektronik Kamu Alımları Platformu yani EKAP üzerinden ihale dokümanını mevzuata uygunluk denetimi yapan akıllandırılmış bir programla hazırlayabilir hâle gelmişlerdir. Ayrıca yapılan entegrasyonlar sayesinde isteklilerin vergi borcu, bilanço ve gelir tablosu bilgileri, kesinleşmiş sosyal güvenlik borcu bilgileri, banka referans mektubu ve geçici teminat mektubu bilgilerinin EKAP üzerinden sorgulanabilmesi imkânı tanınarak bu süreçlerin kısa ve etkin biçimde tamamlanması sağlanmıştır. 1 Eylül 2014 tarihinden itibaren iş deneyim belgelerinin EKAP üzerinden düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, yerli veya yabancı gerçek, tüzel kişilerin yurt dışında gerçekleştirdikleri işlere ilişkin iş bitirme belgelerinin de 1 Temmuz 2018 tarihine kadar EKAP'a kaydedilmesi zorunlu tutulmuştur. Bu işlemlerden sonra iş deneyim belgelerinden kaynaklanan uyumsuzlukların da azalması beklenmektedir. 2017 yılının ilk dokuz ayı itibarıyla EKAP'ta kayıtlı 235.943 adet iş deneyim belgesi bulunmaktadır. 2015 yılı içerisinde tüm yerli istekliler için EKAP'a kayıt olma zorunluluğu getirilmiş ve 2015 yılı başından itibaren gerçekleştirilen ihalelerde idareler tarafından tebligatların öncelikli olarak EKAP üzerinden yapılması sağlanmıştır. Tüm yerli isteklilerin EKAP'a kayıt olmasıyla ihalelerin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesi hedefinin önemli bir adımı atılmış, öte yandan tebligatların EKAP üzerinden hızlı ve güvenli bir şekilde yapılabilmesiyle kamu alımları alanında muhtemel zaman kayıpları ve maliyet asgariye indirilmiştir. Bu uygulamanın devreye alındığı tarihten bugüne kadar yaklaşık 3,5 milyon tebligat EKAP üzerinden gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 8 Mart 2017 tarihi itibarıyla idarelerin EKAP'a ihale dokümanı yükleme sınırı kaldırılarak sınırsız hâle getirilmiş ve 4734 sayılı Kanun kapsamındaki ihalelerin, teknik şartname de dâhil olmak üzere, tüm dokümanlarına EKAP üzerinden ücretsiz erişim imkânı getirilmiştir.

Öncelikli Dönüşüm Programı ve Girdi Tedarik Stratejisi eylem planları kapsamında, ülke çapında gerçekleştirilen ihalelerde sonuç bilgilerinin kalem bazında miktar, birim fiyat ve uluslararası sınıflandırma kodları girilerek gönderilmesi sağlanmıştır. Bu sayede, kamu alımlarına ilişkin politikaların izlenmesi ve yönlendirilmesinde kullanılmak üzere kamu alımlarının sonuçlarının daha detaylı analiz edilebilmesi mümkün hâle getirilmiştir. İzleyen dönemde elektronik ihale uygulamasının tüm ihale türlerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması, elektronik kataloğun geliştirilmesi, yapım işi ihalelerinde yeterlik sisteminin kurulması, ihalelerde kağıt ortamında belge sunumunun asgariye indirilmesi ve adli sicil, kalite sertifikaları gibi konularda diğer kurumlarla gerekli entegrasyonların yapılabilmesi için yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; kamu ve özel sektöre Kamu İhale Mevzuatı'yla ilgili eğitim vermek ve bu doğrultuda gerekli çalışmalarını yürütmekle görevli olan kurumumuz, bu kapsamda 2015 yılında 8.563, 2016 yılında 7.924, 2017 yılının ilk dokuz ayında ise 3.636 katılımcıya ihale eğitimi vermiştir. Ayrıca, bazı üniversitelerin sürekli eğitim uygulama ve araştırma merkezleriyle imzalanan eğitim iş birliği protokolleri kapsamında da 2016 yılında 403, 2017 yılının ilk dokuz ayında ise toplam 306 katılımcıya sertifikalı ihale eğitimi verilmiştir.

Diğer taraftan, Avrupa Komisyonu tarafından düzenlenen 2016 Yılı İlerleme Raporu'nda Türkiye'nin kamu alımları mevzuatının rekabet, şeffaflık ve kaynakların verimli kullanılması gibi Avrupa Birliği müktesebatında benimsenen ilkeleri geniş ölçüde yansıttığı ve Kamu ihale Kanunu'nun 2004 yılı Avrupa Birliği kamu alımları direktifleriyle büyük ölçüde uyumlu olduğu belirtilmiştir. Kamu alımlarıyla ilgili kuruluşların kurumsal kapasitelerinin yeterli düzeyde olduğu, ihale usullerinde genel olarak şeffaflık ve etkinlik ilkelerine bağlı kalındığı, piyasa işleyişinin ve rekabetinin tatmin edici düzeyde olduğu, iyi işleyen bir elektronik kamu alımları portalının bulunduğu, ülkemizin elektronik ihaleden etkin bir biçimde faydalandığı vurgulanmış, Kamu İhale Kurumunun idarelere yeterli miktarda düzenleyici, istişari ve operasyonel destek sağladığı, kamu alımlarının izlenmesinin tatmin edici düzeyde bulunduğu ve Kamu İhale Kurumunun ihalelerin performansının ve sonuçlarının ölçümü ile kamu alımları sisteminin geliştirilmesi için temel oluşturan düzenli istatistikler yayımladığı ifade edilmiştir.

+Şikâyet başvurularına ilişkin olarak ise, Kamu İhale Kurumunun inceleme sisteminin, şikâyetlerin hızlı etkin bir biçimde çözüme kavuşturulmasını sağladığı hususu kayıt altına alınmıştır.

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım Sayın Güleç.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKANI HAMDİ GÜLEÇ – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Başkanım, konuşmamın son bölümünde sizlere 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı hakkında kısa bilgiler sunmak istiyorum.

Kurumun gelirleri esas itibarıyla; kanun kapsamında yapılan ihalelere ilişkin sözleşme bedeli üzerinden alınan kurum payı, ihalelere ilişkin itirazın şikâyet başvuru bedelleri ve ihale ilanı yayım gelirlerinden oluşmaktadır.

Kurumun 2018 yılı bütçesinde, 144 milyon lira gelir ve ödenek öngörülmüştür.

Öngörülen ödeneklerin yaklaşık; 41,7 milyon lirasının personel ve SGK prim giderlerine, 34,2 milyon lirasının mal ve hizmet alımı giderlerine, 2,1 milyon lirasının cari transfer ödemelerine, 50 milyon lirasının sermaye giderlerine harcanacağı, 16 milyon lirasının ise gelir fazlası olarak Hazineye aktarılacağı öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler, 2016 yılı kesin hesap bilgileri ise özetle şöyledir: 2016 bütçe başlangıç ödeneği 132 milyon lira iken, kurumun gelirlerinin tahminlerin üzerinde gerçekleşmesi nedeniyle Hazineye aktarılacak gelir fazlası için eklenenlerle birlikte yıl sonu ödenek toplamı 156,8 milyon lira olmuş, bu ödeneğin 67,4 milyon lirası harcanmış, 86,3 milyon lirası gelir fazlası olarak Hazineye aktarılmış ve harcanmayan 3,1 milyon lirası ise yıl sonu itibarıyla iptal edilmiştir.

Kurumun kendisine yüklenen görevleri yerine getirirken bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da titizlikle ve özveriyle çalışmaya devam edeceğinin ve kuruma tahsis edilen 2018 yılı bütçesinin büyük bir sorumluluk anlayışı içinde harcanacağını Komisyonun değerli üyeleri tarafından bilinmesini temenni eder, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Güleç, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanına söz vereceğim.

Sayın Genç Osman Yaraşlı, buyurun, söz sizin.

3.- Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanı Genç Osman Yaraşlı'nın, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU BAŞKANI GENÇ OSMAN YARAŞLI – Plan ve Bütçe Komisyonunun Sayın Başkanı ve değerli üyeleri; öncelikle heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kurumumuzun 2018 yılı bütçesinin görüşülmesi münasebetiyle görevimizin anlamı ve faaliyetlerimiz hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum.

Bilindiği üzere, ekonomik yapıların gelişmesi ve karmaşıklığının artması, doğru ve güvenilir bilginin önemini büyük ölçüde artırmıştır. Doğru ve güvenilir olmayan bilgilere alınacak kararlar ile bilginin piyasa aktörleri arasında asimetrik dağılımı kaynakların verimli ve etkin dağılımını engellemekte ve kayıplara neden olabilmektedir.

Piyasaların kullandığı en önemli bilgi kaynaklarından birisi işletmelerin finansal tablolarıdır. Bu bakımdan, finansal tablolardaki bilgilerin tam, doğru, gerçeğe ve ihtiyaca uygun olması piyasaların etkin işlemesi bakımından çok önemlidir.

1990'lı ve 2000'li yıllarda gelişmiş ülkelerde yaşanan büyük şirketlerin iflasları ve muhasebe skandalları 2000'li yılların başından itibaren pek çok ülkede meslekten bağımsız, düzenleme ve denetleme yetkilerini haiz kamu gözetimi kurumlarının kurulmasına yol açmıştır. Bu çerçevede, ülkemizde 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle 2011 yılı sonunda Kamu Gözetimi Kurumu kurulmuş olup temel amacını tek bir cümleyle şöyle özetleyebiliriz: İşletmelerin finansal tabloları ile paydaşlarına tam, doğru, gerçeğe ve ihtiyaca uygun karşılaştırılabilir finansal bilgi sunmalarını sağlamak.

Bu amacı gerçekleştirmek için Kamu Gözetimi Kurumunun elinde üç tane araç bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, finansal tabloların uygun bir muhasebe çerçevesine göre hazırlanması; ikincisi, bu tabloların doğrulunun bağımsız denetçilerce denetlenmesi; üçüncüsü ise, denetçiler üzerinde etkin bir kamu gözetimi olmasıdır. İşletmelerin finansal tabloları ile paydaşlarına tam, doğru, gerçeğe ve ihtiyaca uygun, karşılaştırılabilir finansal bilgi sunması hem işletme bakımından hem de ülke ekonomisi bakımından çok önemlidir. Neden önemli olduğu konusu üzerinde kısaca birkaç şey söylemek istiyorum: Finansal tabloları bu nitelikte olmayan işletme kaynaklarını etkin bir şekilde tahsis edemez. Etkinlik kayıpları, işletmenin rekabet gücünü zayıflatır; finansal kaynaklara erişemez veya pahalı olarak erişir, risklerini doru belirleyemez, çıkacak bir finansal dalgalanmayı atlatmakta zorlanır, verimsiz alanlara yatırım yapılmasına sebep olur.

Bir ülkede işletmelerin finansal tabloları yaygın olarak gerçeğe ve ihtiyaca uygun karşılaştırılabilir bilgi vermezse ekonomide kaynak tahsisinin etkinliği bozulur. Etkinlik kayıpları, eksik bilgiyle karar verilmesinden veya bilginin piyasa aktörleri arasında asimetrik dağılımından ve buna bağlı tersine seçimden kaynaklanabilir. Asimetrik bilgi problemi olan finansal piyasalar fonları en verimli yatırım fırsatlarına yönlendiremez. Sonuçta, verimli yatırımlarda bir azalma ve ekonomik faaliyetlerde bir daralma meydana gelir. Ekonominin finansal kaynaklara erişimi zor ve pahalı olur. Özellikle borç oranı yüksek olan ve/veya döviz pozisyon açığı bulunan işletmelerin dış finansal dalgalanmalar karşısında kırılabilirlikleri artar. Bütün bu olumsuz etkiler bir ekonomik krize yol açmasa bile ekonomik istikrarı ve istihdamı, hülasa ekonominin refah düzeyini olumsuz yönde etkiler.

Kurumumuz, faaliyetlerini sahip olduğu kaynaklar ve yukarıda bahsettiğim analiz sonuçlarının bilincinde olarak yürütmektedir. Kaynaklarımıza gelecek olursak, kısaca, 7 Kurul üyesi, 13 yönetici, 63 meslek personeli olmak üzere 139 personel istihdam edilmektedir. Kurumumuzun 2018 yılı bütçe teklifi 43 milyon 430 bin, bu tutarın 33 milyon 950 bin TL'si Hazine yardımıyla, 9 milyon 480 bin TL'si öz geliriyle finanse edilecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi, faaliyetlerimiz hakkında kısaca bazı bilgiler vermek istiyorum. Daha fazlası dağıttığımız kitapçıkta var ama birkaç hususun altını çizmek istiyorum.

Finansal tabloların gerçeğe uygun bilgi sunmasını sağlamak amacıyla Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı, kısaca BOBİ FRS hazırlanmış ve Temmuz 2017’de yayımlanmıştır. BOBİ FRS, bağımsız denetime tâbi olup TFRS uygulamayan işletmelerin bağımsız denetime esas alınacak finansal tablolarının hazırlanmasında 1/1/2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinde uygulanacaktır. Uluslararası uygulamalarla uyumlu olan BOBİ FRS’nin yayımlanması ülkemizdeki finansal raporlamanın kalitesini artırması açısından son derece önemlidir.

Önemine binaen, BOBİ FRS hakkında paydaşları bilgilendirmek amacıyla kurumumuz tarafından 24 ilde 25 toplantı düzenlenerek 7.654 kişiye birer günlük eğitim verilmiştir. 2017 yılında 2 muhasebe standardı, 8 denetim standardı çıkarılmış ve toplamda şu anda 39 muhasebe ve denetim standardı kurul kararına bağlanmış, yayımlanmak üzere Resmî Gazete’ye gönderilmiştir.

Avrupa Komisyonu, Temmuz 2016’da, İsviçre Hükümeti Ağustos 2017’de ülkemizdeki kamu gözetimi sisteminin AB üyesi ülkeler ile İsviçre’deki sistemle eş değer olduğunu kabul etmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; kurumumuzun yaptığı gözetim ve inceleme faaliyetleri sonunda 43 denetim kuruluşuna, 16 sorumlu denetçiye ve kendi adına denetim yapan 8 denetçiye uyarı yaptırımı; 1 denetim kuruluşuna, 7 sorumlu denetçiye ve kendi adına denetim yapan 3 denetçiye faaliyet izninin askıya alınması yaptırımı; 1 denetim kuruluşu ve 1 sorumlu denetçiye faaliyet izninin iptali yaptırımı uygulanmış ve bağımsız denetim kuruluşlarına toplam 3 milyon 730 bin TL idari para cezası kesilmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamın bu bölümünde 2018 yılına ilişkin öncelik ve hedeflerimizden birkaçı hakkında bilgi vermek istiyorum. Tabii olarak genel uluslararası muhasebe ve denetim standartlarında yapılan güncellemelerin mevzuatımıza kazandırılmasına devam edilecektir.

Ayrıca, faizsiz finansal araç ve işlemlerin muhasebeleştirilmesi konusunda karşılaşılan sorunların çözümü amacıyla kurumumuz ile İslami Finansal Kuruluşlar Muhasebe ve Denetim Kurulu arasında Eylül 2017’de imzalanan anlaşma gereğince, bu Kurul tarafından yayımlanan toplam 40 adet muhasebe, denetim, etik ve yönetim standardı mevzuatımıza kazandırılacaktır.

Muhasebe, bağımsız denetim ve kamu gözetimi alanında bütüncül ve etkin bir yapı oluşturabilmek amacıyla hazırlanan kanun tasarısı taslağı görüşe açılacak seviyeye getirilmiştir. Finansal tabloların işletmelerin gerçek durumunu yansıtmasını sağlamak ve muhasebe işlem maliyetlerini azaltmak için ticari muhasebeye geçilmesinin büyük önem arz ettiğini değerlendiriyoruz. Bu amaçla Gelir İdaresi Başkanlığımız ile başlattığımız ortak çalışmayı en kısa sürede tamamlayarak bağımsız denetime tabi şirketlerin muhasebelerini ve finansal tablolarını TFRS ve BOBİ FRS’ye göre düzenlemelerini sağlamak istiyoruz.

2018 yılında bütün finansal tabloların elektronik ortamda alınarak bilgilerin bütünleştirilmesini amaçlayan taksonomi ve yazılım geliştirme projesine önem vereceğiz. Bu sayede elde edilecek makro veriler hem ülkemiz iktisat politikasının tasarımına katkıda bulunacak hem de kurumumuz tarafından yapılan analiz ve incelemelerde kullanılacaktır. Taslak metni hazırlanan finansal raporlamayla ilişkili bilgi sistemlerinin denetimi standardının 2018 yılında çıkarılması planlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye ekonomisinin sürdürülebilir gelişmesi bakımından çok önemli gördüğümüz finansal raporlama ve bağımsız denetim sisteminin geliştirilmesine, bağımsız denetim üzerindeki kamu gözetiminin etkinliğinin artırılmasına önümüzdeki yıl da önemle devam edilecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle yapacağımız katkılar için şimdiden teşekkür eder, 2018 yılı bütçesinin ülkemiz için hayırlı olması dileğiyle hepimize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Yaraşlı.

Değerli arkadaşlar, değerli hazırun; bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki sunumlar tamamlanmıştır.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri

a) Maliye Bakanlığı

b) Gelir İdaresi Başkanlığı

c) Kamu İhale Kurumu,

ç) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

d) Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

BAŞKAN - Şimdi müzakerelere başlıyoruz.

İlk söz Sayın Temizel'in.

Buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun ve yorucu bir çalışmanın sonuna geldik. Bu kadar stresli bir ortamda bile Plan ve Bütçe Komisyonu sağlıklı bir şekilde bu işi sonlandırıyor ise, tüm arkadaşların hem iyi niyetlerinin hem sabırlarının hem de kültürlerinin bunda çok büyük bir katkısı vardır.

Bunu teşekkür konuşmasında söyleyecektim ama başlangıçta söyleyerek konuşmama başlamak istiyorum.

Öncelikle, Maliye Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarındaki teknoloji kullanım ve çağdaşlaşma çabalarını takdirle karşıladığımı belirtmek istiyorum. Sayın Bakanın bu çalışmalar içerisinde adımı anma nezaketini göstermesine de ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, içerisinden geçtiğimiz süreçte mali kavramlar bile teknik olma niteliğini yitirecek gibi gözüküyor. Umarız ki Türkiye bu badireyi disipliniyle, birlikte dayanışmasıyla, birlikte çözüm üretmesiyle aşacak. Çünkü bundan çok daha kötü zamanlarda Türkiye çok rahatlıkla bu olayların içerisinden çıktı. Uluslararası komplolara bile ciddi olarak karşı koydu. Bunda da öyle olacağından herhangi bir kuşku yok.

762.8 milyar bütçe gideri, 696.8 milyar bütçe geliri, 65.9 milyar da açığı olan bir bütçe görüştük. Yalnız, geçtiğimiz süreç içerisinde birçok hedef, makroekonomik hedef revize edildi. Dolayısıyla, eğer gerekli görülüyor ise, bu revize edilen hedeflerin ve o çerçevede eğer bütçe rakamlarımızda yapılacak herhangi bir değişiklik var ise, bunlarla ilgili düzenlemelerin şu aşamada yapılmasında yarar olduğunun altını çizmek istiyorum.

2017 yılı bütçe açığı konusunu burada daha önceden farklı bir nedenle tartıştık. Yani, 46,9 milyarlık bir bütçe açığı hedefi, sanıyorum, yani neredeyse yüzde 80-90 ölçüsünde farklı olarak gerçekleşecek. Bütçe açığının Maastricht Kriterleri'ni zorlayacak, hatta aşacak bir noktaya gelmemesini temenni

ediyorum, önemli bir sınırdır çünkü bu. Ancak, 2018 yılında sanki Maastricht Kriterleri'ni, yani borçlanmanın millî gelire oranını zorlayacakmışız gibi gözüküyor. Bu konuda önemli adımların atılması bütçe kanununda mümkün değil ama bütçe kanunundan hemen sonra atılmasını çok önemsiyorum.

Değerli arkadaşlar, asıl değerlendirmek istediğim konu, bu adım atılma noktasından sonra şu: Biliyorsunuz, yeni bir millî gelir serisi 2009 yılı baz alınmak suretiyle yürürlüğe konuldu. Bu seri üzerinde doğru dürüst konuşamadık. Bu seriyle eski serinin arasında özellikle 2015'ten sonra ortaya çıkan marj, inanılmaz şekilde arttı. Dolayısıyla da bizim şimdiye kadar savunduğumuz ve savunabildiğimiz makroekonomik göstergelerin hesaplanmasıyla ilgili baz da değişmiş oldu. Bu, çok önemli bir olaydır. Yani Türkiye açısından da özellikle Maliye Politikalarının belirlenmesi açısından da çok önemlidir, ekonomimizin güvenilir bir ekonomi olduğu konusunda dışarıya vereceğimiz imaj için de çok önemlidir bu olay. Millî gelirimizdeki artıştan sonra, biraz önce belirttiğim bütçe gelirlerinin millî gelire oranı, bütçe harcamalarının millî gelire oranı konusunda birdenbire inanılmaz bir değişim oldu. Nasıl oldu? Çok açık, bütçe gelirlerinin millî gelire oranı eski seriye göre yüzde 22-22,5 civarında idi. Hatta, ret ve iadeleri kattığımız zaman 23-24 civarında falan oluyor idi. OECD ortalaması yüzde 25 idi, şu anda ortalama yüzde 30'a doğru çıkıyor ama Türkiye yapacağı reformlarla bu açığı kapatmaya çalıştığını her defasında söylüyor idi, bir yükseliş vardı. Yüzde 22, yüzde 23 civarındaki bir oran, yani vergi gelirlerinin millî gelire oranı... Şimdi, vergi gelirlerinin yüzde 20-22 civarındaki bir oranı savunabilecek bir durumdayken ve buna bağlı olarak da kayıt dışı ekonomimizi, kayıt dışı istihdamımızı izah edebilecek veriler üretebilirken, şimdi bu millî gelir artışından sonra birdenbire vergi yükümüz yüzde 17'ye düştü. Millî gelirimiz yeni seriye göre doğruysa, vergi yükümüz yüzde 17, yani 2018 için şuraya yazdığımız rakamlara göre yüzde 17.

Şimdi, burada çok somut bir olay var. Hani, ciğer ve kedi hikâyesinde olduğu gibi, çok açık bir şekilde. Gerçekten, millî gelirimiz buysa, bunun vergisi nerede? Burada böyle bir vergi yoksa, o zaman millî gelir nerede? Bu olay, çok önemsenmesi gereken bir olay. 2011 yılına kadar daha önceki seriyle paralel olarak giden bu bütçe gelirleri ve millî gelir, 2011'den sonra birden açılmaya başladı. Arada ciddi bir marj var. Yani, OECD ortalamasıyla alırsanız, yüzde 7 civarında vergilendireceğiniz bir potansiyel gözüküyor. Millî gelirimiz şu kadar, vergi yükümüz yüzde 17, vergiye oranı daha doğrusu millî gelirin, bütçe gelirlerinin millî gelire oranı. O zaman demek ki burayla ilgili olarak düzenleme yapmamız gereken çok önemli bir potansiyel var. Bu arada, bütçe giderleriyle bütçe harcamalarıyla millî gelir arasındaki ilişki de kaybolmaya başladı. Daha önceden "Bütçe harcamalarımız millî gelirin şu kadarıdır." derken, birdenbire arada yüzde 4'lük bir açılma olmaya başladı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu rakamları çok ciddi olarak sorgulamamız gerekiyor. Eğer yeni seriye göre yani şu anda 2018 yılında bütçesini hazırladığımız ve büyüklük olarak kabul ettiğimiz 3 trilyon 446 milyar liralık ulusal gelirimize göre, vergilerimiz OECD ortalaması yani yüzde 25 olsa 861,5 milyar lira vergi toplamamız gerekiyordu, 861,5 milyar lira vergi. Ne kadar topladık? Ne kadar var daha doğrusu bütçemizde? Biraz önce bütçe gelirlerinin tamamını söyledim ama vergi gelirleri -buradaki oran- 599,4 milyar bizim bütçemizde. Aradaki fark 262 milyar. Hadi bu birazcık abartılı oldu diyelim yüzde 22'ye düşürelim bu olayı, aradaki fark 158 milyar, ret ve iadeleri düşelim 100-110 milyar. Yani millî gelire bu yüzde 22'nin içerisindeki kayıt dışılık falan dâhil, burada da dâhil olması gerekiyor. Şimdi böyle bir potansiyelimiz var. O nedenle Maliye Bakanlığının özellikle teknolojik olanaklarını da göz önünde bulundurarak ve de şu millî gelir hesabını -bu TÜİK ne şekilde yaptı, ne yaptı bilmiyorum- bunları bir defa daha değerlendirerek ortalıkta böyle bir potansiyel varsa bunun üzerine biraz önce belirttiğim koşulların gereği olarak gitmemiz gerekiyor. Bu çok önemli bir olay. Buradan ne sonuç çıkıyor? Çok yalın olarak yorum yapacak birisi diyecek ki: "Ya, 200 küsur milyar lira ya da 158 milyar lira vergi alma olanakları varken bunu almamışlar, onun yerine borç almışlar ve faiz ödemişler." Olay bu. Bu

konuşulacak bir olaydır, bu değerlendirilecek bir olaydır. Böyle bir potansiyelimiz varsa gerçekten... Yani yıllardan beri getirilen o seri birdenbire koptu gitti, artık ulaşamıyorsunuz da. Eski seriye göre veya eski hesaplama yöntemine göre son yılların gelirleri de hesaplanmadı. Yani birdenbire boşlukta kaldık. Bu yaratılan boşluğun yarattığı soru işaretleri de bunlar değerli arkadaşlar. Bu boşluğun yarattığı soru işaretleri de bunlar.

Bu bütçe ve bu bütçeden hemen sonra bu bütçe içerisinde yapılması gereken revizyonlar varsa -çünkü herkes hedeflerini büyük ölçüde revize etti- bunun kesinlikle değerlendirilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Biliyorsunuz, ben Maliye Bakanlığının gelir bütçesiyle ilgili fazla yorum yapmam, bunlar genel politikayla ilgili konulardı çünkü kendimi hâlâ o kurumun içerisinde sayarım. Konuşma yapınca da kendimi içeriden bilgi veren “insider trading” yapan birisi olarak görürüm. O nedenle bu konudaki değerlendirmelerimi bitiriyorum. İşinizin zor olduğunu söylüyorum Sayın Bakanım, Allah kolaylık versin ve bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Günaydın arkadaşlar. Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basın emekçileri, bu salonda bulunan herkesi; saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bir aya yakın süre önce buraya bütçeyi sundunuz, dediniz ki: “Görüşeceksiniz bütçeyi, sonucu hayırlı olsun.” Vallahi üçüncü bütçemi görüşüyorum ben Milletvekili olarak. Yürütme ne bütçe getirdiyse burada bakın virgülüne dokunmadan yani bir virgül değiştirmeden maalesef üçüncü bütçedir Plan ve Bütçe Komisyonundan bu bütçe geçiyor. O kadar doğru bir bütçe yapmışsınız ki her şeyiyle, herhâlde çok doğru görüyor bizim arkadaşlarımız, hiçbir önerileri yok -yani iktidar partisi arkadaşlarımız dâhil olarak, yerel olabilir, yerelden talepler olabilir- bir virgülüne dokunmadan bütçeniz buradan geçiyor. Yani kuvvetler ayrımı diyoruz ya, kuvvetlerin birbirini dengelemesi ve denetlenmesi diyoruz ya, demokrasilerde bu öyledir. Demokrasilerde yürütmenin tabii ki talepleri olur ama yasama da yürütmeyle inanın bütçe hakkında öncelikle kıran kırana mücadele eder. Arkadaşlar “Sen merkezî yönetim olarak böyle bir öneri getiriyorsan, benim de şu eyaletime, şu ilime bu yatırımı yapacaksın.” diye pazarlığa girer. Mesela Trabzon Vekilimiz Sayın Cora’nın “Benim şu eksiklerim var arkadaş, bu bütçeye bunları koyarsan ancak ben burada elimi kaldırım.” demesi lazım veya Urfa vekilimiz veya Erzurum vekilimiz...

SALİH CORA (Trabzon) – Bundan sonra öyle diyeceğiz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin. Böyle bir yok yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Bundan sonra” ne demek, bugün diyelim.

SALİH CORA (Trabzon) – 2019’dan sonra öyle diyeceğiz.

BAŞKAN – 2019’dan sonra da böyle bir şey yok.

SALİH CORA (Trabzon) – Ama yine de Paylan’ın dile getirmesi güzel.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Erzurum vekilimiz, Elâzığ vekilimiz, Bayburt vekilimiz, Malatya, İstanbul, Urfa, hepsi burada.

BAŞKAN – Siz böyle bütçede mikro şeyleri... O seksenlerde vardı. Ama Sayın Paylan hep eskiyle, özlemle yaşıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, eski değil. Bakın, demokrasi budur arkadaşlar. Bakın, biz yerelin temsilcileriyiz ve merkezde hizmet veriyoruz ve hepimizin yerelden talepleri var. Yerelin taleplerinin merkezden salınan fermana yansması demokrasinin gereğidir. Bu yansmıyorsa o demokrasi değildir. Merkezden birisi fermanı salar, herkes de boynunu eğerse bunun adı asla demokrasi değildir.

Bakın, buraya teknik bir Komisyon diyor bazen arkadaşlarımız ama burası tam siyasetin merkezidir, göbeğidir çünkü bütçe rakamları soğuktur, getiriyorsunuz 600 küsur milyar lira, 50 milyar oraya, 20 milyar oraya, harcadığımız parayı toplarken ve harcarken oynattığımız her 1 lira bir insanın hayatına dokunuyor, 80 milyonun hayatına dokunuyor uyguladığımız politikalar. Trabzon'a yapılmayan bir yatırım, diyelim ki sağlık yatırımı, oradaki binlerce insanın sağlığa ulaşamamasına sebebiyet veriyor veya başka örnekler var. O açıdan katılımcı bir demokrasi diyeceksek bütçe hakkına sahip çıkmamız lazım arkadaşlar. Bakın, üçüncü bütçedir böyle geçti -Sayın Başkan size de söylüyorum- bir dahaki bütçeyi biz hazırlayalım ya da yürütmenin getirdiği bütçeye müdahil olalım.

BAŞKAN – Yasama yürütmenin üzerinde tahakküm kursun diyorsunuz. Bu ne enteresan bir şey?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, yasama esastır arkadaşlar.

BAŞKAN – Bu da değişik bir bakış açısı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Beraber kuralım diyorum.

BAŞKAN – Hayır, fikirlere saygım var benim yani onu da söyleyeyim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Niye oylama yapıyoruz?

BAŞKAN – Sayın Kürkcü, saygım var benim bu tarz fikirlere. Bu vesayetçi anlayış güzel.

Buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Zaten saygısız olmanız düşünülemezdi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Vesayetçi anlayışı” ne demek efendim, tam da demokrasi bu demek. Milletin temsilcileri buradaysa milletin dediği olacak. Milletin temsilcilerinin yerelden talepleri bütçeye yansiyacak, burada görüşlerimizi söyleyeceğiz.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – İdare eliyle yansıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Arkadaşlar, yani yürütme ne getiriyorsa arkadaşlar el kaldırıp indirirsek yansımış olmuyor, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Yürütme de milletin temsilcisi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın yanlış anlamayın. Bakın, eğer ki bazı önergeler verip beraberce birkaç kalem değiştirmiş olsaydınız bir başlangıç yapmış olurduk. Ama hiçbir kalemi değiştirmiyorsanız “Yürütme ne getirirse arkadaş, biz noter gibi elimizi kaldırırsak, indiririz, mühür basarız.” diyorsanız kusura bakmayın, orada güçler dengesi ve denetlemesinden bahsedilemez.

Sayın Bakan, siz gene istişarelerdesiniz ama beni de dinlemenizi rica ediyorum.

Şimdi, Maliye bütçesine gireyim. Yani tekrar siz makro politikalarından başladınız, ben de makro politikalarından başlayacağım. Makro politikalar anlamında mali disiplini yıllardır esas aldığımızı söylüyorsunuz ve ikiz açıktan ziyade bir çıpa olarak mali disiplini tuttuğunuzu hep söylediniz, her yere de bunu böyle anlattınız: “Arkadaş, biz mali disiplini tutuyoruz.” Ama bunu nasıl yaptınız Sayın Bakan? Cari açığı vererek yani dışarıdan kaynağı buraya alarak, bunu tüketim ekonomisine döndürerek ve tüketim üzerinden aldığımız vergilerle, dolaylı vergilerle mali disiplini sağladınız. Bunun hikâyesi budur. Ve kamu borcu oransal olarak azaltıldı ve borç özelleştirildi. Yani kamu oransal olarak daha

az borçlu ama arkadaşlar, borç 80 milyonun sırtına bindi. Şu anda 80 milyonun 60 milyonu -çocuklar dâhil- borçlu ve bu da ne demektir? İki açıktan ziyade tek bir açık, cari açık. Ama baktık, arkadaşlar, son iki yıldır yalnız cari açık vermiyoruz, bütçe açığımız da büyümeye başladı. Neden? Çünkü iki üç yıldır siyasi iktidar siyasi meselelere çözüm bulamadığı için Türkiye demokrasi olma hikâyesinden uzaklaştı ve Türkiye'ye artık doğrudan yatırımlar gelmiyor ve yalnızca verilen açıkları gelen finansal hareketlerle, tahvil olan yatırımlarla, cari açıkları sermaye hareketleriyle finanse etmek üzerine bir sisteme dönüldü. Arkadaşlar, bunun da elbette sonuçları var. Bakın, sizi uyardık, darbe girişiminden beri ve öncesinden beri uyarıyoruz. Siz yalnızca açıkları... Sayın Bakan, siz sohbet ederseniz benim insicamım bozuluyor geçekten ya...

BAŞKAN – Sizin önerinizi değerlendiriyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şöyle: Siz yalnızca makro politikalar anlamında iki yıldır siyasi olan meseleye yalnızca ekonomik bir mesele gibi baktığımız için ve palyatif tedbirlerle bunu çözmeye çalıştığımız için... Bakın Plan ve Bütçe Komisyonunda kaç torba geçirdik bilmiyorum, hep palyatif tedbirler getirdiniz, konjonktürel palyatif tedbirler. Oysa size biz hep şunu söyledik: Mesele siyasidir, siyasi çözüme ulaşması lazım. Toplumsal meselelerimize siyasi çözüm bulamazsak, Türkiye algısını düzeltemezsek, Türkiye'ye yeni bir hikâye yaratamazsak, arkadaşlar, Türkiye'ye yalnızca faiz için gelen sermaye gelir, doğrudan yatırımlar gelmez, cari açık kalitesiz olarak finanse edilir ve bu eninde sonunda kriz üretir. Bizi dinlemediniz darbeyi yaşadık. Darbeden sonra tekrar güvenlikçi politikalara döndünüz, güvenlik harcamaları alabildiğine arttı ve sonuçta Orta Vadeli Program'ı geçen yıl tekrar revize ettiniz. Dedik ki: "Bu Orta Vadeli Program bir ay içinde çöker." Ocak ayında Orta Vadeli Program çöktü, tekrar çözümü palyatif tedbirlerde buldunuz. Evet, piyasada ciddi bir sıkışmışlık vardı; buna çözüm bulmak için Kredi Garanti Fonu'na ve diğer, vergi ertelemelerine yöneldiniz, bir kortizon tedavisine yöneldiniz Sayın Bakan ama sonuçta, bakın, bugün geldiğimiz noktada kortizon yine bitti ve kortizonun bittiğini tüketici güven endekslerinde görüyoruz Sayın Bakan, faiz rakamlarında görüyoruz, enflasyon rakamlarında görüyoruz, kamu açığında görüyoruz ve topyekûn Hazinesin borçlanmalarında görüyoruz. Ve biz sarmala girmiş durumdayız maalesef, bu da bütçe açığı yaratıyor bir yerden. Hazine, sonuç olarak, daha fazla faiz ödemenizi talep ediyor, diğer konularda "Kamu açığı vereyim mi, vermeyeyim mi? Keynesyen politika mı uygulayım, maliyeyi mi sıkayım?" diye siz de bocalıyorsunuz. Eğer muslukları açsanız daha da fazla güven azalacak, bütçe açıkları artacak, faiz sarmalına daha fazla gireceğiz; sıksanız, piyasa gerilecek. Demek ki yalnızca teknik boyutlarıyla bu meseleleri çözemiyoruz; mesele siyasi ve siyasi bir çözüme ihtiyacı var Sayın Bakan. Bu anlamda, bir stagflasyon riskiyle karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum; bu güven bunalımından dolayı faiz sarmalına, enflasyon sarmalına girmek üzere olduğumuzu düşünüyorum; işsizliğin alabildiğine artabileceği bir döneme girmek üzere olduğumuzu düşünüyüm. Bu anlamda, hepimizin aklımızı başımıza devşirmemiz gerektiği, bütün yaptığımız siyasi hataların sonucunu özellikle milyonlarca yoksulun çekeceği konusunda sizi uyarıyorum. İvedilikle, teknik boyutunu bir kenara bırakıp, siyasi çözümlere birlikte ulaşmamız gerekir.

Sayın Bakan, diğer konuya geleyim. Ben bu bütçeye "Vicdansız ve adaletsiz bir bütçe." dedim, sebebi şuydu: Uzun süre sonra tamamen güvenlikçi bir anlayışla hazırlanmış bir bütçeydi. Sosyal politikalarla ilgilenen bakanlıklara alabildiğine az kaynak ayırdınız; güvenlikçi bakanlıklara alabildiğine fazla, yüzde 40, 50, 60 artışlar öngördünüz. Bu noktada, Sayın Bakan, bu, evet, vicdansız ve adaletsiz bir bütçe. Vergi toplarken de adaletsiz davranmaya devam ediyorsunuz maalesef.

Bakın, demokrasilerde Maliye idaresinden insanlar çekinirler ama Türkiye'de Maliye idaresinden kimse çekinmiyor Sayın Bakan, inanın hiç kimse korkmuyor Maliye idaresinden. Siz korku veremiyorsunuz çünkü hiç kimsenin üzerine gidemiyorsunuz. Ekonomi de iyi değil. Yalnızca kimden

vergi alıyorsunuz? Bakın, sizin vergi idareleriniz nerede biliyor musunuz? 3 telekomünikasyon şirketine Maliye idaresini kurmuşsunuz, oradan size vergi akıyor: Turkcell, Vodafone ve TELEKOM'dan. Benzin istasyonlarına vergi idaresi kurmuşsunuz; 80 milyonun en fakiri de, 80 milyonun en zengini de o benzin istasyonuna gidiyor, "Doldur arkadaş." diyor, "Kaç para?", "200 lira." 150 lirası vergi; trink, Maliye Bakanlığına akıyor. Diğer vergi idaresi nerede? TEKEL bayilerinde. "Bir paket sigara ver arkadaş." diyor, 10 lira; 8 lirası Maliyeye akıyor; en zengini de, en yoksulu da aynı vergiyi ödüyor. Diğer vergi idaresi nerede? Beyaz eşya bayileri arkadaşlar. Buzdolabı alıyorsunuz, 2 bin lira; bin lirası, 800 lirası, 600 lirası -neyse- Maliyeye doğrudan vergi olarak akıyor.

Arkadaşlar, bütün bu dolaylı vergiler toplam vergi gelirlerimizin yaklaşık yüzde 70'ini oluşturuyor; doğrudan vergilerse yüzde 30'unu oluşturuyor. Ancak, Sayın Bakan, bakın, dolaylı vergilere bu kadar yüklenmişseniz sosyal adaletten asla bahsedemeyiz. Ve doğrudan vergilerin de büyük çoğunluğunu bordroluların ödediğini hepimiz biliyoruz. Peki, Maliye ne yapıyor arkadaşlar ya, ne yapıyor bizim Maliyemiz? Yalnızca benzin istasyonlarından, TEKEL bayilerinden, beyaz eşya bayilerinden hazır vergileri, tüketim vergilerini topluyor; hazır bordrolulardan, milyonlarca bordroludan hazır vergileri topluyor; geriye kalıyor çok küçük bir vergi. Doğrudan gelir, yani hedeflediğimiz, yüksek gelirliden alınması gereken çok küçük bir vergiye de "Ya, verirsen ver, vermezsen de biz yapılandırırız arkadaş nasıl olsa, uzlaşırız. 5 milyarlık vergiyi 1 milyara düşürürüz. Sen gel, bakarız çaresine arkadaş. Araya da bir siyasi sokarız, hallederiz." noktasında bir bakışa sahip bir Maliye idaremi var maalesef. Hayır, Sayın Bakan, ekonomik sıkıntıdan dolayı... Gerçekten birtakım yapılandırmalar yapıyoruz ama bakın, yapılandırmaları yukarıdan aşağı yağdırırken siz tepeye yağdırıyorsunuz, aşağı damlayanlarla 80 milyon idare etmeye çalışıyor. Siz hep yapılandırmayı şöyle yapıyorsunuz: "Ya, ben serveti iyi hissettireyim ki servet de 80 milyonu iyi hissettirsin." diye bakıyorsunuz, hep yukarıdan aşağı. Ya, bakın, diyoruz ki: "On beş yıllık politikanızda Türkiye Cumhuriyeti'nin yoksulları borçlandılar; yüzde 1 de servet sahibi oldu, yani yüzde 1'in servetten aldığı pay yüzde 60'a ulaştı bütün bu Maliye politikalarının sonucu Sayın Bakan. Çünkü tüketimden vergi aldığımız sürece en gariban, diyelim ki, bir buzdolabı aldığında aylık gelirinin yüzde 100'üne tekabül ediyor, diğerinin gelirinin binde 1'ine tekabül ediyor; nasıl bir vergi adaletinden bahsedeceğiz? Doğrudan servetten ve gelirden vergi almadığımız sürece, o oranı yüzde 50-50'ye ve servet orantılı olarak almadığımız sürece, gelir orantılı olarak almadığımız sürece bu adaletsizlik sürüyor ve sürmeye devam edecek. "Gelin, yapısal bir reformla buradan çıkalım." dedik ve toplumu da iyi hissettirecek olan budur. Bakın, insanlar borçlu olduğu sürece gelecek kaygısı duyarlar. Bir anda ekonomi bir sallanır, dolar bir yükselir, "Ya, arkadaş, bir dakika, ben harcamayayım." korkusuna girer. Niye? Adam zaten borçlu, yarına güvenmiyor. Ama bir geliri olduğunu hissetse, borçsuz olduğunu hissetse, birazcık da serveti olduğunu hissetse daha güvenli harcar. Yani, geniş kesimlerin böyle hissetmesi lazım; siz yüzde 1'i böyle hissettirerek ekonominin çarklarını döndüremezsiniz, yüzde 100'ü böyle hissettirmemiz gerekiyor. Bu da sosyal adaletten geçiyor, bu da vergi politikalarından geçiyor, sizin politikalarınızdan geçiyor. Size hep dedik ki: "Ya, gelin, gelir vergisi reformunu yapalım; gelir vergisini gelire ve servete orantılı olarak dağıtalım."

Bakın, bir de üretim ekonomisi yapamadık Sayın Bakan, yıllardır ülkemizde üretim ekonomisi yapamadık. Ne yaptınız? Rant ekonomisi yaptınız. Dedik ki, bakın: "Rant ekonomisi..." Niye yapıyor çünkü? Ya, üretimde kazandığını -vergisini de doğru düzgün vermiyor- ne yapıyor? "Ya, benim burada zaten vergisini vermediğim bir kaynak var. 1 milyon lira kazanmışım. Ne yapacağım bu parayı?" "Gel arkadaş, İstanbul üçüncü köprü arazisinde bir arsa var, buradan bir arsa al. 1 milyona al, seneye 2 milyon." Bu çarka soktunuz ekonomiyi, maalesef. Ve rantı vergilendirmediniz, hatta rantı teşvik ettiniz Sayın Bakan. Dört yıl önce mi ne, Mehmet Şimşek demişti: "Rant vergisini getireceğiz." Sayın Cumhurbaşkanı: "Dur bir dakika; ben il başkanı, ilçe başkanı bile bulamam." dedi ve rant vergisini

getirmediniz; o yüzden de üretimden kaynaklar çıkıyor, ranta doğru yöneliyor. Bunu durduracak nedir? Vergi politikalarıdır Sayın Bakan, vergi politikası. Bunu da nasıl yaparsınız? Bütün servet unsurlarını bir sefer kayıt altına almanız lazım. Servet unsurları nedir? Arsa, arazi, ev, dükkân, işte, fabrika, şu, bu. Bütün servet unsurlarının değerleriyle beraber kayıt altına alınması lazım.

TÜİK'e sordum: “Var mı arkadaş servet unsurları sizin kayıtlarınızda?” “Yok.” dedi. “Niye?” Çünkü geçenlerde torbada bir yasa geçirdik arkadaşlar, hatırlıyor musunuz? Ne yaptık? Biz iyi niyetli olarak yaptık, Ayşe Teyze'nin evini korumaya aldığımızı düşündük. Ayşe Teyze'nin evi 100 bin liradan 1 milyon liraya çıkmışsa “Aman Ayşe Teyze 1 milyondan vergisini vermesin, 150 bine artırsın.” diye koruduk diye düşünüyoruz. Kimi koruduk biz biliyor musunuz arkadaşlar? Bin tapusu olan arkadaşları koruduk. Gidiyor, bilmem nerede, İstanbul'da arazilerini alıyor, üzerine rantları yükseltiyor, bin tapusu oluyor. Hâlbuki o araziyi almış 10 liraya, olmuş bin lira; siz diyorsunuz ki: “15 liraya yükseltebilirsiniz, bin lira gösteremezsin.” Adam da keyifleniyor. Hem yerel yönetim vergiden oluyor hem Maliye değer artış vergisinden oluyor hem satımda alım satım vergisinden oluyor ve bunu denetleyecek bir unsur koymadık. Bakın, bir evi korumaya alabiliriz, tabii ki; tek bir evi olan arkadaş korumaya alalım tabii ki. Batı'da bu var: “Tek bir evi enflasyondan fazla artıramazsın.” diyor. Ama bin tapusu olan arkadaş da korumayalım, o rant vergisini alalım ki ranta yönelen kaynaklar dursun, üretime doğru yönelin, hepimizin menfaatine olsun.

BAŞKAN – Sayın Paylan, toparlayalım lütfen. Malumunuz, bugün bütçe ve kesin hesap maddeleri de var.

Buyurunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam efendim.

Sayın Bakan, şimdi, torbada çok önemli bir madde geçirdik, biliyorsunuz, risk analiz sistemini kuracağınızı söylediniz, çok önemli, gerçekten. Ama bakın, ben sizi şu konuda da uyarıyorum: Yıllardır, elli yıldır olabilir bu, Türkiye'de vergi doğru düzgün toplanmadığı için sermayeden sermaye belli gelirler elde etti ya bunu ranta yöneltti ya da belli insanlar, bakın, bunun sayısı 100 bini geçmez, belki de 10 bindir Sayın Bakan daha iyi bilecektir, belli insanlar ranta yönelttiler parayı, üretimden çektiler ya da yurt dışına götürdüler.

Bu paraların, Sayın Bakan, 400 milyar dolar olduğu söyleniyor bakın, 400 milyar dolar, belki de 500 milyar dolardır, bunu bilmiyoruz. Nereye götürdüler bunlar? Tabii ki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yurt dışında yatırım yapabilirler, bir fabrika alır, üretim yapar, şubesini geliştirir, bu ayrı. Sıcak paradan bahsediyorum. Bunlar nereye gidiyorlar biliyor musunuz? Vergi cennetlerine gidiyorlar. Hem burada bakın, o 500 milyar doların belki 100 milyar doları vergilenmemiştir hem de alıyor götürüyor parasını vergi cennetlerine koyuyor. Vergi cennetleri ne demektir? Hem bulunduğu ülkeye vergi vermez hem de parayı götürdüğü ülkeye, vatandaşı olduğu ülkeye vergi vermez arkadaşlar. Bakın, o 500 milyar dolar, 400 milyar doları eğer ki biz vergilendirmiş olabilseydik ve Sayın Bakan, eğer ki yıllar önce çıkardığı yasaya uyup vergi cennetlerindeki paranın peşine düşmüş olsaydı bugün bir paket sigara alan arkadaşın, 80 milyonun peşine bu kadar düşmezdi, bir depo benzin alana bu kadar yüklenmezdi, mazot 5 lira oldu Sayın Bakan, milyonlarca insan ödüyor. Gidin bakın, risk analiz merkezi sisteminin ofislerini nereye kurun biliyor musunuz? Malta'ya bir ofis kurun, hemen dil bilen arkadaşlarımızı, bürokratları oraya götürün. Panama'ya bir ofis kurun Sayın Bakan, hemen Panama'ya bir ofis kurun, inanın, gelecek yıl bütçe açık maçık vermez. Bütün bu “yüzde 2” mi diyorsunuz, “yüzde 3” mü diyorsunuz, tamamını kapatırsınız anında. Çünkü bakın, milyonlarca insanın üzerinden kazanılmış ve vergiden kaçırılmış kaynaklardan bahsediyoruz ve maalesef diyorum bakın, hani imam öyle yaparsa cemaat ne yapar

durumu var ya, Sayın Başbakanın akrabalarının da listede olduğunu gördük. Panama listelerinde pek çok AKP'li, sadece AKP'li değil, her partiden olabilir, büyük sermaye gruplarının isimlerini gördük. Sayın Bakan, böyle bir cesaretiniz var mı sizin? Bunların peşine gidecek cesaretiniz var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hiçbir beyanda bulunmadınız, size soru önergesi de verdim Panama belgelerinden sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelmedi daha.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, geçen yıl verdim size, cevap vermediniz. Hayır, soru önergem belli. Panama'dan hemen sonra size sordum “Panama belgelerinin üzerine gidecek misiniz?” Cevap vermediniz, burada da beyanatta bulunmadınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teröre ve terörün finansmanına sonuna kadar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, Panama belgelerinden bahsettim Sayın Bakan, Panama belgelerinden bahsettim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Terörün her türlüsüne karşıyız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Panama belgelerine” dedim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Panama'da da terör var, Kandil'de de terör var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, vergi kaçıranlardan bahsediyorum, vergi kaçıranlardan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fark etmez, aynı şey yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz Panama'da ofis açacak mısınız? Malta'da ofis açacak mısınız? O birkaç yüz milyar doların peşine düşecek misiniz? Gariban vatandaşın bu kadar artık gırtlığını sıkmayın, yeter. Halktan, 80 milyondan vergileri eksiltin, zenginden, o para kaçıranlardan, vergi kaçıranlardan vergiyi almaya bakacak mısınız Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hep yapıyoruz, merak etmeyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmıyorsunuz, yapmıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Oku kitabı bak, 200 sayfa verdik.

BAŞKAN – Sayın Paylan, son cümlelerinizi rica ediyorum yirmi dakikanız doldu fazla fazla.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitiriyorum.

Sayın Bakan, bakın, yalnızca o vergilerin peşine düşseniz... Bakın, taşeronu çözemediniz hâlâ, yılbaşına kadar söz verdiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çözeriz, çözeriz, merak etmeyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, yalnızca 10-15 milyar lira -dolar demiyorum bakın- taşeronu çözer, bunu biliyorsunuz, 750-800 bin insanın sorunu... Siz bin kişinin peşine düşeceksiniz 800 bin taşeronun sorununu çözeceksiniz, niye yapmıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz 80 milyonun sorununu çözüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hani ne oldu taşeron?

BAŞKAN – Sayın Paylan, böyle bir usul yok. Soruları soru kısmında sorun bunları.

Teşekkür ediyorum ben.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Sonuç olarak Sayın Bakan, bakan, 80 milyonun vergilerini toplayıp S-400 füzeleri almak, 80 milyonun peşine düşüp bin kişinin peşine düşmemek adaletsizlik ve vicdansızlıktır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Herkesin peşindeyiz, herkesin. Vicdanımız da var, adaletimiz de var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunun peşine düşeceğiz diye Panama'nın, Malta'nın peşine düşeceğiz diye söyleyin, ben de sizinle beraber yürürüm Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, yolunuz açık olsun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her türlü terörün finansmanı ile ilgili...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, vergi, vergi Sayın Bakan, vergi kaçırın.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Vergi kaçıranlara da “terörist” diyor Sayın Bakanımız, değil mi Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Demiyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diyemezsiniz ki.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İyidir de demedin Allah var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları, kıymetli hazırun; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle kapsamlı sunumunuz için teşekkür ediyorum. Biz bizatihi çok tafsilatlı, ayrıntılı bilgi vermenizden, bu kitapçıktan dolayı teşekkür ediyorum.

Türkiye ekonomisi büyümede istikrarsızlığın devam ettiği, makroekonomik hedeflerin tutturulmadığı, döviz kurlarında aşırı sıçramalar ve oynaklıkların yaşandığı, Türk lirasının aşırı değer kaybettiği, faizin, enflasyonun ve işsizliğin çift hanelerde dolaştığı, yeniden yükselen cari açığın yanı sıra bütçe açığının da sıçrama yaptığı, borçlanmada yüksek artışların yaşandığı bir durumdadır.

Uzun süredir devam eden başarısız ekonomi politikaları ülkemizi uzun ve orta vadeli hedeflerinden hızla uzaklaştırmıştır. 2023 hedefleri ve 10'uncu Kalkınma Planı hedefleriyle son açıklanan OVP hedefleri birlikte karşılaştırıldığında bu durum açıkça görülecektir.

10'uncu Kalkınma Planı hedeflerinin çok gerisinde kalınmış, 2023 hedefleri ulaşılması mümkün olmayan hedefler hâline gelmiştir. Bütün bu ekonomik kötüleşmenin temelinde, Türkiye'nin meselelerinin iyi tanımlanamaması, güdübirlik politikalarla işlerin yürütülmeye çalışılması, ekonominin ihtiyaç duyduğu reformların sürekli ertelenmesi yatmaktadır.

Ülkemizin kalkınması ve milletimizin hak ettiği refah seviyesine ulaşılması için güdübirlik politikalarla ekonomiye yön vermekten vazgeçilmelidir. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu yapısal reformlara bir an önce başlanılmalıdır.

Sayın Bakanım, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak şunu da görüyoruz: Darbe girişimiyle, terör örgütleriyle, terörle istedikleri sonucu alamayanların şimdi ekonomide Türkiye'yi sıkıştırmak istediklerini, kriz, kaos yaratmak istediklerini biliyoruz. Bunlarla mücadelede biz gene Hükümetin yanındayız. Getireceğiniz yapısal reformlara gerekli desteği biz vereceğiz.

İktidar temsilcilerinin büyüyen bir Türkiye ekonomisi olarak lanse ettiği süreç, Türkiye açısından sağlıklı ve nitelikli büyümediği bir süreçtir. Bu büyüme sanayi payının giderek azaldığı, Türkiye'nin işsizlik sorununu çözemediği bir büyümedir. İşsizlik rakamları uzun bir süredir çift hanede seyretmeye devam etmektedir. Özellikle genç işsizlik, eğitilmiş işsizlik çok yüksek oranlardadır.

Büyümenin nimetleri vatandaşa yansımamıştır. İşsizlik ve gelir dağılımı adaletsizliği konusunda kayda değer bir iyileşme sağlanamamış, hatta daha da kötüleşmiştir. Türkiye, kişi başı gelirden 2008 yılında yakaladığı 10.931 dolar seviyesinin altına düşmüştür.

Türkiye ekonomisinin en güçlü yanı olan kamu maliyesinde bozulma dikkati çekmektedir. Bütçe açıkları yüksek oranda artış göstermektedir. 2016 yılında yüzde 22 artışla 29,9 milyar lira gerçekleşen bütçe açığının 2017 yılında yüzde 106 artışla 61,7 milyar liraya yükselmesi beklenmektedir. Bütçe açığının hem çok yüksek oranda artacağı hem de hedeflerin çok üstünde gerçekleşeceği görülmektedir. 2018 yılı bütçe açığının ise 65,9 milyar lira olacağı tahmin edilmektedir.

Ekonomik programların başlangıç tarihi olan 2000 yılından beri 2009 krizi haricinde ilk kez program tanımlı bütçe dengesi 2016 yılında millî gelirin yüzde 0,5'i oranında açık vermiş, bu açığın 2017 yılında yüzde 1, 2018 yılında yüzde 0,6 olacağı öngörülmektedir. Bu olumsuz gelişme, kamu maliyesi üzerinde hassasiyetle durulması gerektiğini göstermektedir.

Ülkemizin borç düzeyi sürekli artmaktadır. Türk ekonomisi borçlanma yoluyla geleceğini bağlamıştır. Temelde özel sektör kaynaklı olmak üzere, Türkiye'nin dış borcu 2002 sonundaki 129,6 milyar dolarlık seviyesinden 2017 ikinci çeyrek itibarıyla 432,4 milyar dolara çıkmıştır. Dış borçlar yüzde 233,6 oranında 302,8 milyar dolar artmıştır. Bu durum ülkenin dış kaynağa bağımlılığını artırmaktadır.

Türkiye, S&P'nin yayımladığı son raporda yeni bir kırılma beşli listesi arasında yer almaktadır. İki sene önce ilk kez tanımlan kırılma beşli arasında da yer alan Türkiye yeni listede yer alırken diğer ülkeler değişmiştir yani kadrolu hâle geldik bir anlamda.

Ülkemizin 2002 sonunda 16 milyar dolar olan kısa vadeli borç stoku 2017 üçüncü çeyrek itibarıyla 110,3 milyar dolara yükselmiştir. 2002 yılı itibarıyla Merkez Bankası rezervlerinin kısa vadeli borçlara oranı yüzde 171 iken yani kısa vadeli borçlarımızın 1,7 katı kadar rezerve sahip iken mevcut rezervlerimiz kısa vadeli borçlarımızı karşılayamaz duruma gelmiştir. Türkiye'nin vadesine bir yıl ve daha az süre kalan dış borcu 170 milyar dolardır. Bu rakama yıllık döviz açığımızı da eklersek önümüzdeki bir yılda yaklaşık 205 milyar dolar döviz ihtiyacımız olduğu görülmektedir. Reel sektörün varlıklarıyla yükümlülükleri farkı yani net döviz pozisyon açığı 2002 yılında 6,5 milyar dolar iken 2017 Ağustos ayı itibarıyla 212,1 milyar dolara varmıştır.

Türkiye'nin uluslararası yatırım pozisyonuna bakıldığında, yükümlülüklerinin 665,5 milyar dolara yükseldiği görülmektedir. Bundan yurt dışındaki varlıklarımızı çıkardığımızda pozisyon açığı 2017 üçüncü çeyrek itibarıyla 440 milyar dolar olmaktadır. Bu durum kur artışlarına karşı ekonomimizi çok kırılma hâle getirmektedir.

Milletimiz doludizgin borçlanmaktadır. 2002 yılında 6,3 milyar lira olan tüketici kredileri ve kredi kartı borçları Risk Merkezinin Eylül 2017 itibarıyla verilerine göre 514 milyar liraya fırlamıştır. Bireysel kredi ve kredi kartı borcu olan kişi sayısı 29 milyon 320 bine varmıştır. Bu durum, borçlanarak tüketme çılgınlığının boyutları hakkında bir fikir vermekte olup üretmeden tükettiğimizin acı bir göstergesidir.

Ekonomi, iç siyaset ve dış politikada giderek artan belirsizlikten dolayı yatırımcı önünü görememektedir. Oynak kur girdi maliyetlerini, belirsiz faiz kaynak maliyetlerini yükseltmekte, belirsizlik, istikrarsızlık ve güven kaybı, yatırımcıyı caydırmakta, yatırımlara darbe vermektedir.

Özellikle, makine teçhizat yatırımları uzun süredir negatif gerçekleşmektedir. Ülkemizin yatırım ihtiyacı vardır ve yatırımların artırılması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Daha fazla üretim, daha fazla ihracat, daha fazla istihdam ve daha fazla gelir için daha fazla yatırıma ihtiyaç bulunmaktadır.

Türkiye ekonomisinin yapısal sorunları artarak devam etmektedir. Türkiye ekonomi alanında hızlı reform gündemi oluşturmali ve bunu uygulamalıdır. Bir an evvel bu ülkede olumsuzlukları giderecek, iş dünyasına güvene verecek adımların atılması gerekmektedir. Ülkemizde en fazla büyüyen finans sektörüdür. Baktığımız zaman büyüme rakamlarına 2013'te 8,5; finans sektöründe yüzde 25,8; 2014'te 5,2 büyüme, finans sektöründe 10,2; 2015'te 3,2 büyüme, finans sektöründe 8,4. Ülkemizde en fazla kazanan, en fazla kâr eden de yine finans sektörü. Bu yıl kurumlar vergisi rekortmenleri listesinin ilk 10'u arasında 8 banka yer almıştır. Reel sektörün zor günler yaşadığı, işletmelerin iflasa sürüklendiği bu dönemde finans sektörünün 2017 yılı dokuz aylık dönem net kârı 37,2 milyar liradır, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 28,6 artış söz konusudur. Sadece kredi kartı ve tüketici kredilerine ödenen faiz 2002 yılında 2,5 milyar lirayken 2016'da 49 milyar liraya çıkarak yaklaşık 20 kat artmıştır.

Milletimiz gece gündüz bankalara çalışıyor, emeğini, alın terini, gelirini, kazancını bankalara faiz olarak aktarmaktadır; uygulanan ekonomi politikalarının bizi getirdiği sonuç budur. Faiz lobisi kazanıyor, rantçılar kazanıyor.

Sayın Bakanım, bu rant meselesini ben de hatırlatmak istiyorum. Bir önceki Hükümetin eylem planında da yer almıştı, "İmar planı değişiklikleri sonucunda ortaya çıkan değer artışından kamunun pay alması sağlanacak." denmişti ama bugüne kadar maalesef bu konuda bir düzenleme getirilmedi.

Sayın Cumhurbaşkanımız da sürekli dert yanmakta faiz konusunda ama Hükümet bu konuya duysuz kalmakta yani ya Sayın Cumhurbaşkanımız anlayamamakta çünkü burada gündeme getirdiğimiz zaman özellikle ekonomiden sorumlu bakanların verdiği cevaplar sanki olağanmış gibi bir tablo ortaya koyuyor. Burada, ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcımız dedi ki: "Hazine kârlılığına bakmak lazım, öz kaynak kârlılığına bakmak lazım, dönem net kâr artışına değil." gibi ifadeler kullandı. Yani, bu konu gerçekten iyi analiz edilmeli, bu konuda bankalara gücümüz mü yetmiyor, niye bu kadar yüksek oranda kâr elde ediyorlar? Ki bu konuda anlatacak çok şey var. Yani, kredi kullanımında alınan faiz dışı bankacılık hizmetleri, ücret, komisyonlar bunlar da çok büyük rakamlara balığ oldu. Bu konularda bazı tedbirlerin alınması gerektiği açıktır.

2018 bütçesi umut vermemektedir. Yükselen enflasyon ve işsizlik, büyüyen bütçe ve cari açıklık birlikte artan hayat pahalılığı vatandaşlarımızın önümüzdeki süreçte ekonomik olarak daha da zor durumda kalacaklarının âdeta ilanıdır. Hükümetin hazırladığı 2018 yılı bütçesinde başta çiftçi, esnaf, işçi, memur, emekli olmak üzere dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın refahına yansiyacak bir gelişme öngörülmemekte, 2018 yılının da çok zor geçeceği görülmektedir.

Kamu görevlilerinin mali ve sosyal hakları biliyorsunuz, toplu sözleşmeyle belirlenmektedir. Aslında, toplu sözleşme adı altında bir tiyatro oynanmaktadır. Toplu sözleşme masası dışında verilen kararlar kamu çalışanlarına dayatılmaktadır. Toplu sözleşme gereği, kamu çalışanlarının aylık ücretlerine Ocak 2018'den geçerli yüzde 4, Temmuz 2018'den geçerli olarak üzere yüzde 3,5 oranında artış yapılacaktır. Eski adıyla Emekli Sandığı emeklilerinin aylıklarındaki artış da aynen memurlara uygulanan oranlar üzerinden yapılacaktır. SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıkları ise gerek ocak ayında gerekse temmuz ayında son altı ayın enflasyon oranında artırılabilecektir.

Sadece yeniden değerlendirme oranında artırdığımız maktu vergi oranına baktığımız zaman bile yüzde 14,5; çalışanlara ve emeklilere yapılacak artışların ne kadar düşük kaldığını ortaya koymaktadır.

Sayın Bakanım, Sayıştay raporlarında yine, Maliye Bakanlığımızın, Gelir İdaresi Başkanlığımızın önemli eksiklikleri, tespitleri Sayıştay tarafından tespit edilmiş durumda. Daha önceki bütçelerimizde de ben hep ifade ettim yani Maliye Bakanlığı olarak bizim diğer kamu idarelerine aslında örnek olmamız gerekiyor yani gerek muhasebe kayıtları gerek muhasebe kayıtlarının takibi, 5018 sayılı Kanun'a uyum noktalarında. Bilmiyorum, Sayıştayın raporlarıyla ilgili ayrı bir konuşma yapacak mıyız çünkü epeyce bir madde var. Bu konularda ben Sayın Bakanımızın hassas olacağına inanıyorum, düşünüyorum, Sayıştayın önerileriyle ilgili titizlikle üzerinde gerekli çalışmalarını yapacağına inanıyorum.

Son olarak Sayın Bakanım, bu Gelir İdaresi ve Maliye çalışanları biliyorsunuz...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Destekliyorsunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Destekliyorsunuz.

Şimdi, aldığımız habere göre hani o büyük torbayı bitirdik, bütçeyi de bitirdik, tam artık biraz dinleneceğiz derken “Bir torba daha geliyor.” dediler grup başkan vekilleri.

BAŞKAN – Çarşamba günü başlayacağız, evet.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, hiç olmazsa o sınavı o torbaya getirelim yani 5 bin çalışmamız, belki de daha fazla bilmiyorum, bu gelir uzmanlığı sınavını bekliyor, bu konuda biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak gerekli desteği vereceğiz.

Ben, bütçelerimizin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum, sizlere başarılar diliyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, çok teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, önce şu torbayla ilgili bir bilgi verir misiniz?

BAŞKAN – Tabii. Yani, aciliyeti olan, 31/12/2017 öncesi çıkarılması gereken bazı hususlarla ilgili olarak ve bir iki bazı düzenlemeyle ilgili mini bir, küçük torba çalışması, poşet hazırlıyoruz, getireceğiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kaç madde?

BAŞKAN – Maksimum 20.

Değerli arkadaşlar, ben Sayın Bakanı ve grup sözcülerimizi odama davet ediyorum bir on dakika konuşmak üzere.

Birleşime de 14.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.00

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.08

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli hazırım, 32'nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Kavcıoğlu, buyurun.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye ekonomisi 15 Temmuzda yaşamış bir ekonomi. Dünyada başka bir ekonomi yoktur ki 15 Temmuz gibi bir saldırıyı yaşadktan sonra, sanki hiç bir şey yokmuş gibi, ertesi gün bütün piyasalarını çalıştırsın ve daha birinci yılın içinde dünya ortalamasının çok üzerinde bir büyüme performansını yakalasin. Türkiye'yle ilgili olumsuz haber ve beklentileri yayanların amacı artık çok açıktır. Ekonomik kuşatılmışlığı artırmak, büyümeyi düşürecek para ve maliye politikalarını yeniden gündeme getirerek Türkiye'nin 2018'e yeni bir kemer sıkma cenderesiyle başlamasını sağlamaktır. Onlar şunu iyi biliyorlar: Krizi derinleştirip aşılması için siyasetten dış politikaya kadar, oradan ekonomide yapılmış bütün yatırımlara kadar her şeyin hızla sıfırlanması ve buna bağlı olarak ülkeyi borç verenlerin siyasi iradesine terk edilmesini sağlamak. Evet, tahmin edeceğiniz gibi, darbeyle eş değer siyasi sonuç üreten bu tür ekonomik operasyonları Türkiye defalarca yaşamış ve sonuçta bütün darbeler bu gibi iktisadi operasyon süreçleriyle öne çekilmiş ya da darbenin olası siyasi sonuçları darbeye gerek olmadan üretilmiştir. 15 Temmuzda yapamadıklarını şimdi bu ekonomik kuşatma operasyonlarıyla yapmaya çalışıyorlar. Bunun için, yerli iş birlikçilerden yukarıda anlattığımız ekonomik operasyon politikalarının doğru olduğunu sanan siyasetçilere, bürokratlara, sözüm ona iktisatçılara kadar herkesi, her kurumu, medyayı kullanıyorlar. Öyle anlaşılıyor ki bu ekonomik tetikçilik ve ekonomik algı operasyonları 15 Temmuzun devamı olarak sürecek. Ancak unuttukları bir şey var; Türkiye, nasıl siyasette eski Türkiye değilse, ekonomide de eski Türkiye artık yok.

Türkiye ekonomisinin şu küresel kriz ortamında ve bölgesindeki kriz, savaş bulutları arasında yüzde 7'leri bulan büyüme seviyelerini 2017 yılında yakalayacağını net olarak söyleyebiliriz. Büyümenin zirve yapacağını beklediğimiz üçüncü çeyrekte ihracatın ve sanayinin pozitif katkıları da artarak devam edecektir.

Türkiye ekonomisi bütün bu süreçte çok güçlü bir istihdam yarattı. Türkiye'deki bankacılık sistemi dünyanın en sağlam finansal yapılarından birisi. Kredi garanti uygulaması ise bugün dünyada bir ilk olarak karşımıza çıkmıştır.

Enerji alanında atılan adımlar, Türkiye'nin yakında enerji fiyatlarını belirleyen ve enerji ihraç eden bir ülke konumuna geleceğini gösteriyor. Yalnız enerjide atılan adımlar bile, bizim çok büyük ve çok eski bir oyunu bozduğumuzu gösteriyor. İşin gerçeği ve ortadaki sorun tam da budur.

İki üç saat zaman farkıyla çevremizdeki ülkelere baktığımızda 1,5 milyar nüfus; 2,5 trilyon doların üzerinde ticaret hacmi olan bir coğrafya söz konusu.

Türkiye'nin yurt içi ve yurt dışı kaynağının önemli risklerle karşı karşıya kaldığı bu dönemde bütçe açığı, kamu borç stoku, cari açık bunların millî gelire kıyasla oranları gibi temel ekonomik göstergelere bakıldığında ülkenin olumsuz bir tabloya sahip olmadığını görüyoruz. Mevcut riskler dikkate alındığında uzun dönemden bu yana başarıyla izlenen kamu maliyesi politikalarının Türkiye'yi bu girdaptan çıkarabilmek için yeterli bir hareket alanı bulunmaktadır.

Ekonomimizin güçlü dinamikleri ile alınan yerinde ve zamanında tedbirler sayesinde 2017 yılının ilk yarısında yüzde 5,1 oranında güçlü bir büyümeyi kaydettik. Bu büyüme performansı Türkiye G20 ülkeleri arasında Çin ve Hindistan'dan sonra en hızlı büyüyen 3'üncü ülke olmuştur.

Kredi Garanti Fonu'nun yatırımları ve ekonomik faaliyetleri desteklemesi, teşvik ve vergi indirimleriyle canlanan iç talep, turizmdeki toparlanma, ihracattaki olumlu seyir ile baz etkisi, hep birlikte ekonomik büyümenin ikinci yarıda da güçlü olacağını göstermektedir.

Bu kapsamda sanayi üretimi, Satın Alma Yöneticileri Endeksi, kapasite kullanım oranı ve Reel Kesim Güven Endeksi gibi üretim tarafındaki öncü göstergelerde gözlemlenen rekor seviyeler de önümüzdeki dönemde büyüme tarafındaki güçlü seyrin devamını teyit etmektedir.

Sanayi Üretim Endeksi temmuz ve ağustos aylarında ortalama yüzde 15 artarak pozitif seyrini sürdürmüştür. Kapasite kullanım oranı eylül ayında yüzde 79'la son dokuz yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Satın Alma Yöneticileri Endeksi de üst üste yedi ay, eşik değer olan 50'nin üzerinde gerçekleşerek 2014 yılından beri gözlenen en uzun kesintisiz büyüme eğilimini ortaya koymuştur.

Üretim tarafındaki canlanma reel sektörün önümüzdeki döneme ilişkin beklentilerine de yansımıştır. 2017 yılı Eylül ayında Reel Kesim Güven Endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,2 artarak 111,6 olmuştur. Kredi Garanti Fonu desteği sonrası ticari kredilerdeki artış oranı yılın ikinci çeyreğinde yüzde 46 seviyelerine kadar çıkmıştır.

2018 bütçesi, 2017 bütçesinde olduğu gibi, faize değil, kamu hizmetlerine kaynak yaratan bir bütçedir. 2002 yılında her 100 liralık verginin 86 lirası faize giderken 2017 yılında sadece 11 lirası faize gitti, 2018'de de inşallah sadece 12 lirası faize gidecek; geriye kalan kısmı eğitime, sağlığa, yatırıma, tarıma ve sosyal yardımlara, kısaca halkımızın refahına harcanacaktır. Dolayısıyla, insanımıza dokunan bir bütçe hazırlanmıştır.

Hazırlanan bütçe sadece kendi insanımızı değil, dünyanın her noktasındaki soydaşlarımızı, mağdurları, mazlum toplulukları ilgilendiren bir bütçedir. Öyle olmasının en önemli nedeni de Somali'den Myanmar'a, oradan Filistin'e, Suriye'ye, Irak'a kadar, mazlum ve mağdurların yardımına koşmamızdır. Bugün bu bütçe sayesinde 3,5 milyon göçmeni en iyi şartlarda barındırıyoruz.

Hiçbir dönemde sosyal devlet uygulamaları bu dönemde olduğu kadar yaygınlık kazanmadı ve hiçbir dönemde bütçeden sosyal devlet uygulamalarına bu kadar kaynak ayrılmadı. Yine, 380 binden fazla engelli evladımızın faydalanacağı bir bütçe yapılmıştır. Bu duyarlılığandan dolayı da Sayın Bakanımıza bu insanlar adına çok teşekkür ediyorum.

Artık muhalefetin bile eleştirirken unuttuğu, gündemde olmayan, geçmiş bütçe eleştirilerinden birkaçını burada ifade etmek istiyorum. Bu bile bütçemizin ne kadar şeffaf, sosyal adaleti sağlayan ve herkesi kucaklayan bir bütçe olduğunu göstermektedir. AK PARTİ hükümetleriyle birlikte sosyal devlet ilkesine daha uygun, halka hizmet için bütçeler yapılmıştır ve yapılmaya devam ediyor.

Bakın, geçmiş dönemlerdeki eleştirilerden birkaçı şöyle: IMF ipoteği altında hazırlanmış bu bütçenin içinde varoşların sorunlarının yer almadığı.

Yine, başka bir eleştiri: "Bu bütçe 3,5 milyonluk mutlu azınlığın ödemelerinin garanti belgesidir."

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynen öyle.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Geçmiş bütçeler için, bunun için...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yine öyle.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Bir başka eleştiri: “Tamamen dolarize olan bir ekonomi ve Türk lirasının ortadan kalktığı bir ortamda bütçe yapma hakkımız da elimizden gidiyor.”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aynen öyle.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – “Türkiye artık vergi geliriyle borç faizini bile ödeyemez durumda.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynen öyle.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – “Bu bütçe kriz bütçesidir, borç ve faiz ödeme bütçesidir; millet için ise bir felaket bütçesidir.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynen öyle.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – “Faiz harcamalarının, vergi gelirlerinin...”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynen öyle.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Aynen öyle dediğinizi rakamlarla da teyit edelim. “...2000’de yüzde 77’si, 2001’de -vergi gelirleriyle faiz bile ödenmiyor- yüzde 104,5.” Aynıysa değil mi? Anlayışınız böyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Enflasyon da 70.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Devlet bütçesi artık sosyal ve ekonomik altyapıyla büyümenin değil, finans piyasalarına kaynak transferini yeniden düzenlemenin bir aracı hâline dönüşmüş durumdadır.

İşte bu eleştiriler geçmiş dönemde yapılırken bugün bu bütçeye baktığımızda bunların hiçbirini bu bütçe için söylememiz söz konusu bile değildir.

Bakınız, ekonomik ve parasal birlik sağlamayı arzulayan Avrupalıların, birliğe üye ülke ekonomilerdeki farklılıkların giderilebilmesi amacıyla belirledikleri Maastricht Kriterlerini hepimiz biliyoruz. Bu yakınlaşma kriterlerinin bazılarına bakacak olursak;

Üye ülkelerin bütçe açıklarının gayrisafi yurt içi hasıla oranının yüzde 3’ü geçmeyeceği ki Türkiye’de bu oran yüzde 1’dir.

Üye devletlerin kamu borçlarının gayrisafi yurt içi hasıllarına oranı yüzde 60’ı geçmeyecektir. Bu oran Türkiye’de aşağı yukarı bütün Avrupa ülkelerinden ve dünyadaki birçok ülkeden çok daha azdır, yüzde 28,1’dir.

Toplulukta fiyat istikrarı bakımından en iyi performansa sahip üç ülkenin yıllık enflasyon oranları ortalaması ile bir üye ülkenin enflasyon oranı arasındaki fark da yüzde 1,5 puanı geçmeyecek. Yaklaşık yüzde 30’larda aldığımız enflasyon oranını yüzde 9’lara, tek haneli rakamlara kadar indirmeyi başardık.

Dolayısıyla AB’nin bütçe açıkları, kamu açıkları ve enflasyon oranı konusunda o dönemde belirlenmiş bu sert kriterlerini hepimiz biliyoruz.

Şimdi, bu kriterlere baktığımızda, bütçe açıkları sadece AB ve euro bölgesinde değil, küresel kriz sonrası dönemlerde gelişmiş ülkelerin tamamına yakınında yüksek seyretmiştir. Bu kriter genel olarak gelişmekte olan ülkelerde de bozulurken, ülkemiz dünyadan bu konuda pozitif olarak ayrılmıştır.

Sürdürülen mali disiplin ve etkin kamu borç yönetimiyle AB tanımlı brüt kamu borç yükü azaltılmış, net kamu borç stokunun gayrisafı yurt içi hasılaya oranı azaltılmış, faiz harcamalarının vergi gelirlerine oranı düşürülmüş, borcun vade ve döviz kompozisyonunda önemli iyileştirmeler sağlanmış, bu arada uygulanan mali disiplinlerin kamu maliyesindeki kazanımlarının en net göstergesi de faiz oranlarındaki düşüş olmuştur. Bu da yine Türkiye’de bizim dönemimizde tek haneli rakamlara kadar gelmiştir.

Yine, bankacılık sektörüyle ilgili, ekonomik yapımıza önemli bir desteği bulunan bankacılık sektörümüz de -ifade etmek istersek- Eylül 2017 itibarıyla sektörde sermaye yeterliliği oranı yüzde 17,2’yle muadili ülkelere göre daha güçlüdür.

Sürdürülebilir bir kârlılıkla beslenen söz konusu güçlü sermaye yapısı sektörü gelecekte de şoklara karşı koruyabilecek niteliktedir. Eylül 2017 itibarıyla sektörün aktif kârlılığı yüzde 1,7; öz kaynak kârlılığı yüzde 16,53 olarak gerçekleşirken sektörün kullandığı krediler 2 trilyon TL’ye erişmiş, mevduat ve katılım fonları ise 1,6 trilyon TL düzeyindedir. Aynı dönemde sektörün toplam aktif büyüklüğü 3,1 trilyon -ki geçen sene 2,5 trilyon- seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde kredi mevduat oranının TL olarak yüzde 150,9’a çıkması, etkin kaynak kullanımının göstergesi ve finansal derinleşmenin artması olarak değerlendirilmektedir.

İstanbul Finans Merkezi Projesi’nin önemli bir bileşenini faizsiz finansın geliştirilmesi oluşturmaktadır. Türkiye’de faaliyet gösteren faizsiz finans kuruluşlarının ve faizsiz finans hizmeti ihraç eden diğer kuruluşların faizsiz finans ilke ve esaslarına uygun olarak faaliyet ve gelişim göstermeleri sağlanacaktır. Yeni yasal çerçeveye faizsiz finansın mevcut yüzde 5 olan payının yakın gelecekte yüzde 15’e çıkması öngörülmektedir.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; önemli yapısal ekonomik reformlar için önerilerimiz ise iç tasarrufların artırılmasına yönelik önlemlerin alınmaya devam etmesi, ekonomik büyümede iç tüketim ile ihracat konusunda dengeleme çabalarının devam etmesi, bireysel emekliliğinin teşvik edilmeye devam edilmesi. Bugün BES kapsamında 2017 yılı Ekim ayı itibarıyla toplam katılımcı sayısı 6 milyon 840 bin kişi olarak gerçekleşmiş, toplam fon büyüklüğü ise 9,6 milyar TL’lik devlet katkısı da dâhil 73,5 milyar TL’ye ulaşmıştır. Yurt içi tasarrufların artırılması ve tasarrufların daha üretken alanlarda değerlendirilmesi önemli. Bürokratik zorluklar en aza indirilmeli, finansa erişimi daha da kolaylaştırılmalı, faizleri sanayinin genel kârlılık ortalamasının altına çekmeliyiz. Ekonomik reformlar ve teşvikler bu doğrultuda derinleştirilmelidir.

Banka ve finans sistemimiz, özellikle kamu bankalarımız sanayicinin ve ihracatçının finansa erişimini kolaylaştıran daha fazla uygulamaları hızla devreye sokmalıdır. Kredi Garanti Fonu uygulaması hem banka sistemimiz hem de reel sektör için önemli bir kazanım, âdeta finansa ulaşım alanında bir devrimdir. Bu kazanımı kurumsallaştırarak derinleştirmek temel adımlardan biri olmalıdır.

Banka sistemimiz, geleneksel yaklaşımları temel alan mevduat bankacılığını aşarak yeni kaynaklara ulaşmalıdır. Menkul kıymetleştirme ve her alanda ikinci el piyasalarının oluşması ve derinleştirilmesi, gayrimenkul sektöründe yapısal finansal düzenlemeler ve bu alanda yeni kurumların oluşturulması temel reform programlarımızın en önemli hedefleri olmalıdır. Bu bağlamda, piyasa koşulları, daha düşük faiz, finansa daha kolay erişecek bir yatırım ortamını sağlamalıdır. Ekonominin dolar baskısından kurtulması ve dolarizasyonun tamamen ortadan kalkması için TL ve TL bazlı yatırım araçlarının güçlendirilmesi ve çeşitlendirilmesi...

Bütün bunlara bağlı olarak Türkiye, 2017 yılında yakaladığı büyümeyi 2018 yılında da daha da yukarı çekerek ekonomi politikasını ve buna bağlı stratejileri sosyal adalet anlayışı içerisinde yapılan, hazırlanan bu bütçeyle birlikte sürdürecektir.

Ben bu bütçeye emeği geçen tüm bürokrat arkadaşlara ve Sayın Bakanımızın başkanlığında bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum. Ülkemiz için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Karabiyik...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bütünüyle ekonomideki rakamlara baktığımızda, dolar 4 lira sınırına dayandı, son iki ay içinde de dolar rezervi 10 milyar dolar eridi. Merkez Bankası piyasaya dolar sürüyor ama yükselişi durdurmak yine de güç.

Yine, diğer taraftan, en zengin yüzde 20'lik kesimin millî gelirden aldığı paya baktığımız zaman, bu pay diğer kesimden 7,7 kat daha fazla yani makas iyice açıldı ki geçen yıl bu fark 7,6 kattı. Şimdi, torba yasayla gelen mali yükler de vatandaşın üzerinde yani makası bunlar da daha çok açıyor.

Ücretlere bakıyorum, 2016'dan 2017'ye ücretler yüzde 8 arttı ama 2017'nin enflasyonu 11,6; ki gıda enflasyonuna, vatandaşın esas etkileyen kalemlere hiç bakmıyorum.

Satın alma gücü bir taraftan düşüyor, hane halkında refah kaybı var, borçlarında artış var ve takibe alınan birey sayısında da çok büyük bir yükseliş var. Yoksulluk oranının da baktığımız zaman yüzde 20'leri aştığını görüyoruz Sayın Bakan. Hane halkı borcunun millî gelire oranı 2002'lerde yüzde 1,7'lerdeydi ama günümüzde yüzde 15'in üzerine tırmanmış durumda. 1 milyon 300 bin kişi bireysel kredi borcu ve kredi kartı borcu sebebiyle takipte şu anda.

Sayın Bakan, vergide de adaletsizlik var. Şimdi, OECD Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütünün 34 ülkesinin ortalamasına bakıyorum, dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı yüzde 35, dolaysız vergiler ise yüzde 65. Ama ülkemizde dolaysız vergilerin toplam vergi içindeki payı yüzde 67. Yani burada ciddi bir adaletsizlik var. Şimdi torba yasada da çok değişik ürünlerde vatandaşa yüklenen vergiler geldi.

Diğer taraftan, Avrupa'nın en pahalı benzini bizde. Benzinde ÖTV oranı yüzde 42. Şimdi, bir kere, bu vergi yükünün azaltılması son derece önemli ekonomi açısından yani şirketler açısından önemli, tarım sektörü açısından önemli. Sürekli kur arttıkça, zam geldikçe... Otomatik hesaplanma söyleniyor, "Otomatik olarak hesaplanıyor." deniyor ama bu vergi yükü bu kadar zamlarla bir araya geldiği zaman, kur artışıyla bir araya geldiği zaman çok büyük bir zedelenme söz konusu ekonomide. Bunu tarım sektörü yüklenmek zorunda, bunu şirketler yüklenmek zorunda; bu, sonuçta vatandaşa yansıyor.

Dolaylı vergilerin yüksek olması durumu aslında vergi gelirlerini artırmak yerine vergi gelirlerinin azalması sonucunu da beraberinde getiriyor bir anlamda çünkü vergiye gönüllü uyumun yerine vergiye direncin artmasını da sağlıyor. Ayrıca da hazinenin daha çok borçlanmak zorunda kalmış olması hem faiz oranlarını yükseltiyor hem de özel sektörün borçlanma imkânlarını da etkiliyor. Dolayısıyla maliyetleri de artırmış oluyor ve bu da yine özel sektörün üstüne gelen, yüklenen yüklerden bir tanesi. Hem fiyatlara yansıyor bu durum hem de enflasyona yansıyor.

Türkiye'nin toplam borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı on beş yılda yüzde 104'ten yüzde 138'e yükselmiş Sayın Bakan. Az önce de ifade edildi, evet, kamunun borcu azalmış ama özel sektörün borcu arttı; ki bunun da başka sakıncaları var. Mesela kamu kesiminin toplam borç stokunun gayrisafi millî hasılaya oranı yüzde 71'den yüzde 30'a gerilemiş şimdiki yıllarda, 2002'de yüzde 71'miş ama reel sektörün toplam borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı ise 2002'de yüzde

26'lardaymış, şimdi yüzde 73'lerde. Yani bir anlamda kamunun özel sektörün borçlanmasıyla dışlama etkisi yerini yer açma etkisine dönüştürmüş ama az önce de ifade ettiğim gibi bunun da farklı sonuçları, zararları var. Gönül ister ki tüm borçlanmalar azalsın.

Diğer taraftan, tüketici güvenine bakıyorum, güvende bir azalma var. Sayın Bakan, 2011 yılından bu yana tüketici güveni düşüyor. Bakın, yüzde 91'ler seviyesinden bugün geldiği nokta yüzde 63,7; ki 100'ün altına düştükçe güvensizliğin arttığını biliyoruz. Şimdi, tüketici güven endeksinde soru bazında endeksler de var. Onlara baktığımda, 2016 yılı hariç genel ekonomik durumun giderek kötüleştiğini beyan ediyor tüketici, haneler maddi durumlarının kötüleştiğini ifade ediyorlar, iş bulma umutlarının azaldığını söylüyorlar. Hane halkının tasarruf etme ihtimalinin de azalmış olduğunu gösteriyor bu veriler. Son dönemde yapılan anketleri siz de incelemiştinizdir, birkaç firmanın anketi var. Vatandaş, ekonomik sorunları yeniden en sorun olarak gördüğü ilk sıralara getirdi. "Türkiye'nin en önemli sorunları önce ekonomik sorunlar." diyor -ki bu yer değiştirmişti daha önce- sonra terör, dış politika, arkasından da eğitim geliyor.

Diğer taraftan, hormonlu bir büyümeyle mali disiplin bozuldu. Büyüme verileri güzel ama sürdürülebilir olması önemliydi. Kapasite kullanım oranını etkilemediğini de gördük, bu da sürdürülebilir olmadığını gösterdi.

Şimdi, tabii, sadece cari açık değil, bütçe açığı da veriyoruz. Ayrıca SGK'nın açıkları da bütçe üzerinde önemli bir yük teşkil ediyor.

Sayın Bakan, aslında, özetle, Türkiye ekonomisinin yapısal sorunları var ve çözülebilmemiş değil maalesef. Ancak iç tüketim pompalanarak ve açık vererek, bu açığı dışarıdan finanse ederek büyüme sağlayabilen, faiz lobisine çalışan ve vatandaşın yükünü çektiği bir yapıya sahip durumda görünüyoruz. Tabii, böyle olunca ekonomide kredi hacmini artırarak, bazı destekleri de vererek büyüme pompalanıyor, bu da dengeleri bozuyor. Sonra, dengeyi sağlamak için de yeni önlemler getiriliyor yani bir kısır döngü sürüp gidiyor. "Küresel finans kaynaklarımız neresi?" diye baktığımızda -çünkü borçlanma ihtiyacı duyduğumuzda buraya başvuruyoruz- yine, Batı ülkeleri ağırlıkta küresel finans kaynaklarımız da. Nasıl geliyor? Riske bakıyorlar, bir de gelire bakıyorlar; riski düşükse, geliri yüksekse geliyor; aksi durumda, yine gelse bile daha maliyetli geliyor. Tabii, riski yükselen bir ülkenin faiz oranını da arttırması burada kaçınılmaz hâlde. Sonra da sanki faiz uzaydan gelmiş gibi davranıyor Hükümet, "Niye bu faizler yüksek? Düşürün, düşürün." Bunu da anlamak mümkün değil. Düşmesini tabii ki arzu ederiz ama bunu ortaya çıkaran sebepleri de göz önüne sermek lazım.

Sayın Bakan, yılın ilk on ayında kurulan şirket sayısı yüzde 14 artmış, yeni kurulan şirketler ama kapanan şirket sayısı yüzde 38 artmış, daha çok şirket kapanmış. Geçen yıl ise bu oran yüzde 26'lar seviyesindeymiş, kapanan şirketler; bu çok önemli bir veri. "Sektörel bir fark var mı?" diye baktığımızda bütün sektörler hemen hemen aynı ama dikkat çekmek istediğim bir sektör var; hani, inşaatta övünüyoruz ya, inşaat artıyor diye -gerçi, sanayi sektörünün tabii ki büyüme üzerinde etkisi çok daha fazla- ama bakın, inşaat sektöründe bile kurulan şirket sayısı yüzde 14 artış, kapanan şirket sayısındaki artış ise yüzde 121 yani inşaat sektöründe bile geçen yılın iki katı kadar şirket kapanmış.

Kamu maliyesinin son durumuna baktığım zaman, bütçedeki açığın büyüme ölçüsü ekonominin büyümesi önündeki en önemli engel olarak görünmeye devam ediyor. Ekim ayı bütçe gerçekleştirmeleri raporundaki veriler kamu dengesindeki bozulmanın hızlanarak devam ettiğini gösteriyor aslında. Aylık bazda, geçen yılın ekim ayında 104 milyon lira düzeyinde olan bütçe açığı 2017'nin aynı ayında 3,3 milyar liraya yükselmiş yani fark yüzde 3 binden fazla, böyle bir açık var. Bütçe 2016 yılı Ocak-Ekim döneminde 12,1 milyar lira açık vermişken 2017'nin aynı döneminde bu açık 34,9 milyar dolara çıkarak yükselmiş. Önceki seneye kıyasla bu yıl bütçe disiplini tamamen yok olmuş, kamu dengesi

bütünüyle bozulmuş gibi görünüyor. Tabii, bunun iki etkisi olur diye düşünürüm; birincisi, enflasyonu artırır, ikincisi de bütçe açığının finansmanı için gerekecek olan borçlanmanın yükselme ihtiyacında olmasıdır. Bunların her ikisi de büyümenin sürdürülebilir olmasını tabii ki zorlaştırır.

Bir başka açıdan, cari transferlere baktığımda, 2017 Ocak-Ekim döneminde cari transfer harcamaları 225 milyar lira, geçen yılın aynı döneminde 183 milyar lira; cari transferlerde de yüzde 23'e varan bir artış söz konusu. İşte, bunun içinde, SGK yardımları, sağlık, sosyal ve emeklilik yardımları gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, son cümlelerinizi alayım.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Örtülü ödeneye bakıyorum, örtülü ödenekte önemli bir artış göze çarpıyor. 2017 Ekim ayında yapılan harcama 418 milyon lira. Geçen yılın aynı döneminde bu rakam 154 milyon liraydı yani üç kata varan bir artış söz konusu.

Sayın Bakan, son olarak, faiz harcamaları, 2017'de 50,1 milyar lira faiz dışı bütçe fazlası var. Ama büyümesini borçla finanse eden bir ülkede faiz dışı bütçe fazlasının bir anlamı çok fazla yok diye düşünüyorum. Bütçe açığı zarar aslında, zarar da borçlanma sonucunu yeniden kısır döngü olarak devam ettiriyor.

Teşekkür ediyorum.

Diğer konulara sorularda değineceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aydemir...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, şahsınızda bütün heyeti saygıyla selamlıyorum.

Aslında konuşma yapmayacaktım ama Başkanımız çelebi meşrepli olduğu için, alicenap olduğu için, tevdi edince konuşuyorum ve Yahya Kemal, ruh iklimimizi en güzel izah eden şairimiz, onunla hâli özetlemek isterim. Diyor ki: “Devretse muradınca bu cihanın sonu ne/ Hatmetse eğer o destanın sonu ne/ Yüzyıl emelince geçse mesut olsun/Yüzyıl dahi zammolsa zamanın sonu ne?” Bir aylık zaman hakikaten göz açıp kapayıncaya kadar geçti. Bu hâli bir başkası da şöyle izah ediyor: “Bir nefes almak ile vermektten ibarettir hayat/ Dikkat et, bir dem değil mi müddeti ömrü beşer?” Özü ifade eden dizeler Sayın Bakanım. Geriye kalan, hakikaten, sadece eserler, yaptıklarımız, hatıralarımız. Mesele, iz bırakmak; mesele, gönüllere girecek söz bırakmak; mesele, geçmişe bakacak yüz bırakmak ve mesele, gönüller yapmak.

Değerli arkadaşlarım, hepimiz faniyiz. Mahkeme kadıya mülk değil, önemli olan mülkü korumak. Bizim bir aylık süreçte tüm kayıt ve vurgularımız tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet rabiası üzerineydi. Hassasiyetimiz, vatanın birliği, milletin bütünlüğü ve devletin dirliğıydi. “Aldanırlar bizi sustu sananlar/ Susturulamaz vatan için yananlar.” diyor ya şair, meselemiz buydu ve budur. Sen, ben yok aslında, vatan var, millet var ve devlet var ve tüm bu dikkatleri değerlendirecek bir Hak var. Ölçümüz buydu, ölçümüz budur ve yine, hepimiz birbirimize muhtacız aslında. “Barıkayihakikat müsademeyiefkârdan doğar.” gerçeğı de bunu ifade eder. Tartışırız, hatta yüksek perdeden müzakere ederiz ama ben biliyorum ki hepimizin meselesi ve önceliğı aynıdır, hepimizin yolu ve ufku da. Mesele, memleket; mesele, Türkiye; mesele, millî iradedir. Bir aylık süreçte belki zaman zaman sabrınızı da zorlayarak öngörülerimizi, tespitlerimizi paylaştık, ufkumuzu kaydettik, niyetimizi izhar ettik. Bu Komisyonun tüm üyeleri bir değeri temsil ediyor diye belledik ve bildik; elhak öyledir. Partiler değışik olsa da niyet bir, yüksek bir heyet, yüksek bir huzurdur Komisyonumuz. Bu Komisyonun her üyesi

bir arif kimliğindedir, onların söylediklerimizi de iyi niyetimizi okuduklarını da biliyoruz. Bu yüksek heyet de teslim edecektir ki “Söyleyene değil, söyletene bak.” hakikatine teslimiz. Bizi söyleten, sizi söyleten vatan, millet aşkıdır, bundan eminiz. Demez mi ki ecdat: “Dinleyen, söyleyenden arif olsa gerek.” Komisyonumuzun her mensubunu bu kıvamda tanıdık, müşerref olduk, mutlu olduk, memnun olduk, mesrur olduk.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; “Her kim ki işinde sadık olmaz, insan demek ona layık olmaz.” diyor dadaş meşrepli Ziya Paşa.

MUSA ÇAM (İzmir) – Eleştirilerimize set çekiyorsunuz bu konuşmayla.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ziya Paşa muhteşem bir isimdir ve dadaştır, altını çiziyorum, öyledir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bayburtluymuş.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bayburtlular da dadaştır epeyce Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Bütün Türkiye dadaştır.” de daha iddialı olur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öyle, hakikat bu.

Biz de bize tevdi edilen görevin hassasiyeti içinde vekilliğimize, Komisyon üyeliğimize sadık kalmaya çalıştık. Komisyonumuzun Muhterem Başkanı Sayın Bilgiç’in şahsında müzakere ettik, istişarelerde bulunduk. Komisyon üyelerinin, katkı sunan diğer milletvekillerimizin ve dahi herkesin iyi niyetinden, yüksek seviyelerinden eminiz, hepsinden müstefit olduk, tespitlerinden, analizlerinden yararlandık. Derler ya: Mesele yeter ki memleket müreffeh olsun, mesele yeter ki gönüller hoş olsun. Hepsinden razı geldik, hepsinden Allah razı olsun.

Bütçe görüşmeleri sürecinde ola ki maksadı aştık, ola ki gönül kırdık, ola ki sataştık, hakkımızı hukukunuzu helal etmenizi istirham ediyorum. Biz, Allah için sevenlerdeniz, bu süreci bu hâl üzere değerlendirmenizi isteriz. Komisyonumuz inşallah ülkemizin 2019 yürüyüşüne hizmete devam edecek, inşallah, yüksek frekansımız hep birlikte atacak. Bizim talebimiz, gönüllerimizin aynı hassasiyetlerde bir olmasıdır.

Ve teşekkür, Sayın Bakanımıza, bu Komisyonumuzun müdavimi. Belki ifade biraz sevimsiz kaçacak ama Maliye Bakanlığı, Plan ve Bütçe Komisyonunun mütemmim cüzü gibi, değil mi Emin ağabey? Böyle bir hâl. Dolayısıyla, Maliye Bakanlığımızın bütün mensuplarına yürekten teşekkür ediyorum Değerli Bakanım ancak bu arada, sizin partneriniz pozisyonunda olan mali müşavirler, muhasebeciler, bağımsız denetçiler, yeminli mali müşavirler, onlara da kalbî şükranlarımı sunuyorum.

Ama bir özel sohbette açmıştım, burada da kayda geçmek istiyorum ki Sayın Bakanım, şu bağımsız denetçilik mevzusuna bir el atmak lazım. Ve dahası, yeminli mali müşavirlik müessesinin mutlaka ama mutlaka gözden geçirilmesi lazım. Ve dahası, Sayın Bakanım, mali müşavirler odası, birliği, her neyse, yönetiminde, 4 bin kişiyle temsil olunan, yeminli mali müşavir sayısı 5’ken sayısı yüz binleri aşan mali müşavir sayısı 4. Burada da bir haksız nisap var. Bunu da ben sizin hâlinize terk ediyorum.

İnşallah, Allah’ın izniyle bütçemiz hayırlı olacaktır, bereket saçsın diyorum, saygılar sunuyorum efendim. Allah razı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının saygıdeğer yöneticileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yirminci günü bugün Plan ve Bütçe Komisyonumuzun ve bu akşam 2018 yılı bütçesinin müzakerelerini sonlandırmış olacağız.

Bugün, aynı zamanda, 24 Kasım Öğretmenler Günü. Başta Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm eğitim emekçisi öğretmenlerin Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Sayıları 1 milyon 100 bine yaklaşan öğretmenlerimizin büyük bir bölümü çok zor koşullarda çocuklarımızı eğitmeye çalışmaktadırlar. Hem eğitim sistemimizin hem de öğretmenlerimizin birçok sorunu var. Türkiye'nin geleceğinin, tüm bu sorunları çözebilirsek aydınlanacağına da inanıyorum.

Türkiye gerek siyasi gerekse de ekonomik olarak çok zor bir dönemden geçiyor. İktidarın, ABD ve Avrupa Birliğiyle siyasi ilişkileri iç politikaya malzeme sağlamak amacıyla gerdikçe germesinin faturası Türkiye ekonomisine, dolayısıyla Türk halkına çıkıyor. Türkiye ekonomisi, sadece ekonomi yönetiminde yapılan yanlışların değil, aynı zamanda AKP'nin yıllardır sürdürdüğü yanlış dış politikanın da ipoteği altına girmiş durumdadır. Ekonomide bu sonbahar aylarında başlayan kötüye gidiş hızlandıkça hızlanıyor. Bu kötü gidişin kış aylarında daha da derinleşeceği anlaşılmaktadır. İktidar bu kötüye gidiş karşısında dişe dokunur hiçbir adım atmıyor ya da atamıyor, sürekli faizlerin yükseklüğünden şikâyet ediyor, AKP Genel Başkanının hiçbir bilimsel geçerliliği olmayan "Faiz, yüksek enflasyonun nedenidir." tezinin etrafında dönüp duruyor. Faizin enflasyonun nedeni olduğuna AKP Genel Başkanından başka kimse inanmıyor ama döviz kurundaki artışın nasıl enflasyona yol açtığını hepimiz çok yakından biliyoruz ve yaşıyoruz.

Ekonomi yönetimimiz döviz kurunda yaşanan artışları da uluslararası komplolara bağlayıp yan gelip yatmaktadır. Merkez Bankası da akla ve bilime uygun önlemler almak yerine, çeşitli yöntemler deneyerek ülke ekonomisini kobay olarak kullanmaktadır. Oysa, Türkiye çok yüksek bir dolarizasyon eğilimi olan, millî gelirinin yüzde 50'sinden fazla dış borcu bulunan, millî gelirinin yüzde 10'una yakın dış ticaret açığı, yüzde 5'i civarında cari işlemler açığı veren bir ülkedir. Böyle bir ekonomide faiz de enflasyon da döviz kurunun seyrine bağlı olarak inip çıkmaktadır.

Türkiye'de enflasyonu besleyen en önemli gelişme geçmişte olduğu gibi bugün de döviz kuruudur. Nitekim, döviz kurlarının artmaya başlamasıyla ve Merkez Bankası ve iktidarın da bu gelişmeyi dışardan seyretmesiyle birlikte Türkiye'de faiz oranları arttı, enflasyon arttı, şirketlerin borcu arttı, devletin borcu arttı, hem vatandaşın hem devletin hem de şirketlerin faiz yükü arttı. Eğer bir hükümet bu gidişe bir süre daha böyle seyirci kalıp sütre gerisinden izlemeye devam ederse bankacılık sektörü, kamu maliyesi gibi güçlü sandığımız birçok kale bir anda yıkılabilir. Döviz kurları üzerinde bu ölçüde durmamızın en önemli nedeni yol açtığı enflasyonun dünyanın en haksız vergisi olmasıdır. Enflasyon vatandaşın cebindeki parayı durduk yere eritiyor, durduk yere vatandaşı yoksullaştırıyor, fakirleştiriyor.

Dolaylı vergiler üzerine kurulmuş bir sistemde enflasyon, Maliyenin işine geliyor olabilir. "Enflasyon" demek halktan daha fazla KDV, daha fazla ÖTV, ithalattan daha fazla vergi almak demektir. Hükümet "'Bütçe gelirini artırır.' diye bilinçli olarak enflasyonist bir politika izliyor olabilir mi?" sorusu zihnimizde dolaşmaktadır.

Geçen yıl yine Maliye Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşurken, kur artışlarının, faiz oranlarındaki yükselmenin, düşük büyümenin, Suriye'de savaşın eşliğine gelmiş olmamızın, AKP ve ortağıyla el ele Türkiye'yi içerisine sürükledikleri rejim krizinin gelecek yıl bütçeye maliyeti olacağını söylemiş ve bütçenin Komisyonundan bile çıkmadan hedeflerinin şaştığını söylemiştim. Bugün geldiğimiz nokta da geçen yıl söylediğimiz noktanın aynısıdır. Bütçe açığı tavan yaptı. Enflasyon, döviz kuru, faiz dışı fazla, bütçe açığı ve benzeri birçok hedef şaştı. Borçlanma limiti bütçe açığını karşılayama yetmediği için Meclisten ek borçlanma limiti isteyen, aslında ek bütçe istemesi gereken bir Hükümetle karşı karşıyayız.

2018 yılı bütçesinin de 2017 yılı bütçesinden farklı olacağını sanmıyorum. Çünkü son yıllarda Hükümet, yıllık programları, orta vadeli programları, bütçe kanunlarını âdeta laf olsun, bir yasak savılsın diye hazırlıyor ve Komisyona getiriyor.

Bir hükümet düşünün arkadaşlar, ekim ortalarında bir orta vadeli program açıklıyor, bu programda deniliyor ki: “Biz 2017 yılı sonunda yıl sonu enflasyonunu yüzde 7,5 olarak tahmin ediyoruz.” Hükümetin yılın tamamı için öngördüğü bu enflasyon oranı ekim ayı sonunda aşıyor. Ekim ayı sonunda yani yılın ilk on aylık dönemi için enflasyon yüzde 7,52’ye çıkıyor. Hükümetin yüzde 7,5’luk yıl sonu tahmininin tutması için yılın kalan iki ayında da enflasyonun sıfır olması gerekiyor. Kaldı ki yıllık enflasyon yüzde 12’lerde gezmektedir.

Aynı şey döviz kuru için de geçerli. Şimdi Sayın Bakan diyecek ki “Bizim döviz kuru tahminimiz yok.” Oysa orta vadeli programda dolar cinsinden millî gelir tahmini var. Türk lirası cinsinden tahmin edilen millî geliri dolara çevirmek için bir dolar kuru esas alınıyor. Ekim ayı başında 2017 yılında ortalama dolar kurunun 3,5832 lira olacağını tahmin ederek hesaplarınızı ona göre yapıyorsunuz. Oysa kasım ayı itibarıyla ortalama dolar kuru 3,6229 liraya dayandı ve yıl sonunda bunun da üzerinde bir noktaya çıkacağını görüyoruz. Dolayısıyla dolar cinsinden millî gelir tahmininiz de, kişi başına gelir tahmininiz de bir anda çöktü. Aynı şekilde 2018 yılı hesaplamaları için temel aldığımız 3,7334 liralık kur tahmininiz de, milli gelir tahmininiz de, kişi başına düşen gelir tahmininiz de, enflasyon tahmininiz de şimdiden çöktü.

AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan Rabia yaparken aslında doların 4 TL olacağını sinyallerini vermiş bize. Bir ay sonrasını göremeyen Hükümetin yönettiği bir ekonomiye kimsenin güvenip yatırım yapmasını beklememeliyiz. Nitekim Türkiye artık birkaç yıl öncesine göre daha az yabancı sermaye yatırımı alabiliyor ve bu rakamların gelecek yıllarda da aşağı doğru gideceğini şimdiden görebiliyoruz.

Bütçe sistemimiz gerek gelir gerekse de harcamalar yönünden çökmüş durumdadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkan bütçe ödenekleriyle bütçeden fiilen yapılan harcamaların artık hiçbir bağı kalmamıştır. Bütçe, Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıktıktan sonra ödenekler Maliye Bakanının imzasıyla yeniden dağıtılmakta, âdeta bütçe TBMM dışında yeniden yapılmaktadır. Örneğin, “Öğretmene maaş verilsin.” diye Milli Eğitim Bakanlığına verilen personel ödeneği, Karayolları Genel Müdürlüğünün yatırım programında olmayan yatırım harcamalarına harcanabiliyor.

Maliye artık normal yollardan vergi toplayamıyor, “yeniden yapılandırma” adı altında getirilen vergi afları normal vergi tahsilatının yerine geçmiş bulunuyor. Afların biri sonuçlanmadan öbürü geliyor. 667 milyar lira vergi geliri beklenen 2018 yılında bunun 270 milyarı yani yüzde 40’ı dâhilden alınan KDV ve ÖTV’den oluşuyor. Vergi gelirlerinin yüzde 68’i dolaylı vergilerden meydana geliyor. Aslında bir dolaylı vergi olan ama nedense servet vergisi gibi gösterilen motorlu taşıtlar vergisini de dâhil ettiğimizde her 100 liralık vergi gelirinin 70 lirasını dolaylı vergiler meydana getiriyor.

Sayın Bakan, istediğiniz kadar “Asgari ücretten az vergi alıyoruz” deyin, eline geçen bütün parayı harcamak zorunda olan gariban asgari ücretli, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, özel işlem vergisi ve saymadığımız daha birçok dolaylı vergiyle dünyanın en ağır vergisini vermektedir. Zengin aldıkları yat ve kotradan da yüzde 1, yoksulun aldığı ekmekten, buğdaydan, undan da yüzde 1 oranında KDV alınıyor. Pirinç, bulgur, erişte, makarna, su, bebek maması, maden suyu, kurşun kalem, kitap ve benzeri yayınlar ile öğrenci taşıma servis hizmeti alanlar yat ve kotra sahiplerinden daha yüksek oranda yani yüzde 8 KDV ödüyorlar.

Türkiye vergi adaletsizliğinde yarışırken Hükümet sürekli bu adaletsizliği artıracak yeni vergilerle yoksul halkın karşısına çıkıyor. Ülkeyi yönetenlerin çocukları ve yakınları ise vergiden kaçmak için şirketlerini Türkiye’de değil vergi cennetlerinde kuruyor. Başbakan Binali Yıldırım’ın çocuklarının ve yakınlarının vergi cennetlerinde kurduğu şirketleri artık bütün dünya biliyor. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu iki haftadır AKP Genel Başkanına ısrarla “Çocuklarının, eniştenin, dünürünün, kardeşinin, eski özel kalem müdürünün yurt dışında vergi cennetlerinde sermayesi bir sterlin olan bir şirkete milyonlarca dolar para gönderdiklerini biliyor musun?” diye bir soru soruyor. Günde en az üç defa canlı yayınlarda konuşan Recep Tayyip Erdoğan’dan, ne yakınlarından ne iktidar sözcülerinden ne de AKP sözcülerinden haftalardır konuyla ilgili bir tek ses yok. Türk halkından “Silah alacağız, daha çok vergi verin.” talebinde bulunan bir hükümetin başbakanının çocukları ve akrabaları vergiden kaçmak için yatırımlarını vergi cennetlerine yapıyorsa, halka “Elinizdeki dövizi satın.” çağrısı yapan Cumhurbaşkanının çocukları, eniştesi, dünürü, kardeşi, eski özel kalem müdürü milyonlarca doları yurt dışına çıkarıyorsa Türkiye’nin dürüstçe yönetildiğinden söz edebilir miyiz?

AKP iktidara geldikten sonra Sayın Bakanın gerek müsteşarlığı gerekse de Bakanlığı döneminde sayısını unuttuğumuz kadar vergi affı çıkarıldı. Bu afların içerisine de “varlık barışı” gibi süslü bir isimle, yurt dışındaki kayıt dışı varlıklarını Türkiye’ye tek kuruş vergi alınmadan, kimlikleri, nerden buldukları sorulmadan getirmelerine izin verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen son sözlerinizi alayım.

MUSA ÇAM (İzmir) – “Varlık barışı” diye süslediğiniz kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülürken biz “Bu kanun Türkiye’yi uluslararası düzeyde güç duruma düşürür.” diye itiraz ettik. Siz ise “Uluslararası kuruluşlardan görüş aldık, bu kanunla ilgili hiçbir sorun yok.” diye açıklama yaptınız. Şimdi, bugün uluslararası haber ajanslarının geçtiği haberlerden görüyoruz ki tam da bu kanunun uygulanması nedeniyle Avrupa Birliği Türkiye’yi kara listeye almaya hazırlanıyor. Çünkü o kanunun uygulanmasında bütün şeffaflığı yok ettiniz, tek kuruş vergi almadınız, vergi alsaydınız bu paraları kimin getirdiği kayıtlara geçecekti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapmayın, yine yanlış bilgiye dayalı olarak söylüyorsunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Devletin elinde şimdi kimin ne kadar para getirdiğine ilişkin bir bilgi var mı? Bunu Sayın Bakandan duymak isteriz.

Önüne şöyle büyük bir resim çıkıyor: Türkiye’de birilerinin bu vergi cennetlerinde nereden kazandıkları belli olmayan, en iyimser yorumla Türkiye’de vergiden kaçırılmış ama büyük ihtimalle de yasa dışı yollardan elde edilmiş milyarlarca dolarlık servetleri var ve bu yasayı kullanarak o servetleri kayda geçirmeden Türkiye’ye getirmelerinin yolu açıldı. Bu resmin net bir şekilde ortaya çıkması bu kanundan kimlerin yararlandığının şeffaf bir şekilde ortaya koyulmasıyla mümkün olabilir. Burada görev Sayın Bakan size düşmektedir. Kimlerin parası aklandı bilmiyoruz ama Türkiye’ye çok önemli bir bedel ödetireceğinizi görüyoruz. Sayın Bakan, bu gelişmelerden sonra, en son varlık barışı uygulamasında kimin yurt dışından ne kadar varlık getirdiğini Türk halkına açıklamak zorundasınız. Vergi cennetlerinde, genellikle kendi ülkelerinde vergi ödemek istemeyen, yasa dışı kaynaklardan sağladıkları kazançları gizleyen, kara para aklayan, gelir ve servet bilgilerinin ortaya çıkmasından korkan, özetle şeffaflıktan korkan ve verilemeyecek bir hesabı bulunan kimseler yatırım ve işlem yapmaktadır. Vergi cennetleri, küresel düzeyde kara para aklama, terörün finansmanı, vergi kaçakçılığı ve finansal istikrarsızlık gibi çok önemli sorunlara yol açmaktadır. Devlet çok büyük bir vergi gelirinden mahrum kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, iki dakika daha ilave süre vermiştim, lütfen son cümlelerinizi alayım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Vergi cennetlerine gidenler tek kuruş vergi ödemezken ekme için, su için, bulgur için, makarna için, ilaç için vergi ödeyen vatandaşların, devlete, hukuk sistemine, adalete olan saygısı yok edilmektedir. Vergi yükü haksız biçimde dar gelirli vatandaşların üzerine yüklenmekte, gelir dağılımı bozulmaktadır. Vergi cennetlerinin neden olduğu vergi kayıplarının ve adaletsizliğinin önüne geçmek amacıyla diğer dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye’de de bazı düzenlemeler yapılmıştı. Bu kapsamda 2006 yılında yürürlüğe giren Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 30’uncu maddesinde Bakanlar Kurulunca belirlenen vergi cenneti olan ülkelerde yerleşik olan veya faaliyette bulunan kurumlara yapılan her türlü ödemeler üzerinden yüzde 30 oranında vergi kesintisi yapılması öngörülmüştü. Ancak bu düzenleme, aradan on bir yıl geçmesine rağmen Bakanlar Kurulu vergi cenneti ülkeleri belirlenmediği için fiilen uygulanamıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Son sözüm, kamu ihaleleriyle ilgili birkaç cümle.

BAŞKAN – Yok, birkaç cümle değil artık.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kamu ihale Kanunu son on beş yılda 42 kez, neredeyse yılda 3 defa değişti. Amaç, elbette, birilerine uygun elbise dikmek. Ama bu da yetmedi yasal sınırlar zorlanarak gerekli rekabet koşulları sağlanmadan keyfî uygulamalarla kamu kaynakları dağıtılır hâle geldi. Kamu ihale Kanunu’na göre doğal afet, salgın hastalık veya benzer mücbir sebeplerle istisnai olarak kullanılması gereken pazarlık usulüyle ihale verme yöntemi hızla artmakta. 2011’de pazarlık usulüyle 4,5 milyar TL’lik iş veren devlet, 2015’te 12 milyar TL’ye, 2016’da ise 22 milyar TL’ye ulaşmış. Sadece son bir yıldaki artış yüzde 86. 2011’de her 100 liralık ihalenin 7 lirası pazarlık usulüyle verilirken bu rakam 2015’de 9 liraya, 2016’da ise 14 liraya çıkmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Dün Adalet Bakanımız 51 cezaevi yapılacağını söyledi ve bu 51 cezaevinin de yine pazarlık usulüyle verileceğini söyledi. Neden her şey pazarlık usulüyle yapılmaktadır, bu konuyla ilgili bilgileri bekliyoruz.

Bütçenin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama mı yapacaksınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Aslında bana verilen süre içerisinde cevaplarda belki değinmem gerekir ama konuya önem verdiğim için şimdi cevaplamak isterim. Sayın Çam, konuşmasında dün basın-yayın organlarında yer alan bir habere istinaden, geçen yıl yapılan varlık barışı düzenlemesinin, ülkemizle ilgili, vergi cenneti değerlendirmesine neden olduğu gibi bir açıklama yaptı. Sayın Çam’ın bu değerlendirmesini olsa olsa bir bilgi eksikliğine veya yanlış bilgilendirmeye bağlarım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Düzeltceksiniz. Gazeteler yazdı bunu. Biz de bunları anlıyoruz. Açıklayacaksınız Sayın Bakan olarak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Çam, Sayın Çam, eğer medyayı takip etseydiniz bu konuda açıklama yaptığımı görürdünüz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Görmedik. Söyleyin, bunu herkes bilsin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Çam, niye tahammül edemiyorsunuz? Bir durun bakayım ya. Ne kadar sertleşiyorsunuz böyle. Sabırlı olun, artık değişiyor yavaş yavaş.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tahammül ediyorum. Hiç merak etmeyin, çok sabırlıyım, merak etmeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakıyorum, böyle sert sert konuşuyorsunuz. Neyse...

Kısaca şunu söyleyeyim: Türkiye'nin geçen yıl yapmış olduğu varlık barışı düzenlemesi, hiçbir uluslararası örgütten -Avrupa Birliği dâhil- eleştiri almamıştır. Uluslararası uygulamalara ve normlara uygundur. Dolayısıyla, o konunun dünkü basın-yayın organlarında yer alan haberle hiçbir ilgisi yoktur. bir kere, Çam'ın, en azından bu nedenle yapmış olduğu açıklamaları geri almasını özellikle rica ediyorum.

İkinci olarak: Dün bir basın-yayın organında, maksatlı bir şekilde, olmayan bazı şeyler varmış gibi gösterilerek Türkiye'yle ilgili, sanki "Avrupa Birliği 5 Aralıkta Maliye Bakanları toplantısında bir değerlendirme yapacak." diye bir haber çıktı. Hiçbir şekilde doğruluğu olmayan ve haberin içeriği dikkatlice incelenirse de açıkça maksatlı bir şekilde yaptığı anlaşılan bu habere ilişkin de ben kendi açıklamamı yaptım. Türkiye uluslararası vergilemeyle ilgili bütün konularda hem OECD bünyesinde hem Avrupa Birliği bünyesindeki bütün çalışmalara aktif bir şekilde katılıyor. Vergi cennetleri ve zararlı vergi uygulamasıyla ilgili bütün platformlarda ve komisyonlarda da aktif bir şekilde yer alıyor.

Avrupa Birliği tarafından genel anlamda bütün ülkeleri...

GARO PAYLAN (İstanbul) – 92 ülkeden bahsediyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, bütün ülkeleri...

BAŞKAN – Sayın Bakan, toparlayalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün ülkeleri ilgilendiren bir çalışma var. Her ülke, kendi ülkesiyle ilgili değerlendirmeleri, komisyona bağlı olarak çalışan çalışma grubuna gönderiyor. Türkiye olarak biz de bu bilgileri gönderdik. 2019'a kadar, Avrupa Birliğinin bütün ülkelerden, gelişmekte olan ülkelerden istediği bazı hususlar var. Türkiye olarak bu hususları yerine getirdiğimizi, birtakım düzenlemeleri zaten yaptığımızı kendilerine bildirdik. Dolayısıyla, maksatlı ve dayanaktan yoksun bir haberi, Plan ve Bütçe Komisyonunun bir üyesinin, böyle sanki bir "Hazine buldum." edasıyla buraya getirip Türkiye Cumhuriyeti sanki böyle bir kara para cennetiymiş gibi bir değerlendirme yapmış olmasını da gerçekten üzüntüyle karşılıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, düzeltecekseniz bunları. Bunlar konuşuluyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir Bakan olarak de en şeffaf şekilde açıklayıp bunları dile getirmek zorundasınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir deli kuyuya taş atacak onu düzelteceğim, öyle mi?

BAŞKAN – Sayın Çam... Sayın Bakan...

MUSA ÇAM (İzmir) – Diyorsunuz ki "Böyle." Tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sorabilirsiniz, soru sorabilirsiniz: "Ben böyle bir haber gördüm..."

MUSA ÇAM (İzmir) – Nerede soracağım? Biz konuşmamızda bunu söyleriz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olmaz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz de olmadığını söylersiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Çam, soru sorabilirsiniz ama olmayan bir şeyi varmış gibi... Burada Türkiye hakkında atıp tutamazsınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bakan, offshore’u, Malta’da olan olayları görüyorsunuz. Şimdi konuşmanızın diğer bölümlerinde var...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz sorumlu bir insansınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Başbakanın, Cumhurbaşkanının çocuklarının offshore hesaplarına niye cevap vermiyorsunuz? Bunlara cevap vereceksiniz.

BAŞKAN – Merak etmeyin, ben gazeteyi aldırđım. Biraz sonra gazete geliyor. “Hardcopy” olarak teslim edeceğim.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye yalan haberlere sarılıyorsunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Bunlara da cevap verin.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye kapitalistlerin kuyruğuna takılıyorsunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Niye buna cevap vermiyorsunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye kapitalistlerin kuyruğuna takılıyorsunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Buna cevap vereceksiniz!

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şaşıyorum size, solcu bir sendikacı olarak.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, panik yapmayın yani böyle.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz ki komünist...

MUSA ÇAM (İzmir) – Panik yapmaya gerek yok, hiç panik yapmaya gerek yok Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz kapitalist değil misiniz Sayın Bakan? Siz sosyalist misiniz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Hiç panik yapmaya gerek yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok ayıpladım ya, yapma!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz kapitalist değil misiniz Sayın Bakan?

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz yapmayın ya!

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Soru sorabilirsin ama...

MUSA ÇAM (İzmir) – Soracağım bunu.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MUSA ÇAM (İzmir) – Biz bunu soracağız. Bak bunu sorarak size imkân verdik, bunu düzeltmeniz için imkân verdik konuşmamızda.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Soru sorabilirsiniz, saygıyla karşılarım. “Sayın Bakan, böyle bir haber var, bu nedir?” dersiniz saygı duyarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, birbiriyle alakasız iki haber, maksatlđdır.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok, vallahi değil.

BAŞKAN – Sayın Bakan, hepsi anlaşılmalıdır.

İnsanlar hayatlarında liberalleşirler, dönüşürler, bunlar olur yani. Niye siz de şimdi, kapitalist olmakla, destek olmakla itham ediyorsunuz ki Sayın Çam’ı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kapitalizm kötü bir şey mi?

MUSA ÇAM (İzmir) – Kapitalizm kötü bir şey değil ama biz, tabii, karşıyız.

BAŞKAN – Kötü bir şey olmadığını da söyledi. O da kayıtlara geçti Sayın Çam.

Sayın Taşcı, buyurun.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, basınımızın kıymetli mensupları; çok fazla uzatmadan, özellikle Kamu İhale Kurumuyla ilgili birkaç hususun altını çizmek için söz almış bulunmaktayım. Öncelikle Başkanımıza teşekkür ediyorum. Normalde, son gün, Maliye bütçesiyle ilgili çok fazla söz almama gibi bir prensibimiz olmasına rağmen söz verdi.

Ben, öncelikle Sayın Bakanımızın şahsında Maliye bürokrasimize çok teşekkür ediyorum. Gerçekten uzun bir zamandır Plan ve Bütçe Komisyonuyla beraber hem burada hem Genel Kurulda gece gündüz hep uzun mesai yaptık. Her zaman olduğu gibi ben öncelikle tekrar teşekkür ediyorum.

Kamu İhale Kurumuyla ilgili yanlış bilinen doğrulardan bahsederek bir iki hususun altını çizmek isterim.

Sayın Başkan, değerli üyeler; biliyorsunuz -az önce yine Sayın Çam da ifade etti, ona da cevap niteliğinde olabilir belki- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 35 sayılı Sözleşme Kanunu 2003 yılında yürürlüğe girdi. O yıldan itibaren, yeni bir hukuk olan, yeni bir düzenleme yapılarak kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için bir kurum oluşturuldu ve kuruma inceleme, denetleme görevi verilerek bugüne kadar hizmetlerini devam ettiriyor. Kurumun görevine baktığımız zaman, düzenleme görevi. Aynen, az önce ifade edildiği gibi neden sık mevzuat değişikliği yapılıyor, neden bu kadar kanun değişikliğine gidiliyor?

Burada, sistemsiz tıkanıklıklar.. Uygulamayı kolaylaştırma amaçlı mevzuat değişikliğine gidilmiştir, doğrudur. Zaman zaman bu dile getirilse de bütün değişiklikler uygulama deneyiminin mevzuata aktarılmasından ibarettir. Alıcı ve satıcıların bulunduğu, satıcıların eylemlerinin de ancak gerçek piyasa koşullarında ölçülebildiği kamu ihaleleri gibi bir alanda, yürürlükten önce pilot uygulama şansı olmadığı gibi, hukuk kuralını uygulama yeteneğini ancak yürürlükten sonraki uygulamalar gösterir. Dolayısıyla, ihtiyaç olduğunda mevzuat değişikliğine gidilir ve gidilmektedir.

Kamu İhale Kurumu özellikle 2015, 2016 ve 2017’de ciddi değişiklikler yaptı. Bu değişikliklere baktığımız zaman, ciddi anlamda ihale süreçlerindeki süreci hızlandıran, engelleri kaldıran, bürokrasiyi hafifleten değişiklikler var; esasa ilişkin, niteliğe ilişkin değişiklikler olduğunu görüyoruz. Örnek vermek gerekirse, belli limitin altında kalan mal ve hizmet alımlarındaki ihalelerde elektronik ortam da sürece dâhil edilerek ciddi anlamda bir hızlanma vardır. Yine, aşırı düşük teklif konusunda rahatlama vardır. Yine, ihaleye katılımında sunulacak belgelerin azaltılması, yerli yüklenicilerin yurt dışında gerçekleştirdikleri işlerdeki sıkıntılar vardı. Buna ilişkin ticaret müşavirlikleri ve ataşeliklerin nezdinde iş bitirme belgelerindeki tıkanıklığın çözülmesi, ciddi anlamda ihale sürecindeki ihtilafların ve yargı sürecindeki ihtilafların çözülmesine çok önemli bir katkı yapmıştır.

Buradan bir öneri yapmak istiyorum: EKAP sistemi -Elektronik Kamu Alımları Platformu sistemi- bugüne kadar çok ciddi bir yatırım yaptı. İhale sürecinin elektronik ortama taşınmasına hizmet verdi ve bundan sonra tüm ihalelerin elektronik ortamda yapılabilmesi için ihale sisteminin yeniden inşası gerekiyor. Dolayısıyla, bu değişikliklere destek de vermemiz gerekiyor.

Yine, isteklilerde aranan yeterlilik belgelerinde sadeleştirmeye gidilmeli, yine devam edilmeli yani bu kazanımların devamını getirmemiz gerekiyor. Gerçekten, aşırı istenen yeterlilik belgelerinin de sadeleştirilmesi, tabii ki sertifikasyon sistemi de çok önemli. Buradan neyi anlıyoruz? Yani sertifikasyon sistemi deyince, isteklilere hangi tür ve tutarda ihalelere katılabileceğine dair bir sertifika veriliyor. Bu da süreci doğal olarak daha ileri bir adıma taşımış oluyor.

Kurumun denetleme görevi var. Denetleme görevinde en fazla kafamıza takılan, kamu kaynaklarının harcanmasında ihaleler denetlenmiyor. Şimdi, Kamu İhale Kanunu'na baktığımız zaman, gerçekten bunu söyleyen muhalefetteki arkadaşlarımız Kamu İhale Kanununu okuduğunda, şikâyet ve itirazın şikâyet üzerine inceleme yapan bir kurumdan bahsediyoruz. Kişiler mağdur olduğunu iddia eden istekliler konuyu Kamu İhale Kurumuna ve devamında yargıya taşıyacaklar ki kurum inceleme yapabilsin. Bu anlamda yüzde olarak baktığımızda, Kamu İhale Kurumundan geçen şikâyetlerin ciddi anlamda kamu ihalelerinin hepsini kapsamadığını görecektir, bu da yanlış bir şeydir.

Yine, Kamu İhale Kurumunun ne kadar işlevsel bir görev yaptığını şuradan anlıyoruz: Kuruma gelen şikâyetlerin yüzde 80'i kurumda nihayete eriyor yani yargıya başvurma ihtiyacı hissetmiyorlar. Bu ne anlama geliyor? Kurumun kararlarının istikrarından ve tatmin edici olduğundan yargı sürecini devam ettirmiyorlar.

Yine kurumun inceleme sürecine baktığımız zaman yirmi gün gibi bir süreç var. Normalde ihalelerin sürecinin üç dört ay sürdüğü ve kurum sonrası yargıya taşınan ihalelerin de daha fazla sürdüğünde Kamu İhale Kurumunda şikâyet dosyasının yirmi günde nihayete ermesi de çok ciddi bir başarıdır.

Eğitim faaliyetine ilişkin bir hususu belirtmek istiyorum. Özellikle, Kurum Başkanımız da burada. Bunu ben burada çalışmış, burada emek vermiş birisi olarak söylüyorum. Gerçekten eğitimde paydaşlarla, üniversitelerle sertifika eğitimlerinde bayağı ilerleme var ancak bütün paydaşların ve özellikle bundan sonraki hukuk âleminde, ihale hukuku anlamında ciddi bir dal oluşuyor. Bu anlamda, akademik hayata katkı sağlaması anlamında, Avrupa'da olduğu gibi, bir eğitim merkezi mi olabilir veya daha akademik bir kurum mu olabilir, isteklilerin de idarelerin de ciddi anlamda donanımlı bir şekilde bu alanı sahiplenmesi anlamında, Kamu İhale Kurumunun -elektronik öğrenme de olabilir- metodu nasıl olursa olsun ama eğitim sistemini daha geliştirerek kurumlara taşınması lazım.

Buradan yine bir iki hususun altını çizmek isterim. Değerli arkadaşlar, ihale süreçlerini idarede yürüten arkadaşların nosyonuna baktığımız zaman bazı arkadaşlarımızın üniversite mezunu olmadığını yani ciddi ihaleler yapan insanların, kamudaki görevlilerin eğitim anlamında, hukuk anlamında eksik bir donanıma sahip olarak çok ciddi iş yaptıkları ve idareleri denetleyen teftiş kurullarında görev yapan arkadaşlarımızın bu alanı iyi bilmediği takdirde uygulamalarıyla ciddi anlamda mağduriyete yol açtıkları göz önüne alındığında, dolayısıyla kurumun eğitim faaliyetindeki çabası ve gayretinin daha ileri taşınması ihtiyacı ortaya çıkıyor. Yanlış bir müdahale kişilerin mağduriyetine sebep oluyor ve korkarak iş yapmasına sebep oluyor. Kamu kaynaklarının etkin kullanımına doğrudan etki ettiğini düşünmekteyim.

Yine, efendim, Kurumsal Araştırma Dairemiz var. Bu dairede toplanan -EKAP'tan gelen veriler- bu verilerin tüm ekonomi dünyasının, tüm bakanlıklarımızın ihtiyacını karşılayacak veriler olduğunu; bu çalışmamızın da ciddi anlamda bir veri tabanıyla tüm ekonomi hayatına ve geleceğe dair Maliye Bakanlığımızın buradan çok ciddi istifade etmesi gerektiğini, ekonomiyle ilgili 2023'ler ve 2053'lere dair bu verilerin ciddi bir dayanak oluşturacağını düşünüyorum.

Yine yanlış bilinen doğrulardan bir tanesi de istisna konusudur. İstisna konusunda, istisnaların çok olduğu dile getirilmektedir. Burada bir yanlışlık vardır. Özellikle iktisat bilimiyle uğraşanlar bilir ki savunma ve güvenlik gibi bazı alanların doğası gereği ihale bürokrasisine sokamazsınız. Dolayısıyla buradaki hususlar denetimden kaçacak anlamına gelmez. Bu istisnalar ihtiyaç olduğunda yeniden bir daha gündeme gelir ancak bu özellikle Avrupa Birliği ülkelerine de bakıldığında, bu anlamdaki çalışmaların da yanlış bilinen bir doğru kapsamında burada düzeltilmesini ve bunun daha ciddi araştırılmasını önermekteyim. İstisna kapsamında denetimsizlik de söz konusu değildir ayrıca.

Bir konuyu da paylaşmak isterim. Kamu idareleriyle kamu teşebbüslerinin aynı kurala tabi tutulması, enerji, su, ulaştırma ve posta gibi sektörlerle yönelik ayrı bir düzenlemenin bulunmaması, eşik değerlerin altında kalan alımlar için gelişmiş ülkelerdekine benzer şekilde daha esnek alım rejiminin olmaması sistemde bazı sorunları beraberinde getirmektedir. Bu hususun da Kamu İhale Kanunu'nun -yine Musa Çam Bey'in de özellikle duymasını isterim- yeniden, bir daha, sizin de desteğinizle hep beraber masaya yatırılmasını ve buna ilişkin ciddi anlamda daha reformist bir şekilde...

BAŞKAN – Kurumu lağv mı edeceksin, ne yapacaksın?

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Hayır efendim, kurumu geliştireceğiz efendim.

Başkanı, bir husus var. İhaleler idari yargıya gidiyor. İhale süreçleri yüklenici firmalar yüzde 70-80 gibi işleri tamamlıyorlar ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – On dakika doldu. Hani kısa, beş dakika konuşacaktınız da onun için hatırlattım.

Buyurun.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – ...bir bakıyorsunuz ki yüzde 80'lik yüklenicinin yapmış olduğu iş sonucunda yüklenici el değiştiriyor yargı kararı sonrası. Sonrasında bu süreçte dâhil olan gerek idaredeki gerek kamu ihale sürecinde karar verenler, burada tazminle ilgili bir tehlikeyle karşı karşıyadır Sayın Bakanım. Bu konunun da özellikle kamu görevlileri ve KİK'te çalışan uzmanlarımızın da bu tazmin sorumluluğuna karşı bir güvenceye kavuşma ihtiyacı vardır.

Yine Uzmanlar Derneğimizin akademik anlamda yayın yapması, dernek oluşturması, nitelikli uzmanlarımızın olduğu Kamu İhale Kurumunun akademik dünyaya yapmış olduğu çalışmayı da buradan tebrik ediyorum.

Tekrar -bu bütçemizin oluşmasına- başta Sayın Bakanımız olmak üzere Plan Bütçe Komisyonumuzun Değerli Başkanı ve üyelerine ve tüm kamu bürokrasisine teşekkür ediyor, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, sürelerimiz onar dakikadır, üzerine çıkmayacağız. Bütün arkadaşlarımıza bir ihtarım.

Sayın Bekaroğlu, buyurunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, soru bölümünde sorduğumuz sorulara zaman kalmıyor cevap için. Onun için ben kısa iki soru soracağım. IMF'ye Türkiye'nin verdiği borç çok konuşuluyor. Yakın zamanlarda Sayın Cumhurbaşkanı tekrar gündeme getirdi. Ne kadar borç verdik IMF'ye, ne kadarını geri aldık, alacağımız ne kadar? Bu konuda bir açıklama yaparsanız memnun olurum.

Bir başka sorum da bu vergi cennetleriyle ilgili tartışmalara açıklık gelmesi açısından, 2006 yılında çıkan Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde "Bakanlar Kurulu vergi cenneti ülkelerin listesini açıklayacak ve buraya transfer edilen paralarda yüzde 30 oranında vergi kesintisi yapılacak." deniliyor ancak bugüne kadar Bakanlar Kurulu herhangi bir liste açıklamadığından dolayı bu vergiler kesilemedi. Niye böyle bir şey var Sayın Bakanım? Niçin bugüne kadar bu listeyi açıklamadınız? Bir zorluk mu var? Ne kadar paranın oraya gittiğini ve yüzde 30'dan hesaplandığında ne kadar kaybımızın olduğunu düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; 2018 yılı bütçesini bugün bitiriyoruz. Çok sayıda bakanlığı konuştuk, tartıştık. Netice olarak özet bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bir defa, bütçe hakkıyla ilgili problemler devam etti. Yani Türkiye'nin bütçe görüşmeleri, özellikle kesin hesap görüşmeleri kesinlikle yapılmıyor ve vatandaşın, seçmenin bize devretmiş olduğu bütçe hakkını layıkıyla kullanmıyoruz. Ciddi bir problem var.

Sayıştayın denetimiyle ilgili de ciddi sıkıntılar var. Bu yedek ödenek artışının sınırlarının yasal sınırların ötesine her sene geçiyor olması 5018 sayılı Kanun'a rağmen ciddi bir problem olarak duruyor. Yasal olmayan biçimde ödenek üstü harcamalar, aynı problem devam ediyor. Bütçe dışı fonlar ciddi bir şekilde devam ediyor. İleride büyük bir probleme ve krize sebebiyet verecek gibi görünüyor. Özellikle İşsizlik Sigortası Fonu'nun amaç dışı kullanılması ciddi bir sıkıntı. Bunları hep dile getirdik. Bütçe dışında tutulan harcamalar keza. Özellikle bu kamu riski, kamu-özel ortaklığı, yap-işlet-devret, yap-kirala-devret yöntemiyle yapılan ihalelerle ilgili büyük yükümlülüklerin önümüzdeki dönemde Kredi Garanti Fonu'yla ve Varlık Fonu'yla beraber Türkiye'nin önünde kara bir delik olarak duracağını belirtmek isterim.

Bir şey daha söyleyip bu konuyu geçeyim, bu bütçe hakkıyla ilgili. Eğer 16 Nisan Cumhurbaşkanlığı sistemi seçimden sonra gündeme gelirse bütünüyle ortadan kalkacak. Bunu da hatırlatmak istiyorum. Şöyle ki değerli arkadaşlar: Biliyorsunuz yapılan Anayasa değişikliğinde "Cumhurbaşkanının Meclise göndereceği bütçe reddedilirse, kabul edilmezse Mecliste, Cumhurbaşkanı yeniden değerlendirilme oranına göre arttırır ve devam eder." diye bir düzenleme var. Bu, bütçe hakkının artık bütünüyle ortadan kalkması anlamına geliyor. O zaman söylendi ama yaşanmadı. Bunun yerine geçici bir bütçe yapılıp yeni bir bütçeye kadar, bu denilebilirdi, denmedi.

Değerli arkadaşlarım, bu bütçe sunularında bütün arkadaşlarımızın, Bakanların yapmış olduğu açıklamalarda -iktidar partisini kastediyorum "arkadaşlar" derken- "büyüme" neredeyse çok sihirli, büyümlü bir kelime olarak kullanıldı; büyümeyi göstermek için kırk dereden su taşındı. Büyük bir şekilde zorlandı ve Türkiye'nin nasıl büyüdüğünü, bu büyümenin, işte, dünyadaki olumsuz şartlara rağmen olduğu, ne büyük bir başarı olarak ortaya konuldu.

Değerli arkadaşlarım, bu büyümenin... Biz de tespit ettik ve bakanlıklar bütçesi konuşulurken defalarca paylaştık sizinle. Evet, Türkiye 2002'den bugüne kadar sizin döneminizde çok büyümüş. 2002'de 238 milyar dolar olan gayrisafi yurt içi hasıla 863 milyar olmuş 2016 itibarıyla. Büyük, böyle 3,5 katın üstünde bir büyüme var. Ancak bu büyümeyle ilgili bizim de itirazlarımız oldu. Onlardan birini tekrarlayacağım.

Değerli arkadaşlarım, 2002'de işsizlik oranı 10,8'miş, 2016 sonu itibarıyla 10,9 yani bu 3,5 kat büyüme işsizlik konusunda herhangi bir iyileşme yapmamış. Yine bu büyümede -ki bu büyümeyle ilgili de ciddi problemler var- yani 2013'ten itibaren ciddi bir düşme, duraklama söz konusu. İşte, "orta gelir tuzağı" filan bazı şeyler söylüyorsunuz, şimdi de "dışarıdan yapılan saldırılar, düşmanlar" falan diyorsunuz ama ciddi bir problem var. Hadi devam ediyor diyelim bu büyüme, bu büyümeye paralel olarak hiçbir şekilde işsizlikte düzelme olmadığı gibi işsizlik rakamını açabiliriz. Genç işsizlik

çok ciddi, kadında işsizlik çok ciddi. Daha vahim bir rakam var, işte ve okulda olmayan, eğitimde olmayan gençlerin oranı yüzde 24'lerde. Ciddi problemler var, yani çok süslü gösterdiğiniz bu büyüme rakamlarının altında neler var, hangi bedeller ödendi dediğimiz zaman karşımıza ciddi sıkıntılı rakamlar çıkıyor. Yoksullukla ilgili, servetin dağılımıyla ilgili, gelirin dağılımıyla ilgili; yoksulların, toplumda işte geliri düşük olan, altta kalan kesimlerin lehine hiçbir yansıma olmamış. Yani bu büyüme, ekonomideki bu düzleme geniş toplum kesimlerine yansımamış, yani böyle bir politika uyguluyorsunuz. Hani yansımış diyorsanız, çıkarsınız, bir de on beş dakika büyüme anlatmazsınız, dönersiniz şöyle rakamlar verirsiniz, işte, servet dağılımında böyle iyileşme oldu, gelir dağılımında işte en öndeki 1/20'lik kesimin düşmüş, diğer kesimlerinki böyle büyümüş diye bir şey söylersiniz; bu konuyla ilgili de söyleyeceğiniz bir şey olduğunu sanıyorum.

Zaten dünyadaki diğer endekslere baktığımız zaman Türkiye'nin çok gerilerde olduğunu da görürüz. Çocuk yoksulluğuyla ilgili ciddi problemler, bu rakamlara girmeyeyim.

Değerli arkadaşlarım, biraz önce Sayın Bakan büyük bir laf etti, bana da bir top attı, pas attı: "Niçin kapitalistlerin kuyruğuna takılıyorsunuz?"

Sayın Bakan, niçin kapitalistlerin kuyruğuna takılıyorsun?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Size demedim ya, nereden çıkarıyorsunuz? Her şeyi kendi üstünüze alınıyorsunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bana söyledi onu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben size soruyorum Sayın Bakan: Niçin kapitalistlerin kuyruğuna takılıyorsunuz?

Değerli arkadaşlarım, bu büyüme neredeyse bir din...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, Sayın Başkan, Sayın Bekaroğlu'na lütfen... Kendisine söylemediğim her şeyi kendi üzerine alıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, bana demedin, ortama dedin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Çam'a söyledim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz de çok alıngansınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çam'a söyledin. Ben de şimdi size soruyorum: Niçin kapitalistlerin kuyruğuna takılıyorsunuz?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Her şeyi üzerine çekiyor mıknatıs gibi.

BAŞKAN – Son güne kadar da zor sabretmişsiniz ha!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, üç dakika gitti Sayın Bakanım, ekliyorsun.

Bu büyüme bir dogma hâline gelmiş, tartışılmayan, dinsel bir dogma hâline gelmiş. Bu, Sayın Bakanımızın kuyruğuna takıldığı kapitalizmin bize yutturduğu -nasıl diyeyim- şekerle kaplanmış, acı bir ilaç. Yani büyüme olacak, büyüme, ilerleme olacak, kalkınma olacak, zenginleşme olacak, refah olacak. İşsizliğin ortağı, işsizliğin panzehri büyümedir ve kesinlikle ve kesinlikle burada hiçbir şekilde şüphe edilemez, şüphe edenler delidir ya da dinden çıkmıştır –büyüme dininden söz ediyorum- gibi bir ifade mevcut. Biraz evvel Türkiye'deki rakamları da verdim, dünyada da aynı rakamlar var. Hiçbir zaman büyüme işsizliğin ve yoksulluk sorununun nasıl... O ayrı bir tartışma, aşmıyor. Bunu bir şekilde gösterelim. Yani büyüyerek dünyanın cennet olacağı tamamen bir yutturmadır, yalandır değerli arkadaşlarım. Bunu bir görmemiz gerekiyor. Yani bunu Türkiye'deki büyümeye verdim, dünyadaki büyümeye bakın, 1950 ve 2000 yılları arasında yarım yüzyılda dünya ekonomisi tam 7 kat büyümüş.

Bu zaman zarfında dünya ölçeğinde gelir servet eşitsizliği de büyümeye devam etmiş. 1960 yılında dünyanın en zengin beşte 1'inin geliri en yoksul beşte 1'inin 30 katıymış. Bu, 1991'de 60 katına çıkmış, yedi yıl sonra 1998'de 70 katına çıkmış.

Değerli arkadaşlarım, yani büyüme olacak ve bu büyüme toplumda refah olacak... Ha, şöyle bir şey söylüyorlar: Büyürse –ne diyorlar ona- damlama etkisi olur, aşağıdakiler de alır. Hani meşhur şey var ya, komşuda pişer, bize de... Hiçbir şey düşmüyor. Fakire fukaraya, geniş halk kitlelerine hiçbir şey düşmüyor. Ayrıca bu büyüme dediğimiz şeyin -ki bu bütçede bakanların sunumunda, özellikle yatırımcı bakanların sunumunda asla yer verilmedi- başka ciddi büyük bedelleri var. Bu büyüme sadece fakirlik, yoksulluk filan üretmiyor. Aynı zamanda çevreyle ilgili, dünyamızın geleceğiyle ilgili de çok ciddi bedeller var, bu bedelleri de yavaş yavaş ödemeye başladık.

Değerli arkadaşlarım, sermaye kapitalizm dediğimiz şey yatırımları kâra yapar yani “kapitalizm” dediğimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, bir dakika, açayım da kayıtlara girsin.

Toparlayalım, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Toparlıyorum.

“Kapitalizm” dediğimiz sistem insanların ihtiyaçlarına yönelik bir büyüme, yatırım yapmaz, üretim o şekilde değildir, kâr için üretim yapar. Bakın, çok çarpıcı bir örnek vereceğim. Bunun için de bir kara kara düşünün. Siz ki geçmişin İslamcıları, şimdi ne diyorsunuz kendinize bilmiyorum, bakın, inşaatla ilgili büyüme kalemlerine, sektörlere bakın, Sayın Bakan açıklasın, en büyük şey inşaat sektöründedir. Peki, İstanbul'a gidin. Sayın Cumhurbaşkanı “İstanbul'a ihanet ettik.” dedi. İstanbul'da neydi ihtiyaç değerli arkadaşlarım -ki bunun için yasa da çıkardınız- neydi 2002'de en büyük ihtiyaç? 1999'da büyük bir deprem yaşamıştık ve İstanbul'un binalarının yüzde 70'i, 80'i çürüktü, deprem dönüşümü yapılacaktı. Bütün ekonomiyi oraya yatırdık, milyar milyar dolarlar... Vergi de almadık, onlara ranttan pay paylaşıldı ama depremlerle ilgili hiçbir dönüşüm olmadı. Nereye bunun yerine yatırım yaptık? Büyük binalara, yüksek binalara, AVM'lere filan. Şu anda diyorlar ki yüzde 40 iş merkezleri de, AVM'ler de boştur, şey yapılmıyor. Yani ihtiyaç değildi. İhtiyaç deprem dönüşümüydü, bir deprem dönüşümü yapılmadı. Şimdi yeni bir yasa çıkarabilir miyiz diye şey yapıyor.

Bitiriyorum Sayın Bakanım, bitireceğim.

Yani şunu demek istiyorum: Bu büyüme ve üretimin ne pahasına olduğuna ciddi bir şekilde bakmak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, buna benzer başka şeyler var. Bir örnek daha vereyim: Şehir hastaneleri, büyüyoruz ya, gelecek sene büyüme rakamlarınızı katlayan yatırımlardan biri bu yap-işlet-devret, yap-kirala-devretle yapacağınız şehir hastaneleridir. Böyle bir ihtiyaç yok değerli arkadaşlarım. Oturalım konuşalım. Bunun için bu hastanelere, müşteri -artık “hasta” filan da demiyorsunuz, “müşteri” diyorsunuz- göndermek için mevcut hastaneleri zaten kapatacaksınız. Böyle bir ihtiyaç yok ama böyle bir yatırım... Niye? Çünkü kapital elinde olan, sermaye elinde olan projelerle gelmiştir, bir şekilde siyasi baskılarla bize bütün bunları yaptırmaktadır.

Şimdi şöyle bir soru sorayım eski İslamcı arkadaşlarım, hani dünyayı değiştirecektik ya, hani bambaşka şeyler yapacaktık ya, hani sosyalistler itiraz etmişlerdi de kapitalizmi değiştirememişlerdi çünkü onların maneviyatı yoktu ya, biz dünyayı değiştirecektik ya, bak kendimi de kattım.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Burada eski İslamcı yok, herkes Müslüman. Böyle bir şey yok, İslam satmıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – On beş sene sonra nereye geldiniz arkadaşlar? Bu konuyla ilgili bir soru sorabilir misiniz ve bu soruyu da şu şekilde şey yapın: Gerçekten gayrisafı yurt içi hasılanın büyük, metalaşma düzeyinin, ithalatın, ihracatın, karbon gazı salınımının yüksek olduğu, gelir adaletsizliğinin yüksek olduğu, açlığın, sefaletlerin, çevre felaketlerinin bulunduğu bir ülkede mi yaşamak istersiniz, yoksa gayrisafı yurt içi hasıla bu kadar büyük olmasa bile üretim ve tüketim etkinliğinin çevreye olabildiğince az zarar verdiği, ihracatın, ithalatın biraz düşük olduğu ama ortak kullanım ve yaşam alanlarının geniş, dayanışma, yardımlaşma duygusunun derin olduğu böyle bir ülkede mi yaşamak istersiniz? Böyle bir soru soruyor musunuz ve de şöyle bir şey diyor musunuz? “Eyvah! Büyük bir hayal kırıklığıyız biz. Ettiğimiz itirazların tamamını yaşıyoruz, o itiraz ettiğimiz her şey bizi kuşattı ve büyük bir hayal kırıklığıyız.” diye bir soru soruyor musunuz kendinize diyor, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum. Çok hayırlı olacağını da sanmıyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sayın Bekaroğlu, Adana’da şehir hastanesi açıldı, hiçbir hastanemiz de kapanmadı, aksine iki tane yeni açıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kapanacak, yakında kapanacak. Oradan müşteri isteyecek, müşterinin oraya gitmesi için kapatacaksınız.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın İbrahim Ayhan, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve değerli arkadaşlar; ben de öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, kapitalizm tartışmasını Bekaroğlu Hoca ve Sayın Bakan başlattı. Ben öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Bu mevcut bütçe finans kapitalinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hazırlanmış bir bütçedir. Niye finans kapitali ihtiyaçlarını hazırlamaya yönelik bir bütçedir? Bu bütçe içerisinde işçiyi, emekçiyi, yoksulu, çiftçiyi, esnafı, kendi emeğiyle çalışan insanları görmek mümkün değildir. Görülse bile çok kısıtlı ve sınırlı bir şekilde görülmüş. Daha çok finans kapitalin ihtiyaçlarını gözetken ve buradan o ihtiyaçlarını karşılamaya çalışan bir bütçedir. Dolayısıyla denilebilir ki: Bu bir kriz bütçesidir. Bu bütçe finans kapitalin veya kapitalist sistemin yaşamış olduğu krizi atlarmaya ve bunu geçiştirmeye yönelik hazırlanmış bir bütçedir. Bu bütçe hazırlanırken bu krizi yaratan, bu krizin nedenlerini ortadan kaldıran bir yerden bakmaktan ziyade krizi yönetmeye yönelik olarak oluşturulduğunu söylemek mümkündür. Şöyle ki: Vergilerin artırılması, istihdamı çok fazla geliştirmemesi, Türkiye’de yaşayan işsizliğin, yoksulluğun büyümesi, faizin artması, enflasyonun yükselmesi gibi bütün parametrelere ilişkin düzeltici, o parametrelerin negatif etkilerini ortadan kaldıracı bir içerikte olmadığı içindir. Dolayısıyla “Bu krizin temel nedenleri nelerdir?” diye ortaya koymak gerekirse, kanımca iki neden var.

Bir: İç politikada ve Türkiye’nin iç işlerinde yaşamış olduğumuz temel sorunlar ve bu temel sorunların başında da gelen şey özellikle OHAL, KHK, demokrasiden uzaklaşma, şiddet, çatışma ve gerilim politikalarının artmış olması en büyük nedenlerdendir. Yani yönetim sorunu ve bu yönetim sorunu kapitalist bir mantıkla, kapitalist bir anlayışla gidermeye çalışma.

İki: Dışsal nedenlerdir, dış politikada yaşamış olduğumuz sorunlardan kaynaklıdır. Özellikle Orta Doğu, Avrupa, Amerika gibi alanlara ilişkin dış politikada yaşanan sorunlar kriz ürettiği içindir. İkili bir kriz durumu söz konusu olduğundan dolayı –hem içeride hem dışarıda- ekonomi de hâliyle iyi gitmemektedir.

Şimdi, ekonomide durumun hiç iyi olmadığını ne yazık ki arkadaşlar, AK PARTİ’li arkadaşlarla paylaşmak ve Sayın Bakanımızla paylaşmak lazım. Bakın, şuradan çıkın, Sakarya Caddesi’ne gidin, Kızılay’a gidin, karşılaşacağınız her 5 kişiden veya 2 kişiden 1’iyle konuşun, “Durumunuz nasıl?”, “Ekonominiz nasıl?”, “Refahınız nasıl?” diye soru sorun. Ben inanıyorum ki her 10 kişiden 9’unun durumunun iyi olmadığı cevabını alacaksınız. Esnafsa, işlerinin iyi gitmediğini; memursa, aldığı paranın kendisine yetmediğini; köylüyse, ürettiğinin karşılığını alamadığını; çiftçiye, çok ağır borç yükleriyle karşı karşıya olduğu cevabını alacaksınız. Yani insanların onda 9’u Türkiye’de mutsuz, gerçekten mutsuz ve karamsar. Yani bu mutsuzluğu, bu karamsarlık tablosunu birtakım böyle illüzyonlarla, birtakım böyle algı yöntemleriyle iyi göstermek belki anlık bir rahatlamayı getirebilir ama süreklilik açısından da hiç de gerçeğe uymayan bir tabloyu beraberinde getirecektir.

Şöyle ifade etmek istiyorum: Şu anda büyüme rakamları belirtiliyor, büyümeden bahsediliyor. Evet, bir büyüme var, bu büyüme de çok sanal bir büyümedir. Toplumun ağırlıklı kesiminin; çalışanların, esnafın, işçinin küçüldüğü, işsizliğin büyütüldüğü ve toplumun küçük bir azınlığının abartılı ve çok büyük oranda büyüdüğü rakamlar ve büyüdüğü noktalardır yani ekonomik büyüme toplumun bütün kesimini kapsayabilecek, bütün kesimini içeren dengeli bir büyüme olarak ne yazık ki gerçekleşmemektedir. Kredilerle, borçlarla ve yapılan birtakım harcamalarla bir büyüme illüzyonu yaratılıyor ve bu büyüme illüzyonu da toplumun sanki kendisinin bütününün büyüdüğü algısıyla servis edilmeye çalışılıyor. Bu, sağlıklı bir büyüme, dengeli bir büyüme değildir. Dolayısıyla bunu da ortaya koymak ve buradan doğru bir tespiti yerinde yapmak lazım.

Bakın, biraz önce söyledim, burası da dâhil olmak üzere gidin insanlar sorun “Mutlu musunuz, mutsuz musunuz?”, “İyimser misiniz, karamsar mısınız?”, “Yarına dair kaygılarınız var mı, yok mu?” diye. Sayın Bakan, inanıyorum ki yine onda 9...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hep “inanıyorum” diyorsun, inanmakla olmaz ki, istatistik lazım.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Mutsuzlar, insanlar gerçekten çok mutsuz. Katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İstatistiklere bakmak lazım, inanmakla olmaz ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Güven endekslerine bakın.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Bakın, bir istikrar var, onu da söyleyeyim, mutsuzlukta istikrar var, karamsarlıkta istikrar var, tatminsizlikte istikrar var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kasım rakamlarına bakın.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Böyle çokça övünerek kendinize mal etmeye çalıştığınız... İşte, hani “Biz geleceğiz, istikrarı sağlayacağız.” diyordunuz ya, doğrudur, bir istikrarı sağladınız ama insanların mutsuzluğunda, insanların tatminsizliğinde ve karamsar olmasında bir istikrar sağladınız ve bu istikrarsızlık hâli ne yazık ki yerleşik bir davranış hâline gelmiş durumdadır. Toplumda müthiş bir çaresizlik psikolojisi egemen. Ekonomik parametrelerden tutun da sosyal, siyasal alanlara varıncaya kadar bu durum söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu kriz sadece Türkiye’nin krizi değil, bu kriz 1990’lı yıllardan beridir küresel kapitalist sistemin de yaşamış olduğu bir krizdir. Küresel kapitalist sistem 1970’lerde, 1945’lerde üretime dayalı tekelvare bir modelle kendini gerçekleştiriyordu ve üretime dayalı

tekelvari model birtakım stoklamaları, birtakım şişkinlikleri beraberinde getirerek büyük bir hasar aldı ve 1970'lerden sonra finans kapitaline döndü. Tamamen spekülasyonlar üzerinden balonlar gerçekleştirildi, spekülatif birtakım finans oyunlarıyla, finans hareketleriyle kapitalist sistem bu krizini aşmaya çalıştı ve bu kriz aşma tekniği ve yöntemini de çeşitli yöntemlerle süreklileştirmeye çalıştı. Bakan, ünlü düşünür Deleuze'un Kapitalizm ve Şizofreni isimli bir kitabı var –bundan yıllar önce, Fransız bir düşünürdür- orada Deleuze der ki Kapitalizmin yapısallık sorununa dair: “Kapitalizm bir telafi rejimidir. Bohçayı yamalayan, asla bohçayı yenilemeyen, bohçada sürekliliği sağlamayan bir sistemdir; sürekli telafiler yaratır. Telafiler neye göre yaratılır? Anı kurtarmaya yönelik yaratılır, krizi geçiştirmeye yönelik yaratılır, sanal bir mutluluk duygusu yaratır, sanal bir tatmin duygusu yaratır; insanları kendi gerçekliğinden de uzaklaştırır.” Bu, bugün Türkiye’de yaşanmaktadır. Bugün ABD’de sağın bu kadar yükselmesi, Avrupa’da sağın bu kadar yükselmesi, Türkiye’de sağın veya krizin bu kadar derinleşmesinin en büyük nedeni finans kapitalin bu yapısal krizidir yani sizin bütçenizin de tabii olduğu sistemin bir krizidir. Bu sistemsel kriz daha fazla popülist söylemleri, daha fazla milliyetçi söylemleri, daha fazla demokrasiden uzaklaşma söylemlerini üretiyor. Bir şeyi daha üretiyor, demagoglarını üretiyor, illüzyonistlerini üretiyor, insanlara sentetik bir yaşamın mutluluğunu üretiyor. Dolayısıyla insanlar maskelerle yaşamaya, kendi gerçekliğinden uzaklaşmaya yöneliyor ve müthiş bir toplumsal ve bireysel yabancılaşma yaşıyor.

Bununla ilgili 1990'lardan beri kullanılan bir algı tekniği var, şu anda Türkiye’de de aynı uygulanıyor, 2016 yılında Oxford Sözlüğü tarafından yılın kelimesi olarak seçilen bir algı tekniğidir. Bu nedir? “Post-truth” yani “post” ötesi, öte demek, “truth” da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – ...gerçek, gerçek ötesi gibi bir anlama geliyor.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen toparlar mısınız?

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – “Post-truth” tekniğidir. 1990'lardan beridir bu teknik bu kapitalizmin yaşamış olduğu krize bir çare olarak kullanılmaktadır. Nedir “post-truth”? Hakikatlerin, gerçeklerin ve olguların duyguların ve kanaatlerin gerisine düşmesidir. Yani gerçek, duygunun gerisine düşürülecek; olgu, kanaatin gerisine düşürülecek ve insanlara siz nasıl bir duygu aşıyorsanız, nasıl empoze ediyorsanız yaşam öyledir. İşte, ekonomik büyüme dediğiniz şey bu algı tekniğiyle, bu “post-truth” tekniğiyle birileri tarafından iyi gösteriliyor ama hakikatlere vurduğunuz zaman, az önce dediğim gibi yaşama dokunduğunuz zaman bunun gerçek olmadığını, bunun kurgulanmış ve tasarlanmış bir algı olduğu hakikatini göreceksiniz. Ondan dolayı, bu tekniklerle, krizleri sürekli yönetim modeliyle ekonomiyi büyütme, ekonomiyi gerçek, nesnel boyutlarda geliştirebilmek de ne yazık ki reel olmamaktadır ve mümkün olmamaktadır.

Yapılması gereken şey, Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, tamamen kapitalistik mekanizmalarından uzaklaşp kapitalistik mekanizmalarına karşı daha demokratik, daha toplumsal ve halkı merkezine alan ekonomik, sosyal, siyasal projelerde bulunmaktır, o modeli esas almaktır...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal kapitalizm.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Sosyal kapitalizme de karşıyım, sosyal kapitalizm de değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kapitalizmin her türüne karşıyım.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) - ...halka dayanan, halkın yerinden yönetim gücüne ve iradesine dayanan, ekonomiyi demokratikleştiren, siyaseti de demokratik bir eksenle alan bir modeli gerçekleştirmektir.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen...

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Toparlıyorum.

Yani iktidarınızı da paylaşabilme gücünü gösterebilenizdir. Toplumun bütün...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ayrılkçı siyasete de karşı mısınız?

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Kesinlikle, kesinlikle karşıyız. Siz ve biz varız. Ben dün de konuşmamda belirttim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz, biz yokuz; hepimiz varız.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Naci Ağbal ve İbrahim Ayhan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ikimiz de Rabia etrafında birleşmiş durumdayız.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Ama işte, o, homojenleştirmedir; o, kapitalistik bir yönetme tekniğidir.

BAŞKAN – Çok geniş bir tartışma konusu, başka bir gündemde onu ele alalım inşallah.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Yani yapılması gereken şey, toplumun bütün sorunların, sözümün başında ifade ettiğim o iç sorunların, iç politikada yaşanan sorunların ve dış politikada yaşanan o krizli sorunların temel çözümlerini demokratik bir paradigmayla, demokratik bir perspektifle ele almaktır, bunun gereklerini yerine getirmektir.

Bakın, bütçenizle ilgili de bir şey daha söyleyeyim, unuttum, bütçe oluşturulurken emekten yana, çalışmadan yana...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Halktan yana.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) - ...halktan yana kesimlerle görüştünüz mü Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, bu, halkın bütçesi.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Kimlerle görüştünüz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Halk hazırladı bunu.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – İşverenlerle yani büyük sermayeyle, patronlarla ve değişik kesimlerle...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sendikalarla görüştünüz mü?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hepsiyle, hepsiyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, yapmayın. Hangi sendikayla görüştünüz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Taşeronlarla görüştünüz mü?

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) - Sendikalarla görüştünüz mü?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hepsiyle görüştüm.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kapanışta kimlerle görüştüğünüzü lütfen Komisyona anlatın.

Buyurun Sayın Ayhan, tamamlayın lütfen.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Şimdi, gerçekten hani görüşmek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Samimi olarak görüştük.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) - İnaniyoruz, öyle diyorsanız inanıyoruz ama düşüncelerini yansıtmamışsınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Ben de, bütçeniz hayırlı olsun, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bütçenin son günü, fazla yormadan ama bir şeyler de söyleyerek neticelendirmeyi arzu ediyoruz. Ama Sayın Bakanım, ne dersek diyelim rakam bazında herhâlde 5 kuruş oynatamadık.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Rakamlara bir şey diyemem.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdi, rakam bazında 5 kuruş oynatamadık, bir aydır konuşuyoruz.

Şimdi, Sayın Bakan, bütçe açığında 2017 yılına göre yüzde 7 civarında bir artış öngörülüyor, buna mukabil 2018 bütçesinde 5,8 milyar TL faiz dışı fazla öngörüsü yapılıyor, program tanımlı faiz dışı bütçe dengesi ise 16 milyar TL açık veriyor. Bir yandan bütçeden faiz dışı fazla hedefliyorsunuz, bir yandan da hazine borçlanma limitlerini artırıyorsunuz.

Hükümet 2018 bütçe tahminlerine güvenmiyor. Bir taraftan vergi gelirleri ve vergilerde reform ihtiyacı hasıl oluyor, bütçedeki vergi gelirlerini yüzde 15 artırmayı hedefliyorsunuz, 2018 yılında vergi gelirlerinin yüzde 54’ünü sadece ÖTV ile KDV’den alıyorsunuz. Vergi gelirlerinin sadece yüzde 31’i gelir ve servetten alınıyor, yaklaşık yüzde 56’sı tüketicilerden gelir ve servet ayırımı yapılmaksızın tahsis edilen harcama vergileri, yüzde 12’si damga, resim, harç. Bu dağılımın adaletli bir vergi yapısı olduğunu söylemek mümkün değil. Burada aşırı bir vergilendirme var; baktığımız zaman, gelir ve kazanç üzerinden alınan vergilerde de tam tersi. Türkiye’de vergideki adaletsizlik kronikleşmiş vaziyette. Bugüne kadar sağlıklı bir vergi reformu yapılmadığı ve geniş bir kesimden vergi toplanmadığı için vergi yükü esnafın, işçinin, memurun, asgari ücretlinin, dar ve sabit gelirlielerin sırtına kaldı.

Sabah sizinle değil ama Sayın Bakanla “Gelir İdaresini kapatsak, kişi başı da ne kadar vergi alsak, acaba harcamalarımıza da bakıp bir mukayese etsek.” diye bir espri de geçti aramızda.

Özel tüketim vergisi, devletin kolay kazanç kapısı hâline gelmiş. 2018 vergi gelirlerinin yüzde 24,4’ü özel tüketim vergisi. Türkiye ekonomisi vergi toplamakta sıkıntı yaşıyor. Gelir politikasının temelini oluşturması gereken gelir, servet ve sermaye kârları üzerinden alınan vergiler kişilerin gelirine bakılmaksızın aynı oranda alınan dolaylı vergilerin çok altında kalmış vaziyette. Vergi sistemi nihayetinde gelirin neredeyse tamamını tüketime ayıran dar gelirli kesimin üzerinde yoğunlaşmış vaziyette. Bunlara Hükümetin sıklıkla başvurduğu af ve yapılandırma düzenlemeleri eklendiğinde vergi adaleti, vergi tahsilatı ve hatta vergi ahlaki bozulmakta.

Vergi sisteminin hakikaten... Sizler de bunu zaten kabul ediyorsunuz, KDV’de, gelir ve kurumlar vergisinde böyle bir ihtiyaç hasıl olduğunu sizler de konuşuyorsunuz, tasarıları hazırlıyorsunuz, üzerinde çalışıyorsunuz ama nihayete erdirmek mümkün değil ama vergi sisteminin bir an önce adil bir reforma ihtiyacı var. Türkiye’de daha adil bir vergi sisteminin oluşturulması, tabanının genişletilmesi, düşük gelir gruplarına vergi avantajı sağlanması ve dolaylı vergilerin bütçe içindeki payının düşürülmesi lazım. Basit, anlaşılır ve adaletli bir vergi sistemi acilen tesis edilmelidir. Vergi gelirleri içindeki dolaylı vergilerin payının azaltılması suretiyle dar gelirli vergi yükünün hafifletilerek adaletin sağlanması lazım. Türkiye’de üretim üzerindeki vergi yükü ağırdır; bu, işletmelerin rekabet gücüne zarar veriyor.

Vergiye ilişkin düzenlemelerde kamu finansmanı ile ilgili önceliklerin yanı sıra verginin üretim ve istihdam üzerindeki etkileri de sosyal yönüyle birlikte değerlendirilmeli. Vergi ve kredi maliyetlerinin farklılaştırılması gibi araçlarla üretken olmayan yatırımların cazibesi azaltılmalı ve tasarruflar üretken alanlara yönlendirilmelidir. Bir kısım azınlıkça elde edilen imar rantı mutlaka vergilendirilmelidir.

Harcamalara baktığımız zaman, bütçede harcama tarafına baktığımız zaman Sayın Bakan, tasarruf yönünde gözle görülür bir reform yok. Komisyonumuza gelen kamu kurumlarının özellikle bazılarında enflasyonun çok üzerinde talep artışları var. Yerel idareler ve altyapı yatırımlarında kaynak aktarılmaya devam ediliyor. Yatırım ödeneklerinde yerel idarelere yüzde 10 aktarılan kaynaklarda yüzde 16 artış öngörülüyor.

Sosyal güvenlik açıkları önemli boyutlarda. Bütçede dikkat çeken bir husus, sosyal güvenlik kuruluşlarının gelir-gider dengesindeki bozulma ve açık finansmanı için bütçeden giden kaynaktır. Sosyal güvenlik sistemindeki açık ve bunun bütçeye getirdiği yük sadece bütçe dengesi için değil, sosyal güvenlik sistemi ve ekonomik dengelerin bütünü açısından alarm verici bir gelişme. Sosyal güvenlik kuruluşlarının açığı 2015 yılından bu yana 3 kat artıyor, 34 milyar TL; bütçeye de baktığımız zaman, bütçeden ayrılan kaynağı da hesap ettiğimiz zaman millî gelirin yaklaşık yüzde 5'ine yaklaşmış vaziyette.

Diğer taraftan, KİT açıkları benzer şekilde artıyor. KİT finansman dengesinde 2018 yılında ciddi bir bozulma öngörülüyor. Ekonomide yeniden KİT finansman açıklarının yaşandığı bir döneme girileceği anlaşılıyor. Yatırımlara baktığımız zaman yatırımların 6,7 oranında artacağı öngörülüyor. Özel sektör yatırımlarının 6,8, özel sektör sabit sermaye yatırımlarının yüzde 6 gibi yüksek oranda bir artışı öngörülüyor. Ancak torba yasa kurumlar vergisi oranı tüm sektörler için yüzde 20'den yüzde 22'ye çıkarılıyor. Faizden de alıyorsunuz bunu ama başka bakanlar "Faizin üzerindeki herkesi kaldırın." diyor, hem de siz burada torba yasayı getirdiğinizde. Ona söyledik ama aldırış etmedi Sayın Bakanım, burada diğer sayın bakan. Özel sektör yatırımları nasıl gerçekleştirilecek bu ortamda? Merkezî yönetim bütçesinin sabit sermaye yatırımları yaklaşık yüzde 8,5 azalıyor, diğer taraftan mahalli idarelerde yatırımların payı artıyor, bunu da görüyoruz.

Şimdi, bütçe harcama-gelir dengesi gözden çıkarılmış vaziyette. Böyle bir bütçe, açık bir bütçe hedefleniyor. Makro ekonomik gelişmeler ışığında enflasyon, cari açığı büyümenin ve bütçe açığı ve finansman ihtiyacının öngörülen yüksek gerçekleşeceği görülüyor.

Diğer taraftan, manşet enflasyon ve çekirdek enflasyon yüzde 12'lerde seyrediyor. Yıl sonu beklentisi yüzde 11'ler civarında, enflasyon beklentisi hakikaten tarihsel zirvelerinde. Enflasyon üzerinde hem talep hem de maliyet kanalları etkili. Büyüme, hızlı ekonomik kapasitenin potansiyelinin üzerinde. Büyüme ilk yarıda yüzde 5'in üzerinde oldu, bu yıl yüzde 6-7'yle kapatacağımızı söylüyorsunuz. İhracat artışı büyüme olumlu etkiledi ama büyüme kaliteli değil. Büyüme kamu teşvikleri, vergi indirimleri, Kredi Garanti Fonu'yla verilen 200 milyar TL kredi sürüklendi. Bu büyüme sürdürülebilir bir büyüme değil. Kamu bütçesi bozuldu, bütçe açığının millî gelire oranı yüzde 1'lerden yüzde 2'lere çıktı, hazinenin borçlanması arttı, Kredi Garanti Fonu kredileriyle kredi mevduat oranı yükseldi. Bu tip önlemlerle ne yazık ki büyüme sürdürülebilir olmuyor, üretim kapasitesi artmıyor, enflasyonist etki doğuyor. Kredi artışlarının yüzde 20'yi aştığı büyümenin yüzde 7 olduğu ortamda enflasyon üzerinde talep baskısı yok demek çok zor. Dünyada likidite bolluğu azalıyor, finansman koşulları sıklaşıyor, FED faiz artırıyor, bilançosunu küçültüyor, diğer Avrupa Bankası varlık alımlarını azaltıyor, dış finansmana bağımlı bir ülke hâline geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen toparlar mısınız, ek süre veriyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

170 milyar dolar bir yıl içinde vadesi gelecek dış borç, 40 milyar da cari açık olmak üzere 210 milyar dolar dış finansman ihtiyacı var. Rezervler bunun altında, firmaların yabancı para açık pozisyonu 210 milyar dolar, cari açığın millî gelire oranı yüksek, yüzde 5'lere ulaşmış. İhracat ve turizm toparlanıyor ama ithalat da artıyor, petrol fiyatları yükseliyor, sermaye girişleri yetersiz, finansman açığının altında. Zaten ağırlıklı olarak portföy yatırımları, küresel finansman koşullarındaki sıkılaşımdan en çok etkilenecek ülke biziz. ABD, AB'yle yaşanan sorunlar, jeopolitik riskler kırılganlığı daha da artırıyor.

Şimdi, bütün bunlara baktığımız zaman mali disiplinin dışına çıkılması, ekonominin daha kırılgan hâle geleceğini ve ekonomik dengelerin bozulacağını ortaya koyuyor. Kamu maliyesi bir kere alarm veriyor, buna hayır dersiniz bu olmaz, bütçe dengesi hızla bozulmaya başladı. Zaten torbayı bunun için getirdiniz, toplam 3 maddesi önemli. 130 madde miydi?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – 130 maddenin 3 maddesi önemli, 3 iletişim şirketi var, bir tanesi faiz, bir tanesi vergi. Yani topladığınız, baktığınız zaman, dolayısıyla bununla da meseleyi çözmek mümkün değil.

Ben şimdilik Maliye Bakanlığı bütçesinde bu kadarıyla yetineyim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli hazırun; uzun bir maratondan sonra bütçeyle ilgili Komisyondaki görüşmelerin son gününe geldik. Umuyorum ve diliyorum ki yapılan görüşmeler, sağlanan katkılar, bundan önce pek bugüne ve bugünkü kararlara yansımada ama bundan sonrası için bir ışık tutar çünkü Türkiye'nin içinde bulunduğu şartları değerlendirdiğimizde zorlu geçecek önümüzdeki günleri, bireysel “En doğrusu biliyorum, en doğrusu tercih ediyorum ve ona göre karar alıyorum.” gözüyle bakmadan, ülke menfaatine ortak müşterekte katkı sağlayan her düşünceyi de değerlendirerek onu da uygulama sürecine dâhil ederek devam etmek gerekiyor. Bu görüşmelerin de bu özelde önem teşkil ettiğine inanıyorum.

Yani biraz daha sakin olabilirsek herhâlde yani son güne geldik artık, biraz daha tahammül edeceğiz birbirimize.

Şimdi, Sayın Bakan, bütçedeki gelirlerin dağılımına ve gelirlerle beraber bütçedeki vergilerin dağılımına bakıyorum ve burada baktığım zaman önümüzdeki grafiklerdeki yapı ve sonra da vergi konusunda, daha doğrusu torba yasalarla vergi düzenlemeleri ve vatandaşa tahakkuk edişi, tahsil edişi, o süreçte yaşananlar ve onlara bir çözüm bulmak amacıyla yapılmış olan kanuni düzenlemeleri şu son bir yıl için gözden geçirdiğim zaman son derece palyatif, günü kurtarıcı ve orta, uzun vadede yapısal bir değişimi getirmeyen... Ama işte biz aflar diyoruz, yapılandırma deyin, ne dersiniz deyin, mesela işte son on-on beş yılda 30'u aşkın bu tür düzenlemeler olmuş. Ama vergi adaletin için ne sağlamış? Hiçbir şey sağlamamış. Baktığınızda istikrarlı bir vergi tahakkuk sistemi açısından ne sağlamış? Bir şey sağlamamış. Sektörel olarak veya bireysel olarak mükellef açısından baktığınızda hangi tutarlılığı sağlamış? Yine, orada da doğru dürüst bir dengeyi yakalandığı söylenemez.

Şimdi tabloya bakıyorum, karşımda vergi gelirleri içerisinde devasa boyutuyla özel tüketim vergisi görünüyor yani genel bütçe geliri değil de vergi gelirleri içerisinde aşağı yukarı yüzde 23'ün üzerinde özel tüketim vergisi oluşturuyor. Ondan sonra dönüyoruz gelir vergisine bakıyoruz. 2'nci sırada gelir vergisi var, gelir vergisinde de -Allah'a çok şükür ücretliler var- ücretliler tıkr tıkr bordrodan vergisini ödüyor, en büyük kaynak da onlardan alınan kaynak. Ondan sonra aşağı doğru gidiyoruz ve karşımıza gelen rakam ithalattan alınan KDV. Yani KDV, KDV de bunun bir ithalattan alınan var, bir de dâhilde alınan KDV diye düşündüğünüzde ve bizim Türkiye'deki dış ticaret açığı ve cari açık diye büyük bir problemi ortaya koyarken ve bunun finansmanı ile ilgili projeksiyonu ortaya koyarken bir taraftan da siz de diyorsunuzdur ki Maliye olarak "Ya biraz daha ithalat yapsınlar da şuradan bir vergisini alalım." noktasına gelen bir sarmalın içinde gidiyor. Ve sonra yaptığımız düzenlemelere bakıyorum. Damga vergisi, banka muamele vergisi, işte özel iletişim vergisi, motorlu taşıtlar, bunları yapıyoruz yapıyoruz ama bunların genel vergi gelirleri içerisinde paylarına baktığımızda yüzde 3 ile yüzde 1 arasında değişmiyor. Yani biz kısa dönemli düzenlemeler yapıyoruz. Belki dediğim gibi çözmüyoruz ama işte aldığımız o gün için ihtiyaç olan kaynağı sağlayacak bir tercih için de hukuki yasal altyapıyı oluşturuyoruz. Burada bir kere hata yıllardır bunda var. Öncelikle ve öncelikle buradaki gerçek anlamda vergi gelirleri... Bir kere verginin baktığımızda yasal altyapısı ve verginin daha önceki süreçte sürekli konuştuğumuz, vergideki adaletle beraber vergideki ahlak yani ahlakı oluşturan faktörler. Şimdi konuşuyoruz, işte vergi cennetlerinde... Geçen gün Genel Kurulda da vergi cennetine giden yatırımcılar, bu yatırımcıların işte şirket kurarak veyahut kendi ülkesindeki, birçok ülkedeki yüksek vergi oranından kaçarak, kaçarak tercih göstererek işte bu vergi cennetlerine gidişi. İşte bu vergi cennetlerinden avantajlıların kendi servetini büyütmesi ama vergisini alamayan ülkelere getirip borç kaynağı olarak bu kaynağı getirip kullandırması ve bir de tekrar, üstüne üstlük vergiyi ödemediği gibi, çifte zarar, bir de bu ülke faiz ödemesiyle tekrar bir yükü üstüne alıyor; onun sonucunu yaratması.

Şimdi, vergi ahlakı yönüyle bakmamız gereken yönleri de var. Buradan hareketle Sayın Bakana o gün de sordum -bugün daha net cevabını alırlız, biraz önce bunu mu anlatmak istediniz onu da bilmiyorum- şimdi, bu OECD bünyesi içerisinde ve özellikle G20'nin geçen seneki Antalya'daki toplantısının nihai metninde, otomotiv bilgi değişim sistemiyle ilgili ki bunu birçok ülkenin aşağı yukarı 100 ülkenin 50'si imzalayarak uygulamaya... Ki Türkiye de bunu imzaladı ve bu sene itibarıyla 2017'nin bilgileri, 2018 yılı başında teslim edilecek.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2019'un başında...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Ne zaman çekildi? Yani çünkü burada önemli olan vergi mükelleflerinin kazanç ve finansal bilgilerinin gelir sağlanan kaynağın, ikamet edilen ülkeye düzenli ve sistematik bir şekilde paylaşılması. Şimdi, burada 100 ülke olacaksa yani neden 2019'a çekildi, biz mi çektik?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Niye? Ama onlarda zaten uygulama başlamış durumda. Yani 96 ülkenin yarısı zaten bunu uyguluyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zamana yayıyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – "Türkiye listede yok." diye bir bilgi var ama.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, böyle baktığımızda, bilgi değişik sisteminde eğer biz de bunu alabiliriz, verenler varsa ve bunu aldığımız takdirde... Hani üzerinde sorgulanan 2006 yılından beri var olan, işte neden bu vergi cenneti ülkeler belirlenmedi deniyorsa, bu işin üstünde zaten çok ciddi olarak çalışılan bir konu. O yüzden, buradaki gelişmeleri -ki G20 bünyesinde de baktığımızda buradaki

gelişmeleri- çok iyi değerlendirip bunu da açıklamak gerekiyor. Bunu da açıkladıktan sonra toplumda ortaya çıkan, özellikle vergisini vermeyene... Çünkü şöyle bir haksızlık var: Bir eşitlik diyorsak yani burada eşitliğin içerisinde uygulamada da bir eşitlik diyorsak, eğer benim vatandaşım -işte burada vergi oranlarını anlattık- her noktada gelip tıkr tıkr vergisini ödüyorsa, o zaman biz de bütün herkese şümul edecek bir düzenlemeyi onun uluslararası dayanaklarıyla ortaya koymak zorundayız, hiçbir spekülasyona ve eleştirilerin içerisindeki ahlaki sorgulamaya kadar giden bakış açısını ortaya koymadan.

Şimdi, Sayın Bakanım, biz, tabii bugün Türkiye açısından baktığımızda çoklu kur uygulamasını yaşayan bir ülke hâline döndük. Yani enflasyonla, kurdaki hareketlilikle, enflasyonun talep ve maliyet yönüyle ortaya çıkan sonuçlarıyla mücadele ederken, Merkez Bankasının çok kısa dönemli akut olaylarda ortaya konan ama bu dönemde çok peş peşe, peş peşe ortaya çıkarttığı ama kalıcı sonuçları olabilecek mi sorgusunun çok yoğun olduğu... Özellikle ben bu sorguyu çok yapıyorum çünkü ben 1993, 1994 yılını çok net içinde yaşayarak gördüm ve o zamanki dönemde de bu tür kararlar alınıyordu. Yani 1994'te yerel seçimler vardı, bir şeyleri ertelemek için bu tür kararlar alındı ve sonrasında önemli problemler çıktı. Hatırlayın, özel tertip tahviller verildi ve onlarla yürütülen bir süreç, sonra ta 2001'e giden zaman.

Şimdi, bunlar hep bizim dikkate alacağımız konular ama bugün bakıyorsunuz, şimdi ocak ayında bir kanun hükmünde kararname çıktı ve orada dendi ki: "Kamunun alacaklarına yani sadece kamudan alacaklar..." Bu Özelleştirme İdaresi gibi idarelerin de dâhil olduğu kur, ocak ayındaki kur olan 3,53. Şimdi, bugüne geldiğinizde reeskont kredileri için 3,70; arkasından yeni bir düzenleme oldu, orada da işte TL duyarlı kur ihaleleriyle oralardan oluşan yeni kurlar. Şimdi, Özelleştirme İdaresi bunun içinde var, burada da Özelleştirme İdaresi için soruyorum Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Rica edeyim Sayın Tamaylıgil...

Buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, Elektrik Üretim özelleştirmelerinin taksitleri hâlinde ödenmesi var ve bu Elektrik Üretimle ilgili taksitlerin ödeme tarihi de bildiğim kadarıyla aralık ayı. Şimdi, fiyatlamaya baktığımızda, geçen enflasyonist etkiden ortaya çıkan sonuç kur bazında bugünkü kurla değerlendiriliyor ama özelleştirmede taksit ödemede 3,53'ü mü uygulayacaksınız? Burada ne kadarlık bir taksit alacağınız var ve o taksit alacağından ortaya çıkan kur farkı ne olacaktır? Bu değişken çoklu kur uygulamalarıyla ortaya çıkan bu birkaç başlıktaki fark ve onun yansımasının bedelini kim ödeyecektir? Bu farkın yüklenicisi kim olacaktır ve ne kadar olacaktır, bunların hesabı kitabı yapılmakta mıdır, bunu özellikle öğrenmek isterim.

Bir de sormak istediğim, Varlık Fonu'yla ilgili, bu Varlık Fonu'na işte Etibank, Eti Maden, BOTAŞ ve birçok kuruluş yine kanun hükmünde kararnameyle geçti. Bunları o zaman konuşmuştuk, peki değerlemesi yapıldı mı? Yani Eti Madeni Varlık Fonu'nun içerisine, portföyüne dâhil ederken değerini ne hesapladınız, neye göre koydunuz veya işte, diğer (A), (B), (C), bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili?

Bir de şu var: Servet, servetteki değişim, Türkiye'deki kişi başına, yetişkin kişi sayısı başına servetin azalmasına rağmen servet sıralamasında dünyanın 10'uncu ülkesi olmamız ve bununla beraber de gelirden de 65'inci sırada olmamız ve çarpıklıklar içerisinde giden bir yapıdayız. Bu gerçeği görmekle beraber, verginin işte burada çok önemli bir anahtar olduğunu düşünüyorum, bu anahtarı da doğru yerde, doğru ağırlıkta nasıl çevireceğiz, bunu dikkate almak gerekir diye düşünüyorum.

Zaten diğer maddelerde de konuşacağız, Başkanın vermiş olduğu toleransı ve zamanı da fazla suistimal etmek istemiyorum.

2018 yılı bütçesi hayırlı olsun inşallah. Ama her şeyden önce dengesizlikleri ortaya çıkartan, siyasi tercih, uygulamadaki hukuk devleti yapısındaki zorluklar ve demokratik bakış açısının her bütçenin en kolay uygulatacak zeminini hazırlatacağına inanıyorum.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Açikkapı, buyurun lütfen.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Elâzığ Milletvekili Ejder Açikkapı'nın, bütün öğretmenlerin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok kıymetli Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; ben Sayın Başkanımıza eğitimci olmamızdan dolayı vermiş olduğu bu sözden dolayı teşekkür ediyorum.

Ben bütçe üzerinden ziyade, bugün Öğretmenler Günü ve bu konuda bir iki kelamda bulunmak istiyorum. 24 Kasım 1981 tarihinden beri Öğretmenler Günü kutlanıyor. Öğretmenler, bilginin, aydınlığın, huzurun, güvenin, barışın kaynağı; sevginin, güzel ahlakın mimarlarıdır. Bugüne kadar görev yapmış ve ahirete intikal etmiş bütün öğretmenlerimize ben Allah'tan rahmet dilerken, yine görevi başında şehit olan Aybüke öğretmen ve Necmettin öğretmen nezdinde bütün şehit öğretmenlerimize de minnet ve şükran duyduğumuzu söylemek ve ifade etmek istiyorum. Bütün öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, bütün öğretmenlerin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Biz de bütün öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, şükranlarımızı sunuyoruz.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Maliye Bakanlığı

b) Gelir İdaresi Başkanlığı

c) Kamu İhale Kurumu,

ç) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

d) Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

BAŞKAN - Sayın Öztrak, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biraz önce bu, Türkiye'nin vergi cennetleri kapsamına alınmasıyla ilgili soruyu açarken ben de önumdeki bilgisayara bakıyordum, gördüğüm kadarıyla dün kendileri sabah saat 6.35'te Reuters'e bir beyanat vermiş.

BAŞKAN – Bugün.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Demişler ki: “İkinci derecedeki düzenlemeleri bir an önce tamamlayacağız. Türkiye'nin bu kapsama alınması söz konusu değildir.” demiş. Bu tamamlanmamış olan ikinci derecedeki ikincil mevzuat düzenlemeleri nelerdir, bu konularda bizi bilgilendirirlerse kendilerine çok teşekkür ederiz.

Sayın Başkan, çok hızlı bir şekilde bazı benzetmeler yaparak ekonomiyle ilgili görüşlerimi anlatmak istiyorum. Ekonomiyi bir arabaya benzetirsek arabanın gazı bütçe harcamalarıdır, arabanın harareti enflasyondur, yine, baktığımız zaman benzini de cari açıktır, dış borçlanmadır. Şimdi, Türkiye'de ekonomi bir şekilde gidiyor. Sene başında gaza bastınız, özellikle bu referandumda evet oylarını çoklayabilmek, ekonomiyi canlandırmak bakımından bütçe açıklarını olağanüstü artırdınız. Büyüme de tabii, bununla beraber hızlandı. Yetmedi, işte, bu Kredi Garanti Fonu gibi birtakım finansal düzenlemeleri de yaptınız ama araba hararet yapmaya başladı, bugün enflasyon rekor kırdı, yüzde 12. Yine, cari açık hızla büyüyor, dış borçlanma ihtiyacı hızla artıyor. Dolayısıyla bu büyümenin sürdürülebilir olmadığı açıkça ortada.

Diğer taraftan, öyle bir ekonomi düşünün ki ekonomiden sorumlu bakanlar açıklama yapıyor, kur tük demiyor. Merkez Bankası tedbir alıyor, açıklama yapıyor, kur yerinden oynamıyor ama dün sarayın danışmanı Cemil Ertem çıkıyor, bir açıklama yapıyor, hemen kur aşağı doğru iniyor. Dolayısıyla ne Hükümetin ne Merkez Bankasının bir güvenilirliği kalmamış, tamamen sarayın sözüne güvenilen, saraydan yapılan açıklamalara güvenilen garip bir şekilde işleyen bir ekonomiyle karşı karşıyayız.

Sayın Başkan, şimdi, dikkatimi bir şey çekiyor, bu son dönemde, ekonomide gözlenen bozulma hep dışarıdan gelen birtakım etkilere bağlanılıyor; ekonomik tetikçilerden, 15 Temmuz devamı olmasından, büyümeyi düşürecek bir darbe şeyinden bahsediliyor. Türk ekonomisi bu noktaya nasıl geldi -bunu açıklamak istiyorum- yani niye Türk ekonomisi dışarıdan gelebilecek etkilere karşı bu kadar açık? Şunu söyleyeyim: Hatırlayın, ben hep söyledim, 2009 yılında bu ekonomiyi ciddi şekilde sıcak paraya mahkûm ettik, döviz geliri elde etmeyen şirketlere dövizle borçlanma imkânını vererek başladık. Dolarizasyondan şikâyet ediliyor, ekonomide her şeyi dolara bağladık. Yap-işlet-devret, kamu-özel iş birliği projelerinin gelirleri, hazinenin onlara verdiği garantiler, yine, ihalelerde dolar kullanımı hepsi bu dönemde gözüktü; şimdi, dolarizasyondan şikâyet ediyoruz. Bakın, bu kadar dolarize olan bir ekonomi, sıcak paraya bu kadar mahkûm hâle gelen bir ekonomi, dışarıdan bu kadar çok paraya ihtiyacı olan ekonomi dışarıdan gelebilecek her türlü etkiye ve müdahaleye açık hâle gelir. “Bu ekonomiyi bu hâle kim getirdi? Neden getirdik? Bunu nasıl düzeltiriz?” sorularını sormayıp sürekli “Bize dışarıdan bir şeyler geliyor? Kim dövüyor bizi dışarıdan?” diye sorular sorarsak ekonomide hiçbir tedbir almamız mümkün olmaz.

Sayın Bakan, Gelir İdaresiyle ilgili bir soru sormak istiyorum. Geçen sene biliyorsunuz, gayrisafi yurt içi hasılayı revize ettiler. TÜİK bunu revize ederken de dedi ki: “Başta Gelir İdaresinin verileri olmak üzere artık resmî verileri kullanıyorum, ona göre revize ediyorum.” Bir de baktık, özellikle

2009-2016 arasında yüzde 3,6 olan büyüme hızı yüzde 5,2'ye çıktı. Yani, ekonomide yapılan bütün analizler havada kaldı ama bu arada uygulamalar var. Siz, 2009 ile 2016 arasında 6 tane vergi affı çıkardınız. Ekonomi bu kadar iyiyse bu afları çıkarma ihtiyacını neden duydunuz?

Bir Kredi Garanti Fonu'ndan bahsediliyor. Bakın, baştan itibaren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztrak, son cümlelerinizi alayım.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ederim.

...iktidar döneminde hep bir şeyi söyledim, “Borçlarımız hızla artıyor.” Evet, devletin borçları azalıyor ama reel kesimin ve vatandaşın borçları hızla artıyor. Bana verdiğiniz cevap hep şu oldu: “Paradigmalar değişti. Bunlar özel kesimin borcu. Dolayısıyla etkilemez, vatandaşın üzerine de yük olmaz.” Bugün ne oldu? Bütün bu borçlara karşı garanti vermeye başladınız. Kredi Garanti Fonu, borçlanma için hazinenin vermiş olduğu bir garantidir. Yani özel kesimin borçlarına kefil olduk devlet olarak, ödemezse biz ödeyeceğiz bankalara.

Diğer taraftan, aynı şey EXIMBANK kredileri için söz konusu, yine, yap-işlet-devret modeli için de söz konusu. Bakın, ben o zaman söylemiştim, “Bu borçların hepsi bir gecede devletin olur.” demiştim, yavaş yavaş bu borçların hepsi devletin olmaya başlıyor. Onun için “Dışarıdan bizi kim dövüyor?” diye bakmak yerine, oturup bu işten nasıl çıkarız, ekonominin içsel dayanıklılığını yeniden nasıl artırırız, bunu tartışmanın zamanı gelmiştir diye düşünüyorum.

Verdiğiniz imkân için de çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2018 bütçesinin de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Yine, bu bütçenin hazırlığına katkıda bulunan hem Komisyonunuza hem Bakanlığa ve diğer bürokratlara da teşekkürlerimi buradan arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Maliye Bakanlığımızın ve diğer kamu kurumlarının değerli bürokratları, sayın basın mensubu meslektaşlarım; bütçe maratonunun son günündeyiz. Ben de bir kez daha hem Komisyondaki değerli milletvekili arkadaşlarımıza, başta Sayın Başkan olmak üzere hem Maliye Bakanlığın bürokratlarımıza, Sayıştayın, diğer kamu kurumlarının bürokratlarına teşekkür ediyorum. Hepimizin emeğine sağlık. İnşallah, ülkemize hayırlı uğurlu olsun bütçemiz.

Sayın Bakan, Adalet ve Kalkınma Partisinin 15'inci yılını doldurduğu iktidarı süresince yoksulun daha yoksul bırakıldığı, zenginin ise daha da zenginleştiği bir düzenin âdeta esiri olduk; dar gelirliyi, işçiyi, memuru, çiftçiyi açlık sınırına mahkûm ettik. Asgari ücretin vergi dışında bırakılmasına yönelik yıllardır yaptığımız önerileri bu Komisyonunda da, Genel Kurulda da defalarca göz ardı ettiniz. Asgari ücretin Cumhuriyet Halk Partisinin taleplerinden çok daha düşük bir noktada seyrediyor olması ve bu olurken de asgari ücretliye değil asgari ücretliyi çalıştıran işverene teşvik verilmesi fakiri değil zengini koruduğunuz düzenin en somut tezahürü biçimindedir. Çok da geriye gitmeye gerek yok, 2016 yılında 433 dolar, daha bu yılın Mayıs ayında 393 dolar olan asgari ücret şu anda 355 dolar civarında seyretmekte. Döviz kurundaki bu oynaklık, ekonomik gücü olmayan yurttaşlarımızın üzerine daha fazla yük binmesine neden olmakta. İşte, bir yıl önce 3,20 Türk lirası düzeyinde olan dolar şu an 3,92 Türk lirası düzeyinde seyrediyor.

İktidarınız döneminde vergi yükünün katlandığı, sürekli vergi artışlarının yapıldığı ve bundan başka bir yol düşünülmediği görülmekte, yaşanmakta. Bu da aslında, iktidar etme anlayışınızı ve ekonomiye bakışınızı gösteren önemli bir gerçeklik. Az önce, asgari ücretten vergi alınmaması gerektiğini bir kez daha ifade etmiştim; yine, aynı şekilde, dolaylı vergilerin payının da vatandaşlarımızın üzerinde azaltılması gerekmekte.

Sayın Bakan, Anayasa'mızda da güvence altına alınan bir sosyal devlet olduğumuz gerçeği ne yazık ki 2018 bütçe tasarıma bakıldığında görülememekte. Aynı biçimde, önümüzdeki tasarımın ekonominin ve ülkenin en önemli sorun alanlarına merhem olmaktan uzak olduğu da aşikâr. İşte, işsizlik, gelir farkı adaletsizliği, yoksulluk gibi alanlarda bir çözüm önerilmemekte. İşsizliğin azaltılması ya da istihdamın artırılmasına yönelik bir önlem içermemekte. Savunma bütçesinin yüksek oranlarda artırıldığı ancak buna karşılık, eğitim, sağlık gibi alanlarda bütçe artışlarının istenen oranda olmadığı bir tasarıyla karşımızdasınız.

Avrupa Birliğiyle ilişkilerimiz ortada, demokrasi karnemiz Batı standartlarının çok gerisinde ve bu nedenle de ülkemize yatırım yapılabilirlik olanağı da giderek azalmakta. Türkiye, orta gelir tuzağına yakalanmıştı, şimdi bir de orta demokrasi tuzağının tam da içinde. İlginçtir, bu tespitler partinizin Genel Başkanı da olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından da bilinmekte ve paylaşılmakta. Gayrimeşru saydığımız 16 Nisan halk oylamasının sağladığı yetki çerçevesinde partinizin Genel Başkanlığına oturduğu olağanüstü kongrede kendisi bu tehlike için "Türkiye olarak ne orta gelir ne orta demokrasi tuzağına düşeceğiz. Yeni projelerle, yatırımlarla, reformlarla, ekonomik tedbirlerle orta gelir tuzağını bozacağız. 25 bin dolar millî gelir hedefine ulaşacağız. Hak ve özgürlüklerin standartlarını daha da yükselterek ileri demokrasi yolundaki yürüyüş sürdürebilecek." ifadesini kullanmıştı. Ya Hükûmetiniz Genel Başkanınızın bu hedeflerini, talimatlarını dinlememekte ya da bu tespitleri hayata geçirebilecek bir iradeye sahip bulunmamakta Genel Başkanınız. Önümüzdeki bütçe tasarısı onun ifade ettiği orta gelir, orta demokrasi tuzağını aşacak rakamlara sahip bulunmamakta. Keza, ülkeyi orta demokrasi tuzağından koparmak bir yana burada defalarca konuştuğumuz otoriter bir düzenin, temel hak ve özgürlüklerin rahatça kullanılmadığı, gazetecilerin, milletvekillerinin cezaevinde tutulduğu bir yönetim tarzının tesis edilebilmesinin ve demokrasiden geriye gidişin köşe taşları döşenmekte. Ülkenin ekonomisinin OHAL rejimi altında ileriye gidebilmesi, demokrasimizin gelişebilmesi imkânsız. İşte bu yüzden OHAL'in kaldırılması gerektiğini ben de, diğer arkadaşlarım da defalarca ifade ediyoruz ve ifade etmekten de vazgeçmeyeceğiz. Türkiye'de OHAL rejimi altında bir hukuk güvenliği, yatırımcıyı rahatlatacak bir güven ortamının yaratılması imkânı yok. Durum böyle olunca, attığımız ya da atmayı tasarladığımız hiçbir adımın da maalesef faydası bulunmamakta. Bunu biz her gelen torba yasada konuşmaktayız ama maalesef hâlâ üç aylığına başlayan OHAL rejimi bir buçuk yılını doldurmuş bulunmakta. O nedenle, ekonomimizdeki ve demokrasimizdeki açıkları eş zamanlı kapatabilmemiz gerekmekte ancak iktidarınız bu açıkları kapatabilen değil daha da büyüten bir biçimde davranmaktaki ısrarını, inadını sürdürmekte.

Değinen bir iki konuya ben de farklı vurgularla girmek istiyorum. Bunlardan birincisi, Bihlun Hanım da değindi az önce konuşmasında, burada biz Varlık Fonu'nu konuşmuştuk, geçen yıl çok büyük iddialarla, Türkiye'ye çağ atlatarak büyük yatırımları finanse edecek iddialarıyla Varlık Fonu oluşturulmuştu önce bu Komisyonunda, arkasından Genel Kurulda milletvekillerinin takdiriyle. Denetimle ilgili, ilk aşamada, neredeyse hiçbir düzenleme yoktu hatırlarsınız, bizim itirazlarımızla 6'ncı madde şekillendirildi. Burada, bu maddede, oluşturulacak denetim raporlarının Meclis Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderileceğine yönelik bir düzenleme yer aldı. 6'ncı madde çok net: "Şirket, Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonların bir önceki yıla ait mali tabloları ile faaliyetleri, her yıl ekim ayında Türkiye Büyük

Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından, birinci ve ikinci fıkralar kapsamında hazırlanan ve Başbakanlık tarafından gönderilen denetim raporları üzerinden görüşülerek denetlenir.” demekte. Biz kasım ayının sonundayız ve ortada bu yönde ne bir denetim raporu ne bir açıklama var elimizde ne de biz Varlık Fonu’nun ne yaptığını ne yapacağını biliyoruz. Sadece, işte, millî zenginliğimiz dediğimiz kurumlarımızın birçoğunun gece yarısı KHK’larıyla Varlık Fonu’na devredildiğini biliyoruz. Bir de, basında yer aldığı kadarıyla, büyük yatırımları finanse edeceği söylenen bu Varlık Fonu’nun Çin’den borç para aradığına ilişkin haberleri öğrenebiliyoruz. Varlık Fonu’nun hem denetim raporu konusunda hem de bundan sonra nasıl işleyeceği konusunda bizi bilgilendirmenizi rica edeceğim.

Diğer konu, 2006 yılında, kara paranın aklanmasının önlenmesi için vergi cenneti ülkelere eğer para transferi yapıldığı takdirde yüzde 30 oranında vergi alınması gerektiğine ilişkin bir düzenleme yapılmıştı ancak bu ülkelerin hangileri olduğu hâlâ belirlenebilmiş değil, yasal boşluk bulunmakta. Kamuoyunda “Paradise Papers” olarak bilinen belgeler çerçevesinde Sayın Başbakanın oğullarının Malta’da kurduğu şirketlerin de ortaya çıkmış olması, bugüne kadar bu ülkelerin açıklanmamış olması soru işaretleri doğurmaktadır. Buna ilişkin bir düzenleme gündeminizde mi? Bu konuyu, işte, bahsedilen Avrupa Birliği ECOFIN toplantısı sanırım, onlarla paylaştınız mı ya da sizin Reuters’a yaptığınız açıklamanın bununla da ilgisi var mı? Bu ülkelerin belirlenmemiş olması nedeniyle açığa çıkan vergi kaybı ne kadardır? Bu konuda kamuoyuna tatmin edici açıklamalar yaparsanız seviniriz.

Kur artışı nedeniyle Kamu Özel İşbirliği projelerinde ortaya çıkan bedel artışı nedir? Bu konuda bir projeksiyonunuz var mı?

Taşeron işçiler konusunda “Artık gelecek yıl kamu kadrosunda olacak taşeron işçiler.” sözünü, müjdesini buradan bugün verebilir miyiz yoksa iddia edildiği gibi yine özel sözleşmeyle çalıştırılan yani yeni bir taşeron sistemi ismi değiştirerek devam mı edecek?

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum ben de.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çakırözer.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokrat arkadaşlarım ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bizi, beni yetiştiren öğretmenlerimizin, bugünlere getiren öğretmenlerimizin ellerini öpüyorum, Öğretmenler Günü’nü kutluyorum.

Sayın Bakanım, son günlerde gazetelere baktığımızda olumsuz birçok haber var. Bir tanesini siz bugün tekzip ettiniz, ona memnun oldum gerçekten fakat biraz önce arkadaşlarımın bahsettiği Paradise Belgeleri, Malta Belgeleri konusu var ki Maliye Bakanlığının hemen bu konuyla ilgili bir girişimde bulunması gerekir, bilmiyorum ne yaptınız.

FITCH’in dün, Türkiye’nin Zarrab soruşturması nedeniyle Türk bankalarını negatif not baskısı altında bırakabileceği uyarısı ve yine, 2018 büyüme tahminini 4,1’den 3,9’a çekmesi gibi böyle arka arkaya benzeri olumsuzluklar geliyor. Bunlara üzülmemek mümkün değil fakat bütün bunların sebebi sadece dışarıdan gelen etkiler değil. Bunların geçmiş yıllardan, Hükûmetinizin politikalarından kaynaklanan sebepleri de var. Bu Maliye Bakanlığıyla da doğrudan ilgili değil, Maliye Bakanlığıyla ilgili olanları var, onları da konuşacağım ama Hükûmetin genel politikasıyla ilgili, dış politikasıyla ilgili, enerji politikasıyla ilgili.

Şimdi, siz komşularınızla, NATO'yla, Avrupa Birliğiyle, Araplarla, Hristiyanlarla, Müslümanlarla -bir Musevilerle sorunumuz yok şu sırada- Amerika'yla, belediye başkanlarıyla, il başkanlarıyla, hepsiyle sorun yaşarsanız içeride dışarıda, güven veremezsiniz. Yani kavgalı olan eve kız verilmez ya, kavgalı olan, sıkıntısı olan, gerginliği olan ülkeye de yatırım yapılmaz. Sizi yine de tebrik ediyorum, bu şartlar altında çalışıyorsunuz, güzel bir sunum hazırladınız. Biraz önce Faik Bey arabaya benzetti, arabanın kaportasını çok güzel göstermişsiniz ama içeride hakikaten sıkıntılar var. Şimdi, bakın, geçmiş yıllardaki konuşmalarınızı almıyorum ama sadece geçen yılki konuşmanızı alayım. "Sorunları biliyoruz, bunlarla ilgili gerekeni yapıyoruz." diyorsunuz. Mesela, kayıt dışıyla ilgili... Kayıt dışı bu sunumunuzda var, buradaki rakamlar, Sayın Bakanım, yeni seriye göre midir, eski seriye göre midir?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaçınıcı sayfa?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 144'üncü sayfada, Kayıt Dışı Ekonomi... "2002'de yüzde 32'yken, 2016'da yüzde 26,8'e düştü." Şimdi, bunlar eski seriye göre.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar diyorlar ki: "Uluslararası çalışmalardan alıntı."

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kayıt dışı istihdam yüzde 52'den yüzde 35'e ağustos 2017 itibarıyla düşmüş. Bunlar eski seriye göre.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, uluslararası çalışmalar, kendi çalışmalarımız değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kendi çalışmalarımız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İstihdam, SGK verileri.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sizin kendi çalışmalarınız var, ifade ettiniz, kayıt dışıyla ilgili eylem planlarınız var, "Bu konularla ilgili çalışıyoruz, bunları düşürüyoruz." dediniz. Hatta bir Avusturyalı bir profesörden bahsettiniz "Onun doğrultusunda çalışıyoruz." dediniz, unuttum onları. Bu çalışmalar, bunların hepsini Hükümetinizin dış politikası vesaire etkiliyor tabii ama sizin bunları sonuçlandırmanız lazım. Özellikle kayıt dışıyla ilgili yapılması gereken çok önemli işleriniz var. Bu yeni seriyle kayıt dışı ne oldu, arttı mı azaldı mı Sayın Bakanım? Bir çalışma yaptınız mı? Kayıt dışı ekonomi büyüdü mü küçüldü mü? Yani yeni seriyle artışı tümüyle kayıt dışına mı vereceğiz, yoksa bir kısmını mı vereceğiz yoksa hiç mi kayıt dışıyla ilgisi yoktur diyorsunuz? Hiçbir çalışma yapılmadı mı bu konuda? Yapılması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Cevap vereceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Lütfen verin.

Bu konuyla ilgili şimdiye kadar hiç cevap alamadık, hiç bilmiyoruz, yeni seriyle kayıt dışı ne oldu, nasıl tahmin ediliyor, fikir yürütemiyoruz.

Biraz önce Sayın Bakanım sunumunda anlattı. Eğer kayıt dışı en azından şimdiki oranlardaysa, o zaman bizim açıkla ilgili orada burada bir şeyler aramamıza gerek yok, demek ki bir kayıt dışılık var, bu yeni seriden doğan en az 150 ile 250 milyarlık bir gelir var, buradan kapatılabilecek bir fon var yani bunu bir an önce kullanıma geçirmemiz lazım, bir vergi reformu yaparak bu açığımızı kapatmamız lazım.

Çok önemli bir konu, değinmediniz, geçen sefer değinmiştiniz, kamu-özel iş birliği. Şimdi, kamu-özel iş birliğiyle ilgili sözleşme tutarı 131,4 milyar dolara ulaşmış. İşletme aşamasında olan 54,5 milyar dolarlık bir iş var. İlk defa 2018 bütçesinde buna fon ayırdık. Bunun yüzde 10 bile riski olsa, çok önemli bir rakam yapacak, çok çok önemli. Bunu görmemiz lazım, bunun konu edilmesi lazım, sizin sunumunuzda da bunun konu edilmesi lazım gelir diye düşünüyorum.

Kamu-özel iş birliğinde en fazla proje enerji sektörü için söz konusu. Biliyorsunuz, enerji sektörüyle ilgili kış saati uygulaması var torba kanunda, kış saatini kalıcı hâle getirebilen bir düzenleme yaptık.

Sebebi ne biliyor musunuz Sayın Bakanım? Siz girmediniz o konuya ama Enerji Bakanlığı yetkilileriyle konuştum, Bakanla da konuştum ben, bunu da anlattım.

Yapılan kamu-özel iş birliği projeleri nedeniyle üretim fazlası vardı geçen sene ve bu sene. Üretim fazlası, tüketimden fazla. Eğer kış saati uygulansa tasarruf söz konusu olacak, bu sefer üretim fazlası için köprülerde olduğu gibi ilave bütçeden para ödeyecektik. Bu, hem siyaseten herhâlde uygun görülmedi hem de devlet bütçesine daha fazla sıkıntı gelmesin denildi, bu sefer kış saatine geçilmeyerek tasarruf yapılmadı, vatandaşın üzerine, sırtına bindirildi bu meblağ. Birkaç milyar liradır en azından, ne kadardır hesaplayamadık çünkü tarifeler farklı, bölgeler farklı vesaire ama bu vatandaşın sırtına yüklenmiş vaziyette. Bu, geçen sene için de, bu sene için de böyle maalesef. Kamu-özel iş birliğinin, maalesef, böyle uygulamada sıkıntıları var ki bu sadece parayla ilgili değil, bir de çocuklarımızın o sabahın köründe, daha doğru körü de değil gecenin karanlığında okula gitmeleri, okullarına ulaştıklarında da okullarının karanlıkta olması söz konusu, özellikle İstanbul bölgesinde.

Diğer bir konu, değinmediniz, geçen sefer de konuştuk, sosyal güvenlik açıkları. Bakın, devlet desteği var. Bu, hâlâ sanki dünün sorunuymuş, dünün sorunu dününden bugüne taşınıyormuş gibi, bugün çözülmesi gereken acil bir sorun değilmiş gibi konuşuluyor, siyaset yapılıyor; Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan bunları konuşuyor. Ya, çok acil.

Bakın, bu sene, 2017 için 116 milyar bütçelendi. Dedim ki “Bu az.” 127 milyara çıktı. Kayıtlarda var. 120 milyarı aşacaktır diye düşünmüştüm, 127 milyara çıktı yıl sonu itibarıyla. Gelecek sene için 135 milyarlık bir transfer var. Bunun tümünü açık bile kabul etmesek... Bakın, devlet katkısı ilk defa konuldu, açık, geçmişteki açıklarla mukayese edilince, ilk defa biz devlet katkısı veriyoruz, geçmişte devlet katkısı yoktu. Toplanan primin dörtte 1’i kadar siz devlet katkısı koyuyorsunuz. Geçmişte yoktu bu, olsa açık olmayacaktı. Şimdi, 200 milyar prim topluyor, dörtte 1 kadar, siz 50-51 milyar bu sene için devlet katkısı veriyorsunuz, bu da aslında açık. Yani bunları tartışmaya da gerek yok aslında.

Sonuç olarak, Sosyal Güvenlik Kurumuna gelecek sene 135 milyar aktaracak mısınız? Aktaracaksınız. Bu, gelecek sene bütçenizde öngördüğünüz 66 milyarlık açığın iki mislinden fazladır. Bu, Türkiye için büyük bir sıkıntı getirecek, bu konuda bir reform yapmamız lazım. Demin kayıt dışını onun için konuştum. Bu kayıt dışılığı çok iyi araştırmamız, bilmemiz lazım, ona göre bir reform yapmamız lazım.

Bakın, “yüzde 35, yüzde 36” diyorsunuz kayıt dışı istihdamla ilgili olarak, o da SGK’nın rakamları, yüzde 36. Bu bile bunu kapatabilir; bir reform yapılır, kapatabilir ama bir an önce yapmamız lazım, bu açığın birikmemesi lazım. Birikimli, çok hızlı bir şekilde gidiyor, niye bunları bekletiyoruz? Bu böyle devam ederse, bir süre sonra biz emekli maaşlarını ödeyemeyecek duruma geliriz, yatırım yapamayacak duruma geliriz. Çok önemli şeyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, lütfen son cümlelerinizi alayım.

Buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunları tartışmamızın bile lüksü içerisinde değiliz, bir an önce bunlara tedbir almak zorundayız. Yok efendim, 15 Temmuz olduğu için böyleymiş, şöyleymiş. 15 Temmuz öncesi başladı sıkıntılarımız. Onun da önemi yok, bir an önce yapmamız lazım.

Siz, daha bu sene içerisinde kurumlar vergisinin düşeceğiyle ilgili açıklama yaptınız; bakın, birkaç ay sonra kurumlar vergisini yüzde 10 artırmak zorunda kaldınız. Maliye Bakanı olarak ister misiniz böyle bir şeyi yapmayı? Muhakkak ki istemezsiniz ama yapmak zorunda kaldınız. Benzeri durumlar sosyal güvenlik için, kamu-özel iş birliği için söz konusu olabilir.

Geçen sefer söylediniz, devlette denetim yok, hiçbir kurumda denetim yok. Biraz sonra göreceğiz, Bakanlığınızda da özellikle iç denetim yok. Denetim yokken, ne yapıldığı edildiği belli değilken katlanılacak sonuçları da bilemeyiz, öngöremeyiz, maalesef, gerçekten büyük sıkıntılar var.

Taşeron işçileriyle ilgili yine gündeme getirmediğiniz, geçen sene de “Bu çalışmamız devam ediyor, en kısa zamanda sonuçlandıracağız yılbaşı günü.” falan dediniz ama hâlâ devam ediyor aynı şekilde taşeron işçileriyle ilgili durum. Anlıyorum ama bu şekilde devam ederse, bu açıklar, bu reform çalışmaları, vergi reformu, sosyal güvenlik reformu, bunlar yapılamazsa, kayıt dışılıkla ilgili gerekenler yapılamazsa, bunları yapmamız da mümkün değil, hakikaten yatırım yapamayacak duruma geliriz, 2002’deki duruma döneriz maalesef. Sayın Bakanım hep anlatır ithal bakanlar getirmek zorunda kalabiliriz Allah korusun.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, toparlayalım lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, epey konum var ama Sayıştay raporlarına geçeyim o zaman doğrudan.

Sayın Bakanım, Maliye Bakanlığıyla ilgili Sayıştay denetim raporu 2016, şartlı görüş vermiş. Siz de söylediniz, aslında Sayıştay denetimlerini çok önemsiyorsunuz. En fazla da bu konuda hassasiyet göstermesi gereken bakanlık Maliye Bakanlığıdır, birlikte çalışılması lazım aslında. 6 denetim görüşünü etkileyen, 11 de etkilemeyen bulgu var ama ben bir tanesini gündeme getireyim, 11’inci bulguyu “Kanun tasarılarının mali yüklerinin strateji geliştirme birimleri tarafından değerlendirilememesi.” diyor. Bu konuyla ilgili bulgulardan bir tanesi, Maliye Bakanlığıyla ilgili, “Kanun tasarılarının mali yüklerinin strateji geliştirme birimleri tarafından değerlendirilememesi.” diyor.

Bu konuyla ilgili verilen cevapta da “Bakanlığımız hizmetler birimlerince hazırlanması hususunda bir hüküm yer almadığı, dolayısıyla hazırlanmakta... Ee, o zaman Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü var bu işi yapacak ve de yapması gereken. Bilmiyorum birimler arasında bilgi alışverişiyle ilgili bir eksiklik mi var? Bunu önemsedğim için diğer 17’sini gündeme getirmiyorum ama bunu önemli gördüm, sizin açımızdan önemli, gündeme onun için getirdim.

Gelir İdaresi Başkanlığıyla ilgili olarak da şartlı görüş var; 3 artı 3 bulgu söz konusu. Önemli olan 2’sini kayıtlara girmesi açısından okuyayım: “Vergi Dairesi ve Mal Müdürlüğü gelir servislerinde gerçekleştirilen tecil işlemlerinin ilgili alacak hesaplarında muhasebeleştirilememesi.” Böyle bir eleştirisi var Sayıştayın ve “satın alınan taşınırın doğru giderleştirilmesi.” bizim tarafımız yani bizim derken Maliye Bakanlığı tarafından yapılmaması gereken...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir iki örnek mi acaba?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Detayına girmeyeyim ama var yani ben de önemli olarak gördüm.

Elektronik haciz işlemlerinde mevzuata aykırı uygulamalarda bulunulması, elektronik hacizlerde.

Sayın Başkan müsaade ederse, son bölümde aslında bunları tekrar gündeme getirirsek iyi olacaktır.

İç kontrol sistemi yapılandırma çalışmalarının tamamlanmaması bir diğer konu.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığıyla ilgili olarak da şartlı görüş verilmiş.

Özellikle başlık olarak, müsaade ederseniz Sayın Başkanım, onları kayda geçireyim.

BAŞKAN – Hızlı bir şekilde rica edeyim lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, kayda geçireyim sadece.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatları karşılığı ayrılması var.

Doğrudan temin ve pazarlık yöntemiyle yapılan mal alımları toplam tutarının bu amaçla bütçeye konulan ödeneklerin yüzde 10'unu Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü olmaksızın aşması söz konusu.

İdareye ait taşınmazların kiraya verilmesi işinin, dayanağı olmayan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı İhale Yönetmeliği'ne göre yapılması var.

Bir de Özelleştirme Fonu'yla ilgili 5 eleştiri var. Bunlar da önemli eleştiriler. Özelleştirme işlemlerine ait değer tespit sonuçlarının kamuoyuna duyurulmamasını önemli gördüm. Bir de istihdam fazlası personelin başka kurum ve kuruluşlara naklinin kanunda belirtilen usul ve sürelerde yapılmaması diye bir eleştiri var. Bu, hep öteden beri vardır, bunları biliyorsunuz.

Kamu İhale Kurumu ve kamu gözetimiyle ilgili olarak da sorular bölümünde bir iki sorum olacak.

Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kürkcü...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Bakan, Sayın Başkan; bu bütçe tartışmasının kapanışı dolayısıyla birkaç noktaya temas etmek isterim.

BAŞKAN – Çok özür dilerim.

Sayın Cevheri, siz son konuşmacı olacaksınız Sayın Kürkcü'den sonra.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – İki dakika içinde geliyorum.

BAŞKAN – Peki.

Buyurunuz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Gara Paylan arkadaşımızın sabah yaptığı sunuşu, gerçekten, hem arkadaşım olduğu için hem de bütün şu tartışmalar sırasında yapılmış olan en gerçeği ortaya koyan sunum olduğu için hayranlıkla ve dikkatle izledim, ona daha fazla bir şey katacak değilim. Fakat Sayın Bakanla başlangıçtan arta kalmış bir tartışmamız var, onu kapatmak istiyorum. Tatlıya bağlar mıyız, bilmiyorum, o size bağlı.

Şuna dikkat çekmek istiyorum: Tartışmanın kaynağı aslında bütçenin yapısı fakat bu yapının ilk bakışta ortaya çıkmaması, görülmemesi. Sayın Bakan, bu sunuma, eğer buna kozmetik endişelerle karar verilmemişse, mecburen bu yapı böylesine parçalanarak ifade ediliyorsa ona bir şey diyemeyeceğim ama bu yapıyı alt alta koyduğumuz, getirdiğimiz zaman, bütçenin en önemli harcama kalemlerinin savunma ve güvenlik harcamaları olduğunu görüyoruz yani bunlar yaklaşık 85 milyar liraya kadar varıyor. Ancak sunumda, biz, bu bütçede eğitimin ve sağlığın önde geldiğini, milli savunmanın ise eskiye göre geride kaldığını dinlemiştik fakat bu tablo, kümülatif tabloda, tek tek bakanlıkların

karşılaştırılmasındansa fonksiyonların karşılaştırılmasını ele aldığımızda, kamunun birinci önceliği savunma ve güvenliğe verdiğini, eğitim ve sağlığın bunun peşinden geldiğini görüyoruz. Bunu Millî Savunma Bakanlığı bütçesine baktığımızda da görebiliriz. Hakikaten, 40 milyar lirayla Millî Savunma Bakanlığı bütçesi 92 milyar olan Millî Eğitimin gerisinde, 37 milyar olan Sağlığın hemen civarında ama yatırıma ayrılan paralara baktığımızda, mal ve hizmet alım giderleri Millî Savunma Bakanlığının 20 milyar civarında, diğer ikisinin toplamı bu kadar etmiyor. Demek ki önümüzdeki dönemde kamu nakit parasını bu işlere verecek. Artı, tabii Savunma Sanayi Fonu'na aktırılanlarla bir arada çok büyük bir savunma bütçemiz var. Bizim başından beri tartıştığımız konu budur çünkü bütçede aslında kamu birçok alacağından vazgeçiyor, tartışma burada başlamıştı.

Bu torba yasada getirilen düzenlemeyle, telekom şirketlerinden servis sağlama hizmeti üzerinden hazine payının azaltılmasıyla bu şirketlerin çıkar sağladığını söyledik, bakan çok kızdı yani “Yalan.” falan diye. Fakat sadece bu değil yani bir vergi alacaklarından vazgeçmek söz konusu olduğunda, 2017 yılı için 102 milyar liralık bir vergi alacağından vazgeçmek ihtiyacı doğmuş, 2016 yılında bu 30 milyar civarında. Dolayısıyla biz diyoruz ki: Bir kere, her şeyden önce, bu kadar savunma giderlerinin arttığı bir tabloda gerçek gelirlerden ve servetten alınan vergi artmalıdır, dolaylı vergiler artmamalıdır. Motorlu taşıt vergisi, özel tüketim vergisi, telekomdan alınan vergilerin artması, aslında hepsi son tüketiciye, yurttaşlara rücu edeceği için burada ağır bir problem vardır. Esasen, servet ve sermaye gelirlerinin korunduğu, ücret ve sair gelirlerinin ihmal edildiği bir bütçeyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla hem savaşa yönelmiş hem de sosyal yönü kısılmış bir bütçeyle karşı karşıya olduğumuz hakikati ortada.

O nedenle biz bu tartışmayı yaparken öte yandan bunun bir politika tartışması olması gerektiğini düşünüyoruz. Neden ötürü, niçin bu kadar yüksek bir askerî harcama toplamı Türkiye'nin karşısına çıkıyor? Geçtiğimiz yıl, bir önceki yıl, ondan önceki yıllarla kıyasladığımızda neden? Bu soruyu Dışişleri Bakanına sorduk, İçişleri Bakanına sorduk, Millî Savunma Bakanına sorduk fakat hiçbirinden doyurucu bir cevap alamadık, işin tuhaf tarafı da budur. Ben, doğrusu, somut bir tehdide somut bir karşılık olarak bir askerî harcama kalemini tartışabileceğimizi, kabul etmesek bile tartışabileceğimizi düşünüyorum. Fakat bu kadar ezoterik, içe kapanık, örtük bir dille imalar yoluyla bir savunma bütçesi artışını kabul etmek bana her şeyden önce irrasyonel geliyor, rasyonel bir düşünce bunu kabul edemez. Fakat anlıyoruz ki bu politika öngörülerinden, Türkiye'yi yöneten parti, Hükümet, Cumhurbaşkanı önümüzdeki dönem hem uluslararası alanda hem iç politikada çatışma dinamiğinin uzlaşma ve barış dinamiğinden yüksek olduğunu, daha teknik konuşmam gerekirse; daha gündelik tabirle konuşacak olursam, silahlı çatışmaların artacağı ya da artma eğiliminin yüksek olduğu varsayımına dayanıyor. Bunun toplumla tartışılması gerekirdi: Hangi sebeple hangi devletle çatışma ihtimalimiz var?

İma edilen şey şudur: Ben siyaha siyah, beyaza beyaz diyerek tartışmanın daha iyi olacağını düşünüyorum çünkü basına baktığımızda, Hükümetin tarafını tutan basına baktığımızda, Hükümetin ve Cumhurbaşkanının açıklamalarından yola çıkarak şunu diyorlar: “Amerika'yla harp edeceğiz; var olanlar kalsın, olmayanlar gitsin.” Bunlar, Hükümetin destekçisi olan gazetelerde her gün duyduğumuz sözler. Hakikaten böyle mi? Hakikaten bu mudur mesele? Bu, dünyanın en ciddi işlerinden biridir. Dünyanın en büyük devletiyle savaşmak şaka değildir, o kadar ciddi bir iştir ki bunun altına giren devletlerin bütün yurttaşlarını seferber etmesi, bütün kaynaklarını mobilize etmesi, hâkimiyet ve ittifak prensiplerini baştan sona gözden geçirmesi gerekir. Öte yandan, oysa bu devlet de bizim başından beri eleştirdiğimiz ama bütün izleyen hükümetlerin kabullendiği bir savunma paktının üyesidir. Dolayısıyla aynı savunma paktı içerisinde hasmane bir perspektif aslında son derece karışık, herkesin kafasını karıştıran bir tablodur. Aslında bu değilse zaten hiçbir şey açıklayamaz. Türkiye'nin muhtemel çatışacağı güçler yakın vadede bu kadar büyük silah sistemleri satın almayı getirecek olan güçler Rusya

olabilirdi, Suriye olabilirdi, Irak olabilirdi, Yunanistan olabilirdi. Bu ülkelerden Türkiye'ye tevcih edilmiş öngörülür bir tehdit olmadığına göre, mevhum, varsayılmış bir düşmanla çatışma perspektifi üzerinden kurgulanıyor.

Şimdi, bu bir vehim değilse, hakiki bir durumsa o zaman Türkiye son derece stratejik bir yol ağzına gelmiş demektir. Bütün, elli yıllık, 1945'ten bu yana, 1950'den bu yana hatta daha çok, altmış yıllık bütün savunma ve güvenlik siyasetini topyekûn değiştirmeye hazırlanıyor mudur? Soru budur. Eğer böyleyse o zaman bunun her şeyden önce dönüp yurttaşlarla konuşulması gerekir.

İkincisi, eğer durum böyleyse içeride bir çatışma ve gerginlik korunamaz, muhafaza edilemez, böyle yaşanamaz. O zaman içeride bambaşka bir iç politika yolu takip edilmelidir. Oysa 2018 boyunca olağanüstü hâlin devam ettirilmek istendiği açık ortada.

Şimdi, o yüzden bu şartlar altında bütçe tartışması gergin bir tartışma hâlini alıyor bu hakikatler masanın üzerine konulmadığı zaman. Masanın üzerine konulduğu zaman o zaman biz vehim yerine hakikati tartışmayı tercih ederiz. Hakikaten böyle mi? Hakikaten böyle olduğunu bize ispatlamıyorsa bütün veriler, o zaman şu soru gündeme gelir: Bunu Savunma Bakanlığı bütçesi tartışması sırasında da söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kürkcü, lütfen toparlayınız. Son cümlelerinizi alayım.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Toparlayacağım.

O zaman Türkiye siyaseti bir askerî endüstriyel kompleksin baskısı altındadır. Eisenhower'ın 1951'de Amerika'yı ve dünyayı uyardığı “Evet, kuvvetli bir ordumuz ve savunmamız olması gerekir ama orduya silah, araç gereç ve teçhizat tedarik eden şirketlerin sürekli olarak askerî basınçlar altında hükümetin siyasetini gütmesine de izin veremeyiz.” demişti. Amerika Birleşik Devletleri'nin o zaman da dünyanın en güçlü askerî kapasitesine sahip olduğunu biliyoruz. Bizim gibi kaynakları kıt bir ülkenin bu kadar yüksek bir silahlanma ve silah harcamasına acaba hakikaten rasyonel sebeplerle mi yoksa bu silah tedarikçisi şirketlerin baskısı altında mı yöneldiğini de soruşturmak hem hakkımız hem görevimiz. Üstelik bütün bu şirketlerin sadece bu işle uğraşmadıkları, bankacılıktan inşaata ve imalat sanayisine kadar Türkiye'nin finans kapitalini oluşturdukları ortadaysa o zaman bizim bu meseleye sosyal bütçe itibarıyla baktığımızda itiraz etmemizden daha doğal bir şey olamaz. Ben, bütçenin, bu bakımdan saydam olmadığını ve bu bütçe tartışması sırasında hiçbir bakanlığın da bunu saydamlastırmak bakımından bize yardımcı olmadığını düşünüyorum.

Sonuç olarak, bizim başlangıç varsayımımız devam ediyor. Garo arkadaşımızın bütçenin ruhu bakımından söylediği vicdan ve adaletten yoksunluğa, ben aynı zamanda bütçenin barış değil savaş, uzlaşma ve özgürlük değil otorite yanlısı bir yönetimin politik ihtiyaçlarını tatmin eden bir mali düzenleme olduğu düşüncesiyle itiraz edeceğimizi söylemek istiyorum.

Kavgasız gürültüsüz bittiği için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son konuşmacı Sayın Cevheri...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Başkanım, son konuşmanın ayrıca bana nasip olmasından dolayı.

Sayın Bakanım, ben aslında bugün bütçe tekniği üzerinde konuşmak istemiyorum. Ancak maliye bölümü mezunu biri olarak bütçenin nasıl yapıldığını arkadaşlarımız bilseler zannedersen merkezizyetçi bir bütçe olmadığını, aslında ademimerkezizyetçi bir bütçe olduğunu ve bütün bütçelerin de özellikle

nisan ayında yerele sorulduğunu iyi bilirler. Örneğin, Harran Üniversitesinden örnek verirsem, nisan ayında bize gelirdi, Maliye Bakanlığı Harran Üniversitesine yazardı, Harran Üniversitesi bütün fakülte, meslek yüksekokulu ve birimlerine yazardı. Bizler de bölümlerimize yazardık ve bölümlerden gelen teklifleri toparlar, üniversiteye gönderir, üniversite bunları toplar, kendi bütçesini yapar ve ondan sonra strateji daire başkanı, idari ve mali işler daire başkanı veya işte genel sekreter ve yardımcısıyla beraber gelirler Maliye Bakanlığıyla karşılıklı müzakere ederlerdi. Bütçe böyle yapılır. Dolayısıyla ciddi manada bizim taleplerimiz orada karşılık bulurdu. Bundan dolayı, dediğim gibi, arkadaşlarımız bütçe yapılış tekniğini bilseler zannedersen buna yorum yapmazlar.

Ayrıca, bir şey daha ifade edeyim: Bizler düşünce olarak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çok da iyi biliyoruz Sayın Cevheri. Hepsisi yansıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum. Bildiğinizi umuyorum.

Şimdi, bizler kapitalist düşünceyi savunmuyoruz, liberal ekonomist düşünceyi savunuyoruz, özel mülkiyeti ve özel teşebbüsü savunuyoruz. Yani bugün diyelim ki Varşova Paketi ülkelerinin bile kendi sistemlerini terk ettiği, liberal ekonomi sistemini savunduğu bir dönemde arkadaşlarımız iş başında olsalardı acaba nasıl bir sistemi savunurlardı, ciddi manada onu da merak ediyorum.

Sayın Bakanım, ben bütçenizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Özellikle bürokrat bir bakan olmanızdan dolayı, bütçeye hâkimiyetinizden, kurumunuza hâkimiyetinizden dolayı sizi tebrik ediyorum. Ancak bütçeye yaptıkları emekten dolayı, başta şahsınızda bütün Bakanlık personeline ve Komisyon üyesi arkadaşlarıma ben burada saygılarımı sunuyorum.

Şimdi, tabii, bu seneki bütçe görüşmelerinin böyle suhuletli ve huzurlu bir şekilde geçmesinden dolayı, bütün partilere, özellikle Komisyon üyesi arkadaşlarıma ben burada teşekkürü bir borç biliyorum. Baktığımızda, özellikle ben MHP Grubundan başlayayım, yani gerek Sayın Kalaycı'nın gerek Sayın Ayhan'ın ve gerekse okul arkadaşım İsmail Bey'in değerli katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Yine, Sayın Kürkcü'nün ve Sayın Ayhan'ın katılımı HDP Grubuna bir renk katmıştır. Hemşehrim İbrahim Ayhan'ın özellikle filozofvari yorumlarından çok istifade ettik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gerçekten terminoloji çok güzel.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Evet, ben tebrik ediyorum.

CHP Grubunu tebrik ediyorum. Özellikle Sayın Maliye Bakanımızın bir akademisyen gibi, bize ders verir nitelikteki olumlu katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum. Her zaman istifade ettiğimizi özellikle belirtiyorum. Sayın Kuşoğlu'na ve diğer arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Şimdi, bugün tabii Öğretmenler Günü. Bir akademisyen, bir eğitimci olarak ben Öğretmenler Günü'nün özellikle kutlu olmasını diliyorum. Tabii, bu duyguyu yaşamak gerekiyor; tahtada ders verme duygusunu yaşamak, öğrenciye faydalı olmak duygusunu yaşamak gerekiyor. Ben bundan dolayı ciddi manada eğitimci olarak, geleceğimizi inşa eden, nakış nakış ören öğretmenlerimizi tebrik ediyorum.

Bu arada da, tabii, Sayın Bekaroğlu burada mı bilmiyorum ama Sayın Bekaroğlu CHP Grubuna bir renk kattı ama ben biraz önce içerideyken özellikle arkadaşlarımızı muhatap olarak "eski İslamcılar" diye tabir etmesi ciddi manada beni rahatsız etti. Biz Müslüman'ız, dolayısıyla Müslüman olmaktan da onur duyuyoruz. Tabii, bir ayetle cevap vermek istiyorum: "... (*)" (") Senin dinin sana, benim dinim bana.

Dolayısıyla biz Müslüman'ız, Müslümanlığımızdan da vazgeçmedik, hepimiz de Müslüman'ız ve bundan sonra da öyle kalmaya devam edeceğiz.

* Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hepimiz değil.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Senin dinine de saygı gösteriyorum.

Ben sözlerimi Aşık Veysel Şatıroğlu'nun bir sözüyle tamamlamak istiyorum:

“Hor görme

Beni hor görme kardeşim,

Sen altınsın ben tunç muyum?

Aynı vardan var olmuşuz,

Sen gümüşsün ben sac mıyım?

Ne var ise sende bende,

Aynı varlık her bedende,

Yarın mezara girende,

Sen toksun da ben aç mıyım?”

Saygılar sunuyorum. Bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Tüm milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi, soru işlemini başlatıyorum.

Soru sormak isteyen arkadaşlarımız lütfen sisteme girsinler.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, konuşmadaki söylemiş olduğum, özellikle Avrupa Birliği cenneti listesiyle ilgili açıklama yaptınız, teşekkür ederim. Bizim buradaki konuşmalarımız da zaten ülkemizi muhtemel saldırılardan, muhtemel yapılacak uygulamalardan imtina etmektir, hedefimiz, amacımız da budur. Ama özellikle bu son varlık barışı uygulamasından sonra yurt dışından ne kadar varlık geldi, bununla ilgili bir rakam verebilir misiniz?

Bir diğeri, taşeronla ilgili tahmin ediyorum ki bir açıklama yapacaksınız. Bir de son günlerde yine gazetelerde Maliye Bakanlığında FETÖ soruşturması kapsamında geniş bir operasyon yapıldığıyla ilgili... Bunlarla ilgili bilgiler verirseniz...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, hassaten soruyorum şunu: Sayın Binali Yıldırım, Başbakanımız aynen şöyle söyledi: “Benim çocuklarımın dokunulmazlığı yok. Soruşturma açılmasını istiyorum.” Sonuç olarak, soruşturma açabilecek makam da ya Türkiye Büyük Millet Meclisidir -ki önerge verdik, reddedildi AK PARTİ Grubu tarafından- ya da Maliye Bakanlığdır bu anlamda. Gelir İdaresi Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, hangi birimizinse bununla ilgili bir soruşturma açtı mı? Lütfen, diğer sorularıma cevap vermeseniz de buna verin.

İkinci sorum: Gelir vergisi reformu ne zaman gündeme gelecek? Rant vergisi ne zaman gündeme gelecek? Sayın Bakan, asgari ücret AK PARTİ döneminin dolar bazında en düşük rakamlarına geldi, 350 doların altına düştü şu anda. 550-600 dolarları görmüştük. Asgari ücretle ilgili düzenlemede bu düşüşü telafi edecek düzenleme yapacak mısınız?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sonraki sorum: Sayın Bakan, taşeron... Bakın, vaat ettiniz “Yılbaşına kadar düzenleyeceğiz.” dediniz, yılbaşına bir ay kaldı. Taşeronda bütün taşeronları yani kamudaki bütün taşeronları kadroya alacak bir düzenleme yapacak mısınız, adil bir düzenleme yapacak mısınız?

Son soru da şu: Asgari ücret de her yıl ekim ayında biliyorsunuz dilim değiştiriliyor ama Çalışma Bakanlığının bütçesinde bu yıl bunu telafi edecek rakam konulmadığını gördük 2018 yılı için. Bunu nasıl düzenleyeceksiniz? Bir vergi düzenlemesi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Asgari ücret desteği o.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, neyse, vergi düzenlemesi... Bunu kalıcı bir düzenlemeye dönüştürecek miyiz Sayın Bakan?

Bunlar sorularım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Asgari ücret, işte, 1.300 liraydı, daha sonra 1.400 lira oldu ama her iki süreçte de “100 lirasını biz karşılayacağız.” diyerek işverenlere destek verilmekte. Şimdi, önümüzdeki yıl için bunun devam edeceği yönünde henüz bir işaret, bir açıklama yok. Özel sektöre baktığımızda, işte, kur artmış, faizler artmış, enflasyon artmış. Özel sektöre bu konuda da destek vermeyi düşünüyor musunuz? Bu konuda bir açıklama yapacak mısınız?

Şeker fabrikalarıyla ilgili -bütçenin sanırım başındaydı- bir açıklamanız oldu “Özelleştirmeler devam edecek.” diye. Biz buna karşıyız, kalan şeker fabrikalarının -Eskişehir’deki fabrikamızın da aralarında olduğu- özelleştirilmelerine karşıyız. Bir de, orada çalışan geçici işçilerin kadro beklentileri var. Bu konuda da değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ben konuşma sırasında vakit kalmayınca konuya değinememiştim ama şimdi yeniden değerlendirme oranı olarak olmasa da, yeniden baktığımızda, harçlar, vergiler ve onlarla ilgili 2017 Ekim ayı içerisindeki ortalamayı da alıp bir tüketici endeksine göre bir oran belirlendi, yüzde 14,47 önümüzdeki dönem artacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yeniden değerlendirme oranı o.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yeniden değerlendirme olarak.

Şimdi, geçen sene, bildiğim kadarıyla 2017 için uygulanan 3 küsur bir orandı ve bu sene için baktığımızda, tahakkukların tahsilat noktasındaki problemlen kaynaklanan, yine yapılandırılmaları mevzu bahis olan başlıklar da oldu. Bu kadar bir artışın önümüzdeki yılda tahsilat noktasında bir sorun çıkarması veya yeniden bir düzenleme noktasında öngörülü bir şeyiniz var mı yoksa bu oran üzerinden gidecek olan ceza, harç ve ona bağlı uygulamalar devam mı edecek?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kürkcü...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Bakan, Uluslararası Şeffaflık Örgütünün “Transparency International”ın verilerinden hareket edersek, Türkiye’nin şeffaflık endeksini iyileştirmek adına planladığınız çalışmalar, reformlar var mı Maliye Bakanlığı olarak?

İkincisi: Basında çok yaygın olarak -sadece Türkiye basınında değil, bütün dünya basınında- yer alan, tartışılan ve bütün ülkelerde çeşitli parlamenter araştırmalara yol açan Malta belgeleri ve Panama belgeleri bağlamında Türkiye’deki iş adamları ve politikacılarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaları Bakanlığınız araştırmış mıdır, araştıracak mıdır? Eğer siz bunları araştırmayı gündeminize alırsanız ben bir vekil ve vatandaş olarak bir dava takibi yapmayacağım. Fakat siz yapmayacaksanız o zaman biz bu konuda bir dava için başvurmayı planlayacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çaturoğlu...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Maliye teşkilatımızın değerli mensupları, değerli başkanlarımız; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ben soru sormayacağım, sadece çalışmalarınızda başarılı diliyorum. Çözüm odaklı bir anlayış içerisinde hareket ettiğiniz için size ve bütün Maliye mensuplarına buradan teşekkürlerimi bir borç biliyorum. Bir mali müşavir, bağımsız denetçi, başdenetçi olmaya da çalışan bir arkadaşımız olarak 2018 yılı bütçesinin Bakanlığımıza ve ülkemize hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah’tan temenni ediyor, hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan, herhâlde son bir şey ilave edeceksiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Unutmuşum sormayı Sayın Bakan, orta vadeli program hedeflerinin arkasında mısınız? Yeni açıkladınız daha gerçi ama son gelişmelere göre...

Bir de Sayın Bakan, özür dilerim, bana cevap vermişsiniz “paradise”la ilgili ama verdiğiniz cevabı size vereyim, aynen şöyle diyorsunuz: “MASAK tarafından 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında her türlü bilgi ilgili makamlara intikal ettirilmiştir.” Cevap bu. Hangi makamlara?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Verdim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama verdiğiniz cevap komik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir vermişliğim var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, verdiğiniz cevap komik çünkü “İlgili makamlara intikal ettirilmiştir; Maliye Bakanlığı.” yazan bir kâğıtta hangi ilgili makama iletiyorsunuz “paradise” ve Malta belgelerini?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – MASAK.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “MASAK tarafından ilgili makamlara iletilmiştir.” diyor. Siz ne diyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Maliye Bakanlığı içinde başka birimler de var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, ben size soruyorum, siz ne diyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sözlü olarak cevap vereyim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz ne diyorsunuz? Bakın, yazı burada “...ilgili makamlara intikal ettirilmiştir.” Bu kadar, cevap bu. Hangi ilgili makam? İlgili makam sizsiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değiliz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, yapmayın.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir açıklama yapalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapın o zaman.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, soru işlemleri tamamlanmıştır.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne kadar süremiz var?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sadece otuz dakika çünkü programın tam bir buçuk saat gerisindeyiz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam Başkanım, ben daha kısa tutacağım.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Öncelikle gün içerisinde gerek Maliye Bakanlığı bütçesi üzerinde gerekse genel olarak maliye politikalarıyla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri tarafından, bütün partilerimize mensup milletvekillerimiz tarafından ifade edilen her türlü değerlendirmeden, görüşten, tenkitten, eleştiriden dolayı hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bu yapmış olduğunuz değerlendirmeler, öneriler ve tenkitler bizim çalışmalarımıza ışık tutacak ve hep beraber inşallah bu alanda da daha güzel işler yapacağız. O açıdan, buradaki her konuyu tek tek not aldım, bu konularla ilgili de çalışmalarımızı yapacağız.

Çok fazla uzun tutmadan... Ekonomiyle ilgili, orta vadeli programla ilgili birtakım değerlendirmeler yapıldı. Sadece teknik olarak şunu ifade edeyim: Bu kur meselesi de böyle bir meseledir yani bugün Amerika Birleşik Devletleri'ne gidin, İngiltere'ye gidin, her ülkenin bütçesi hazırlanırken bütçeye dayanak oluşturan ekonomik parametrelere ilişkin tahminler ve hedefler oluşturulur. Bir kısmı tahmindir, bir kısmı hedeftir. Bir de o planı veya programı hazırladığımız tarihteki nokta durumdaki verileri esas alırsınız. O verilere dayalı olarak tahminleme ve hedefleme yaparsınız. Bizim de orta vadeli programımız içerisinde yer alan makroekonomiye ilişkin değerler, oranlar, istatistiklerin bir kısmı tahmindir, bir kısmı hedeftir, bir kısmı da o nokta itibarıyla yani orta vadeli program hazırlıkları yapıldığı tarih itibarıyla eldeki veridir. Mesela, petrol fiyatlarına ilişkin bir tahmin yapmak zorundasınız çünkü petrol fiyatları bir taraftan makroekonomik büyümeyi yani yatırımı, üretimi ve tüketimi etkiler, diğer taraftan da bütçe büyüklüklerini etkiler. Bu durumda, petrol fiyatlarına ilişkin bir tahmini nasıl yaparsınız? İşte, Uluslararası Enerji Ajansının geleceğe dönük, gelecek vadeli, o tarih itibarıyla var olan tahminlerini kullanırsınız. Dünya büyümesi, Avrupa Birliği büyümesi gibi dış ticaret ortaklarındaki büyümeleri de nereden alırsınız? Oradan alırsınız. Yine, enflasyonla ilgili bir değerlendirme yaparken gerek Merkez Bankasının bağımsız bir kurum olarak ortaya koyduğu rakamları kullanırsınız gerekse gelecek on iki aya ilişkin beklentileri koyarsınız. Onun için orta vadeli programda ifade edilen rakamlar veya oranları bu çerçevede değerlendirmek gerekiyor. Bugün Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin hazırladığı veya Amerikan FED'inin yaptığı birtakım tahminlerin de zaman içerisinde revize edildiğini hep beraber görüyoruz. Bakın, IMF yılda 2 defa güncelleme yapar, bir nisanda yapar, bir de ekimde yapar. Ne yapar? O sekiz aylık dönem içerisindeki yeni gelişmeleri dikkate almak suretiyle rakamlarını ve tahminlerini günceller. Onun için orta vadeli programda ortaya koymuş olduğumuz rakamların ve oranların zaman içerisinde değişmesi kadar doğal bir şey yok. Burada önemli olan aslında üretimdir, yatırımdır ve reel büyümedir. Yani kur seviyesi değişebilir, o günkü yapmış olduğunuz tahminlerden farklı bir kur seviyesi arz ve talep dengeleri içerisinde oluşabilir. Yine, enflasyon tahminleri, o andaki veriler altındaki enflasyon tahminleri sonraki gelişmeler karşısında değişebilir. Bir ülkenin ekonomisinde orta ve uzun vadede asıl kalıcı olan ve esas takip edilmesi gereken husus reel büyümedir. Eğer bir ülkede reel büyüme varsa bu ekonominin orta ve uzun vadede küresel ekonomi içerisinde alacağı payı işaret

eder. Bugün Türkiye'ye ilişkin olmak üzere, orta ve uzun vadede 2030 ve 2050 yıllarına ilişkin yapılan tahminlerde Türkiye'nin reel ortalama büyüme oranları görece olarak yüksek tahmin ediliyor -biz değil, başkaları tahmin ediyor- ve Türkiye ekonomisinin önümüzdeki yirmi yıllık, otuz yıllık periyotta reel büyümeye yüksek oranlarda devam edeceğini görüyoruz. Onun için orta vadeli programlarda ifade edilen hususlardan bir kısmının zaman içinde değişmiş olması o andaki tahminin başarısız olduğundan değil, şartlar değişirse her zaman için tahminler de değişebilir ama önemli olan büyümedir. 2017 yılı için 4,4 büyüme diye tahmin yapmışız; 5,5 ama 5,5'i belirleyecek çok önemli adımları biz Hükümet olarak kendimiz attık, dış konjonktür de bu arada beklediğimizden daha olumlu gelişti. Dolayısıyla yani dış konjonktür ile iç konjonktürü ve Hükümet politikalarını bir "mix" yaptığımız zaman gerçekten reel büyümede olumlu bir katkı sağlayabiliyorsunuz. Fakat enflasyon tarafında diyelim ki gerek petrol fiyatlarının öngörülenden daha fazla artması, kur gelişmeleri, gıda fiyatlarında beklenenden daha fazla artışlar da ne yaptı? Enflasyonu yukarıya taşıdı. Burada farklı farklı parametrelerden baktığımız zaman bardağın dolu tarafı da vardır, bardağın boş tarafı da vardır; dolu tarafını da boş tarafını da hep beraber söyleyelim ve bunları daha da ileriye taşıyalım diye düşünüyorum.

Burada bence esas vurgulanması gereken konu ekonomide beklentileri çok önemli ölçüde etkileyecek gelişmelere rağmen üretim ayakta, devam ediyor. Yani bugün Sanayi Üretim Endeksi'ne ister aylık dönemde ister üç aylık dönemde baktığımız zaman üretimin çarkları dönüyor, kapasite kullanım oranları gerçekten yüksek seviyelerde seyrediyor. Üç aylık Sanayi Üretim Endeksi üçüncü çeyrekte bir önceki çeyrekte daha iyi geldi. Gerçekten dış dengedeki, talepteki olumlu gelişmeler ihracatı destekliyor. Tüketim özellikle belki yılın son çeyreğinden itibaren daha ılımlı bir noktaya gelecek ama tüketim de büyümeyi destekliyor.

Tabii ki Hükümet olarak döviz kurlarının seviyesi, enflasyonun seviyesi, işsizlik oranlarıyla ilgili olarak meydana gelen gelişmeleri takip ediyoruz. Buralarda oynaklıkların azaltılması, gerekli adımların atılması, özellikle istihdam alanında olumlu gelişmeler kaydetmiş olmamıza rağmen işsizlik oranlarının hâlâ yukarı seviyelerde devam etmesi konusunda da tabii ki Hükümet olarak tedbirler aldık, almaya da devam edeceğiz. Bu konudaki vurgularınız önemli vurgular, hepimizin bunlara dikkat etmesinde fayda var.

Yine, burada doğrudan doğruya sorulara girerek devam edeyim uygun görürseniz.

Sayın Çam "Yurt dışından Varlık Barışı Kanunu çerçevesinde ne kadarlık bir varlık geldi?" dedi. Biliyorsunuz bu konuda vergi dairelerine yapılan bir bildirim söz konusu değil, herkes bankacılık sistemi üzerinden getirmişse bankaya bildirimde bulundu, gümrük idaresine getirmişse de gümrük idaresine bulundu. Burada esas olan, biliyorsunuz, herhangi bir şekilde bu varlıkların Türkiye'ye getirilmiş olması nedeniyle, sadece bu nedenle hiçbir soruşturma ve araştırma yapılmayacağı yönünde yasada da bir hüküm var, bu açıdan herhangi bir şekilde bir veriyi ifade etmek mümkün değil.

Taşeronlarla ilgili çalışmayı Çalışma Bakanlığımız yürütüyor. Bu konuda farklı alternatifler ve farklı modeller üzerinde çalışmaların belli bir noktaya geldiğini görüyoruz. Tabii ki nihai değerlendirmeyi Bakanlar Kurulunda Hükümet olarak yapacağız ve gerçekten gece gündüz bu çalışmayı bir an önce neticelendirip Meclise getirme konusunda da bir gayret var, bu konuda arka arkaya toplantılar yapıldığını da biliyorum. İnşallah ifade edilen şekliyle bu tasarı hızlı bir şekilde Meclise gelecek. Tabii, biz de ifade ediyoruz, bu düzenlemenin amacı zaten kamuda personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı modeline son vermek ve kamuda doğrudan doğruya istihdam etmek suretiyle kamu hizmetlerinin sağlanması. Yani burada hem bir geçiş düzenlemesi yapıp hem de mevcut düzenlemeyi devam ettirmek gibi bir düşüncemiz yok. Tabii ki bu düzenlemeye, mevcut ihale modeline de kamuda son vermiş olacağız.

Maliye Bakanlığıyla ilgili belki basında dün veya evvelsi gün bir haber yayınlandı ama bizim zaten Bakanlık olarak daha önce ihraç ettiğimiz byLock kullanıcısı olduğu anlaşılınlarla ilgili emniyet makamlarınca yapılan soruşturmalar var. Bakanlık olarak 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu konuda her türlü idari ve iç değerlendirmeler ve soruşturmalar yapıldı ve bu konuyla ilgili de yetkili makamlarla beraber gerekli tedbirleri alıyoruz.

Sayın Paylan, bu vergi cennetleri konusunda, aslında siyaseten veya politik olarak bakıldığında, bir nokta tartışma üzerinden bir siyasi çıkar veya bir beklentiye girmek mümkün ama bu konu aslında belki de 2000’li yılların...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, vicdani bir durum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, daha genel bakmak lazım.

Uluslararası vergi rekabeti meselesi özellikle küreselleşme olgusunun ön plana çıktığı 2000’li yıllardan sonra çok daha fazla ön plana çıktı. Burada OECD bu anlamda bu tür egemenlik bölgeleri veya ülkelerle ilgili çok sayıda çalışmalar yaptı, çalışma grupları kurdu, uluslararası çalışmalara öncülük etti. Bugün OECD’nin şu anda en fazla konuştuğumuz bilgi değişimi konusu da aslında bu çalışmaların bir parçasıdır. Çünkü bugün küreselleşme olgusuyla birlikte özellikle sermayenin ülkeler arasında çok hızlı bir şekilde taşınabilmesi, uluslararası şirketlerin, global şirketlerin küresel operasyonlarını vergi yükünü en düşük olacak şekilde planlamaları, faaliyetlerini bu şekilde yapılandırmaları, bazı ülkelerde veya egemenlik bölgelerinde vergi şeffaflığına aykırılık oluşturan uygulamaların hepsi ciddi anlamda vergi üzerinden bir küresel ekonomik rekabet olgusunu beraberinde getirdi ve Türkiye bütün bu çalışmalara OECD üyesi bir ülke olarak ilk andan itibaren katıldı. Hatırlarsanız 1990’lı yıllarda Avrupa serbest bölgesi üzerinden Türkiye’yle ilgili böyle bir tartışma vardı ama sonraki yıllarda Türkiye de bu meselelerle ilgili çok önemli çalışmalar yaptı ve Türkiye şu anda gerek OECD gerek G20 platformunda küresel vergi rekabetiyle ilgili çalışmalarda aktif bir katılımcı durumunda. Bu alanda uluslararası ölçekte açılmış bütün uluslararası anlaşmaları imzalayan bir ülkeyiz. Yine, bu uluslararası anlaşmaları sizlerin onaylarıyla Meclisten geçirmek suretiyle ulusal mevzuata kazandıran ülkelerden bir tanesiyiz. Şu anda süreç devam ediyor, bu konuda 2 tane Bakanlar Kurulu kararımız imzada, onlar da devam ediyor. Dolayısıyla Türkiye, küresel vergi rekabeti çalışmalarında, vergi şeffaflığı çalışmalarında hem bu çalışmalara katkı veren hem de bu çalışmaları iç mevzuatına yansıtmış ülke konumunda.

Dün bahis konusu edilen, Musa Çam Vekilimizin de, Sayın Musa Çam Vekilimizin de günde getirdiği konu şudur: Avrupa Birliği global ölçekte uyumlu olmayan ülkeler veya vergi cenneti uygulamaları yapan ülkelerle ilgili geniş kapsamlı bir çalışma yapıyor. Bütün ülkeler bu çalışmanın kapsamında. Biz ülke olarak, ilk andan itibaren, Avrupa Birliği bünyesinde kurulan bir özel amaçlı komisyonun çalışmalarına iştirak ettik, kendilerinin bizden istemiş olduğu bütün bilgileri kendileriyle paylaştık. Gelir Politikaları Genel Müdürlüğümüzden ve Gelir İdaresi Başkanlığımızdan teknik arkadaşlarımız bu konuları kendileriyle paylaştılar.

Türkiye, Avrupa Birliğinin bu kapsamdaki yaptığı çalışmada “Bilgi değişimi” başlığı altındaki bütün yükümlülüklerini hâlihazırda büyük ölçüde yerine getirdi. Yani uluslararası sözleşmeleri imzaladık, kanunları çıkardık, Bakanlar Kurulu kararları imzada. Zaten Avrupa Birliği bu çalışmasında...

MUSA ÇAM (İzmir) – “2019’a kadar yapacağız.” diyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu söyleyeceğim. Avrupa Birliği bu çalışmalarda gelişmekte olan ülkeler bakımından, sadece Türkiye değil, bu konuyla ilgili düzenlemeleri 2019 sonuna kadar yapmayla ilgili bir beklenti ifade etti.

Biz, aslında -herhâlde Bakanlar Kurulu kararı da birkaç haftaya çıkmış olacak- 2019 gelmeden bu konuyla ilgili bütün düzenlemeleri uygulamaya koymuş bir ülke olacağız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi karar? On bir yıldır çıkmayan karar mı efendim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil. Hayır, yok.

Nasıl?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O niye çıkmıyor, kurumlar vergisi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, ona geleceğim. O başka bir konu.

Bilgi değişimiyle ilgili, bilgi paylaşımıyla ilgili konularda. Avrupa Birliğiyle yaptığımız çalışmalarda zaten bu anlamda uyumlu olduğumuz konusunda herhangi bir konu yok.

Yine, Türk Ticaret Kanunu bağlamında, teknik düzeyde hamiline yazılı hisse senetlerinin nama yazılı hâle getirilmesiyle ilgili genel anlamda bir beklenti ifade ediyorlar. Bu konuda Gümrük Ticaret Bakanlığımız çalışmalarını zaten yapıyor. Bu konuda da yine beklentiler, 2019 sonuna kadar bu alanda çalışmalar yapılması. Biz, kendilerine, bu alanlarla ilgili çalışmaları bu süreden önce zaten yerine getireceğimizi ifade ettik.

Burada, yine, çalışmalar sırasında gündeme gelen iki konu var: Bunlardan bir tanesi, bölgesel yönetim merkezlerinin vergilendirilmesi konusu. Geçen sene Komisyonumuzdan geçen, Genel Kurulda yasalaşan bir düzenleme yaptık. Uluslararası şirketler, genellikle belirli bir bölgede hiçbir ticari faaliyet yapmayan sadece o bölgedeki ticari aktiviteleri yöneten merkezler oluşturuyorlar. Mesela Türkiye, bu anlamda sahip olduğu avantajlar nedeniyle önemli bir bölge merkezi aday konumunda. Biz burada yapmış olduğumuz düzenlemede, esasen yıllardır var olan, “irtibat ofisleri” diye adlandırdığımız irtibat ofisleri hiçbir zaman için vergi mükellefi olarak addedilmemiştir bugüne kadar. Bu konuda OECD’yle beraber çalıştık. OECD bu düzenlemenin uluslararası normlara uygun olduğunu ifade etti ve biz de bu çerçevede bu düzenlemeyi yaptık.

Avrupa Birliğinin, burada herhangi bir şekilde bir kazanç elde edilmemiş olsa bile izafi olarak global ölçekte elde edilen kazançtan buraya pay verilmesi şeklinde teknik bir yaklaşımı var. Bu konuda OECD’yle yaptığımız teknik çalışmalarda ortaya koyduğumuz yaklaşımı kendileriyle paylaştık. Avrupa Birliği de, bu konuda, yine, önümüzdeki süreçte Türkiye’nin olumlu katkı yapacak çalışmaları yapması beklentisini ifade etti. Biz de, kendilerine, bu konuda gerekli adımları atacağımızı ifade ettik.

Bu çalışmalar kapsamında, teknoloji geliştirme bölgeleri içerisinde tasarım faaliyetlerinin vergilendirilmesiyle ilgili yine Komisyonumuzun kabul ettiği, tasarım faaliyetlerinin Türkiye’de geliştirilmesi için tasarım faaliyetlerine AR-GE desteklerinin sağlanmasını getirmiştik. Burada da Avrupa Birliği, tasarım faaliyetlerinin vergilendirilmesine ilişkin konularda Avrupa Birliğinin vergi rekabeti bağlamındaki beklentilerini ifade etti.

Dolayısıyla bütün bu konularla ilgili Avrupa Birliği, bizden ileriye dönük niyetlerimizi açıklamamızı istediğinde, ben de Maliye Bakanı olarak bu konuyla ilgili zaten çalışmaları yapacağımızı kendileriyle paylaştım. Ve bu konuda da herhangi bir sıkıntı yok.

Dün basın ve yayın organlarında çıkan haberin, tekrar söylüyorum, teknik bir bakış açısı olan bir insanım, ama gerçekten Türkiye’ye karşı haksızlık içinde yapılmış, -haber menşesine baktığımız zaman, burada ifade etmek istemiyorum ama- belirli bir amaç güdülerek yapılmış bir çalışma olduğunu söylemem lazım. O açıdan hiçbir sorunumuz yok.

Bu 2006 yılında çıkan mesele: Kurumlar Vergisi Kanunu 2006 yılında yürürlüğe girdiğinde biz, mevzuatımızda, Bakanlar Kuruluna böyle bir yetki vermişiz. Küresel ölçekte bu vergi rekabeti meseleleriyle ilgili bir tarihsel süreç var yani bu, bugün başlamadı. 1990'lı yılların sonundan itibaren "Zararlı vergi uygulamaları" başlığı altında başlayan çalışmalarda ülkeler bireysel tedbirler geliştirdiler, bir de uluslararası örgütler global ölçekte birtakım tedbirler geliştirdiler. Listeler ürettiler, birtakım düzenlemelerle kısıtlar getirdiler, "İş birliği yapmazsanız şunları şunları yapacağız." dediler. 2006 yılında Kurumlar Vergisi Kanunu düzenlemesi yapılırken o günkü tarihsel koşullar içerisinde, doğru, Türkiye olarak elimizde kullanılmak üzere bir araç olmak üzere böyle bir düzenlemeyi yaptık. Burada Bakanlar Kuruluna bir yetki alıyoruz ve bu yetkiyi diyoruz ki: Bakanlar Kurulu vergi cenneti olarak addedilen yerler bakımından bu yetkiyi kullanır. Ama tarihsel süreç içerisinde Türkiye, hem Avrupa Birliği hem de OECD'yle bu konuları hep birlikte istişare ederek bugüne kadar getirdi. Elimizdeki bu aracı kullanmamış olmamızın özel bir sebebi yok.

Burada gelinen tarihsel süreç şunu gösterdi: Ülkelerin... Amerika Birleşik Devletleri'ni bir tarafa bırakıyorum. Amerika Birleşik Devletleri'nin küresel ölçekte sahip olduğu birtakım imkânlar var.

Bakın, şunu bilgi olarak vereyim: Bugün küresel ölçekte vergiyle ilgili bilgi paylaşımı konusu iki ölçekte gidiyor. OECD'nin başını çektiği, G20'nin başını çektiği bir "küresel iş birliği ligi" -diyelim buna, bunlar yüzden fazla ülke- bu global anlaşmayı gündeme getiriyor, herkes imzalıyor, Türkiye de imzalayanlardan bir tanesi. Ama Amerika diyor ki: "Ben buna imza atmam. Benim FATCA'm var." Yani Amerika Birleşik Devletleri kendisi o küresel finansal sistem içinde sahip olduğu avantajı kullanarak FATCA sistemine ülkeleri imza atması için zorluyor. Mesela şu anda Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında da bir FATCA süreci var. Biz de orada mesela Amerika Birleşik Devletleri'ne belirli süreçler içerisinde bilgi paylaşımını FATCA bağlamında -OECD'nin küresel ölçekteki anlaşması bağlamında değil- vermeyi konuşuyoruz.

Dolayısıyla 2006 yılında getirilen bu imkândan sonra OECD, Avrupa Birliği ve G20 platformlarındaki küresel iş birliği çalışmaları ön plana çıktığı için, Türkiye bugüne kadar o imkânı kullanmadı. Niye? Ülke olarak tek başınıza kullandığınız zaman aslında o kadar da verimli bir tedbir olmadığını görüyorsunuz. Şu anda Avrupa Birliğinde de sadece İtalya ve Fransa-arkadaşlarımın bana verdiği teknik bilgi- bu tür bir liste yayınlayıp bir tedbir almış. Ama ülkelerin bu tür listeleri münferiden üretmeleri, bu tür tedbirleri almaları bazen dış politika aracı olarak da farklı farklı yansıyabiliyor.

Onun için, biz Türkiye olarak, o tarihten sonraki OECD bünyesinde, Avrupa Birliği bünyesinde küresel ölçekte yürüyen çalışmaların içinde aktif bir şekilde yer aldığımız için, bugüne kadar o imkânı kullanmadık. Bunun özel bir sebebi yok. Çünkü Türkiye de bu küresel girişimlerin içinde yer alan bir ülke. Benim şahsi kanaatim, bu konuda özellikle 2018'de, 2019'da OECD'nin başını çektiği bu girişim bence çok daha kıymetli. Çünkü küresel ölçekte ülkelerin karşılıklı bilgi değişimi yapması finansal sistem üzerinden bir vergi kesintisi yapmasından daha etkili. Çünkü herkesin bu tür bir imkânı karşılıklı kullandığı bir yerde küresel finansal sistemin işleyişi üzerinde de farklı sonuçları olur diye düşünüyorum.

Onun için, bu meselenin hiçbir zaman için ben nokta bazlı bir olay üzerinden değil, çok daha küresel ve tarihsel bir perspektifte görülmesini, ele alınmasını daha önemli görüyorum.

Gelir vergisi reformu çalışmamız devam ediyor ama şu andaki önceliğimiz KDV reformu. Yani burada sabah da ifade ettim, bir an önce KDV reformunu Meclise getirmek istiyoruz. Katma Değer Vergisi Kanunu'nda köklü reformlar yapacağız. Aynı anda Gelir Vergisi Kanunu'nda da çalışıyoruz. Ama şunu söylüyorum, bunu daha önce de ifade ettim: Yani Gelir Vergisi Kanunu'muzun içerisinde reform noktasında bence ilave çalışmalar yapmamız lazım. Yani mevcut tasarının hazırlanması

aşamasında bütün sivil toplum örgütlerinden görüş topladık. Yani Türkiye’de “Ben sivil toplum örgütüyüm, bana görüş sorulmadı.” diyen önemli, makro ulusal düzeydeki sivil toplum örgütü yok ama üzüldük ki ifade edeyim ki gelen görüşler son derece mikro ve reform niteliği taşımadığını görüyorum. Bu konuda, başka ülke uygulamalarını da göz önünde bulundurarak 2018 yılında inşallah reform niteliğinde... Burada uluslararası kuruluşlarla da bazı çalışmaları yapıyoruz. Ben kendim rica ettim yani farklı ülke uygulamalarından hareketle gelir vergisi sistemi içerisinde ne tür reformlar yapabiliriz, o ülke uygulamalarını da görmek istiyoruz.

Asgari ücret düzenlemesi konusunda 2016 başında önemli bir artış yapıldı. Bu dönemde tabii enflasyon ve kur değişimleri oldu. Asgari ücret komisyonu toplanacak aralık ayı başında, kendi çalışmalarını yapıp 2018 yılında uygulanacak asgari ücreti tespit edecek.

Orta vadeli programımızın arkasındayız. Orta vadeli program ekonomide yüzde 5,5 büyümeyi hedefleyen bir programdır.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Mali planın arkasında ol Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şöyle. Yok, arkadaşlar, şöyle söylüyorum...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Enflasyon, dolar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, tekrar başa dönüyorum: Her orta vadeli program, her program ve doküman kendi üretildiği tarihteki veriler ve tahminler üzerindedir. O her zaman için revize edebilir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, çıpanız ne? Çıpa yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, bir ifade edeyim.

Ülkelerdeki orta vadeli program uygulamalarında aslında program revizesi diye bir müessese var. Yani yıl içerisinde mesela ekimde yaparsanız onu nisanda revize etmek diye bir müessese var. Biz onu aslında ikinci nesil...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ocakta yazsan bir şey demeyeceğiz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok; onu söylemiyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani mürekkebi kurumadı daha Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, bir dakika. Büyümeyle ilgili bir hedefimiz var. Büyüme hedefimizin arkasındayız. Enflasyonu düşürmek diye bir hedefimiz var. Enflasyonu düşürmenin arkasındayız. Kurlarda şu anda piyasada bir oynaklık var. Bu oynaklığın ortadan kaldırılarak kurların piyasanın normal işleyişi içerisinde çok daha stabil bir seviyede gitmesinin arkasındayız. İstihdamın artırılmasının arkasındayız. İstihdamı artıracacağız. 2018-2020 yılında istihdamı artırmak gibi bir hedefimiz var. Bakın, 2017 yılı için diyorsunuz, biz orta vadeli programda istihdamda bir rakam söylemişiz, yakalamışız arkadaşlar. Yani 2017 yılına bakın. 2016, 2017, 2019 orta vadeli programda ifade ettiğimiz istihdamı evet, bu senenin sonu itibarıyla yakalamışız. Büyümeyi daha fazla gerçekleştirmişiz. Dolayısıyla, enflasyon... Mutlaka mutlaka aşağı çekeceğiz enflasyonu. Yani şu anda Merkez Bankamızın araç bağımsızlığı dâhilinde uygulamış olduğu bir para politikası var. Maliye politikası olarak her yerde söylüyorum, Merkez Bankasının para politikası hedefleriyle uyumlu bir şekilde bir maliye politikası çerçevesi oluşturacağız. Uygulamalarımızı bu şekilde yapacağız. Fiyat ayarlamaları ve vergi ayarlamaları konusunda Merkez Bankasının oluşturmuş olduğu enflasyon hedeflemesine uygun araçlar ve politikalar izleyeceğiz; onu ifade etmem gerekiyor. Hükümet olarak enflasyonun aşağı çekilmesi, istihdamın daha da artırılarak işsizlik oranlarının aşağı çekilmesi ve

büyümenin de kalıcı bir şekilde sürdürülebilir seviyelerde devam etmesi en önemli önceliklerimizdir. Piyasada şu anda meydana gelen bu oynaklıkların kısa vadede ortadan kalkmasını, özellikle normal koşullar altında daha dengede bir çerçevede oluşmasını da tabii ki istiyoruz ve bu konuda Hükümet olarak gerekli çalışmalarını da yapıyoruz.

2018 yılında asgari ücret desteği konusu...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, KDV alacağı ne kadar, sizin bir beyanınız vardı? Bölmek için söylemiyorum, yanlış anlamayın.

MALİYE BAKANINACI AĞBAL (Bayburt) – Müsaade ederseniz şöyle: Yani en üstteki rakam 150 milyar civarında ama arkadaşlar bunu öyle görmeyin. Şimdi, ben KDV kanunu tasarısını getirdiğimde size teker teker anlatacağım. 150 milyar var ama onun diyelim ki bir kısmı kamu alacağı, belediyelerin alacağı olarak gözüktüyor. Bir kısmı, aslında hangi sistemi uygularsanız uygulayın dönemsellikten kaynaklanan bir döngü yani, o KDV olacak, sonraki döneme devreden olacak. Dolayısıyla, burada bir kısım alacağın da –açık söyleyeyim- yani biz şimdi desek ki... Yani şunu söyleyeyim: Türkiye’de eğer biz bu reformu yaparsak reformun en önemli bileşeni katma değer vergisi sistematığı içerisindeki sonraki döneme devreden KDV’nin kaldırılması, esas reform bu. Şu anda bütün gayretimiz, bütün çalışmamız bunu yapmak. Şimdi, böyle bir sistemde iade gündeme geldiğinde biz onu bir şekilde bir mekanizma içerisinde iade edeceğiz. Ben inanıyorum ki bugün, şu anda, sonraki döneme devreden KDV olarak gözüken bir kısım alacağın önemli bir kısmı alacak olmaktan kalkacak. Yani orada kayıt dışı ekonominin önemli etkilerini aslında KDV uygulamalarında görüyoruz, onu da ifade edeyim ama müsaade ederseniz bu konuda...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İhracatla bağlantılı söylemiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil. Şöyle mesela: Bir bakıyorsunuz kayıt dışılığın yüksek olduğu belirli sektördeki firmaların sürekli sonraki döneme devreden KDV’si var. Şimdi, normalde iktisadi faaliyetlerin doğasına bakıldığında hiçbir işletmenin eğer önemli bir yatırımı yoksa, yatırım KDV’si yoksa alışlarıyla satışları arasında bu kadar uzun dönemli, sonraki döneme devreden KDV’si olmaz. Bu neden kaynaklanıyor? Stok. Yani satmış olduğunuz hâlde ürün hâlâ stokta duruyorsa o zaman ne oluyor? Sonraki döneme devreden KDV oluyor. Biz şimdi sistemi değiştirip sonraki döneme devreden KDV yok, iade dediğimiz zaman, o zaman ben tahmin ediyorum, bu sonraki döneme devreden KDV’nin bir kısmı ortadan kalkacağı için şimdi alacak gibi gözüken bir kısım KDV aslında alacak olmaktan da çıkacak. Gelir İdaresi Başkanlığımız çok kapsamlı bir çalışma yapıyor. Bir taraftan KDV hasılası meselesine dikkat edeceğiz ama bir taraftan da Katma Değer Vergisi Kanunu’nu reel sektör üzerinde finansman yükü oluşturan bir kanun olmaktan çıkaracağız. Önümüzdeki yıllarda Türkiye’deki özel sektör, reel sektör için KDV’den kaynaklı sorunları ortadan kaldırmak istiyoruz. Sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı vesika meselesinin de en önemli unsurlarından, tetikleyicilerinden bir tanesi Katma Değer Vergisi Kanunu’dur. Çok farklı ülke uygulamalarına baktık. Onları dikkate alarak inşallah bir reformu sizlere getirmiş olacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadar KDV iadesi bekliyorsunuz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, bakacağız onlara yani senaryoları çalışıyoruz, ben getirdiğimde size burada kapsamlı bir analiz çalışmasını sunacağım. Yani sorduğunuz diye söyleyeceğim, yani çok yalın, çok ham bir veri olarak, kabaca 11 milyar liralık bir iade yıllık düzeyde gelecek ama bence farklı senaryolar altında bu düzey değişir. Yani yatırım KDV’ye ayrı muamele yapabilirsiniz, diğer KDV’ye ayrı muamele yapabilirsiniz, ölçek, vade ve dönem sınırlaması

getirebiliriz. O konuda çalışmalarımız devam ediyor yani mali disipline bu kadar dikkat eden, vergi gelirleri konusunda bu kadar hassas olan bir ülke olarak bu reformun da vergi hasılamızda herhangi bir aşınmaya meydan vermeden olmasına önem vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son sözlerinizi alayım lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O açıdan, inşallah bu çalışmayı getireceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Başbakanın soruşturma talebine bir cevap verin demiştim Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, bu konularla ilgili Sayın Başbakanımız gerekli açıklamaları yapmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama siz açacaksınız soruşturmayı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla, Sayın Başbakanımızın açıklama yapmış olduğu bir konuda benim burada açıklama yapmamın gereği yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sizden talep ediyoruz ama sizden talep ediyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu sizin kendi yorumunuz, onu ifade edeyim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, kim yapacak? Soruşturmayı hangi kurum yapacak? Maliyeden başka var mı soruşturma açacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, bu konularla ilgili yapmış olduğunuz bütün katkılara ve eleştirilere teşekkür ediyorum.

Atladığım soru var mı diye ona baktım da...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok, her şey tamam!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu, sizin sorularınızdan cevaplamadığım var mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nedir?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – IMF’den ne kadar alacağımız var? Ne kadar var verdikleri?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu Hazineciler bana getirmediler. Getirsinler söyleyeyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Getirmediler değil mi? Bilmiyorlar arkadaşlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok bilirler merak etmeyin.

Yani artık, bakın, hangi günlere kaldık ha. “IMF’ten ne kadar alacağımız var?” diye soru soran komisyonlarımız var artık. Yani geldiğimiz noktaya bakın, çok güzel bir nokta.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne kadar borç verdik, nasıl gidiyor? 5 milyar dolardan söz ediliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bütün Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimize katkıları için teşekkür edeceğim, sadece şunu söyleyeceğim, unuttum, onu söyleyeyim: Sayıştay konusunu çok önemsiyorum. Yani Bakanlığımızla ilgili, eleştirilerle ilgili Sayıştay Başkanlığına teşekkür ediyorum. Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı ve diğer birimlerle ilgili denetimler yapıyor. Bu denetim bulgularını gördüğüm zaman da bir taraftan eksikliklerimizi görmüş olmaktan dolayı neler yapmamız gerektiğini öğreniyoruz ve o konuda gayret ediyoruz. Ve her sene bu eksiklikleri giderecek

şekilde gayretler sarf ediyoruz. Maliye Bakanlığı olarak sadece kendi Bakanlık bütçemiz açısından değil, kamunun geneli itibarıyla da tedbir almamız gerekir. Bu konuların üzerine gitmemiz gerekir diye düşünerek Muhasebat Genel Müdürlüğü bünyesinde özel bir birim kurduk. Bu birimin amacı Sayıştay tarafından bütün kamu idareleriyle ilgili yazılan raporları tek tek inceliyoruz, analiz ediyoruz. Bu birim bir eylem planı hazırladı. Bu sene ilk defa bu birimi kurduk. Dedim ki: Ya, sonuçta bir eylem planı çıkarın. Burada Sayıştay Başkanlığımız tarafından yapılan tespitlerde yasal eksiklik varsa hangi konularda yasal düzenleme yapmamız gerekiyorsa o konuda yasal düzenleme yapmak, hangi konularda idari tedbir almamız gerekiyorsa o konuda...

Sayın Kuşoğlu söyledi, mesela iç kontrol eylem planlarının uygulanmasında Sayıştay Başkanlığının ifade ettiği eksiklikler var. Bunun gibi konularda, Sayıştay Başkanımızla da görüştüm, bu birimimiz ile Sayıştay koordine hâlinde. Sayıştay raporlarıyla ilgili kapsamlı bir izleme ve eksiklikleri gidermeyle ilgili adımlar atıyoruz.

Yine, Sayın Kuşoğlu'nun belirtmiş olduğu eksiklikler konusunda da teşekkür ediyorum. Yani Sayıştay Başkanlığı bu eksiklikleri tespit etti. Bakan olarak da arkadaşlarla tek tek eksikliklerle ilgili yapılacak çalışmaları konuşuyoruz. Dış denetimin bulguları idarelere yön veren ve onlara değer katan bulgular. Ben bu anlamda Sayıştay Başkanlığına bütün kamuyla ilgili yaptığı denetimlerdeki bulgularından dolayı teşekkür ediyorum. Burada ortak bir anlayışla bu eksiklikleri de gidereceğimize inanıyorum. Hâlâ da Maliye Bakanlığı olarak taşınmazların muhasebe kayıtlarının yapılması başta olmak üzere ve muhasebe sisteminde mali raporlamaya ilişkin önemli konular var masada. Bunları mutlaka bir zaman planlaması içerisinde gidermemiz lazım.

Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son söz verecek misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Son söz yok, daha çok var son söze.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Asgari ücretle ilgili, destekle ilgili 2018...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, asgari ücretle ilgili şunu söyledim: Asgari ücret desteğiyle ilgili 2018 yılı bütçemizde 1 Ocak 2018'den sonraki dönemlerle ilgili bir asgari ücret desteği öngörüsü yok. 2017 yılındaki dönemlere ilişkin 2018 yılında muhtemelen Ocak, Şubat, Mart aylarında yapılacak destekleme ödemelerinin ödeneğini koyduk. Bunu, biliyorsunuz, 2016 yılında asgari ücret artışını yaptıktan sonra geçici olarak bir defalığına getirmiştik. Geçen sene ikinci kez uzattık. Açıkçası, bu sene bunun geçici bir tedbir olduğunu düşünerek bu konuyla ilgili, Çalışma Bakanlığı bütçesine bir ödenek ayrıca koymadık. Ama "Hiç ödenek konulmadı." şeklinde bir açıklama yapılmış, bu açıklama doğru değil. 2017'den kalan ödemeleri yapacağız.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Şeker fabrikaları?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şeker fabrikalarıyla ilgili... Özelleştirme programında olan kuruluşlar. Ben Eskişehir Şeker Fabrikamızı gezdim. Haddehane dâhil, oradaki makine fabrikası dâhil bütün o ortamları da dolaştım, işçi kardeşlerimizle beraber oradaki ortamda çeşitli değerlendirmelerde bulunduk ve iftihar ettim. Yani Eskişehir Şeker Fabrikasındaki arkadaşlarımız, gerek fabrikada gerek makine fabrikasında gerekse diğer birimlerde çalışan arkadaşlar son derece özverili, fedakârlık içerisinde. Gerçekten bir başarı hikâyesi var orada.

En son Çorum'a gittiğimde Çorum Şeker Fabrikasında gezdim. Gerçekten şeker konusu önemli bir konu. Sadece fabrika değil, şeker pancarı üreticilerimizin de içinde olduğu önemli bir mesele. Yine, şeker stratejik bir ürün. Dolayısıyla özelleştirme programında olan bu kuruluşların özelleştirilmesi meselesine yaklaşırken tüm bu unsurları dikkate alan bir özelleştirme modeli içerisinde ne yapabiliriz

diye konuşuyoruz. Siz de ifade ettiniz. Bunu yaparken de bütün paydaşlarla da istişare hâlinde yapıyoruz. Yani “Ya, biz paydaşlarla istişare etmeden şunu yapacağız.” demiyoruz, tek tek bütün paydaşlarla, işçilerimizin temsilcisi olan sendikamızla, şeker pancarı üreticilerimizin temsilcileriyle, yine bu piyasadaki diğer aktörlerle beraber yerel aktörlerle, milletvekillerimizle, herkesle konuşuyoruz.

Burada şu anda, biliyorsunuz, şeker sektöründe yüzde 100 devlet sermayeli bir piyasadan bahsetmiyoruz. Hem devlet bu piyasada bir aktör hem de özel sektör de bir aktör. Dolayısıyla burada önemli olan şeker piyasasında özel sektörün payı artırılabilir mi? Kanaatimce artırılabilir. Devletin elindeki şeker fabrikalarını daha da rehabilite eden, daha fazla yatırım yapılmasını sağlayan, mevcut tesislerin modernizasyonuna imkân veren, oradaki istihdamı artıran, oradaki şeker pancarı üreticisi için daha fazla istihdam ve kazanç üreten bir model geliştirilebilir mi? Geliştirilebilir. Şu anda bütün gayretimiz şeker pancarı üreticimizin imkânlarını ve çıkarlarını da düşünerek, şeker fabrikalarında çalışan kardeşlerimizin durumlarını düşünerek, bir taraftan da bu piyasadaki özel sektörün payını artıran ama “Al ne yaparsan yap.” değil, “Al, bu fabrikaya yatırım yap, daha fazla istihdam sağla, şeker piyasasında hem tüketici daha ucuz bir şekilde şekeri tüketsin, hem üreticimiz gerçekten şeker pancarı üretiminden daha fazla kazanç elde etsin ve bu piyasa regüle olsun.”

Nişasta bazlı şekerler konusunda en az sizin kadar hassasım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok teşekkür ederim Değerli Başkanım.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, sadece bir cümle. Sayın Bakanım da ifade ettiler...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önce açıklamalarınız için teşekkür ediyoruz. Ayrıca Mehmet Ali Bey çok mutlu oldu.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Çünkü Eskişehir Şeker Fabrikası Müdürümüzün de kendisi oğlu.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - O da sizin Eskişehir Şeker Fabrikasıyla ilgili övgülerinizden ayrıca mutlu oldu.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Abi, böyle bir usulümüz yok, bitti, Kadim Abi.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hayır, Bakan o konuyu anlatırken katkı sunmak istiyorum.

BAŞKAN – Bitti ama yani cevapladı bitti, katkıyla başa çıkamayız.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Millî, stratejik bir ürün olduğunu söyledi.

BAŞKAN – Değerli hazırım...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ve bunun yanı sıra biz et ithal ediyoruz, çok ciddi bir yem bitkisi aynı zamanda, böyle olduğu kadar da. Doğrudan münavebeli bir ürün. Ekilen tarımsal alanları da ayrıca dinlendiriyor, yeni ürünlere hazırlıyor. Bu anlamda bir an önce özelleştirme havuzundan çıkarılması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir an önce özelleştirelim mi yani?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Özelleştirme havuzundan çıkarılması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, yok, ben, sanki “Özelleştirelim.” diyorsunuz gibi anladım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Onu siz diyorsunuz, biz “Çıkaralım.” diyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 2

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de şaşırđım nasıl öyle bir şey diyorsunuz diye.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yeniden Sanayi Bakanlığına verelim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, son bir söz verecek misiniz?

BAŞKAN – Efendim, henüz daha görüşmelerimiz tamamlanmadı. Siz ara söz istiyorsunuz, son söz değil. Son söz olarak zaten, bütün görüşmelerimizin tamamlanmasında her gruptan bir arkadaşımıza söz vereceğim.

Değerli hazırım, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maliye Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Maliye Bakanlığının 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabının okunmasına başlandı)

(01 okundu)

BAŞKAN – Üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşığıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Utku Çakırözer

Kadim Durmaz

Ankara

Eskişehir

Tokat

Lale Karabıyık

Musa Çam

Bihlun Tamaylıgil

Bursa

İzmir

İstanbul

KURUM: MALİYE BAKANLIğI

YIL: 2018

ÖDENEK (A) CETVELİ

E	KURUMSAL				FONKSİYONEL				FIN	EKONOMİK	ÖNERİLEN MİKTAR (TL)	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
K	12	01	31	00	01	1	2	00	1	09	1	1.260.000.000
L												
E												
N												
E												
N												
D												
Ü												
Ş												
Ü												
L												
E												1.260.000.000
N												

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 2

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, söz istiyoruz bu konuda.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta içerisinde Sağlık Bakanlığı bütçesini konuşurken Sağlık Bakanımız Bakanlıktaki eksik kadrolarla ilgili burada bize bilgi verdi, hem hekim olarak hem de hemşire olarak buradaki eksiklikleri söyledi. Dolayısıyla, şu anda Türkiye’de bütün hastanelerde daha sağlıklı, daha iyi bir şekilde hizmet verebilmesi için... Hemşire kadrosunda ciddi anlamda açıklık var.

Bu nedenle biz 30 bin civarında bir hemşireye Maliye Bakanı tarafından bir kadronun ihdas edilmesiyle ilgili bir önerge verdik. Bunun da iktidar partisi milletvekilleri tarafından da desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz çünkü geçtiğimiz hafta Sağlık Bakanımız burada sağlıktaki eksik kadroları çok açık ve net bir şekilde dile getirdi. Bu hepimizin sorunu, ülkenin sorunu. Buna hep birlikte sahip çıkmamız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir adet önerge daha var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Utku Çakırözer

Kadim Durmaz

Ankara

Eskişehir

Tokat

Lale Karabıyık

Musa Çam

Bihlun Tamaylıgil

Bursa

İzmir

İstanbul

KURUM: MALİYE BAKANLIĞI

YIL: 2018

ÖDENEK (A) CETVELİ

E	KURUMSAL				FONKSİYONEL				FİN EKONOMİK			ÖNERİLEN MİKTAR (TL)
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	
K	12	01	31	00	01	1	2	00	1	09	1	2.000.000.000
L												
E												
N												
E												
N												
D												

Ü Ş Ü L E N												
												2.000.000.000

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizin eğitimde geldiği nokta malum. Eğitimdeki öğretmen açığı da sık sık sayın bakanlar, Başbakan tarafından da alanda konuşulup zikrediliyor. Ülkemizde de 400 bine yakın atama bekleyen öğretmen varken bu öğretmen açığının bir an önce kapatılması için Millî Eğitim Bakanlığına bu kadronun verilmesi gerekiyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Biz, bu anlamda verdiğimiz önergenin de kabulünü istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Utku Çakırözer

Kadim Durmaz

Ankara

Eskişehir

Tokat

Lale Karabıyık

Musa Çam

Bihlun Tamaylıgil

Bursa

İzmir

İstanbul

KURUM: MALİYE BAKANLIĞI

YIL: 2018

ÖDENEK (A) CETVELİ

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 2

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR(TL)
E	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
K	12	01	31	00	01	1	2	00	1	09	1	2.500.000.000
L												
E												
N												
E												
N												
D												
Ü												
Ş												
Ü												
L												
E												
N												
												2.500.000.000

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sağlık Bakanlığının, az önce Sayın Musa Çam'ın da belirttiği sunumunda doktor açığından bahsedilmişti hemşire açığının yanı sıra. Bu önergemizle biz Sağlık Bakanlığımıza 50 bin ek doktor atanması karşılığında ek bütçe konmasını istiyoruz.

Komisyonun takdirine sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

(01)'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Maliye Bakanlığı 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabının okunmasına devam edildi, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Şimdi Gelir İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Kamu İhale Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Kamu İhale Kurumu 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Böylelikle gündemimizde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olsun.

Şimdi gelir bütçesini okutup oylarınıza sunacağım:

(Gelir bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın maddelerinin görüşmelerine geçiyoruz.

1'inci madde okunmuştu.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a)(I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 684.402.835.000 Türk lirası,

b)(II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 10.870.759.000 Türk lirası öz gelir, 78.630.932.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 89.501.691.000 Türk lirası,

c)(III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 4.608.757.000 Türk lirası öz gelir, 64.348.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 4.673.105.000 Türk lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 16.000.000 Türk lirası olarak tahmin edilmiştir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeyi okutuyorum:

Denge

MADDE 3- (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine ve Uygulamasına İlişkin Hükümler

Bağlı cetveller

MADDE 4- (1) Bu Kanuna bağlı cetveller aşağıda gösterilmiştir:

- a) 1 inci madde ile verilen ödeneklerin dağılımı (A)
- b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B)
- c) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C)
- ç) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E)
- d) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakil imkânları ile bu imkânlardan harcanması öngörülen tutarlar (F)
- e) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırak Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H)
- f) Çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelere göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal ve diğer sınırlar (İ)
- g) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K)
- ğ) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonlarının öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M)
- h) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri (O)
- ı) 3634 sayılı Kanun uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P)
- i) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T)
- j) Kanunlar ve kararnamelerle bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V)

BAŞKAN – Madde üzerinde 10'dan çok fazla önerge vardır, hepsini sırasıyla okutup onaylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddeyle tasarıya bağlı (E) işaretli cetvelin 10'uncu sırasına aşağıda bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

“(ç) Savaş, iç karışıklık, siyasi istikrarsızlık ve yüksek terör tehdidi gibi nedenlerle güvenlik zafiyeti bulunan ülkelerde yer alan Dışişleri Bakanlığı yurtdışı teşkilatına ait dış temsilciliklerin bina ve yerleşkeleri ile bahse konu temsilciliklerde görevli personelin korunması amacıyla geçici süreyle görevlendirilen Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekat Birimi Personelinin Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesindeki beslenme giderleri, belirlenecek esaslar çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanır.”

BAŞKAN - Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir kısa açıklama alabilir miyiz önerge üzerinde.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsteşarımız bilgi versin.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayın Başkanım, Dışişleri Bakanlığındaki yurt dışı elçilik ve konsolosluklarda görevli, özellikle de güvenliğin had safhada önemli olduğu ülkelerde çalışan polislerimize yiyecek yardımı yapılmasıyla ilgili olarak bunun Dışişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanacağına ilişkin önerge dir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne ekli 10'uncu maddesinin birinci cümlesinde yer alan “özel hesaba aktarılarak” ibaresi ile ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Bihlun Tamaylıgil

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

İstanbul

İstanbul

Kadim Durmaz

Lale Karabıyık

Musa Çam

Tokat

Bursa

İzmir

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir açıklama alacak mıyız?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Gereğini okuyun.

BAŞKAN – Gereğini okutuyorum:

Gereke:

Getirilen düzenlemeyle Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli "(E) Cetveli"nin 10'uncu maddesinde belirtilen tertiplerdeki ödeneklerin Dışişleri Bakanlığınca özel hesaplara aktarılarak kullanılacağı hüküm altına alınmaktadır. Bu tertiplerdeki ödenek tutarları bütçe sistemi dışına çıkarılarak özel hesaplara aktarılmakta, özel usullerle harcanmaktadır.

Özel hesaba aktarılan tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarına yetki verilmektedir. Aynı zamanda, açılacak özel hesaptan yapılacak ödemelerin Kamu ihale Kanunu, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Taşıt Kanunlarının dışında çıkarılmaktadır. Özel hesabın Sayıştay denetimine tabi olup olmayacağı da belirsizdir.

Söz konusu madde metninde yer alan düzenlemeler Anayasa'nın 7'nci, 87'nci, 88'inci, 89'uncu, 124'üncü, 160'ıncı ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne ekli 16'ncı maddesinin birinci cümlesinde yer alan "Özel hesaba aktarılarak" ibaresi ile üçüncü cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Bihlun Tamaylıgil

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

İstanbul

İstanbul

Kadim Durmaz

Lale Karabıyık

Musa Çam

Tokat

Bursa

İzmir

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece:

Anayasanın 161'nci maddesi hükmüne aykırı olarak 2017 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'na ekli (E) Cetveli'nin 16'ncı maddesinde yer alan hükümle, yukarıda belirtilen tertiplerdeki ödeneklerin Türkiye Kalkınma Bankası AŞ nezdinde açılacak özel hesaplara aktarılarak kullanılacağı hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca, bu madde hükmüyle özel hesaba aktarılan tutardan yapılacak harcamalara ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi konusunda Kalkınma Bakanına yetki verilmektedir.

Mevcut 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla çerçevesi çizilen bütçe uygulamasında bu tür harcamaların Kalkınma Bakanlığı bütçesinden karşılanacak kısmı varsa ilgili tertibe gerekli ödenek konularak bütçe ilkeleri ve genel hükümlere göre giderler tahakkuk ettikçe ilgili hesaplara aktarılmaya yapılmak suretiyle ödenmesi mümkün görülmektedir.

641 sayılı Kalkınma Bakanlığının görevlerini düzenleyen KHK ile 5018 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri, yasaların Türkiye Büyük Millet Meclisinde teklif ve görüşme usul ve esasları ile yayımlanmasına ilişkin Anayasa'nın 88 ve 89'uncu maddelerinde belirlenen yasama süreçlerinde değiştirilmeden, Anayasa'nın 162'nci maddesine göre görüşülen bütçe kanununa tahsis edilen ödeneklerin Kalkınma Bankası Anonim Şirketi nezdinde açılacak özel hesaba aktarılmasına yönelik

olarak bütçe kanununa ekli (E) Cetveli'ne hüküm konulması, Anayasa'nın 7'nci ,87'nci, 88'inci, 89'uncu, 124'üncü ve 161'inci maddelerindeki kurullarla bağdaşmadığından söz konusu ibare ve cümlelerin madde metninden çıkarılması için söz konusu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ekli "(E) Cetveli"nin 17'nci maddesinin birinci cümlesindeki "...tarafından açılacak özel hesap..." ibaresi ile ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Bihlun Tamaylıgil	Mehmet Bekaroğlu
İzmir	İstanbul	İstanbul
Kadim Durmaz	Lale Karabıyık	Musa Çam
Tokat	Bursa	İzmir

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında hepsinin gerekçesi okutularak geçirilmek isteniyor ama değerli arkadaşlar, bu verdiğimiz önergelerin büyük bir kısmı daha önceden, 2015, 2016, 2017 bütçelerinde de Anayasa'ya aykırılıkları iddia edilen ama ta 1910'lu yıllardan hatta 1909'lu yıllardan beri sürekli olarak bütçe kanunlarına konulan hükümler, bunlar Anayasa'ya aykırı. Nitekim 2015 yılında Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararda bunların iptal edilmesi konusunda da düzenleme yapıldı. Adalet Bakanlığının bütçesinin görüşülmesi sırasında Anayasa Mahkemesine dönük eleştirilerimizde bunu ayrıntısıyla anlattık.

Söylemeye çalıştığımız olay şu: Bir bütçe kanunu yapıyoruz, bu bütçe kanununun hangi yasalara tabi olduğunu biliyoruz, ne şekilde denetleneceğini biliyoruz, sonra bunların içerisinden belirli ödenekleri alıp özel hesaplara atıyoruz, özel hesaplara attığımız bu değerlerin ne denetimini yapıyoruz bunlara göre ne de herhangi bir denetim hakkımız kalıyor bunun üstünde, böyle bir şey olmuyor ama bunu uyguluyoruz. Anayasa'ya aykırı olarak bu uygulamada ısrar etmemizin anlamını bir noktaya kadar kavırıyoruz tamam da yani bunlar yürütülemiyorsa, bu şekildeki harcamalara ihtiyaç varsa Anayasa'ya, 5018'e aykırı olarak böyle şeyler yapmanın manası yok. Diyoruz ki bunları artık özel hesaplarda izlemeyelim. Eğer, 5018 sayılı Yasa bu tür harcamaların yapılmasına imkân vermiyor ise bu tür harcamalarla ilgili olarak denetim yöntemlerini getirecek bazı değişiklikler yapıp o koda göre, yapılan harcamaları da ona göre denetleyelim diyoruz. Dolayısıyla çok özet olarak böyle makinelik tüfek gibi okunduğunda hiçbir şey anlaşılmayan olay bu. Yani siz denetlenecek bir alandaki parayı alıp denetlenmeyecek bir alana koyuyorsunuz. Bu da Anayasa'ya aykırı, Anayasa Mahkemesi de iptal etmiş ama 2016 ve 2017 yıllarıyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi hâlâ karar vermedi. Şimdi 2018 bütçesini yapıyoruz, ona da karar vermeyecek. Bu maddelerle ilgili olarak buradaki eleştirilerin de Anayasa Mahkemesine başvurduğumuz şöyle çarşaf gibi veya şey gibi dava dilekçelerinin de hiçbir anlamı kalmıyor. Yani insan kendisini burada inanılmaz derecede gereksiz hissetmeye falan başlıyor bu tartışmalar sırasında.

Bazı maddeleri ciddi anlamda tehlikeli de görüyoruz, ciddi anlamda tehlikeli görüyoruz. Biraz sonra, 6'ncı madde sırasında Sayın Maliye Bakanına yetki verilmesi... Maliye Bakanına yetki verilmesinde hiçbir sorun yoktur ama yetkinin sınırlarını ve amacını açık bir şekilde, çok net olarak tanımlamanız gerekiyor. Siz şu mikrofonu satın almak için ödenek koyuyorsunuz, sonra diyorsunuz ki: "Bu mikrofonu almaktan vazgeçtim, ödeneğini kâğıt almakta kullanacağım." Bunun kararını sadece Meclis verir, burası verir; bu, bütçe hakkıdır. Dolayısıyla bunun ödeneğini alıp buraya koymak suretiyle herhangi bir şekilde "Bütçe kanununa uygun davrandım." diyemiyorsunuz.

Buradaki bütün bu önerilerin hepsi sıkıcı oluyor, okunması vesairesi kabul ediyoruz ama tarihe not düşmek zorundayız; bunları atlamadığımızı, bunların farkında olduğumuzu göstermek zorundayız ama yapabileceğimiz de bir şey yok. Bunun kararını Anayasa Mahkemesi verecek. Geçmişte vermiş, vermiş olduğu maddelerin aynıları bu kanuna da girmiş. Tamamı değilse de epey bir değişiklik ve eleme yapıldığı konusunu kabul ediyorum ve o konuda da her zaman takdirlerimi de iletirim ama tamamı olmamış. Olay bundan ibarettir özet olarak. Bunlar, bu düzenlemeler bizim kamu mali disipliniyle ilgili olarak övündüğümüz ilkelerin dışına çıkmak anlamına geliyor. Özel hesapların dışında aynı şekilde fonlarda da aynı olayla karşı karşıya kalıyoruz. Kamunun gelirlerinin içerisine girmesi gereken birçok gelir oralara gelmiyor. Bazı bakanlıkların uygulamış oldukları idari cezaların hiçbirini bütçede görmüyoruz, gelmiyorlar Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi gelenler idari para cezaları.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, idari para cezaları değil, onların uygulamış oldukları, örneğin Tarım Bakanlığının işte bilmem neyle ilgili uygulamaları sonucunda kestiği cezaların hiçbiri bütçeye gelmiyor. Oradaki özel hesaplarda harcanıp gidiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir bakalım onlara.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani burada söylemeye çalıştığımız olaylar bunlar, bunlar doğru değil ama artık herkesin yıldıdığı, bıktığı bir noktaya geldiği için bunlar tartışılmadan gidiyor. Bütün bunların hepsinin mutlaka ve mutlaka değerlendirilmesi lazım, yeniden düzenlenmesi lazım. Bir sisteminiz varsa, bir ödenek veriyorsanız sonra o ödenekleri sınırsız bir şekilde başka bir ödeneye aktarmanıza izin vermemek gerekir. Bizim Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesi, personel giderleri yedek ödeneğin havuzu gibi kullanılıyor. Her defasında da Millî Eğitim Bakanlığı ödenek üstü harcama yapıyor. Olay bu.

Özet olarak, Anayasa'ya aykırılıkları nedeniyle, tarihe not düşme adına bütün bu maddelerle ilgili olarak önergelerimizi veriyoruz, takdir de Komisyonundur tabii ki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarıya ekli (E) Cetveli'nin 18'inci maddesinin ikinci cümlesindeki "...adına açılacak özel hesap..." ibaresi ile ikinci cümlesinde yer alan "Kalkınma Bakanı tarafından belirlenecek usul ve esasları çerçevesinde" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Bülent Kuşoğlu

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Ankara

İstanbul

Lale Karabıyık

Musa Çam

Mehmet Bekaroğlu

Bursa

İzmir

İstanbul

Kadim Durmaz

Tokat

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında “Malî yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.” kuralına yer verilmiş, fıkra gerekçesinde ise “Anayasamızın 161 inci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenmek suretiyle, bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin süreç güçlendirilmektedir.” denilmiştir. Ayrıca söz konusu maddenin (4)'üncü fıkrasında “Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.” kuralı yer almaktadır.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun, bütçeyle ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısıyla bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanun'a uygun olması anayasal bir zorunluluktur.

5018 sayılı Kanun'da bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin kurallar düzenlenerek sistemleştirilmiştir.

Anayasanın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne konulan söz konusu hükümlerle Kalkınma Bakanlığının 32.01.33.00-01.6.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Sosyal Destek Programı (SODES) kapsamında Kalkınma Bakanlığı tarafından oluşturulacak usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek illerde özel hesap yöntemiyle kullanılacaktır.

641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin “Düzenleme yetkisi” başlıklı 36'ncı maddesinde Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir. “ denilerek Bakanlığın yapacağı idari düzenleme yetkisi Bakanlığın görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenen konularla sınırlandırılmış, 641 sayılı KHK'da veya başka kanun ya da KHK'larda Kalkınma Bakanlığına devlet destek, yardım ve teşvikleriyle ilgili herhangi bir görev ve yetki de verilmemiştir

Bu tertipteki ödenek tutarları bütçe sistemi dışına çıkarılmakta, özel usullerle harcanmakta, denetimi konusunda da belirsizlikler bulunmaktadır. Bu durum aynı zamanda 5018 sayılı Kanun'un mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Söz konusu ibareler Anayasa'nın 7, 124, 160 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

21'inci sıra üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle tasarıya bağlı (E) işaretli cetvelin 21'inci sırasında yer alan "ödenekten karşılanır." ibaresinden sonra gelmek üzere "Söz konusu tertiplerden yapılacak harcamalar 4734 sayılı Kanun ile 5018 sayılı Kanuna tabi değildir." ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarıya ekli (E) Cetveli'nin 22'nci maddesinin birinci cümlesindeki "...Yüksek Planlama Kurulunca uygun görülecek kuruluşlara" ibaresi ile ikinci cümlesindeki "...Yüksek Planlama Kurulu" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Kadim Durmaz

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Tokat

İstanbul

Lale Karabiyik

Musa Çam

Mehmet Bekaroğlu

Bursa

İzmir

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, şöyle söyleyeyim, bütün önergeler dağıtılmıştır, önergelerde yer aldığı şekliyle gerekçe tutanaklara geçirilecektir.

Gerekçe:

Anayasanın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'na ekli (E)-Cetveli'ne konulan söz konusu hükümle; Kalkınma Bakanlığı bütçesinin 32.01.34.00-01.3.2.04-1-07.1 tertibinde yer alan ödenekten bölgesel girişim sermayesi uygulamaları için belirlenen miktar, Yüksek Planlama Kurulunca uygun görülecek kuruluşlara aktarılacaktır.

3/6/2011 tarihli ve 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de yer alan ve Yüksek Planlama Kurulunun görev ve yetkilerini düzenleyen 22'nci maddede; Yüksek Planlama Kuruluna; Kalkınma Bakanlığı bütçesinde bulunan bir tertipteki ödenek tutarını, hiçbir sınırlamaya tabi tutmadan bazı kuruluşlara dağıtılması için karar verme yetkisinde olduğuna dair herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu görev bütçe kanuna eklenen bir madde veya ibare ile Yüksek Planlama Kuruluna verilemez.

Bu bağlamda söz konusu ödenek tertibini bütçesinde barındıran Kalkınma Bakanlığı, 5018 sayılı Kanun'a ekli (I) sayılı cetvelde yer alan, Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresidir. Bakanlığa tahsis edilen kaynakların mali yönetim ve kontrolü 5018 sayılı Kanun'a tabidir. Dolayısıyla bütçe ile tahsis edilen kaynakları kamu harcama hukuku içinde kullanması ve hesabını da TBMM'ne vermesi gerekir.

Söz konusu ibareler Anayasa'nın 7, 87, 88, 89, 124, 160 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan madde metninden çıkarılması amacıyla bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN - Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ekli "(E) Cetveli'nin 25'inci maddesinin birinci cümlesindeki "... açılacak özel hesaba aktarılarak..." ibaresi ile ikinci cümlesinin ve üçüncü cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabıyık	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunmadan önce şunu söyleyeyim: Gerekçe aynı şekilde, önergede dağıtıldığı şekliyle tutanaklara geçirilecektir.

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının (E) Cetveli'ne konulan söz konusu hükümlerle Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının daimi Başkanlığını deruhte ettiği İSEDAK çerçevesinde yapılan çok taraflı uluslararası toplantıların giderlerinin karşılanması amacıyla Kalkınma Bakanlığı bütçesinin 32.01.35.00-01.3.2.00-1-07.1 tertibine konulan ödeneğin Bakanlık bütçesine gider yazılmak suretiyle özel hesaba aktararak kullanılacağı; hesaptan yapılacak ödemelerin 5018 ve 4734 sayılı Kanunlara tabi olmayacağı; bu özel hesaptan yapılacak ödemelerin harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesine ve alımlara ilişkin usul ve esasların Kalkınma Bakanlığınca belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Başka bir deyimle, özel hesaba aktarılan ve kullanılan tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslarda mevcut bütçeleme, kamu mali yönetim ve denetim sisteminin dışına çıkılmakta, yeni bir harcama hukuku yaratılmaktadır.

Mevcut 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile çerçevesi çizilen bütçe uygulamasında bu tür harcamaların Kalkınma Bakanlığı bütçesinden karşılanacak kısmı varsa, ilgili tertibe gerekli ödenek konularak bütçe ilkeleri ve genel hükümlere göre giderler tahakkuk ettikçe ilgili hesaplara aktarılmak suretiyle ödenmesi mümkün görülmektedir.

Bu tertipteki ödenek tutarları bütçe sistemi dışına çıkarılarak özel hesaplara aktarılmakta, özel usullerle harcanmakta, denetimi konusunda da belirsizlikler bulunmaktadır. Bu durum aynı zamanda 5018 sayılı Kanun'un mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

Söz konusu madde metninde yer alan ibare ve cümleler Anayasa'nın 7, 87, 88, 89, 124, 160. ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan madde metninden çıkarılması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN - Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle tasarıya bağlı (E) işaretli cetvelin 38'inci sırasının (b) bendinin anılan Cetvelden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN - Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ekli "(E) Cetveli'nin 51'inci maddesinde yer alan "adına açılmış olan özel hesaplara" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Kadim Durmaz

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Tokat

İstanbul

Lale Karabıyık

Musa Çam

Mehmet Bekaroğlu

Bursa

İzmir

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe aynı şekilde, tutanaklara dağıtıldığı şekliyle geçirilecektir.

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne konulan söz konusu hükümlerle, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 350.000.000 Türk lirası, taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için de 805.000.000 Türk lirası ve Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Sağlanması İçin Ücretsiz Taşınması Projesi kapsamında 368.750.000 Türk lirası olmak üzere toplam 1.523.750.000 Türk lirasına kadar yapılacak harcamalar karşılığı tutarı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na 9/4/2003

tarihli ve 4842 sayılı Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Kanun uyarınca aktarılabacak tutardan keserek Millî Eğitim Bakanlığı adına açılmış olan özel hesaplara aktarmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmakta, bu tutar Millî Eğitim Bakanlığı adına açılmış özel hesaplara aktarılarak bütçe sistemi dışına çıkarılmaktadır. Ücretsiz kitap uygulaması için açılan özel hesaba aktarılan tutardan yüklenme tutarının yüzde 30'una kadar olan kısmını sözleşme tarihinde, geri kalanını ise işin bitim tarihinde kullandırmaya da Millî Eğitim Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Devletin temel amaç ve görevleri Anayasa'nın 5'inci maddesinde; "Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak" olarak ifade olunmaktadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde de tanımlı bulan sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları, taşınabilir ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği ve Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Sağlanması İçin Ücretsiz Taşınması Projesi kapsamında yapılacak giderler karşılığı olarak Merkezi yönetim bütçesinde kaynak ayırması ve harcama yapması Anayasa'nın 42 ve 61'inci maddesi hükmü gereğince anayasal bir zorunluluktur. Ancak devlet kurumlarının (Millî Eğitim Bakanlığının) bu faaliyeti yerine getirirken mevcut anayasal sınırlamalar kapsamında ve yürürlükteki kamu mali yönetim ve denetim düzeni içinde hareket etmeleri gerekir.

Bütçe kanunlarını diğer kanunlardan ayrı tutan bu anayasal kurallar karşısında, yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasadaki yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli "(E) Cetveli'nin 51'inci maddesinde yer alan "adına açılmış olan özel hesaplara" ibareleri Anayasa'nın 7, 87, 88, 89. ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne ekli 55'inci maddesinin ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabiyik	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, gerekçeyi okutsanız.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekece aynı şekilde, aynen tutanaklara geçecektir.

Gerekece:

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak getirilen 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli "(E) Cetveli'nin 55'inci maddesiyle, Toplumda Fiziksel Aktivitenin Arttırılması Projesi kapsamında; Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından, bütçesinin 15.01.50.00-07.4.0.00-1-06.1 tertibi ile döner sermaye bütçesinden bisiklet alımı ve dağıtımı yapılacağı; bisikletlerin alımı, bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımı, şartları, kapsamı, kullanılması ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığının yetkili olduğu hususu düzenlenmektedir.

Devletin temel amaç ve görevleri Anayasa'nın 5'inci maddesinde; "Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak" olarak ifade olunmaktadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde de tanımını bulan sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti devletin vatandaşlarının hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlaması anayasal bir zorunluluktur.

Anayasa'nın "Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması" başlıklı 56'ncı maddesi; "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. " hükmünü içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devletin vatandaşlarına Toplumda Fiziksel Aktivitenin Arttırılması Projesi kapsamında bisiklet temin etmesi, vatandaşlarına bunları bedelli veya bedelsiz olarak dağıtması, bu görevini kamu ve özel kesimdeki sağlık ve sosyal yardım kurumlarından yararlanarak yerine getirmesi aynı zamanda sosyal devlet olmasının da gereğidir. Ancak devlet kurumlarının bu faaliyeti yerine getirirken mevcut anayasal sınırlamalar kapsamında ve yürürlükteki kamu mali yönetim ve denetim düzeni içinde hareket etmeleri gerekir.

Bütçe kanunlarını diğer kanunlardan ayrı tutan anayasal kurallar karşısında yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasa da yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

Anayasa'nın 162'nci maddesine göre görüşülen Bütçe Kanunu'nun eki "(E) Cetveli'ne, bisikletlerin alımı, bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımı, şartları, kapsamı, kullanılması ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığının yetkili olduğuna ilişkin kural konularak, Anayasa'nın 88 ve 89'uncu maddelerine göre görüşülüp yayımlanarak yasalaşmış, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 663 sayılı KHK, 2886 sayılı Devlet ihale Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ve temel sağlık hizmetlerine ilişkin kanunlar ile diğer sağlık mevzuatındaki kuralların 2018 yılı için uygulamadan kaldırması, Anayasa'nın 87, 88 ve 89'uncu maddeleri ile 161'inci maddesine aykırıdır.

Söz konusu madde metninde yer alan düzenlemeler Anayasa'nın 2, 7, 87, 88, 89, 160 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne ekli 56'ncı maddesinde yer alan “bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığı” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabıyık	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, gerekçe aynı şekilde, tutanaklara dağıtıldığı şekliyle geçirilecektir.

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak getirilen 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli “E Cetveli'nin 56'ncı maddesiyle, Koruyucu Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülmesi” kapsamında; dış fırçası ve diş macununun alımı için Sağlık Bakanlığı bütçesinin 15.01.50.00.07-4.0.001-032 tertibi ile döner sermaye bütçesine, bu amaçla konulan ödeneklerin harcanmasına, dış fırçası ve diş macununun bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığının yetkili olduğu kuralı getirilmiştir.

Devletin temel amaç ve görevleri Anayasa'nın 5'inci maddesinde; “Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak” olarak ifade olunmaktadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde de tanımını bulan sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşlarının hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlaması anayasal bir zorunluluktur.

Anayasa'nın “Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması” başlıklı 56'ncı maddesi; “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. “ hükmünü içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşlarına ücretsiz dış fırçası ve diş macunu temin etmesi, vatandaşlarına bunları bedelli veya bedelsiz olarak dağıtması bu görevini kamu ve özel kesimdeki sağlık ve sosyal yardım kurumlarından yararlanarak yerine getirmesi aynı zamanda sosyal devlet olmasının da gereğidir. Ancak devlet kurumlarının (Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun) bu faaliyeti yerine getirirken mevcut anayasal sınırlamalar kapsamında ve yürürlükteki kamu mali yönetim ve denetim düzeni içinde hareket etmeleri gerekir.

11/10/2011 tarih ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 26'ncı maddesiyle, sağlık hizmetlerini yürüten Sağlık Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı döner sermaye işletmeleri, dış fırçası ve diş macunu alımında 4734 sayılı Kamu ihale Kanununa; bedeli karşılığında veya bedelsiz dağıtımı, şartları, kapsamı ve kullandırılmasında, kuruluşuna ilişkin 663 sayılı KHK, 2886 sayılı Devlet ihale Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve temel sağlık hizmetlerine ilişkin kanunlar ile diğer sağlık mevzuatına; denetiminde ise 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na tabi bulunmaktadır Başka bir anlatımla dış fırçası ve diş macunu alımı, bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımı, şartları, kapsamı, kullandırılması ve denetimi, yürürlükte olan yasal kurallara göre yapılmak durumundadır.

Söz konusu madde metninde yer alan düzenlemeler Anayasa'nın 2, 7, 87, 88, 89, 160 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın (E) Cetveli'nin ekli 61'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabıyık	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, gerekçe aynı şekilde, tutanaklara dağıtıldığı şekilde geçirilecektir.

Gerekçe:

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na Ekli "(E) Cetveli"nin 61'inci maddesinde, "Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.2.76-1-052 tertibinde yer alan ödeneği, 5779 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sınırlamaya tabi olmaksızın zorunlu hâllerde belediyelere yardım amacıyla kullanmaya Maliye Bakanı yetkilidir." yer alan düzenlemenin Anayasa Mahkemesinin 26/05/2016 tarih ve E.2015/7,K.2016/47 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. Bu kez iptal edilen hükmün bir benzeri ile 2018 yılı Bütçe Kanunu'na ekli (E) Cetveli'nin 64'üncü maddesiyle Maliye Bakanlığı

bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.76-105.2 tertibinde yer alan ödeneği, belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli zorunlu projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde, genel bütçe vergi gelirlerinden il özel idareleri ile belediyelere verilecek payların hesaplanma şekli ile oranları; 3'üncü maddesinde, payların ayrılmasına ve gönderilmesine ilişkin esaslar; 4'üncü maddesinde, il özel idare paylarının tahsisine ilişkin esaslar; 5'inci maddesinde, belediye paylarının tahsisine ilişkin esaslar düzenlenmiş ve "Denkleştirme ödeneği" başlıklı 6'ncı maddesi ise;

"(1) (Değişik: 12/11/2012-6360/27 md.) Kesinleşmiş en son genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının binde biri Maliye Bakanlığı bütçesine nüfusu 10000'e kadar olan belediyeler için kullanılmak üzere denkleştirme ödeneği olarak konulur. Maliye Bakanlığı, bu ödeneği, mart ve temmuz aylarında iki eşit taksit hâlinde dağıtılmak üzere, "İlbank A.Ş. hesabına aktarır. İlbank A.Ş. hesabına aktarılan ödeneğin yüzde 65'ini eşit şekilde, yüzde 35'ini ise nüfus esasına göre dağıtır.

(2) Bu Kanunda ayrılması öngörülen paylar ile birinci fıkrada belirtilen ödenek dışında, mahalli idarelere yardım amacıyla, bakanlıklar ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerine pay, fon veya özel hesap gibi adlarla başka bir ödenek konulamaz." şeklinde kurallaştırılmıştır.

5779 sayılı Kanun'un yukarıda aynen yer verilen 6'ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, 5779 sayılı Kanun'a göre ayrılması gereken paylar ile 6'ncı maddenin (1) numaralı fıkrasına göre ayrılacak denkleştirme ödeneği dışında mahalli idarelere yardım amacıyla bakanlıklar ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerine pay, fon veya özel hesap gibi adlarla başka ödenek konulamayacaktır.

Bu yasal kurala rağmen, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.2.76-1-052 tertibine ödenek konularak ödeneği, belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli zorunlu projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır. Maliye Bakanlığının görev ve yetkilerini düzenleyen 178. Sayılı KHK. da Maliye Bakanlığına Belediyelerin nitelikli yatırımlarını destekleme görevi tevdi edilmemiştir.

Bütçe kanunlarını diğer kanunlardan ayrı tutan anayasal kurallar karşısında yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasa da yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

Anayasa'nın 161'inci maddesinin son fıkrasında da, "Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz" hükmü yer atmaktadır.

Söz konusu düzenleme Anayasa'nın 87, 88, 89 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan, bu maddenin kanun tasarısı metninden çıkarılması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ekli (E) Cetveli'nin ekli 64'üncü maddesinin birinci cümlesinde yer alan "özel hesaba aktarılır" ibaresi ile ve ikinci ve üçüncü cümlelerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 2

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabiyik	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe aynı şekilde, dağıtıldığı biçimde tutanaklarda yer alacaktır.

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne konulan söz konusu hükümlerle; Başbakanlık bütçesine 100'üncü Yıl anma etkinlikleri kapsamında çalışmalar yapmak maksadıyla 07.00.00.02-01.1.1.00-1-05.2 tertibinde tefrik edilen ödenekler Başbakanlık bütçesine gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktarılacak, bu özel hesaptan yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanun ile 4734 sayılı Kanun'dan müstesna tutulacak, özel hesaba aktarılan tutarların kullanımına ilişkin usul ve esaslar da Başbakan onayı ile belirlenecektir. Bu düzenleme ile bu tertipteki ödenek tutarları bütçe sistemi dışına çıkarılarak özel hesaplara aktarılacak ve özel usullerle harcanacaktır. Özel hesaba aktarılan tutarların kullanımına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Başbakana yetki verilmektedir. Aynı zamanda açılacak özel hesaptan yapılacak ödemeler Kamu İhale Kanunu ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uygulamaları dışına çıkarılmaktadır. Özel hesabın Sayıştay denetimine tabi olup olmayacağı da belirsizdir.

“Özel hesap” uygulamasının aktarılan ödeneklerin takibine ve aktarma amacına uygun kullanılmasını sağlamaya yönelik olduğu ileri sürülebilir ise de iptali istenen Başbakanlık bütçesi açısından aktarılan ödeneklerin takibi ve amacına uygun kullanımının kontrolünün “bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilmesi” suretiyle de mümkün olması ve 5018 sayılı Kanun'a tabi olan kamu idareleri için yasal olanın da bu usul olması (md. 40/3) karşısında, özel hesap uygulamasının başka amaçlara hizmet ettiği sonucu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Bütçe kaynaklarının özel hesaplar kullanılarak temel mali mevzuat hükümlerine tabi olmadan harcanması, bütçe disiplininin kaçışları ve harcamalarda keyfiliği teşvik etmekte ve bütçe uygulamalarının saydam, açık ve hesap verebilir olmasını önlemektedir.

Bütçe kanunlarını diğer kanunlardan ayrı tutan anayasal kurallar karşısında yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasa da yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'na Eklî (E) Cetveli'nin 64'üncü maddesinin birinci cümlesinde yer alan “özel hesaba aktarılır” ibaresi ile ikinci ve üçüncü cümleleri Anayasa'nın 2, 7, 87, 88, 89, 124 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan söz konusu ibarelerin madde metninden çıkarılmasını sağlamak amacıyla bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

(E) Cetveli'nin 70'inci maddesi üzerinde önerge vardır, okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ekli (E) Cetveli'nin 70'inci maddesinin ikinci cümlesinde yer alan "ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır..." ibaresi ile ve "... Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde..." ifadelerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabıyık	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekece aynı şekilde, dağıtıldığı biçimde tutanaklarda yerini alacaktır.

Gerekeçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesine aykırı olarak (E) Cetveli'nin 70'inci maddesine konulan hükümlerle, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinde 24.01.33.00-10.2.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek; Türkiye'de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılmasını amaçlayan Yaşlı Destek Programı (YADES) için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Büyükşehir Belediyelerinin program amaçlarına uygun olarak hazırlayacakları projeler için kullanılacaktır.

Ayrıca, YADES Programı kapsamında valilikler tarafından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına teklif edilen ve anılan Bakanlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılacak vali tarafından büyükşehir belediyelerine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullanılacaktır.

Bu hükümlerle, bütçede yer alan ödenek tutarı bütçe sistemi dışına çıkarılmakta ve mevcut mali yönetim ve denetim sisteminin belirlediği kurallara bağlı olmadan kullanılmasının yolu açılmaktadır. Ayrıca, özel hesaptan yapılan harcamaların denetimi, muhasebesi ve dış denetim ve TBMM'ye karşı hesabının nasıl verileceği konusunda net bir düzenleme de bulunmamaktadır.

5018 sayılı Kanun'un ve daha önce uygulamada olan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun sistematüğinde bazı özel şart ve durumları kavrayan; özel gelir kaydı, özel gelirlerin ödenek kaydı, ertesi yıla devri, bağış ve yardımların gelir kaydı ve bunların ödenekleştirilerek kullanımı ve ertesi yıla devri gibi kamu harcama disiplini bozmayan ve saydamlık ilkesine aykırı olmadan bütçeleştirilen ve muhasebeleştirilen uygulamalar bulunmaktadır. Ancak son dönemde kamu mali sistemine Anayasa'ya ve yasalara aykırı bir şekilde yerleştirilmeye çalışılan "özel hesap uygulaması"nın bu tür çözümlerle ilişkisi bulunmamaktadır.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun'da bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin kurallar düzenlenerek sistemleştirilmiş; 13. maddesinin

birinci fıkrasının (m) bendinde, “Kamu idarelerinin tüm gelir ve giderleri bütçelerinde gösterilir. “ denilerek bütçe kaynaklarının bütçeden harcanması öngörülmüş ve bütçe dışı her türlü “özel hesap” uygulamasına son verilmiştir.

Söz konusu projelere ilişkin tutarların valilikler tarafından açılacak özel hesaplarda ve proje bazında izlenmesi ve denetimi olanaksız bulunmaktadır. Bu durum aynı zamanda 5018 sayılı Kanun’un mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ile bağdaşmamaktadır, bu durum Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi içerisinde bir nevi bütçe dışı fon ve örtülü ödenek uygulamasına işaret etmektedir.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı’na Ekli “(E) Cetveli”nin 70’inci maddesinin ikinci cümlesinde yer alan, ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır ibaresi ile “...Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ifadesi, Anayasa’nın 2, 7, 87, 88, 89, 124 ve 161’inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum, 73’üncü sırayla ilgili bir önerge var.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının 4’üncü maddesiyle tasarıya bağlı (E) işaretli cetvelin 73’üncü sırasına aşağıdaki bendin eklenmesini, sırada geçen “400 kişiyi geçemez.” ibaresinin “400 kişiyi, (h) bendi kapsamında burslardan yararlanacak öğrenci sayısı 300 kişiyi geçemez.” şeklinde değiştirilmesini, “(d), (e), (f) ve (g) bentlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar” ibaresinin “(d), (e), (f), (g) ve (h) bentlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar” şeklinde değiştirilmesini ve aynı sırada yer alan “25 milyon TL” ibaresinin “20 milyon TL” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“h) Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yurtdışındaki ülke ve yükseköğretim kurumlarında Türk Dili ve Edebiyatı, Türkoloji ve Türk Dili programlarında öğrenim gören, bulunduğu ülkenin vatandaşı olan lisans öğrencilerine burs verilmesi,”

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Evet, bir açıklama alalım önerge üzerinde.

Buyurun.

YÖK STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI ZERRİN EKİZ - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; bu önergeyle amacımız, Türkiye’nin, ülkemizin diğer ülkelerle iletişiminin artırılması, tanıtımının sağlanması amacıyla yurt dışında yükseköğretim kurumlarında Türk dili, Türk dili ve edebiyatı ve Türkoloji bölümlerinde, programlarında lisans eğitimi gören öğrencilere burs verilmesi amaçlanmıştır burada. Burada kişi sayımız da belirlenmişti. Özellikle Balkan ülkelerinde, Makedonya, Arnavutluk, Kosova, Sırbistan gibi ülkelerde bu programlara ilginin artırılması, tercih edilebilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Özellikle bu yurt dışındaki devlet üniversiteleri gündeme gelmişti yani diğer özel üniversitelerdeki öğrencilere, bu programlardaki öğrencilere burs verilmeyeceği teklifimiz olmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'na ekli (E) Cetveli'nin 74'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Kadim Durmaz

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Tokat İstanbul

Lale Karabiyik

Musa Çam

Mehmet Bekaroğlu

Bursa

İzmir

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergenin gerekçesi tutanaklara aynen geçecektir.

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesine aykırı olarak (E) Cetveli'nin 74'üncü maddesine konulan hükümlerle, 5449 Sayılı Kanun'a göre Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kalkınma ajansları tarafından desteklenmeye hak kazanan projelerine tahsis edilen kaynakların proje yürütücüsü idarelerinin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izleneceği belirtilmekte, söz konusu projeler için bütçe dışı imkânlarla karşılanamayan eş finansman tutarını, bu amaçla idarelerin bütçelerinde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödeneklerden tahakkuka bağlamak suretiyle söz konusu projeler için açılan özel hesaplara ödemeye proje yürütücüsü idareler yetkili kılınmaktadır. Ayrıca özel hesabın işleyişi ve muhasebeleştirilmesi ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Kalkınma Bakanlığı yetkilendirilmektedir.

Söz konusu maddedeki hüküm ile; özel hesaplara aktarılarak kullanılan bütçe ödeneklerinin harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslarda mevcut bütçeleme, kamu mali yönetim ve denetim sisteminin dışına çıkılmakta, yeni bir harcama hukuku yaratılmaktadır. Bu hükümlerle bütçede yer alan ödenek tutarı bütçe sistemi dışına çıkarılmakta ve mevcut mali yönetim ve denetim sisteminin belirlediği kurallara bağlı olmadan kullanılmasının yolu açılmaktadır. Ayrıca özel hesaptan yapılan harcamaların denetimi, muhasebesi ve dış denetim ve TBMM'ye karşı hesabının nasıl verileceği konusunda net bir düzenleme de bulunmamaktadır.

Merkezi yönetime dâhil idarenin bütçesinde bütçe gideri, transferi alan diğer idarelerin bütçelerinde bütçe geliri olarak muhasebeleştirilmesi gerekir. Özel hesap yönteminin kullanılması durumunda transferi yapan kamu idaresi bütçesine bütçe gideri yazılan tutarların, kaynak transferi yapılan idarelerin bütçeleri ile tam anlamıyla ilişkilendirilmeyerek yanlış raporlama yapılmasına da neden olunma riski bulunmaktadır.

Aslında 5018 sayılı Kanun'un ve daha önce uygulamada olan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu sistematığında bazı özel şart ve durumları kavrayan; özel gelir kaydı, özel gelirlerin ödenek kaydı, ertesi yıla devri, bağış ve yardımların gelir kaydı ve bunların ödenekleştirilerek kullanımı ve ertesi yıla devri gibi kamu harcama disiplini bozmayan ve saydamlık ilkesine aykırı olmadan bütçeleştirilen

ve muhasebeleştirilen uygulamalar bulunmaktadır. Ancak son dönemde kamu mali sistemine, Anayasa'ya ve yasalara aykırı bir şekilde yerleştirilmeye çalışılan "özel hesap uygulaması"nın bu tür çözümlenmelerle ilişkisi bulunmamaktadır

Bütçe kanunlarını diğer kanunlardan ayrı tutan anayasal kurallar karşısında, yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasa da yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

Anayasa Mahkemesinin yerleşik kararlarına göre, yasa koyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vererek, sınırsız ve belirsiz bir alanı yönetimin düzenlenmesine bırakması, yasama yetkisinin devri sonucunu doğurmaktadır.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli "(E) Cetveli'nin 74'üncü maddesi, Anayasa'nın 7, 87, 88, 89, 124 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan söz konusu maddenin tasarı metninden çıkarılması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'na ekli (E) Cetveli'nin 76'ncı maddesinin birinci cümlesinde yer alan "özel hesaba aktarılarak" ibaresi ile ikinci ve üçüncü cümlelerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabiyik	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe tutanaklara dağıtıldığı şekilde aynen geçecektir.

Gerekçe:

Anayasanın 161'inci maddesine aykırı olarak (E) Cetveli'nin 76'ncı maddesine konulan bu düzenleme ile Avrupa Birliği Bakanlığı bütçesinde yer alan 25.01.00.38-01.1.9.00-1-03.6 tertibindeki ödenekten Bakan tarafından belirlenecek tutarın özel hesaba aktarılarak kullanılması sağlanmakta: Avrupa Birliği Bakanlığında bir nevi örtülü ödenek oluşturulmakta, özel hesaptan yapılacak harcamaların 5018 ve 4734 sayılı Kanunlara tabi olmayacağı hüküm altına alınmaktadır

Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) bir halkla ilişkiler, kamuoyu oluşturma ve yönlendirme projesidir ve yurt içi ve yurt dışı olmak üzere iki boyutu bulunmaktadır. İletişim Stratejisi'nin temel hedef kitlesini Türk ve AB vatandaşlarının oluşturması; uluslararası, ulusal ve yerel kuruluşlar, sivil toplum, üniversiteler, iş dünyası, medya ve siyasi aktörlerin bu süreçte birincil paydaşlar olması öngörülmüştür,

“Özel hesap” uygulamasının aktarılan ödeneklerin takibine ve aktarma amacına uygun kullanılmasını sağlamaya yönelik olduğu ileri sürülebilir ise de iptali istenen Avrupa Birliği Bakanlığı bütçesi açısından aktarılan ödeneklerin takibi ve amacına uygun kullanımının kontrolünün “bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilmesi” suretiyle de mümkün olması ve 5018 sayılı Kanun’a tabi olan kamu idareleri için yasal olanın da bu usul olması (md. 40/3) karşısında, özel hesap uygulamasının başka amaçlara hizmet ettiği sonucu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Birinci cümledeki “özel hesaba aktarılarak” ibaresi ile “özel hesaptan yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanun ile 4734 sayılı Kanundan müstesnadır.” şeklindeki ikinci cümle, kamu yararını gerçekleştirmediği değil, kamusal kaynakların, bütçeleri dışında, temel mali mevzuat hükümleri ve kuruluş kanunlarına tabi olmadan harcanmasını, bütçe disiplininden kaçmayı, harcamalarda keyfilik teşvik etmeyi öngördüğünden Anayasa’nın 2’nci maddesindeki hukuk devleti ilkesine; saydamlığı ve hesap verebilirliği önlemeyi amaçladığından Anayasa’nın 2’nci maddesindeki demokratik devlet ilkesine; 5018 sayılı Kanun’la öngörülen mali sistemle bağdaşmadığı ve bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin bütçe dışı “özel hesap”tan, 5018 sayılı Kanun’a tabi olmadan harcanmasını öngördüğü için ise Anayasa’nın 161’inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırıdır.

Bütçe kanunlarını diğer kanunlardan ayrı tutan anayasal kurallar karşısında, yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasa da yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

Söz konusu ödeneklerin Bakanlık bütçesine gider kaydedilip ve özel hesaba aktarılan tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasların Maliye ve Avrupa Birliği Bakanlıklarınca müştereken belirlenecek olması; Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamakla Anayasa’nın 160’uncu maddesi gereği görevli ve yetkili bulunan Sayıştayın yetki ve görevlerini de kısıtlayıcı bir nitelik taşımakta olup söz konusu maddede yer alan anayasal kurala aykırılık taşımaktadır.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’na ekli “(E) Cetveli”nin 76’ncı maddesinin birinci cümlesindeki “... özel hesaba aktarılarak...” İfadesi ile ikinci ve üçüncü cümleleri, Anayasa’nın 2, 7, 87, 88, 89, 124, 160 ve 161’inci maddelerine aykırı olduğundan söz konusu ibarelerin madde metninden çıkarılması amacıyla bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’na ekli (E) Cetveli’nin 78’inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Kadim Durmaz

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Tokat

İstanbul

Lale Karabiyik

Musa Çam

Mehmet Bekaroğlu

Bursa

İzmir

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge gerekçesi, tutanaklara dağıtıldığı şekliyle aynen geçirilecektir.

Gerekçe:

“(E) Cetveli'nin 78'inci maddesinde “Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.37-10.9.9.61-1-05.2 tertibinde yer alan ödeneğin kullanımına ilişkin usul ve esaslar Başbakanlıkça tespit edilir.” kuralına yer verilmiş ve “07.01.00.37-10.9.9.61-105.2 Sınıflandırmaya girmeyen sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri-Acil Destek Giderleri-Cari Transferler-Hazine Yardımları” tertibine 118.000.000,00 TL ödenek konulmuştur.

Anayasanın 161'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yürürlüğe konulan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Bütçe ilkeleri” başlıklı 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, “Kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisi, kanunlarla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.” kuralına; (n) bendinde ise “Kamu hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir. “ kuralına yer verilmiştir.

Bu kurallara göre Başbakanlık bütçesine sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinde kullanılmak üzere ödenek konulabilmesi için Başbakanlığa yasalarla sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerini yerine getirme gibi icrai görevler verilmiş olması gerekir.

10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında KHK'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'da Başbakanlığa sosyal yardım ve hizmetlere ilişkin uygulamacı bir görev verilmemiş; 3056 sayılı Kanun'un, 24.10.2011 tarihli ve 661 sayılı KHK'nin 27'nci maddesiyle değişik 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde Ekonomik, Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığına, “Sağlık, çalışma, sosyal güvenlik, sosyal yardımlar, mahalli idare hizmetleri alanlarındaki gelişmeler ve karşılaşılan problemler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek, teklifler hazırlamak, kamu kuruluşları arasında bu alanlarda koordinasyonu sağlamak,” görevleri verilmiştir. Bu görevin, fiilen sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerini yürütme görevi değil, bu alanlarda inceleme ve araştırma yapma, sonuçlarını değerlendirme, teklifler hazırlama ve icracı kuruluşlar arasında koordinasyon sağlama görevleri olduğu açıktır.

Bütçe kanunlarını, diğer kanunlardan ayrı tutan Anayasal kurallar karşısında, yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasa da yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

Başbakanlık bütçesinin “07.01.00.37-10.9.9.61-1-05.2 Sınıflandırmaya girmeyen sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri-Acil Destek Giderleri-Cari Transferler-Hazine Yardımları” tertibine 118.000.000,00 TL ödenek konulması, yürürlükteki mevzuata göre Anayasal olarak mümkün değildir. Mümkün olabilmesi için Başbakanlığa yasayla sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerini yürütme görevi verilmesi gerekir. Başbakanlığa yasalarla bu yönde görev verilmemişken, Başbakanlık bütçesinin “07.01.00.37-10.9.9.61-1-05.2” tertibine sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinde kullanılmak üzere 118.000.000,00 TL ödenek konulması, (E) Cetveli'nin

78'inci maddesinde, “Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.37-10.99.61-1-05.2 tedibinde yer alan ödeneğin kullanımına ilişkin usul ve esaslar Başbakanlıkça tespit edilir. “ kuralına yer verilmesi Anayasa'nın 87, 88, 89 ve 161'inci maddelerine aykırılık oluşturduğundan, söz konusu madde metninin tasarı metninden çıkarılması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

79'uncu sıra üzerindeki önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ekli “(E) Cetveli”nin 79'uncu maddesinin birinci cümlesinde yer alan “özel hesaba aktarılır” ibaresi ile ikinci ve üçüncü cümlelerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	Tokat	İstanbul
Lale Karabıyık	Musa Çam	Mehmet Bekaroğlu
Bursa	İzmir	İstanbul
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge gerekçesi, tutanaklara dağıtıldığı şekliyle aynen geçirilecektir.

Gerekçe:

Anayasanın 161'inci maddesine aykırı olarak (E) Cetveli'nin 79'uncu maddesine konulan bu düzenleme ile Afet ve Acil Durum Başkanlığı bütçesine 5902 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi gereğince uluslararası acil yardımların yapılması için konulan ödeneğin Başkanlık bütçesine gider yazılmak suretiyle özel hesaba aktarılacağı, özel hesaptan yapılacak harcamaların 5018 ve 4734 sayılı Kanunlara tabi olmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Yine özel hesaba aktarılan ve kullanılan tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslarda mevcut bütçeleme, kamu mali yönetim ve denetim sisteminin dışına çıkılmakta, yeni bir kamu harcama hukuku yaratılmaktadır. Özel hesaba aktarılan tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasların Dışışleri, Maliye ve Afet ve Acil Durum Başkanlığınca birlikte belirleneceği de hüküm altına alınmaktadır

Anayasa'nın 161'inci maddesinin ikinci fıkrasında, “Malî yıl başlangıcı ile Merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.” kuralına yer verilmiş; fıkra gerekçesinde ise “Anayasamızın 161'inci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenmek suretiyle, bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin süreç güçlendirilmektedir.” denilmiştir. Ayrıca söz konusu maddenin dördüncü fıkrasında; “Bütçe kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz” kuralı yer almaktadır.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun bütçe ile ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısı ile

bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanun'a uygun olması, anayasal bir zorunluluktur. 5018 sayılı Kanun'da bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin kurallar düzenlenerek sistemleştirilmiştir.

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın (E) Cetveli'ne konulan söz konusu hükümler; Afet ve Acil Durum Başkanlığı bütçesine 5902 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi gereğince uluslararası acil yardımların yapılması için konulan ödenek Başkanlık bütçesine gider yazılmak suretiyle özel hesaba aktarılacak ve özel hesap yöntemiyle harcanacaktır.

Bu tertipteki ödenek tutarları bütçe sistemi dışına çıkarılmakta özel usullerle harcanmakta, denetimi konusunda da belirsizlikler bulunmaktadır. Bu durum aynı zamanda 5018 sayılı Kanun'un mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

Söz konusu ibareler Anayasa'nın 2, 7, 87, 88, 89, 124 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle tasarıya bağlı (E) işaretli Cetvel'in 86'ncı sırasının anılan cetvelden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önergenin de imza sahiplerini okutuyorum:

Zekeriya Temizel

Kadim Durmaz

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Tokat

İstanbul

Lale Karabıyık

Musa Çam

Mehmet Bekaroğlu

Bursa

İzmir

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, aynı mahiyetteki önergelere katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, (E) işaret cetvelininin 86'ncı sırası cetvelden çıkarılmıştır.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı"nın 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 2

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul
Musa Çam
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Kadim Durmaz
Tokat

Lale Karabıyık
Bursa
Utku Çakırözer
Eskişehir

“Prim ödeme gün sayısını doldurup yaş haddi nedeniyle emekli aylığı bağlanmasına hak kazanamamış olanlara Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları başvuruya istinaden Kurumca emekli aylığı bağlanır”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, biliyorsunuz, emeklilikte yaşa takılanlar var. 8 bin, 9 bin, 10 bin gün prim ödeyen insanlarımız var. Fakat 1999’dan sonra yapılan yasal değişiklikten dolayı çok büyük bir mağduriyet söz konusu. 3.600, 4 bin günden emekli olanlar var ama 10 bin gün ödeyenler var. Bunlara karşı, gerçekten büyük haksızlık... Meydanlarda hep “Edirne’den Mars’a, Jüpiter’den Kars’a, çıksın, artık, bu yasa!” diye bağırın, haykıran insanlar var. Bunların sesine kulak vermeniz gerekir sizin Başkan. AKP’li milletvekili arkadaşlarımızı da bu mesajlar geliyordur. Onlardan da bu önerge lehinde destek bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan “2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı”nın 4’üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul
Musa Çam
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Kadim Durmaz
Tokat

Lale Karabıyık
Bursa
Utku Çakırözer
Eskişehir

“.....657 SAYILI Kanunun eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “VII. Emniyet Hizmetleri Sınıfı” bölümünün (e) bendinin (aa) alt bendinde yer alan ek gösterge rakamları yüzde 20 oranında atırılır ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tam bilgi sahibi olmadığım için katılmıyorum.

BAŞKAN – Emniyet hizmetleri sınıfına mensup kamu görevlilerinin maaşlarının artırılması konusuydu Sayın Bakan.

Sayın Çam, buyurunuz lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakanım, polis teşkilatımız gerçekten cansiparane çalışıyorlar -sizin de koruma polisleriniz var- mesai saatleri belli değil, gece gündüz çok zor koşullar altında çalışıyorlar ama göstergeleri 3000. Geçen sene 2600’den 3000’e çıkardık, gelen zam 45 lira. Emeklilikte bunların

hiçbir etkisi yok. Bugün, binlerce emekli polis memuru kardeşimiz çocuk okutuyor lisede -1 çocuk, 2 çocuk- üniversitede; evleri kira. O kadar zor koşullar altında görev yapıyorlar ki bu Emniyet gücü arkadaşlarımız, kardeşlerimiz... Valiler için yaptık, kaymakamlar için yaptık, korucular için yaptık, muhtarlar için yaptık; polis memurları ve öğretmenler için bu konuda bir şey yapmıyoruz. Gerçekten onların bizim üzerimizde, ülke üzerinde çok büyük bir emekleri var. Ki ben, sendikacı olarak, sendikal mücadeleden dolayı en fazla biber gazı yiyen, en fazla tazeyikli su yiyen, en fazla copa uğrayan bir milletvekili olarak söylüyorum bunu. Ama buna rağmen, bu arkadaşlarımızın hakkını aramak, onlara 3600 göstergeyi sağlamak bizim insani görevimizdir. Sizin de bir Maliye Bakanı olarak yanımızda çalışan polis arkadaşların da gelecekleri için bu önergeye “evet” oyu vermenizi istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öncelikle Sayın Çam’a teşekkür ediyorum.

Hem polis kardeşlerimiz hem öğretmenlerimiz hem sağlık çalışanlarımız hem yargı hizmetlerinde çalışan personelimiz hem de genel idare hizmetlerinde çalışan personelimiz yani yaklaşık 3 milyon kamu personeli için aynı hususları ifade etmek lazım. Bu arkadaşlarımız gecelerini gündüzüne katıyorlar, hizmetlerini de en iyi şekilde yerine getiriyorlar. O açıdan, burada bu kardeşlerimizin, kamu görevlilerinin özlük haklarının artırılması, emeklilik imkânlarının artırılması hepimizin ortak dileği. Sadece bilgi olarak şunu ifade edeyim: 2016 yılında Emniyet hizmetleri sınıfında çalışan Emniyet hizmetleri mensuplarının özel hizmet tazminatlarını yüzde 25 oranında artırdık ve yakın zamanda özellikle daha görece ağır risk altında olan gerek Emniyet mensubu personelinin gerekse de güvenlik birimlerinde çalışan personelimizin tazminat oranlarında artış yaptık, yapmaya devam ediyoruz.

Yine, emeklilik haklarının iyileştirilmesine ilişkin olarak da -demin ifade etmiş olduğunuz gibi- Hükümet olarak onların ek göstergelerini artırdık. Ek gösterge ve emeklilik konusu, tabii, kamuda bir denge ve hiyerarşi içerisinde karşılık bulan husus. O açıdan, herhangi bir hizmet grubuna dönük bir ek gösterge değişikliği yaptığımız takdirde diğer hizmet grupları noktasında da aynı taleplerle karşı karşıya kalabiliyoruz. Şunu çok rahat ifade ediyorum ki gerek emniyet çalışanlarımızın gerek güvenlik güçlerimizin gerek öğretmenlerimizin, sağlık çalışanlarımızın ve diğer bütün çalışanlarımızın mali ve sosyal hakları konusunda AK PARTİ Hükümeti olarak 2002 yılından bu yana çok önemli düzenlemeler yaptık, iyileştirmeler yaptık, reel olarak satın alma güçlerini artırdık. İnşallah, imkânlarımız ölçüsünde her zaman için bu konuda daha da fazla iyileştirmeler yapacağız. O açıdan, prensipte aynı yaklaşım içerisinde olduğunuzu da biliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan “2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı”nın 4’üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgıl

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İstanbul

Ankara

Bursa

Musa Çam
İzmir

Kadim Durmaz
Tokat

Utku Çakırözer
Eskişehir
Garo Paylan
İstanbul

“Cem evlerinin ve diğer ibadethanelerin tamir ve tadilat giderleri ile bina giderlerinin, Maliye Bakanlığı Bütçesinde ver alan 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinden Diyanet İşleri Başkanlığına aktarılacak ödeneklerden gider kaydedilerek ödenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; ülkemizde cemevleri ve diğer ibadethaneler birlikte yaşadığımız ülkenin bir gerçeği. Yani çok büyük rakamlarda bir bütçe değil. Devletin bütün yurttaşlarını kucakladığının ve sosyal devlet olduğunun; bu ülkede cemevine giden insanların da Sayın Bakanım, Maliyeye vergi verdiğini, askerlik görevini yaptığını, gece gündüz hudutta elinde tüfkle ülkeyi beklediğinin bilinmesi lazım. Bunu da ortak yaklaşımla gelin, siz de imza koyun, ortak bir anlayışla bu ülkeyi, her yurttaş devlet kucaklasın. Bana göre bu, vicdani de bir olay. Ben aynı zamanda ticaret erbabıydım, vergi veriyorum ama bu noktada da hakkımı helal etmiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önerge sahipleri konuşuyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önergeye imza atabilirim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Paylan, önergeye imza atarsanız buyurun.

Demokrasilerde çare tükenmez.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben bu konuda kıymetli arkadaşlarımın da desteğini bekliyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, önergeye destek veriyoruz.

Hepimizi vergi veriyoruz 80 milyon insan olarak ve hepimizin aynı düzeyde hizmet almaya hakkı var. Eğer ki bu hakkı, inanın, görmezden gelerseniz adaletsizlik yapmış olursunuz ve bu, bu anlamda uzun yıllardır bu şekilde devam ediyor ve gerçekten büyük mağduriyetler var. Bu çerçevede, devlet herkese eşit davrandığını mutlaka göstermeli. Eğer ki buna “hayır” dersiniz arkadaşlar, diyen arkadaşların hepsine ben hakkımı helal etmiyorum diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyorum Sayın Başkanım.

Sadece şu hususu ifade edeyim: Gerek önergeyi veren arkadaşlar gerekse hepimiz de biliyoruz ki bu konuda bütün vatandaşlarımıza her alanda hem kamu hizmeti en iyi şekilde sunma ve destek olma noktasında hepimizin ortak iradesi var ama bu meselenin sizlerin de bildiği şekilde farklı boyutlarda tartışıldığını, değerlendirildiğini de biliyoruz. O açıdan, karşılıklı bir helalleşmeye götürmeyelim. Bu konudaki çabalarımızı artıralım, tartışmalarımızı, değerlendirmelerimizi ortaklaştıralım ve bu konuda olumlu adımlar atalım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum herkese.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, Sayın Paylan -bizim inancımızda- sizin orada da öyledir yani siz de bu toprakların çocuğusunuz, bu vatanın evladısınız...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye hakkımızı teslim etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Bu vatana verdiğiniz şey çok.

Bu helalleşme meselesi zor bir iştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İstanbul

Ankara

Bursa

Kadim Durmaz

Utku Çakırözer

Tokat

Eskişehir

“...657 sayılı Kanunun eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin (IV) Eğitim ve Öğretim Hizmetleri” bölümünde yer alan ek gösterge rakamları yüzde 20 oranında artırılır ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde ver alan ödenekten karşılanır”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, kıymetli arkadaşlar; bugün Öğretmenler Günü. Herkesin bir öğretmeni var. Gelin, bu eğitim emekçilerinden bu katkıyı esirgemeyelim, hepimizin ortak bir anlayışı olsun. Öğretmenler Günü bugün bakın. Ben de eski bir öğretmenim, onu söyleyeyim. Öğretmenin hakkı büyüktür, öğretmenin emeğinin karşılığını verelim.

BAŞKAN – Öğretmen eskimez.

Çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İstanbul

Ankara

Bursa

Kadim Durmaz

Utku Çakırözer

Tokat

Eskişehir

“95. Elektrik faturalarında, dağıtım bedeli, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmet bedeli, perakende satış hizmet bedeli, kayıp kaçak bedeli, iletim sistemleri bedeli ve benzeri adlar altında herhangi bir ücret talep edilemez. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Bakanım, bu konuda da kıymetli bir önerge verdik. Ülkemizdeki insanların aldığı ücretler belli ve ortada. Bu kararları hep beraber, ortak bir anlayışla gözden geçirmemiz gerekiyor değerli arkadaşlar. Bu insani bir olay.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben size teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Lale Karabıyık
Bursa

Kadim Durmaz
Tokat

Utku Çakırözer
Eskişehir

“...1/7/2015 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun kapsamında yer alanlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen elektrik ve doğalgaz kullanım bedelleri, gelir düzeyi ve engellilik durumu dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca belirlenecek oranlar dahilinde Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten karşılanarak ilgili kurumlara aktarılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca müştereken belirlenir”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, engellilerin zaten önünde o kadar çok engel var ki gelin onların hayatlarını kolaylaştıralım, maliyetlerini düşürelim. Zaten kadrosu olmayan ve çalışmak isteyen çok engellimiz var, onlara da çok bir şey yapılamıyor. Gelin, siz de onlara bir el uzatın ve yaşamlarını biraz daha kolaylaştıralım, bu maliyetleri düşürelim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İstanbul

Ankara

Bursa

Kadim Durmaz

Utku Çakırözer

Tokat

Eskişehir

“Kamuda asgari ücret kapsamında çalışmakta olanlara ilişkin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde ortaya çıkan giderler. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2,00-1-096 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, asgari ücretlilerin ne kadar zor koşullar altında yaşadığını biliyoruz. Hep birlikte burada asgari ücretin yükseltilmesi için çaba sarf ettik ve gösterdik. Özellikle eylül ve ekim ayında yükselen vergi dilimi nedeniyle onun altında kalmaması için de bir düzenleme yaptık. Çok teşekkür ederiz, hep birlikte yaptık bunu. Ama gerçekten yıllardan beri asgari ücretlilerin vergi dışı kalması için sürekli konuşuluyor, sürekli konuşuluyor ama bir adım atılmıyor. Asgari ücretlinin vergi dışında kalması için de sizin bir çalışma yapmanız gerekir veyahut da bu konuda bir destek olmanız gerekiyor. Çok zor koşullar altında yaşıyorlar. Çünkü, sendikaların yapmış olduğu araştırmalara göre açlık sınırı 2 bin liranın üzerinde arkadaşlar. Bunun altındaki bir ücret insanca bir yaşam için mümkün değildir. O nedenle, asgari ücretin vergi dışı kalmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İstanbul

Ankara

Bursa

Kadim Durmaz

Utku Çakırözer

Tokat

Eskişehir

“6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun “Diğer İstisnalar” başlıklı 7'nci maddesinin uygulanması kapsamında çiftçilerin tarımsal üretimde kullandıkları ve 4760 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan malların teslimlerinde ortaya çıkan Özel tüketim vergisi ve katma değer

vergisine ilişkin giderler. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım; ülkemiz tam da bugünlerde et ithal ederken köylüye üretme anlamında bu destek tarihi bir olay olacaktır. Hepimizin ortak anlayışıyla... Zaten 80 milyona dayanan nüfusun 6 milyonu köylerde kaldı ve üretime katkı sunuyor. Yeniden köylere dönüş... Metropol kentlerin yaşanabilir hâle gelip üretime katkı adına... Yani bizim, aracımıza bindiğimiz mazotu, köylü traktörüne koyduğu zaman bir şey üretme ve bir şey kazanma şansı yok arkadaşlar. Çiftçiye destek anlamında mutlak bu önergenin desteklenmesi lazım. Katılarınızı bekliyoruz. “Köylüye, KDV’siz, ÖTV’siz mazot.” diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İstanbul

Ankara

Bursa

Kadim Durmaz

Utku Çakırözer

Tokat

Eskişehir

“657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna Tabii Memur emeklileri ile Sosyal Güvenlik Kurumu’ndan Emekli Maaşı Alan İşçi, Dul ve Yetimlere yılda iki defa Asgari Geçim Desteği İkramiyesi adıyla birer maaş tutarı ek ödeme, Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer alan 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, emeklilerimizin durumu malum, zaten yaşam standardının altında, geçim sıkıntısı çekiyorlar, açlık sınırının altında ücretleri var, emekli maaşları var. Biz istiyoruz ki çok da fazla olmasa bile en azından biraz işlerine yarayacak, biraz hayatlarını kolaylaştıracak, mübarek kurban bayramında, ramazan bayramında en azından birer ikramiye verilmesini talep ediyoruz.

Lütfen, bunu da artık kabul edin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına ekli “İ” işaretli Cetvelin “II. Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları” kısmının “Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırı” bölümünün ikinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

“Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının psikolog, sosyolog, sosyal çalışmacı, mimar, avukat ve mühendis unvanlı kadroları ile Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü ve Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne ait serbest memur kadrolarına merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının taşra teşkilatı öğretmen kadrolarına ise Milli Eğitim Bakanlığının Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler arasından nakil suretiyle yapılacak atamalar bu sayı sınırlarına tabi tutulmaz.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan “2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı”nın 4’üncü maddesine bağlı (İ) işaretli cetvelin (II) numaralı bölümünün “Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları” başlıklı sütununun ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bihlun Tamaylıgil

Utku Çakırözer

Lale Karabıyık

İstanbul

Eskişehir

Bursa

Bülent Kuşoğlu

Musa Çam

Kadim Durmaz

Ankara

İzmir

Tokat

“Ayrıca 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7’nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında serbest memur kadrolarına Kültür ve Turizm Bakanlığı arkeolog ve sanat tarihçisi kadrolarına 2.000, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına 20.000 kadro tahsis edilmek üzere yapılabilecek toplam atama sayısı sınırı 22.000 adettir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım; hepimiz de biliyoruz ki ülkemizin çok şiddetle turizm gelirlerine ihtiyacı var. Burada arkadaşlarımızla birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesini görüşürken ülkemizde birçok tarihi dokunun yeteri kadar korunmadığı, yeteri kadronun olmadığı, yeteri kadar da gün ışığına çıkıp ülke turizmine kazandırılmadığını gördük. Bu anlamda, Sayın Bakanın da bu konuda serzenişisi vardı, bağlı bileşen kurum ve kuruluşların da. O anlamda arkeolog kadrosu ülkemizin turizm girdilerini artıracığı için çok önemsiyoruz.

Bir diğeri, az önce de ifade ettim, tarımsal üretimimizi artırma. Bu noktada ülkemizde 30 binin üzerinde ziraat mühendisi boşken, binlerce milyonlarca dönüm arazimiz ekilemezken, ziraat mühendislerimiz de boşta gezerken, Tarım Bakanlığımızın bunları ziraat mühendisleriyle, veteriner hekimleriyle çeşitli bir grupta bu kadroya alıp ülkede üretimi artırıp namerde muhannete muhtaç olmamız lazım. Bizim öneremiz o anlamda da kıymetli değerli arkadaşlar. Hepimizin ortak anlayışıyla kabul edilmesini bekliyoruz.

Bakanım, sizin yerinize ben cevabı vereyim Başkana.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Evet, müteakip önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının 4 üncü maddesiyle Tasarıya bağlı (T) işaretli cetvelde (Özel Bütçeli İdarelerin 2018 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir Cetvel) yer alan Ahi Evran Üniversitesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ilk cetvelin, İğdır Üniversitesinden sonra gelmek üzere ise aşağıdaki ikinci cetvelin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

MEHMET AKIF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibüs(Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	1	Üniversite	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T08	Pick-up(Kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) Kamyon(Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 Kg)	2	Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	
	T12				
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Gerektiğinde kullanılabilir ödenekler

MADDE 5- (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, i mevzuatının gerektirdiği giderler için “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.1 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(2) Yedek Ödenek:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik kodlarını içeren tertipler ile çok acil ve zorunlu hâllerde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplere aktarma yapmaya,

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.3 tertibinde yer alan ödenekten, 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak 2018 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve programa, yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.5 tertibinde yer alan ödenegi, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarmaya, Maliye Bakanlıkça yetkilidir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- (1) a) Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla;

genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Maliye Bakanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya,

b) Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesin hesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya, Maliye Bakanlığınca yetkilidir.

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresi, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya yetkilidir.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılacak işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(4) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir fonksiyona ait bir hizmetin diğer bir fonksiyon tarafından yürütülmesi hâlinde ilgili ödenek, fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya ilgili kurumlar yetkilidir.

(5) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarının, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2017 yılında “06-Sermaye Giderleri” ve “07- Sermaye Transferleri” giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımları, 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılır.

(6) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvellere gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvellere ödenek kaydedilir.

(7) a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerinin (özel ödenekler ve “03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodu ile “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonunu içeren tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yıl içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla bu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30’unu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin 21.01.36.00 ve 21.01.36.63 kurumsal kodu altında toplanan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

c)Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesinin 40.08.33.00-01.4.1.00-2-07.1 tertibinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 26.01.31.00-04.8.1.02-1-07.1, 26.01.31.00-04.8.1.04-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.06-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.07-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.08-1-05.4 ve 26.01.31.00-04.8.1.09-1-05.4 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

d) Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.32.00-04.1.1.00-1-07.2, 07.82.32.00-04.1.1.00-1-05.6 ve 07.82.32.00-01.2.1.00-1-08.2 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

e) Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonu altında yer alan yatırım ödeneklerinden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

f) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullanılmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2017 yılından devredenler de dâhil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye, Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.07

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar 32’nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

6’ncı madde üzerinde Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Torba kanun görüşmeleri sırasında burada herhangi bir koşula bağlanmaksızın Hükûmete borçlanma yetkisi verirken tartıştığımız bir konu vardı, yedek ödenek, tamamlayıcı ödenek, ek bütçe gibi. Burada bir bütçe yapılıyor, doğal olarak da ödenekler belirli harcama kalemleri arasında en etkili ve verimli kullanılacak şekilde Hükûmet tarafından dağıtılıyor, buraya kadar tamam, bu bütçenin temel düzenlemesi. Sonra, 6’ncı maddeye geliyoruz, diyoruz ki: Bu ödenekleri siz dağıttınız ama bunların daha etkili ve verimli kullanılabilmesi için Maliye Bakanına kalemler arasında aktarma yapma imkânı verelim. Bu da bir noktaya kadar herhangi bir şekilde sorun yaratmıyor. Ancak değerli arkadaşlar, bu, özellikle de konulan yedek ödeneği 10 kat, 17 kat –geçmiş bütçeleri söylüyorum- artırmasına neden olacak kadar ödenekler arası kaydırmalara neden oluyorsa Anayasa bunu uygun görmüyor, burada yapılması önemli değil, Anayasa Mahkemesi uygun görmüyor. Nitekim, Anayasa Mahkemesinin 2015 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı üzerine ana muhalefet partisinin açmış olduğu dava üzerine verdiği kararda bunu Anayasa’nın 7, 87 ve 161’inci maddelerine aykırı bularak iptal ediyor böyle bir yetkiyi, bu, bu kadar açık. Biz Anayasa Mahkemesi tarafından 26/5/2016 tarihli kararla iptal edilmiş olan bir hükmü 2018 bütçesine yeniden koyuyoruz. Anayasa Mahkemesinin söylediği olay şu: Çerçevesi çizilmemiş, esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisinin devri yapılamaz. Söz konusu aktarma toplamı için genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’u gibi bir limitin konulması çerçeve sınırı geliştirme ve getirme anlamında bulunmamaktadır. Bütçe kanununa Anayasa’ya aykırı olarak bütçe dışı hükümler konularak mevcut kanun hükümlerinin değiştirilmesi veya bütçe yılı itibarıyla zımnen kaldırılması Anayasa’nın 87 ve 161’inci maddelerine aykırıdır. Sonuç olarak, yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir, bu yetki devrilemez. Bütçe hakkının Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu 87’nci maddede net olarak belirtildiğine göre buna aykırı hüküm getirilemez.

Şu anda oylayacağınız madde bu maddedir. Biz sadece bununla ilgili olarak hukukumuzda çözümlerin olduğunu yani ilave bir ödenek gerektiği takdirde Hükûmetin tamamlayıcı ödenek talebinde bulunabileceğini, ek bütçe getirebileceğini... Dolayısıyla, bu düzenlemenin Anayasa’ya uygun bir şekilde ancak orada yapılacağını hüküm altına alıyor. Biz de onun için, bununla ilgili olarak bu önergeyi verdik. Madde metninden çıkartılmasını istiyoruz. Böyle bir sorun çıkarsa eğer bunun çözüm yolları var diyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.Ben de kısaca görüşümüzü ifade edeceğim.

Bu yedek ödenek uygulaması... Ki Sayıştayın raporuna baktığımız zaman 2016'da 35 milyarı aşmış, yedek ödenekten aktarmalar suretiyle yapılan harcama. Bir de daha önceki bütçe kanunlarında yer alan bir fıkra vardı, hem idare içinde hem de idareler arası yüzde 20. O 5018'e taşındı. 5018'e taşındığı torba yasada da muhaliflik biz ona. Bu uygulamada, -Sayın Bakanımın ifade ettiği gibi, Sayın Temizel'in ifade ettiği gibi- hem bütçe hakkına aykırı hem de Meclisin bütçe yetkisinin haksız bir şekilde, Anayasa'ya aykırı bir şekilde kullanılması anlamına gelmekte. Bu görüşümüzü zabıtlara geçirilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; bir aya yakındır bakanlıkları ayrı ayrı görüşüyoruz biliyorsunuz arkadaşlar ama inanın bu madde olduğu sürece bizim bakanlıkları ayrı ayrı görüşmemizin hiçbir anlamı yok. Yani bu yetki o bakanda olduğu sürece biz şunu diyebiliriz: Tek bir oturum yapalım, Maliye Bakanına diyelim ki: “Arkadaş, 600 milyarı harcayabilirsiniz, istediğin yere istediğin rakamı ver.” desek aynı şeyi demiş oluyoruz. Başka hiçbir anlamı yok. Ayrı ayrı bakanlıkların tek tek görüşmenin...

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – “Allah razı olsun.” diyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Allah razı olsun.” diyor ama biz ona o yetkiyi vermiyoruz ki. Bakanlıkların taleplerine göre her bakanlığına ayrı ayrı bir kalem veriyoruz ve o çerçevede harcayın diyoruz. Ama Sayın Bakan, oradan alıp oraya, oradan alıp oraya, istediği gibi kaynakları ayırabiliyor. Bu, Meclisin bütçe hakkına aykırıdır arkadaşlar. O anlamda Zekeriya Bey'in ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun verdiği bu önergeye sonuna kadar destek veriyoruz, AK PARTİ Grubunun da destek vermesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi daha okutmadım, yalnız, şey olmasın, madde üzerinde konuşuyoruz, önergeyi okutacağım, bilginiz olsun diye söyledim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, madde üzerinde o zaman.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alayım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürümüz bu konuyla ilgili Anayasa Mahkemesinin verdiği karar sonrası Bakanlığımız çalışmalarını ve yapılan yasal değişiklikleri uygun görürseniz Komisyonumuza arz etsin.

BAŞKAN – Sayın Ay, buyurunuz.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜ HAKAN AY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası Anayasa Mahkemesi tarafından 2016 yılı içerisinde iptal olmuştu. Bu iptal gerekçesinde Maliye Bakanlığına bütçe ödenekleri arasında sınırsız bir aktarma yetkisi verildiğinden bahisle “Anayasa'da tanımlanan bütçe hakkının ihlali söz konusu” denmişti. Bu karar üzerine 2016 yılının sonlarında gerek 5018 sayılı Kanun'da gerekse 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda bu karara uygun değişiklikler yapıldı, yüce Meclisimiz yaptı. Burada ne yapıldı? Öncelikle 5018 sayılı Kanun'un 21'nci maddesine kurum bütçeleri arasındaki aktarmaya ilişkin olarak bir sınır getirildi. Toplam bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşamayacağı hükmü getirildi. Aynı zamanda kurum içi bütçe aktarmalarında da yüzde 20 sınırı getirildi. 2015 yılında var olan ve Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği 6'ncı maddenin (1)'inci

fikrasında da, yine benzer bir yaklaşımla, bir sınırlamaya tabi olarak Maliye Bakanlığına yetki verildi. Yine burada da bir yüzde 10'luk sınır konuldu. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesinin “sınırsız bir şekilde ödenekler arası aktarma işlemi yapılmasına yürütmeye yetki vermesine” ilişkin eleştirisi bu şekilde karşılanmaya çalışıldı, karşılandı.

Teşekkür ederim, arz ederim.

BAŞKAN – 6'ncı madde üzerinde iki adet önerge vardır, sırasıyla okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin madde metninden çıkarılmasını ve bent sıralamasının ona göre düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Bihlun Tamaylıgil	Mehmet Bekaroğlu
İzmir	İstanbul	İstanbul
Kadim Durmaz	Musa Çam	Lale Karabıyık
Tokat	İzmir	Bursa
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakanım, katılıyor musunuz önergeye?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi kararından sonra 2016 ve 2017 bütçeleri için de Anayasa Mahkemesine başvuruldu. Bu nasıl bir Anayasa Mahkemesi kararıdır bilmiyorum ama... Karar çıkmadı çünkü. Yıllık olarak uygulanması gereken bir kanunla ilgili olarak, iki buçuk yıl geçmiş, hâlâ karar vermiyor. Anayasa Mahkemesi kararları geriye de yürümüyor. O zaman bizim burada yaptığımız işlemin ne anlamı kalıyor?

Anayasa Mahkemesinin 2015 yılında verdiği karardan sonra yapılan yüzde 10'luk ve yüzde 20'lik değişiklikler konusunu oradaki üyelerle de ben bizzat konuştum, bazılarıyla. Yüzde 10'u bir sınır olarak kabul etmiyorlar, karar verseler bunu da iptal edecekler çünkü burada herhangi bir bütçede, örneğin Millî Eğitim Bakanlığının personel ödeneklerinin neredeyse yüzde 90'ını alıp başka bir yere götürüyor musunuz yedek ödeneği? Götürüyorsunuz. “O genel toplam içerisindeki yüzde 10, harcama kalemleri arasındaki böyle global aktarmaları, kaydırmaları kesin olarak önlemiyor, o nedenle.” diyor. “Eğer böyle büyük bir aktarma gerekiyorsa şu andaki 5018'de de olanak var, bunu rahatlıkla bir ek bütçeyle, bir tamamlayıcı ödenekle yapmak mümkündür.” diyor, “Bunu bu şekilde yapmanız gerekiyor.” diyor. Eğer karar verilirse bu çıkacak, başka bir şekilde çıkması mümkün değil. Burada zaten uygulanıyor. Geçmişe dönük de herhangi bir şey olmuyor. Bundan sonra da bir şey olmayacak, öyle anlaşılıyor. 2016 bütçesi dururken, 2017 bütçesi dururken, 2018 bütçesini değerlendirecek hâlleri yok bu insanların, değerlendirmeyecekler. Ama burada bizim yaptığımız olay Anayasa'ya aykırı. Sadece bunu kayıtlara geçsin, gelecekte maliye hukukuyla ilgili olan insanlar bunları falan gördükleri zaman “Ya, bu koskoca Plan ve Bütçe Komisyonu da bunun farkına bile varmamış.” denmesin, hiç değilse bu olmasın diye çırpınıyoruz. Düzenlemeyle ilgili olarak en azından Anayasa Mahkemesinin kararına uygun olarak düzenleme yapma konusunda haklısınız, ama yetmiyor. Yetmiyor, tamamlayıcı ödenek isteyeceksiniz,

o kadar. Bundan çok daha kolay. Hatta, ne bileyim, Anayasa Mahkemesinin kararlarından sonra yeniden 5018'i değiştirmekten daha kolay. Daha önce yüzde 2'ydi. Yüzde 2'lik sınırı geçme nedeniyle verilmedi bu olay.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum açıklamalarından dolayı. Bu maddedeki Maliye Bakanına verilen yetki, toplam bütçe ödenekleri içinde kalmak kaydıyla, herhangi bir kuruma verilmiş bir ödenekten kullanılmasına ihtiyaç olmayan ödeneklerin diğer kurum bütçelerine aktarılmasına ilişkin bir yetki. Dolayısıyla, toplam bütçe ödeneklerini artıran bir tasarruf yapılmadığı sürece, tamamlayıcı ödenek, ek bütçe kanunu düzenlemesine gerek yok. Hatırlıyorum, geçmişte, bir yılda Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarma yapmak üzere açık finansman için öngördüğümüz bir ödenek için -Çalışma Bakanlığı bütçesine koyduk veya belki Maliye olabilir- yıl içerisindeki gelir gerçekleştirmelerine bağlı olarak daha az o noktada ödenek aktarma ihtiyacı çıktı ama aynı zamanda, aynı yıl içerisinde bir başka kurumumuzun da gelişmeler karşısında ilave ödeneğe ihtiyacı oldu. Dolayısıyla, bu getirilen düzenleme Maliye Bakanına... Bir kere, hiçbir şekilde toplam bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu geçmeyecek. Ayrıca, bir kurumun bütçesinden alınıp bir kurumun bütçesine ihtiyaç fazlası olarak değerlendirilen ödeneklerin aktarılmasını ihtiva ediyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu söyleyeyim, yani burada tartışmamız gereken yaklaşımı da kısaca ifade edeyim: Bütçe hukukunda, bütçe teorisinde ve uygulamalarında ülkeler arasında farklı uygulamalar var. Bütçe uygulamalarında idareye çok esneklik veren ülkeler var; bizim gibi, 1990'lı yıllardaki bütçe disiplindeki aşırı bozulmaya karşı bir reform olarak bütçe ödenekleri konusunda yürütme organının elini iyice sıkılaştıran örnek de var. Dolayısıyla, burada -bir yelpaze olarak düşününce- mutlak bir doğru yok. Yani, işin... Hukuk devleti, Anayasa kararları bağlamında söylüyorum: “Hukuk devleti” ilkesi, “bütçe hakkı” ilkesi ve bütçeyle yürütme organına verilecek yetkinin sınırı konusundaki hukuki ve teorik tartışmalar bir tarafa, buradaki konu tamamen bütçe esnekliğinin derecesi ve oranının hangi düzeyde olacağına bağlı bir tartışma. Bu çok güzel de bir tartışma, bu tartışmayı kendi aramızda yapabiliriz ama bütün bu düzenlemeyi bu şekilde yapmamızın sebebi: Anayasa Mahkemesi temelde yürütme organına ve Maliye Bakanlığına böyle bir yetkinin verilmesini hukuka aykırı bulmadı, sadece bunun sınırlandırılmasını istedi.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz de bu sınırlamayı yapmak üzere böyle bir çözüm önerdik. Ha, çözüm önerimizin şekli, içeriği tekrar bir hukuki tartışma başlatabilir mi? Başlatabilir, o tartışmayı yapmak ayrı bir şey ama bu kanuna bu hükmü koymamız hiçbir şekilde şöyle anlaşılmalı: “Yani, Anayasa Mahkemesinin açık kararına rağmen bu hüküm yine bu şekilde düzenleniyor.” Asla, Anayasa Mahkemesi kararlarına karşı bir hukuki düzenleme yapma düşüncemiz de oluşmadı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Konuyu bağlama açısından söylüyorum: Biz eğer... Zaten hukukumuzu da biliyorsunuz, 5018’i de; ödenek aktarılmış herhangi bir bütçeye yeniden ödenek aktarılmasının mümkün olmadığı gerçeğini de göz önüne alarak, personel ödemeleri ve sosyal güvenlik ödemeleriyle ilgili olarak, ödenek aranmadan ödeme, harcama yapılabilmesi olgusu ve hakkı aslında bu konunun sınırlarını taşıyor. O olmasa, dediğiniz olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 5018’e göre personel harcamaları için ödenek üstü harcama yapamazsınız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Millî Eğitim Bakanlığının bütün personel ödemelerinin hepsini yedek ödeneğe aktarıyoruz neredeyse.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O ayrı bir tartışma.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yok, bunun içerisindeki bir tartışma.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, o ayrı bir tartışma.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ben, işte, onun ikisini beraber değerlendiriyorum, ben ikisini beraber değerlendiriyorum. Yani, o nedenle sorun çıkıyor, o nedenle. O olmasa ben bu düzenlemeye itiraz etmem.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasındaki, “...fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın...” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel	Bihlun Tamaylıgil	Mehmet Bekaroğlu
İzmir	İstanbul	İstanbul
Kadim Durmaz	Lale Karabıyık	Musa Çam
Tokat	Bursa	İzmir
		Bülent Kuşoğlu
		Ankara

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi dağıtılmış önergedeki hâliyle tutanaklara geçirtiyorum.

Gerekçe:

Getirilen düzenleme ile Maliye Bakanına, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesinden, hizmeti yaptırarak olan kamu idaresinin bütçesine “fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın” yani fonksiyonel sınıflandırmayı değiştirerek ödenek aktarma yetkisi tanınmaktadır.

Anayasa'nın 87'nci maddesinde, "bütçe hakkı" yasama organına verilmiş; 161'inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Malî yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir." denilirken; 163'üncü maddesinde ise değil Maliye Bakanına idari tasarrufla, Bakanlar Kuruluna dahi kanun hükmünde kararname ile bütçede değişiklik yapma yetkisi verilemeyeceği belirtilmiştir.

Maliye Bakanına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin bütçesinden, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, "fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın" ödenek aktarma yetkisi verilmesi, yasama organının görüşerek oyladığı bütçede değişiklik yapılması sonucunu doğurarak TBMM'nin "bütçe hakkı"nı ortadan kaldırdığından Anayasa'nın 87'nci maddesine; 5018 sayılı Kanun'un 21 ve 23'üncü maddeleriyle bağdaşmadığından Anayasa'nın 161'inci maddesinin ikinci fıkrasına, bütçede idari tasarrufla değişiklik yapma sonucunu doğurduğundan ise Anayasa'nın 163'üncü maddesine aykırı bulunduğundan bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeyi okutuyorum:

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- (1) a) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 38.01.02.00-09.4.2.20-2-05.2 (Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı) tertibinde yer alan ödenek, bu Program kapsamında lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödenen bu tutar karşılığında bir yandan ilgili yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu yetkilidir.

b) (2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, yükseköğretim kurumları bütçelerine özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilmez. Tahsil edilen bu tutar ve gelirler, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır.

(3) Öz gelir karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinin (A) işaretli cetvelinde fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde tertiplenen ödenekler arasında (09.6.0-Eğitime Yardımcı Hizmetler fonksiyonu altında öz gelir karşılığı tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

(4) Maliye Bakanı;

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları,

b) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye yetkilidir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

Mali kontrole ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arızı nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 25 inci maddesi gereğince aday, çırak ve işletmelerde meslek eğitim gören öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası gereğince çalıştırılan geçici personele yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.4) ekonomik kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar ve söz konusu ekonomik kodu içeren tertiplere ödenek eklenemez, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, özelleştirme uygulamaları nedeniyle iş akitleri feshedilenlerden 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası hükmü çerçevesinde anılan kamu idarelerinde istihdam edilecek personel ile bu ekonomik kodu içeren tertiplerden yapılması gereken akademik jüri ücreti ödemeleri için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(2) Bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtlar, ancak çok acil ve zorunlu hâllere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(3) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracakları geçici işçileri, bütçelerinin (01.3) ile (02.3) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler. Bu işçilerle ilgili toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçlarını ödenek aktarmak suretiyle karşılamaya Maliye Bakanı yetkilidir. Bu fıkarda belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki ödenek aktarmasına ilişkin kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(4) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin harcama yetkilileri, sürekli işçiler ile 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracakları geçici işçilerin fazla çalışmaları karşılığı öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan

delayı borç bıraktırmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Bakanlar Kurulu kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

(5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Ekonomi Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2018 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(8) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin “03.3- Yolluk Giderleri”, “03.6- Temsil ve Ağırlama Giderleri” ile “03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yaparlar. Söz konusu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılacak ödenek tutarlar ile bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşamaz. Ancak, ihtiyaç halinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşan aktarma ve bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında ödenek ekleme işlemlerini yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler.

Sadece soru soracağım Sayın Başkanım.

Geçen yılki Bütçe Kanunu’na göre, bu maddeye yeni eklenen bir fıkra var. Burada yolluk giderleri, temsil ve ağırlama giderleri ve menkul mal, gayrimaddi hak, alım, bakım ve onarım giderleriyle ilgili kısıtlar getiriyor. Yani, temsil ve ağırlama giderlerinde ve diğer giderlerde bir aşırı harcama mı söz konusu oldu yani başlangıç ödeneklerine göre böyle bir tedbiri niye aldık?

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Ay...

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜ HAKAN AY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; şimdi, Sayın Vekilimizin söylediği gibi, burada yeni bir fıkra ekliyoruz. Bu fıkra bu sene cari harcamaların azaltılması, kamuda tasarruf sağlanmasına yönelik olarak kurumların bütçelerinin bir miktar kısıtlanmasıyla ilgili. Bu bütün merkezî yönetim kapsamında Sayın Vekilim. Yani, bu kanun kapsamındaki bütün idareler için geçerli. O temsil, tanıtma, menkul mal alımları bu şekilde. Burada biz normalde yüzde 20 olan kurumların yetkilerini yüzde 10’a çekiyoruz. Yani, 5018’in 21’inci maddesinin (2)’nci fıkrası yüzde 20 der, biz onu yüzde 10’a çekiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sizi tebrik ediyorum, itibarda tasarruf yaptınız.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yatırım Harcamaları, Mahalli İdareler ve Fonlara İlişkin Hükümler

Yatırım harcamaları

MADDE 9- (1) 2018 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve metro yapım projeleri ile diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri hariç) 2018 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2018 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde 10’undan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt projeleri itibarıyla tatad edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projeler ile ilgili işlemlerde 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir aktarma işlemleri 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirilir.

(4) 2018 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(5) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 28/A maddesi ve geçici 10 uncu maddesi gereği 2018 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödenekler, Kalkınma Bakanlığına bilgi vermek kaydıyla proje sahibi ilgili kurum tarafından Yatırım Programında yer alan projelerle ilişkilendirilir.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki “(Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve metro yapım projeleri ile diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri hariç)” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Bihlun Tamaylıgil

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

İstanbul

İstanbul

Kadim Durmaz

Lale Karabıyık

Bülent Kuşoğlu

Tokat

Bursa

Ankara

Musa Çam

İzmir

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Peki, gerekçeyi önergenin dağıtıldığı şekliyle tutanaklara geçiriyorum.

Gerekçe:

TBMM’de 16/11/2016 tarihinde kabul edilen 6761 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun’un 6’ncı maddesi ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “ilk yıl için öngörülen ödenek” ibaresinden sonra gelmek üzere “yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler hariç olmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.

Görüşülmekte olan 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki, “(Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve metro yapım projeleri ile diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri hariç)” ibaresi yukarıdaki düzenlemeye atf yapmakta ise de 2015 Yılı Merkezi Bütçe Kanununun 9’uncu maddesinde yer alan benzeri bir hükmün iptali konusunda yapılan başvuruyu değerlendirip söz konusu düzenlemeyi iptal eden Anayasa Mahkemesinin 26/05/2016 tarih ve E.2015/7, K.2016/47 sayılı Kararı’nda belirtilen tespit ve açıklamalara da aykırı bulunmaktadır.

Bu değişikliklikle bundan böyle ödeneği olmayan ya da yeterli ödeneği olmayan yatırımlara başlanılmasına, seçim yatırımlarının yeniden hortlmasına ve zaten sınırlı olan kamu kaynaklarının çarçur edilmesinin yolu açılmakta olduğundan ve bütçe kanunlarına bütçeyle ilgili olmayan kurallar konulması, yasayla düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasasıyla düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasadaki yer alan hükmün bütçe yasalarıyla değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksız olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 12.01.31.00-06.1.0.07-1-05.2 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,

b) 12.01.31.00-06.1.0.08-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 12.01.31.00-06.1.0.09-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atıksu projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine, tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir,

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2018 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullandırılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar; 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden birinci fıkraya hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden zırhlı araç, uçak ve helikopter, insansız hava araçları (İHA), uçuş simülatörü ve Elektronik Harp (HEWS) ile Haberleşme ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemleri (KGYS) projelerine ilişkin tutarları; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Orman Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Helikopter Alım Projesine ilişkin tutarları; Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden araştırma gemisi alımına yönelik tutarları; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi ödeneklerinden petrol ve doğalgaz boru hatları entegre güvenlik sistemi tedarikine ilişkin tutarları; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden Afet Sonrası Görüntü İşleme İstasyonu Kurulması Projesine ilişkin tutarları; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Kurum bütçesine kaydedilen ödeneklerden yüksek hızlı rüzgar tüneli yapımına yönelik tutarları; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Özgün Helikopter Projesi Sertifikasyonu, Bölgesel Sivil Uçak Projesi Sertifikasyonu ve diğer sertifikasyon faaliyetlerine dair projelere ilişkin tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığından sorumlu Başbakan Yardımcısı, Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Orman ve Su İşleri Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

(4) İlgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, Savunma Sanayii Destekleme Fonundan ilgili genel bütçeli idarenin merkez muhasebe birimi hesabına; özel bütçeli idarelerde ise muhasebe birimi hesabına yatırılır ve ilgili idarenin (B) işaretiyle cetveline gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar karşılığını ilgili idare bütçesine ödenek kaydetmeye genel bütçeli idarelerde

Maliye Bakanı, özel bütçeli idarelerde ise ilgili özel bütçeli idare yetkilidir. Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dışındaki idarelerde ödenek kaydı yılı yatırım programı ile ilişkilendirilerek yapılır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç statülerinin taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2018 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak; garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 1'ine kadar ikazen özel devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

(3) 2018 yılında 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine Müsteşarlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüdü 4 milyar ABD dolarını aşamaz.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

MUSA ÇAM (İzmir) – 12'nci maddeyle ilgili açıklama alabilir miyiz?

BAŞKAN – Bilgi alabilir miyiz madde 12'yle ilgili?

Sayın Ay, buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜ HAKAN AY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesi, hazine tarafından sağlanan garanti limitlerini düzenlemektedir. 1'inci maddemizde geçen sene 4 milyar olan, 4749 sayılı Kamu Finansman Kanunu'na göre, hazinenin sağlayabileceği garantili imkân ve dış borcun ikraz limitini 500 milyon artırarak burada 4,5 milyona getiriliyor.

İkinci fıkrasında da yine aynı şekilde, biz normal şartlarda borçlanma limitine bağlı olmadan çıkarılabilecek özel tertip devlet iç borçlanma limiti var, onu belirliyor.

Üçüncü fıkrada, yine 4749 sayılı Kanun'un 8/A maddesi çerçevesinde hazinenin taahhütte bulunabileceği, yine garanti sağlayabileceği, borç üstlenim taahhüdünü geçen sene olduğu gibi bu sene de 4 milyarda tutuyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Kalkınma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına dâhil edilir. Ancak, il özel idareleri,

belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankalarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmaz.

(2) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmı, Bankanın politik risk alacağına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye ve bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da Hazine Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

(3) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

(4) 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamındaki tabii kaynakların ve tesislerin işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerin tamamı genel bütçeye gelir kaydedilir.

BAŞKAN – Bu bütçe tasarısı basılı hâle getirilirken 2 kez mi basıldı, 2 ayrı partide mi geldi bize? BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜ HAKAN AY – Tek efendim.

BAŞKAN – Ama Sayın Temizel ile Sayın Kuşoğlu nüshalarda farklılık olduğunu söylüyorlar. Peki.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Kanun 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Kanunun;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,
- Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,
- Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ile ilgili hükümlerini Milli istihbarat Teşkilatı Müsteşarı,
- Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı,
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile ilgili hükümlerini ilgili bakanlar ve Maliye Bakanı,
- Özel bütçeli idarelere ilişkin hükümlerini idarelerin bağlı veya ilgili olduğu bakanlar ve Maliye Bakanı,

Bakanı,

f) Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları,

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 3

g) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı,

yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, böylece bütçenin 15 maddesi de teker teker oylanıp, kabul edilmiştir.

Şimdi, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı, uğurlu olsun.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım; şimdi, 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

1'inci maddeyi okutmuştum, bu maddeyi oylamadan önce, bu maddeye ekli Türkiye Büyük Millet Meclisi 2016 yılı kesin hesabının 69'uncu sayfasında yer alan 150.99.01 Hediye Amaçlı Alınan Taşınır koduna harcama dağılımı gösterir bir açıklama ilave edilmiştir. Bu şekilde kesin hesap cetvelinin ilgili sayfası sizlere dağıtılmış bulunmaktadır.

İDARE TAŞINIR MAL YÖNETİMİ AYRINTILI HESAP CETVELİ

İDARE TAŞINIR MAL YÖNETİMİ AYRINTILI HESAP CETVELİ

TL

İDARENİN ADI		Türkiye Büyük Millet Meclisi	KODU	02	TAŞINIR I.DÜZEY DETAY KODU	150.17	2016
SIRA NO	TAŞINIR II. DÜZEY DETAY KODU	TAŞINIR II. DÜZEY DETAY ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN TUTAR	YIL İÇİNDE GİREN TUTAR	TOPLAM TUTAR	YIL İÇİNDE ÇIKAN TUTAR	GELECEK YILA DEVREDEN TUTAR
1	150.17.01	Pompalar	0,00	23.605,31	23.605,31	23.605,31	0,00
TOPLAM			0,00	23.605,31	23.605,31	23.605,31	0,00

İDARE TAŞINIR MAL YÖNETİMİ AYRINTILI HESAP CETVELİ

TL

İDARENİN ADI		Türkiye Büyük Millet Meclisi	KODU	02	TAŞINIR I.DÜZEY DETAY KODU	150.99	2016
SIRA NO	TAŞINIR II. DÜZEY DETAY KODU	TAŞINIR II. DÜZEY DETAY ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN TUTAR	YIL İÇİNDE GİREN TUTAR	TOPLAM TUTAR	YIL İÇİNDE ÇIKAN TUTAR	GELECEK YILA DEVREDEN TUTAR

Plan ve Bütçe Komisyonu

24 . 11 . 2017

T: 32

O: 3

		Hediye Amaçlı Alınan Taşınır	296,00	2.757.238,29	2.757.534,29	2.753.839,89	3.694,40

1	150.99.01	a) Temsil, Tanıtma ve Ağırılama Kapsamında Alınan Taşınır	296,00	589,895,00	590.191,00	586.496,60	3.694,40
		b) Yasama ve denetim hizmetlerinde milletvekillerimize talep ve ihtiyaçları doğrultusunda teslim edilen taşınabilir 548 adet bilgisayar	0,00	2.167.343,29	2.167.343,29	2.167.343,29	0,00
2	150.99.02	Ödül Amaçlı Alınan Taşınır	0,00	11.119,00	11.119,00	11.119,00	0,00
3	150.99.03	Güvenlik, Korunma ve Gösteri Amaçlı Tüketim Malzemeleri	9.367,67	132.865,33	142.233,00	142.183,73	49,27
4	150.99.04	Eğitim ve Öğretim Amaçlı Kullanılan Madde ve Malzemeler	0,00	2.419,47	2.419,47	2.419,47	0,00
TOPLAM			9.663,67	2.903.642,10	2.913.305,76	2.909.562,10	3.743,66
150 HESABI TOPLAMI			9.475.910,45	22.469.471,39	31.945.381,84	21.231.690,96	10.713.690,90

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

Gelir bütçesi

MADDE 2- (1) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 530.402.940.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 8.733.356.000 Türk Lirası öz gelir, 60.896.542.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 69.629.898.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 3.768.054.000 Türk Lirası öz gelir, 22.565.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 3.790.619.000 Türk Lirası, olarak tahmin edilmiştir.

(2) 2016 yılı merkezi yönetim kesin hesap gelir cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 536.262.725.156,57 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 17.086.603.844,96 Türk Lirası öz gelir, 69.552.523.791,96 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 86.639.127.636,92 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 3.924.939.979,14 Türk Lirası öz gelir, 21.000.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 3.945.939.979,14 Türk Lirası,

olarak gerçekleşmiştir.

(3)2016 yılı merkezi yönetim net bütçe geliri 554.139.501.787,16 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Denge

MADDE 3- (1) 2016 yılı bütçe giderleri ile bütçe gelirleri toplamları arasında, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 32.853.909.815,16 Türk Lirası gider fazlası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 1.452.419.820,65 Türk Lirası gelir fazlası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 105.128.106,72 Türk Lirası gelir fazlası,

gerçekleşmiştir.

(2) 2016 yılı merkezi yönetim net bütçe gider fazlası 29.931.928.824,57 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

Devredilen, iptal edilen ve tamamlayıcı ödenek

MADDE 4- (1) 2016 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin harcanmayan toplam 732.736.867,80 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin harcanmayan toplam 239.165.721,20 Türk Lirası,

ödenegi ertesi yıla devredilmiştir.

(2) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 2016 yılı içinde kullanılan ve ertesi yıla devredilen özel ödenekler dışında kalan ödeneklerden, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 34.215.590.260,58 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 6.077.834.155,66 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 394.896.104,45

Türk Lirası,

ödenegi iptal edilmiştir.

(3) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, kamu idarelerinin 2016 yılı ödenek üstü giderlerini karşılamak üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu İdareleri için

21.255.601.867,78 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler için 3.672.129,14 Türk Lirası,

tamamlayıcı ödenek kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Devlet borçları

MADDE 5- (1) Devlet borçlarına ilişkin cetvellerde gösterildiği üzere 2016 yılı sonu itibarıyla;

a) 468.644.329.253,18 Türk Lirası kısa, orta ve uzun vadeli Devlet iç borcu,

b) 290.497.627.718,22 Türk Lirası Devlet dış borcu,

c) 60.748.718.224,00 Türk Lirası Hazine garantili borç, mevcuttur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 7.- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, böylece 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedi maddesi de teker teker oylanarak kabul edilmiş oldu.

Şimdi, 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarında bulunabilecek maddi hataların düzeltilmesi konusunda Başkanlık Divanına yetki verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, muhalefet şerhlerinin en geç 1 Aralık Cuma saat 17.00'ye kadar Başkanlığımıza verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bütçe ve kesin hesap raporlarında özel sözcüler olarak Mustafa Savaş, Şahap Kavcıoğlu, Ejder Açıkkapı, İbrahim Aydemir, İbrahim Aydın, İbrahim Mustafa Turhan, Cemal Öztürk, Şirin Ünal, Yusuf Selahattin Beyribey, Mikail Arslan, Sami Çakır, Ebubekir Gizligider, Hikmet Ayar, Mehmet Ali Cevheri, Salih Cora, Kasım Bostan, Ergün Taşcı, Faruk Çaturoğlu, Alpaslan Kavaklıoğlu, Nejat Koçer ve Emine Nur Günay'ın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli milletvekillerimizi, değerli Maliye Bakanımız, Maliye Bakanlığımızın çok kıymetli bürokratları, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Başkanlığımızın değerli bürokratları, Sayıştay ve Kalkınma Bakanlığının değerli bürokratları, ilgili bütün kurumlardan buraya gelip bütçe sürecine katkı veren değerli arkadaşlarımız, kıymetli basın mensupları; Başkanlık Divanı olarak hepinizi saygıyla selamlıyor ve teşekkür ediyoruz. Ben de ayrıca hepinize teşekkür ediyorum. Bütçemizin milletimiz ve memleketimiz için hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Şimdi, kapanış konuşmaları için de her gruptan birer milletvekili arkadaşımıza, Komisyon üyemize söz vereceğim.

Sayın Temizel, sizinle başlayalım.

Buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bir bütçe çalışma döneminin daha sonuna geldik. “Günde on altı saate varan çalışmalarda ne yaptınız?” diye sorulursa söyleyeceğimiz şey çok net “Ağırlıklı olarak özverili ve katkı sağlayıcı çaba sergiledik.” diyeceğiz, sadece çaba sergiledik. Çabaların öz tarafı tamam ama katkı sağlama tarafı çok zayıf, olmadı. Bütçe hakkı, iktidar partisi tarafından kullanıldığı için katkı sorumluluğunu yerine getirememekten ötürü de kendimizi o kadar kötü hissetmiyoruz açık söylemek gerekirse. Ancak muhalefetin temel işlevi olan denetim işlevini yerine getirememekten ötürü çok rahatsızız. Komisyonumuzun da rahatsız olduğunu düşündüğümüz bu durumun yasama dönemimizde düzeltilmesi, en azından kesin hesap kanun tasarılarının bir alt komisyonda görüşüldükten sonra müzakere edilmesi en büyük dileklerimizden birisi.

Komisyonumuzdaki çalışmalar genellikle hoşgörü ve anlayış içerisinde sürdü. Bu ortamı büyük ölçüde Komisyonumuz Başkanlık Divanı sağladı. Uzlaştırıcı tavırları nedeniyle Komisyon Başkan ve üyelerine teşekkür ediyoruz. Diğer teşekkürlerimizi de Komisyon çalışmalarını titizlikle izleyen Sayıştay mensuplarına, Maliye Bakanlığı mensuplarına, Kalkınma Bakanlığı mensuplarına ve bütün kayıtları eksiksiz olarak tutan stenograflara, bütçe görüşmelerini kamuoyuna yansıtmaya çalışan ancak bunda pek başarılı olduğunu düşünmediğimiz basın mensuplarına, Plan ve Bütçe Komisyonu personeline ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Destek Personeline, hepinizi de bu arada yeniden çok teşekkür ediyoruz. Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı olmasını diliyoruz, inşallah başka bütçelerde hiç tartışma olmadan beraberce hazırlayacağımız yatırım programlarıyla beraber gideriz diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye toplumunun büyük çoğunluğunun temsilcileriyiz ve burada, bu bütçe görüşmelerinde gerçekten belli düzeyde tartışmalar gitti, bu anlamda ben bütün arkadaşlara, Başkanlık Divanına ve bütün milletvekillerine teşekkür ediyorum.

Ancak sorun şurada bir yerde Sayın Bakan ve değerli arkadaşlar, AK PARTİ hükümetleri döneminin en vicdansız ve en adaletsiz bütçesiyle karşı karşıyayız ve bu Komisyondan bu şekilde geçti. Çünkü daha çok güvenlikli bakanlıklara para aktarıldı, kaynak aktarıldı, sosyal politikalarla ilgilenen bakanlıklaraysa kaynaklar kısıldı. Ama hani iyiye yoralım, Bakanın kaynak aktarma yetkisi var, umarım ki toplumumuzda, Türkiye’de ve bölgemizde huzur hâsıl olur, barış hâsıl olur ve umarım ki bu kaynakları oradan alıp diğer bakanlıklara aktarmanızın şartları oluşur.

Ben bütün Komisyon arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, basın mensuplarına teşekkür ediyorum, stenograflara ve bütün Komisyon çalışmalarını takip eden bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum. Umarım ki 2019 bütçesini ve sonraki bütçeleri daha vicdanlı ve daha adaletli bir şekilde hazırlamak ve o şekilde yürütmenin getirmesi ve burada da etkin bir şekilde onu eleştirmemiz ve değiştirmemiz şans hepimize verilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de öncelikle şu tespiti yapmak istiyorum: Bu bütçe dönemi, gerçekten çok seviyeli, kaliteli tartışmaların yaşandığı bir dönem olarak geçti. Bundan dolayı çok memnun olduğumuzu ifade ediyorum. Tek eksiğimiz, bütçeye beş kuruluşluk bile bir katkımız olmadı, ne eksiltmemiz ne artırmamız olamadı. Bir diğer eksiğimiz de maalesef denetim boyutuyla yeterince burada görevimizi yapamadık. Sayıştay denetim raporları her bakanlık bütçesinde “Ayrı bir gündem yapalım.” diye uyarımıza rağmen yapılmadı. En son kesin hesap görüşüldü. Sayıştayın bu konuda hem ödenek üstü harcamalarla ilgili hem de yedek ödenekteki harcamalarla ilgili uyarıları var, Meclisin takdirine sunuyor, onu da Sayın Başkanım “tamamlayıcı ödenek” deyip kapattı, geçti. Yani bu eksikliklerle beraber, ben, bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum. Tabii, Maliye Bakanlığı personelimize, Sayıştay personeline, Kalkınma Bakanlığı personeline, tüm kamu kuruluşlarımızın personeline teşekkür ediyorum, stenograflara teşekkür ediyorum, Komisyon personeline ben de teşekkür ediyorum, basın mensuplarımıza çok teşekkür ediyorum, bizlere hizmet veren tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, bütçede emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu bağlamda ben de size teşekkür ediyorum. Sizin söylediğiniz bağlamda Ekonomi Bakanlığına teşekkür ediyoruz çünkü bir tertipte indirim yaptık, bir tertipte ekleme yaptık. Böylece Komisyon olarak onu da yapmış olduk. Değişiklik olmadı Sayın Bakan, merak etmeyin.

Sayın Erdinç...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, 24 Ekimde Sayın Bakanımızın sunuşuyla başlayan ve 21 günlük bir çalışma hafta sonları hariç tam çalışma günü ve 224 saati geçti hemen hemen, 224 saatlik bir çalışma.

MUSA ÇAM (İzmir) - 294 saat 29 dakika.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bizdeki bilgi 224 saat.

BAŞKAN – Sayın Erdinç, Sayın Çam ne diyorsa doğru söylüyordur.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sayın Çam’ın söylediği daha doğrudur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Estağfurullah.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Çünkü 224 saatlik -bugünü dâhil ederek söylüyorum- bir çalışmayı hep birlikte geride bıraktık. Gerçekten hem Komisyon üyesi arkadaşlarımızın hem de buraya katkı koyan milletvekillerimizin geçen yıllara nazaran daha teknik, daha böyle karşılıklı anlayış içerisinde geçen bir komisyon çalışmasını da geride bırakıyoruz. Bu çalışmaların bir tarafı da aslında sayın muhalefet partisi sözcülerinin dile getirdiği denetim konusu. İnşallah Anayasa değişikliği çerçevesinde, İç Tüzük değişikliği ve uyum yasaları çerçevesinde de bu hususların göz önüne alınacağını da düşünüyorum.

Bu çalışmalara katkı koyan bütün Komisyon üyelerimize, bütün milletvekillerimize, Komisyon Başkanımıza, Komisyonumuzun çok değerli yönetici ve uzmanlarına, burada tutanakları tutan stenograflarımıza, Sayıştayımızın, Kalkınma Bakanlığımızın çok değerli temsilcilerine, başından sonuna kadar burada bulunan Maliye Bakanlığımızın temsilcilerine, Sayın Bakanımıza -bütçenin hazırlanmasında emeği geçen- ve değerli bürokratlarımıza, memur arkadaşlarımıza, değerli basın mensuplarımıza, burada bizlere hizmet eden çok değerli kardeşlerimize, çay ocağındaki kardeşlerimize...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Taşeron işçilere...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – ...lokantadaki kardeşlerimize ve belki unuttuğumuz, hatırlamadığımız bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. İnşallah daha güzel günlerde hep birlikte olmayı temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, çok değerli üyeler; ben de Hükümet adına, yaklaşık bir aydır sürdürülen bu çalışmalarda başta size, Başkanlık Divanına ve bütün Komisyon üyelerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Gece gündüz demeden yoğun bir gayretle bütçe kanununun daha iyi noktada Genel Kurula aktarılması noktasında çalışmalar yapıldı. Bakanlık olarak bu süreçte elimizden geldiğince sizlerin bu çalışmalarına destek vermeye çalıştık.

Umuyorum Genel Kurulda da yapılacak tartışmalardan ve değerlendirmelerden sonra 2018 yılında memleketimiz için, ülkemiz için hayırlara vesile olan bir bütçe kanunu yasalaşmış olur. Kanaatimce bu bütçe kanunu, diğer bütçe kanunları kadar adalete, vicdana, hakka, eşitliğe dikkat eden bir bütçe olmuştur. Hepimizin ortak düşüncesi budur. Hepimizin farklı siyasi partilerde de olsun ortak amacımız, vatandaşlarımıza daha iyi hizmet vermek, birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize katkı sağlamak, bu yolda memleketimizin payidar olması, ilelebet payidar olması noktasında gayret sarf ediyoruz.

Ben de bu çalışmalar sırasında gayret sarf eden başta Başkanlık Divanında, Komisyonda yer alan bütün Plan ve Bütçe Komisyonu uzmanlarına, stenograflara, Sayıştaya, Kalkınma Bakanlığına, destek personeline ve diğer bütün arkadaşlara müsaade ederseniz teşekkür etmek istiyorum.

Hayırlı uğurlu olsun.

Müsaade ederseniz şimdi Bakanlık olarak sizleri tertip etmiş olduğumuz geleneksel yemek programına davet ediyoruz tekraren. İnşallah böyle bir toplantıyı bir yemekle de taçlandırmış olalım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli hazırun, ben de bir kez daha, katkı veren ve destek veren, emeği geçen bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Bütçemiz memleketimiz ve milletimiz için hayırlara vesile olsun diyorum ve birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.04

